

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

YASAK İLMİN KİTABI

ESRAR NAME

A Y F E R K A F K A S

roman

i y i k i k i t a p l a r v a r

TİMAŞ YAYINLARI

İstanbul 2011

timas.com.tr

ESRARNAME
Yasak İlmün Kitabı
Ayfer Kafkas

TİMAŞ YAYINLARI | 2459
Roman Dizisi | 15

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Emine Eroğlu

PROJE EDITÖRÜ
Seval Akbiyık

EDITÖR
Ayşe Tuba Ayman

Kapakta kullanılan resim, Erol Akyavaş'ın
"Sonsuzluğu Ararken Adı Unutulan Put" isimli tablosudur.

KAPAK TASARIMI
Ravza Kızıltuğ

1. BASKI
Şubat 2011, İstanbul

ISBN
978-605-114-369-9

TİMAŞ YAYINLARI
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No: 5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24 Faks: (0212) 512 40 00
P.K. 50 Sirkeci / İstanbul

timas.com.tr
tima_s@timas.com.tr
facebook.com/timasyayingrubu
twitter.cc/m/timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 12364

BASKI VE CİLT
Sistem Matbaacılık
Yılanlı Ayaasma Sok. No: 8
Davutpaşa-Beşiktaş/İstanbul
Telefon: (0212) 482 11 01

YAYIN HAKLARI
© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak
Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

ESRARNAME

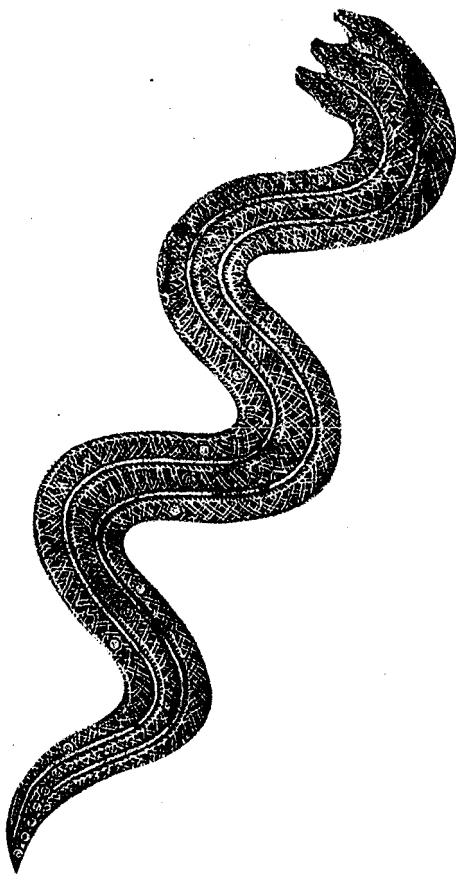
Yasak Ilmin Kitabı

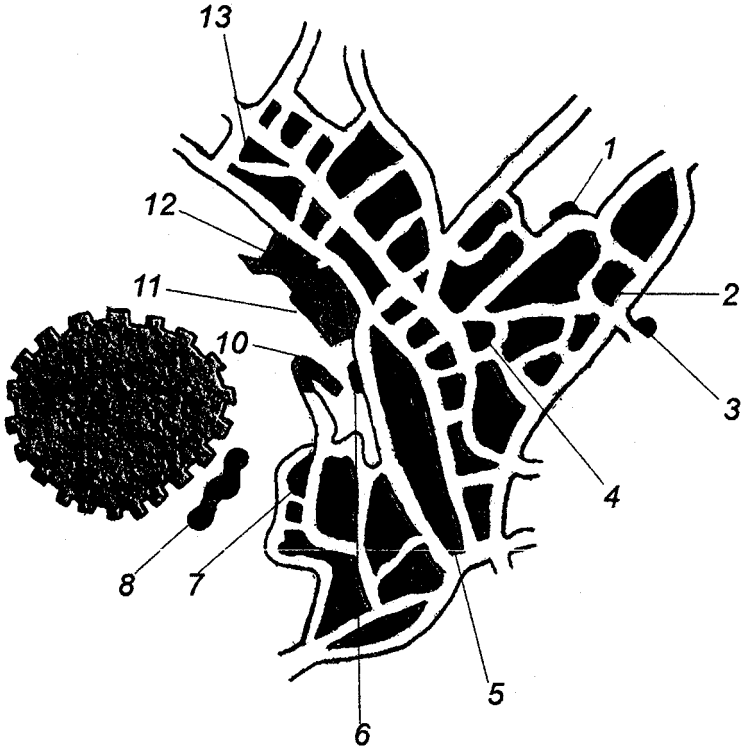
Ayfer Kafkas

Ayfer KAFKAS

1979 yılında Kütahya'da doğdu. Yüksek öğrenimini Selçuk Üniversitesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı'nda tamamladı.

1. Ali Paşa Konağı	8. Halid Bey'in define aradığı yer
2. Sarı Konak	9. Hisar Kalesi
3. Balıklı Hamamı	10. Sırlıbayırı
4. Saadettin Camii	11. Bedesten
5. Sümbüll Medresesi	12. Samanpazarı
6. Külliye	13. Tellak Hamdi'nin evi
7. Muntazar'ın İlk evi	

1.1

1.2

1.3

2.1

3.1

4

BİRİNCİ BÖLÜM

“Bildiklerin, gördüklerinden ibaret ama her şeyi görüyor musun?
İşte sana görmediklerini vaat ediyorum, iyice düşün, istiyor musun...”

Meşe Ağacının Kabuğundan Doğan
Peri, Esrarname, III. Bab, 18. Mesel

Sancak beyimiz çok yaşasın, kadımızın adaleti Devlet-i
Osmanî'ye nam salsın! Cenab-ı Hak, bin elli senesi muhar-
reminin aşuresinde,

“Ey Oğul!

Âdem yoksul olur,

Besmelesiz taam yer ise.

Sakın avradına deme,

Eğer sırrın var ise.

Abdestsiz yemek yeme.

Esvabının söküğünü üstünde dikme.

İyi adını keme takma.

Keme yoldaş olma.

Sen yürü ileri,

Gözüm! Kalma geri,”

diyerek evladına nasihat eyleyen Sultan Dördüncü Murad'ın Kuyumcubaşısı Derviş Mehmed Zillî Efendi'nin mekânını cennet eylesin. Konstantiniye'ye Germiyan'dan¹ gelme babasının nasihatini kulağını iyice açıp dinleyen Hafız Mehmed Zillî Evliya'nın² da ruhu şad olsun.

Adına Germiyan derler bu memleket sıcak sularıyla meşhur, karakaşlı kızlarıyla mağrur ve ulemasıyla makbul idi. Suyundan içen bülbül olur, teganni eder iken dinleyeni mest eylerdi. Kırk sene hatırlı kahveler mangallarda pişirilir, fağfurî fincanlarda ikram edilirdi. Germiyanlı hanımlar meşk nağmeleriyle fal bakarken, beyler hasbihâl edip nargile tüttürürlerdi.

Germiyan'ın konakları ise, sırtlarını yasladıkları Acem Dağı gibi haşmetliydi. Evvela kapılarının üstünde geniş saçaklar vardı; hani yağmur yağar da gelen geçen ıslanırsa sığınsın, daha fazla ıslanmasın diye. Koca kapılara ise hiç kilit vurulmazdı, olur da yağmurdan ıslanan çok üşürse, içeriye buyursun, sıcacık bir kahve içsin diye. Kim niyetli kimse geçmezdi kapıdan. Eşkıyası namusuyla yol keser, kimsenin hanesine dadanmazdı.

Germiyan'da ahali gündüzleri işine koşar, akşamları ise eşine dostuna kucak açardı. Camiyi mabed belleyenle kiliseye giden, aynı sofrada yemek yer, aynı musikiyle içlenip aynı cezvede pişen kahveyi içerdi. Komşusu siftah etmeden kendisine müşteri gelen esnaf, müşteriyi komşusuna yollardı. Kimse kimsenin ekmeğine göz dikmez, bozgunculuk edecek olana haddi bildirilirdi.

Hafız Mehmed Zillî Evliya, nam-ı diğer Evliya Çelebi, seyahat için gördüğü rüya vesilesiyle Resulullah'tan dua, babasından nasihat vesilesiyle icazet aldıktan ve kırk sene müddetle Devlet-i Osmanî'yi dolaşıp Seyahatnamesini te'lif eyledikten tam yüz

1 Kütahya.

2 Evliya Çelebi.

yetmişsene sonra, Germiyan Sancağı denen bu mamur vilayette, eşi menendi görülmemiş tılsımlar peyda oldu. Evveliyatlarında şahit olmadıklarını müşahade edenler ağızlarını açıp bakakaldı. Tılsımı kullanan zat garibana yardım etse de, ulemadan “ettiği amel caizdir” fetvasını alamadı. Ulema kâfir dedi, ayam cengâver... Cuma hutbelerinde;

*“Zorba elinde teslim etsen de canı,
Ancak iman kurtarır paçanı.
Aman dileme efsuncudan,
Şeytan gelip söndürür bacanı”*

diye bas bas bağırılssa da, hırsızın uğursuzun tepesine bineni kimse düşman bellemedi. İşte Germiyan, hüviyetini bilmediği, in mi yoksa cin mi diye hiç düşünmediği bu yiğit ile böylece muarefe eyledi. Yetmiş burçlu Hisar Kalesi dahi Germiyan’ı, bu yiğit kadar iyi muhafaza eyleyemedi.

‘(Ey Muhammed!) De ki: Bana cinlerden bir topluluğun (Kur’an’ı) dinleyip şöyle dedikleri vahyedildi: ‘Şüphesiz biz doğruya ileten hayranlık verici bir Kur’an dinledik de ona inandık. Artık Rab-bimize hiç kimseyi asla ortak koşmayacağız.’” (Cin, 1-2)

Hasır kaplı zemin, dergâhın altında fokurdayan kazanlar varmış gibi titredi. Şeyhin gözleri hâlâ kapalıydı. Yalnızca belli belirsiz kıpırdanmıştı o kadar. Etrafına daire şeklinde dizilip diz çökmüş dervişler evhamla birbirlerine bakınırlarken şeyhin derin, mırıldanır gibi sesi yeniden duyuldu: *“Doğrusu Rabbimizin şanı çok yücedir; ne bir eş edinmiştir, ne de bir çocuk.”* (Cin, 3)

Zemindeki titreme şimdi daha belirgin bir hâl almıştı. Boğuk bir uğultu zikirhaneyi doldurduğunda eller yüreklere gitti ve salât ü selam ile şahadet getirildi. Şeyh çekinmeden, daha yüksek sesle

okudu mübareği... Okudukça sanki toprak kabardı, çatırdadı, azgın bir kısrak olup râkibini üzerinden atmaya yeltendi.

“Ateş,” demişlerdi ellerindeki, kâfirden zuhur eden varlığı ev-velce yakıp kül etmeye çalıştıklarında... “Ateş, ateşe ne etsin? Ateşi ya toprak öldürür, ya su söndürür. Toprağın dile geleni ise âdemoğlu... Ateşi su gibi berrak Hakk kelamıyla küle döndürmek icap eder.”

Şeyh hiddetle devam etti kıraatine. Zikirhane, İblis’in zürriyetinden gelenlerin habisi varlığıyla kararıp sarsıldı âdeti. Son ayet de dilden dökülünce kulakları sağır eden bir sesle sanki gökkubbe üzerlerine yıkıldı. Dervişler, ümüklerine dünyanın yükü binmiş gibi eziliyorlar, boğuluyorlar, kıvranıyorlardı. Elleri ayakları buz kesmişti. Titreyerek kendilerinden geçtiklerinde pek çoğu ancak lisan-ı kalb ile şahadet getirebilmişti.

Belki de istediğini alan o melun varlık böylelikle ikiye ayrıldı ve İsrâfil’in Sur’unu andıran delirtici ses kesiliverdi. O zaman açtı Şeyh ilk kez gözlerini. Biliyordu ama yine de gördükleri karşısında dehşete düştü; bir kendisi bir de dervişlerden ikisi kalmıştı hayatta. Hasırın üzerine kaskatı yığılıp kalan diğer dervişlerin yüzlerine, gözleri dolarak baktı. Şahadet şerbeti demek böyle güzelleştirirdi suretleri.

Uzun kış gecelerinin o puslu ve kesafeti kurşuniye çalan havasından istifade etmeyi aklına koyan kopuklar birbiri ardına yol kestikçe sokaklar çetin mücadelelere şahit oluyordu. Kimi garibanı koruyan o kara gölgeyi, yani siyahlara bürünmüş, in mi cin mi, ne olduğu bilinmeyen varlığı gördüğünde tabanları yağladığı gibi kaçıyor; kimi ise, “belki paçayı kurtarırım, yürütüklerim de yanıma kâr kalır” diye düşündüklerinden olsa gerek,

enselenmeden evvel son ana kadar bekleyip şansını zorluyordu. Fakat her halükârda garibana eza veren, mesela yatsı namazı için gittikleri camiden çıkıp evlerine yollanmış beylerin korkudan ödünü patlatıp şalvarlar içerisindeki bacakları tir tir titreten ve kuşaklara sıkıştırılmış keselerde ne var ne yoksa alıp götüren zorbalar muhakkak yakalanıyor, sancağı muhafaza eden kara gölgenin hışmından nasiplerini alıyorlardı.

Kara gölge o gece de vazife başındaydı. Zengin yahut fakir, dar yahut geniş demeden sancağın her bir sokağını ayrı ayrı dolaşıyor, müdahale edilecek bir vukuat olup olmadığını kola-
çan ediyordu. Nihayet beklediği işareti aldı; pusuda bekleyen bir kediye bile teyakkuza geçiremeyecek kadar hafif bir feryat duymasıyla dikkat kesildi, sesin yükseldiği sokağa doğru koşmaya başladı.

Kara gölge için sokakların çıktığı mevkiler birer hudut değildi; bir sıçrayışta en yüksek konağın damına bile çıkabiliyor, korkusuzca kendini aşağıya attığı gibi sokağa iniyordu. Seri hareketleri ise hasmını yıldırmaya yetiyordu. Yine de o geceki rakibi pes edecek gibi durmuyordu. Adam, kara gölgenin yaklaştığını görmesine rağmen kılını dahi kıpırdatmamış, yakasına yapıştığı beyefendiyi bırakıp kaçmak şöyle dursun, teyakkuza dahi geçmemişti. Kendisine, daha doğrusu meşe dalları misali kuvvetli kollarına, heyula gibi cüssesine ziyadesiyle itimat ediyor olmalıydı. Doğrusu haksız da değildi. O cüsse kimde olsa, korkmadan her istediğini yapardı.

Kara gölgenin sıçrayıp yere inmesiyle mağdurun yakasındaki eller gevşedi, zavallı adam bir kenara itilip savruldu. Adamcağız düştüğü yerden kalkarken kuşağındaki keseyi teftiş etmiş, yüzünde rahatlamının verdiği ifadeyle karanlığa doğru koşmuştu. Altınlar yerli yerinde durduğuna göre zorbanın gözü kesede değildi anlaşılan... Evet, asıl niyeti kara gölgeyi çağırmaktı:

Çağırıp işini bitirmek, yankesicilikten kazandığı ekmeğine mani olan belayı def etmek...

Kara gölge yankesicinin iki kulaç ötesinde, hem kendini müdafaa edebileceği, hem de hücum edebileceği bir mesafeye geçti. Ay ışığı ile aydınlanan sokakta donuk donuk parlayan bir metal çabucak görünüp kayboldu. Keskin bir ustura yahut yeni bilenmiş bir hançer kara gölgeye doğru savrulmuş, fakat müdahale boşa gitmişti. Çünkü kara gölge çoktan zorbanın arkasına geçmişti bile.

Yine de yankesici pes edecek türden biri değildi. Biraz sinirlenmiş, sıkıldığı dişlerinin arasından hafif bir küfür savurmuş, ama yine de kendine hâkim olmuştu. Çünkü bu sefer işini bitirmeyi ikrar eylemişti. Geçen sefer avuçlarını arasından kaçan küçük serveti aklına getirdi ve daha bir hırsla saldırdı. İkinci, üçüncü ve dördüncü hamleleri de boşa gidince, sinirden deliye dönüp avazı çıktığı kadar bağırdı.

Yankesici, kendi lehine olacak bu durumu değerlendirememişti ama kara gölge ne zaman ona yaklaşmaya kalksa çevikliğiyle sıyrılmayı ve kendini müdafaa etmeyi bilmişti. Çünkü yegâne silahı, sağ elinde sıkı sıkıya tuttuğu hançeri değildi. Sahip olduğu hırs, teslim olmasına mani oluyordu. İşte bu sebeple kara gölgenin suratında, ancak er meydanında bir türlü yenişemeyen pehlivanlarda görülebilecek bir bıkkınlık peyda olmuştu.

Kara gölge hata etmişti. Bir anlık tereddüdün bedelini, beline doğru savrulan hançerin açtığı kesik ile ödemişti. Artık daha dikkatli olmalıydı. Kabiliyetini zorbaya karşı kullanabilmek için evvela ona dokunmalıydı. Sonra onu da diğerleri gibi perişan edene kadar yükseğe çıkardığı gibi aşağıya indirir, en sonunda da bir minarenin şerefesine bırakıp gözden kaybolabilirdi. Fakat önce ona dokunmalıydı.

Belindeki kesikten hafifçe kan sızdığını hissetmişti. Bu, kesğin fazla derin olmadığına delalet ediyordu. Yarası yine de sızlıyor, alev alev yanıyordu. Aklını acıdan uzaklaştırmaya çalışarak üzerine doğru yürüyen zorbadan bir sıçrayışta uzaklaşıp adamın arkasındaki alçak evlerden birinin damına çıktı ve saklanarak kenara kadar geldi. Zorba, etrafına bakınıp damları kolağan ederken kara gölge arkasına indi ve hazırlıksız yakalanan adamın koluna dokunuverdi.

Göz açıp kapayana kadar bir minarenin şerefesine çıkmışlardı. Zorba, mücadelenin bittiğini anlamıştı, çünkü minareden şerefeye çıkılan kapılar hep kilitli olurdu. Demek ki müezzin sabah ezanı için gelene kadar da buradan kurtulma ihtimali yoktu. Üstelik minarelerde iflahı kesilmiş yankesiciler bulmaya alışan müezzinler ne yapacaklarını çok iyi bilirlerdi. Minareye tırmanan basamaklarda bu iş için urgan bulundurmamak âdet olduğundan beri zorbalara müdahalede sıkıntı yaşanmıyordu. Zaten sabaha kadar küçücük yerde büzülüp beklemekten ayakları uyuşmuş, mevsim kış ise soğuktan donmaya meyletmiş, yaz ise sivrisineklerden nasibini almış serseri taifesinin neferlerini yakalamak, bir müezzin için bile zor olmuyordu. Elleri kolları bağlanan edepsizler doğruca kadıya götürülüyordu.

Adam akıbetini anlamıştı ama yine de pes etmeye hiç niyetli değildi. Hançerini düşürdüğü için elleriyle mücadele etmek mecburiyetindeydi, şansını sonuna kadar zorlamak istiyordu. İş artık inada binmişti. Kara gölgenin üzerine bir kez daha atılıp onu köşeye kısırdığında şaşırıp kaldı; ellerinin arasındaki varlık nasıl da çelimsizdi... Kara gölge, vücudunu kaplayan siyah çarşaftan dolayı heybetli görünüyor olmalıydı. Ona dokunduğunda hissettiği ince kemikler sancağın muhafızına nasıl atılabilir ki?

Kara gölge kendisine dokunulmasından hazzetmemişti. Sırtı minareye yaslanmış, omuzlarından, kemikleri kırılacakmış gibi

bastırılmış vaziyette olmasına rağmen kabiliyetini kullanarak yükseldi. İşte o zaman zorba ile göz göze geldiler. Adam hâlâ onun omuzlarını tutuyordu. Bırakırsa düşeceğini bilmesine rağmen tek eliyle kara gölgenin koluna sımsıkı yapıştı ve diğer eliyle bir çırpıda kara gölgenin suratını saran peçeyi açtı.

Adam kara gölgenin hüviyetini öğrenmişti. Suratındaki öylesine dehşetli, öylesine şaşkın ifade, onca yüksekte düşüp parçalanmasına rağmen mevcudiyetini koruyordu.

Arnavut kaldırımlı daracık sokakta titreşen kedileri aydınlatan kandil, konakların pencerelerinden süzülen ışıklarla daha bir fersiz duruyordu. Kim bilir kaç kandille aydınlanan konaklar, gelinlik kızlar gibi bembeyaz çehreleriyle sokağın iki yanında boy gösteriyorlardı.

Etrafın bu boş ve loş halini fırsat bilen bir gölge, damdan dama atlayıp bir çırpıda yere indikten sonra duvar diplerinden sinsice süzülerek doğruca Germiyan Sancağı'nın eşraf-ı a'yanından Mollaoğlu Ali Paşa'nın konağının kapısına yaslandı. Üç beş nefes alımı sonra kapı sessizce açıldı ve kara gölge âdeta kopkoyu bir nefis gibi kapıdan içeriye akıp kayboldu.

Ali Paşa'nın konağı o akşam da meşk nağmeleriyle dolup taşıyordu. Sancağın sayılı hattatlarından, ince bir sanat zevkini haiz Ali Paşa, musikiye derin bir muhabbet besliyor, hemen her akşam dostlarıyla beraber ruhi gıdasını alıyordu.

Aslen Konstantiniyeli olan Ali Paşa, Germiyan Sancağı'na yirmi yaşındayken Saray tarafından vazifelendirilerek gelmişti. Babası Molla Ziya Bey, kendisini daha altı yaşındayken hattatlık ilminin pîri sayılan Koca Mahfuz Hazretleri'nin yanına vermiş, 'eti senin, kemiği benim' diyerek oğlunun bu ilmi almasını sağlamıştı. Ali Paşa kısa zamanda yaşından beklenmeyecek eşsiz

eserler vermeye başlayınca hakiki bir cevher olduğu anlaşılmıştı. Koca Mahfuz Hazretleri iyice yaşlanıp ölüme an be an yaklaştığı günlerde ilmini emanet edebileceği bir hattat yetiştirdiği için huzur duymuştu.

Böylelikle Ali Paşa on beş yaşında üstat oldu ve henüz birkaç ay evvel ahirete intikal eden hocasından aldığı icazetle talebe yetiştirmeye başladı. Namı kısa sürede Saray'da da duyulunca, kendisi de büyük bir hattat olan Sultan İkinci Mahmud Hazretleri'nin emr-i âlileri ile talebelerini başka üstatlara bırakarak saray kütüphanesindeki nadide eserleri çoğaltmaya başladı. O dönemde babasını kaybeden Ali Paşa, derin teessürünün tesiri ile kendini yaptığı işe adadı ve insanoğlunun elinden çıkabilecek en müthiş eserlere imza attı.

Artık Konstantiniye'de işi bitmişti. Böylece şehzadelerin talim gördüğü vilayet olan Germiyan'a tayin edildi, Germiyan Sancağı'nın zamanın tesirine mağlup olan nadide eserlerini çoğaltıp lâyetmût eyleyecekti.

Germiyan'a gelirken, validesi Kafiye Hanım'la, babasının pek yerinde bir tespitte 'bu oğlandan adam olmaz' diyerek kendisine emanet ettiği dört yaş küçük kardeşi Halid Bey'i de getirmişti. Nitekim Halid Bey tam da babasının dediği gibi beceriksiz, gamsız, hayalperest ve şımarık bir adam olup çıkacaktı.

Kafiye Hanım Germiyan'ın havasına ve şifalı sularına hayran kalmıştı. Birkaç ay içerisinde, evvelden beri muzdarip olduğu romatizma illetinden kurtulunca iyice keyiflenmişti. Böylelikle bir yandan Ali Paşa'ya uygun bir kız bakılmaya, bir yandan da koca bir konak inşa ettirilmeye başlandı. İnşaat biter bitmez konağa gelin gelen Suzan Hanım da Ali Paşa'nın yaptırdığı konağa hayran olmuştu. Üstelik kendisi Germiyan'ın sayılı tüccarlarından birinin kızıydı ve saray yavrusu misali bir konakta büyümüşü.

Ali Paşa'nın, her köşesiyle bizzat ilgilenerek yaptırdığı konağı görenler, onun ne denli ince ruhlu ve hisli bir insan olduğunu hemen anlıyorlardı. Üç katlı olarak inşa edilmiş olan Mollaoğlu Ali Paşa Konağı daha ilk bakışta insanı cezbediyordu. İkinci katın cumbasını destekleyen payandalar en mahir ustalar tarafından oya gibi işlenmiş, iki kanatlı koca giriş kapısı ise yoldan geçeni konağa buyur etme vazifesini hakkıyla eda etsin diye künde-kârî işiyle bezenmişti. Senede iki defa yenilenen kireç sıva ise her daim inci beyazlığındaydı.

Konağın o cânım kapısından girilip de taşlıktan birinci kata, her basamağı ayrı itina ile işlenmiş merdivenlerden çıkıldığında koskoca bir mabeyin karşıliyordu insanı. Yarımşar kulaç genişliğinde ve birer adam boyu yüksekliğinde üç pencerenin yan yana durduğu mabeynin solundaki kapıdan hareme, sağındaki kapıdan ise selamlığa geçiliyordu.

Konakların mabeyinlerinde fazla vakit geçirilmeyeceği için buralar ekseriyetle sade döşenirdi. Fakat Ali Paşa, konağa gelen misafirlerine göz ziyafeti çektirmek istediğinden olsa gerek, burayı da nadide eşyalarla donatmıştı. Yerdeki halıdan duvarlardaki çini tablolarla, ortada kalan pencerenin iki yanındaki ceviz konsollardan harem ve selamlığın oya gibi işlenmiş kapılarına kadar her eşya ayrı güzellikteydi. Ceviz konsolların üzerine yerleştirilen minyatür sanatı ile bezenmiş iki narin vazounun halıdaki motif ve renklerle teşkil ettiği ahenk ise dikkate şayan idi.

Mollaoğlu Ali Paşa Konağı'nın selamlığında hamam yoktu. Ali Paşa bunu hususiyetle ifade edip hamam yapılmamasını istemişti. Çünkü Germiyan'ın sıcak memba suları o kadar bol ve şifalıydı ki, selamlıktaki hamama hiç gerek yoktu. Üstelik konak, sancağın en meşhur hamamlarından biri olan Balıklı Hamamı'na çok yakındı.

Selamlıkta iki sofa ve bir de küçük oda vardı. Ali Paşa bu küçük odayı kendine çalışma odası olarak tanzim ettirmişti. Bu odanın

penceresinden görünen Hisar Kalesi'ni temaşa ederek çalışmak, şiir yazmak ve kitap okumak Ali Paşa'ya tarifi imkânsız bir huzur veriyordu. Selamlığın sofası ise Çinili Sofa diye biliniyordu, duvarlar ile orta kısımdaki küçük şadırvan çinilerle bezenmişti. Ali Paşa, sofadaki şadırvan yapılırken burada musiki dinleyeceği günleri hayal etmiş, neyin o eşsiz sesiyle birleşecek su sesinin insana büyük bir huzur vereceğini düşünmüştü. Nitekim kısa zamanda, musiki dinleyeceği günler geldiğinde, tüm dostlarından bu fikrine övgüler yağacaktı.

Selamlığın diğer sofası yemek salonu olarak kullanılıyordu. Buradaki halılar, kırmızı kiraz ağacından yapılmış yemek mobilyaları, konsollar, duvarlardaki tablolar ve Molla Ziya Bey'in dedesinden kalma dolaplı saat, Kafiye Hanım tarafından tertip edildiği için bu sofaya Kafiye Sultan Sofası deniliyordu. Konak içerisinde de olsa bir yerlere isminin verilmiş olması Kafiye Sultan'ı pek memnun etmişti. Her zamanki mağrur halini bozamayacağından belli etmemişti ama bir kaşı yukarı kalkıp, dudaklarının kenarında bir şeyi tasvip ettiği zamanlarda zuhur eden o çizgiler belirince memnuniyeti anlaşılmıştı.

Harem dairesi ise daha genişti. Tek sofalı olmasına rağmen selamlıktan ayrı olarak üç küçük odası ve bir hamamı vardı. Odalardan biri dikiş nakış için, diğeri yıkanıp kurutulan mefruşat ve çamaşırın kömürlü ütü ile ütülenip katlanması için kullanılırdı. Bir diğerinde ise konak hanımları misafir olmadığında pencere kenarındaki sedire oturur, kahve içip hasbihâl eder, konak efradınca oturulup yemek yenirdi. Konaktaki mangallara köz taşınan ocaklık da haremdeydi. Bu haliyle harem, selamlığın neredeyse iki misli büyüklüğündeydi.

Konağın harem dairesi, Ali Paşa'nın musiki toplantılarına gelen muteber dostlarının hanımları ile dolup taşardı. Beyinin Ali Paşa'nın konağına gideceğini duyan her hanım, çarşafını

üzerine geçirdiği gibi soluğu zevcinin yanında alırdı. Hele hele uzun kış gecelerinde evde kalmak yerine Ali Paşa'nın zevcesi Suzan Hanım ve küçük eltisi Nadide Hanımların konağında kahve içip kestane yemek gibisi yoktu. Hanımlar koca konakta duyulma endişesi hissetmeden rahat rahat gülmeye eğlenmeye bayılıyorlardı. Bir de Suzan Hanım udu eline alıp tıngırdatmaya başlarsa tamamdı, hiçbir kadında dökülmedik tek kurt kalmazdı.

Yaradan'ın, izdivaçlarının ancak altıncı yılında kendilerine bahsettiği, Ali Paşa ve Suzan Hanım'ın tek evladı Nagehan, haremın kapısında belirdi. Bir müddet durup izledi göbek atan kadınları, kaygısız hallerine gülmeden edemedi. Gerdan kırmalar, parmak şaklatmalar, omuz titretmeler büyük bir huşu içerisinde eda ediliyordu. Sürmeler çekilmiş baygın gözlerin önünde, kelebekler misali uçuşan kınalı ellerin şıkırdamasını. yaşı geçmiş hanımlara yakışmadığını, hatta bu halleriyle pek acayip göründüklerini düşünen genç kız, âdet yerini bulsun diye neşelenmiş görünüp misafirleri tek tek selamladıktan sonra üst kata çıkıp odasına gitti.

Kadınların Nagehan'ın arkasından fısır fısır konuşmaları pek de acayip değildi. Gelinlik yaşa gelmiş kız tam istenildiği dolgunlukta olmasa da yay gibi karakaşlı, sürmeli gözlü, Karahisar mermeri gibi bembeyaz tenli ve inci dişliydi. Gülfidanı gibi kısa boylu oluşu, rahat ettirilip ballı kaymaklı yedirilirse çabucak kilo alacağına işaret etti ki bu durum, Nagehan'ın zayıf oluşundan dolayı kıl payı kaçırıldığı "tam istenen gelinlik kız" sınıfına girmesini sağlıyordu. Suzan Hanım güya belli etmeden kendi aralarında konuşan hanımlara bakıp tebessüm etti ve udun tellerine daha bir neşeli vurdu. Kızına hayırlı bir kısmet çıkması pek yakındı.

Nagehan, Halid Amcasının kendisinden bir yaş büyük zevcesi kara kuru, asabi mizaçlı, asık suratlı Nadide Hanım'ı, konak

efradının yatak odalarının bulunduğu üçüncü katın sahanlığında görünce gülümseyip selam verdi. Kadının çehresinde tuhaf bir çarpılma misali kendini gösteren yapmacık tebessümü yadırgamamak mümkün değildi. Kadınlar haremde eğlenirken onun aralarında olmaması da bu “gölmeyi bilmezliğinden” kaynaklanıyordu. Yengesi oldu olası sevmezdi böyle eğlenceleri. Fakat konağın büyük hanımı, Nagehan ve amcaoğulları Nihat ile Kemal’in babaanneleri Kafiye Hanım, nam-ı diğer Kafiye Sultan, küçük gelini Nadide’nin bu huyuna pek bayılırdı. Ona göre Osmanlı kadını ağır olmalıydı. Oynak ve neşeli gelini Suzan’da talihi gülmemiş olsa da, Allah Nadide’yi göndererek ödüllendirmişti kendisini.

Zaten Kafiye Sultan, Nadide Hanım’ı araya araya bulmuştu. Suzan Hanım’ın aceleye geldiğini düşündüğünden küçük oğluna kız bakarken kılı kırk yarmış, çöpçatanlara, aradığı meziyetlerden biri bile eksik olursa avuçlarını yalayacaklarını ima ederek işini sağlama almıştı. Suzan Hanım’ın böyle neşeli ve gamsız olduğunu öğrendikten sonra caymak istemişti ama kızın udı olduğunu ve bülbül gibi sesinin kadınlar arasında nam saldiğını öğrenen Ali Paşa daha görmeden âşık olunca iş işten geçmişti. Kafiye Sultan’ın bu kez yaş tahtaya basmaya hiç niyeti yoktu. Bu yüzden küçük oğluna alacağı kııda aradığı vasıfları bilhassa belirtmişti. Gelin hanım oturaklı olacak, az konuşacak, Suzan Hanım gibi pamuk tenli değil biraz esmer olacak, konaklı olacak, okuryazar olduğu gibi dikiş nakış da bilecek, güzel kahve pişirecek, tetikte, atik ve dakik olacak, bir de uçarı oğlunu eve bağlaması için oğlundan bir yaş büyük olacaktı... Çöpçatanlar böyle meziyetlere sahip bir kızın o yaşa kadar evde durmayacağını, muhakkak bir nasibi çıkmış olacağını söyleseler de Kafiye Hanım arzusunda diretip, bir de kızı bulacak çöpçatana fazladan üç burgulu bilezik vaat edince hummalı aramalar başladı, sancağın dört bir yanında kız avına çıkıldı. Maalesef aranan şartları taşıyan kızlar çoktan

evlendiğinden herhangi bir müjdeyle dönen olmadı; ta ki birkaç hafta sonra çöpçatan kadınlardan biri sevine sevine gelip de Kafiye Hanım'ın yüzünü güldürünceye dek. Tam aradıkları gibi bir kız bulmuşlardı; fakat bu kızın bir kusuru vardı, o da pek güzel olmaması... Eh, Kafiye Sultan kız güzel olacak diye şart koşmamıştı ki...

Birkaç gün sonra konu komşu hanımlarla kız görmeye gidildi. Kızın mahir olup olmadığı içilen kahvelerle tetkik edilip yürürken aksamadığından emin olundu, bir bahaneyle konuşturulup kekeme olmadığı anlaşıldı ve görünmeyen kusurlarının tespiti için hamam günü belirlenip gelindi. Kafiye Hanım gelini pek beğenmişti. Kız, adı gibi "nadide" idi. Çirkinse çirkindi, o kadar kusur kadı kızında da olurdu.

Kız istemeyi takip eden günlerde tatbik edilen muamelât Kafiye Hanım'ı canından bezdirse de gıkını çıkarmadan her denileni yaptı. Germiyan'ın yabancısı olduklarından âdetlerini bilmiyordu. Sular seller gibi para harcarken Suzan'ı bedavaya aldığını fark etti. Aslında bedavaya gelecek kız da değildi ya, kısmet işte...

Velhasıl küçük oğlunu da baş göz edince Kafiye Hanım rahata erdi ve torun beklemeye koyuldu. Çünkü Suzan, dört buçuk senedir döl tutmamıştı. Kafiye Hanım, torun hasretiyle geçen altı senenin ardından iki toruna birden sahip olacağını nereden bilebilirdi ki?

Nagehan odasına girdiğinde dadısı mangalda kızaran meşe közlerinin sıcakıyla kaynayıp buhar salmakta olan güğümlerin üzerine nemli havluları yerleştirmekteydi. Kızcağzın yara için deki vücudunu gül ve zencefil yağıyla ovaladı. Daha sonra kendi yetiştirdiği, şekil olarak ağı otuyla tıpatıp aynı olan, yenilirse müşhil, haricen tatbik edilirse merhem vazifesi gören mi'de-

nuvâz denen bir nebatın lapasına bulanmış sıcacık havlularla sarıp onu terletecekti. Yoksa kızın ertesi gün ayağa kalkması mucize olurdu.

Kız soyunup yüzükoyun uzanınca dadısı kapkara, tombul ellerine biraz yağ alıp omuzlarını ovmaya başladı. Bir yandan da kendi kendine söyleniyordu: “Vah gâvur döller, vah edepsiz namussuzlar. Benim gülfidanı gibi kızcağızıma nasıl kıydınız?” Kız gıdıklanıp kıkırdamaya başladı. “Dadıcığım, gâvur dediğin namussuzlar benim gülfidanı gibi bir kızcağız olduğumu bilseler yaparlar mıydı bunu? Hoş, bu gece sonunda biri öğrendi sırrımı ama o da ne yazık ki öteki tarafı boyladı. Adamın suratındaki ifadeyi görmen lazımdı. Öyle şaşırdı ki, gözleri yuvalarından fırladı âdeta... Ne var ki şaşıracak? Sanki sancağın muhafızı bir kadın olamaz. Halt etmiş onlar. Değme cengâverlere taş çıkarırım evelallah...”

Nagehan rahatlayan boynunu öte tarafa çevirip ellerini çenesinin altında kenetleyince yanı başındaki dadısının gözlerindeki kızgınlığı gördü. Dadısı, beline yakın bir yerde, kanı kurumuş kesigi pansuman ederken kendi kendine söylenmeye devam ediyordu. Kızın böbreğini tehlikeye atan her ne idiye epey keskin olmalıydı.

Gülçehre Dadı, Nagehan'ın her gece anne babasından habersiz, hırsızlar gibi yüzünü gözünü sarıp sinsice sokağa süzülmesini elbette hiç tasvip etmiyordu. Yaptıkları duyulsa bir tek şey akla gelirdi herhalde, o da kızın kırmızı kandilli evlerde iş tuttuğu... “Tövbe tövbe...” diye söylendi Gülçehre Dadı. Allah muhafaza biri görse ne düşünürdü?

Endişesinden bazen yerinde duramaz oluyordu. Hele Suzan Hanım arada bir “Git çağır bizim kızı Gülçehre Dadı, ne uykusuymuş bu saatte?” dediğinde ne yalanlar icat edeceğini şaşıırıyordu. Artık bir çaresine bakılmalıydı. Fakat kadıncağızın

elinden bir şey gelmiyordu. Dediğim dedik küçük hanıma güzelce bir sopa çekmek isterdi ama kazık kadar kız olmuştu. Bu yaştan sonra sopa atmaya da gelmezdi ki... Küçük hanıma göre hava hoştu tabii. Evde kalıp tek ayağının üzerinde kırk yalan söyleyen, 'nerede bizim kız' diye sorulduğunda idare eden o değildi nasıl olsa... Hıncını çıkarmak için etlerini bura bura ovdu ve sıcak havluyu şap diye kızın kulunçlarına yapıştırdı.

Nagehan dadısının halinden anlamıyor değildi. Bu sır kime verilse elbet ağır gelirdi. Bu yüzden derdini dadısına açtığına bazen pişman oluyordu. Kadıncağzı rahatlatmak için belki de artık geceleri dışarıya çıkmadığı yalanını söylemesi gerekiyordu. Üstelik dadısının hiç bilmediği şeyler de vardı. Hepsinden haberi olsa ne yapardı acaba? Muhakkak aklını oynatır, diyordu Nagehan kendi kendine. Omuzlarındaki yük ağırdı ve sırrını biriyle paylaşması belki de iyi olmuştu, ama dadısına verdiği cefaya değmezdi doğrusu.

Gülçehre Dadı, Nagehan'ın anası gibiydi. Kıza üç yaşından beri bakıyordu. Konağa gelişi ise tam bir cümbüştü doğrusu.

Kafiye Sultan'ın peş peşe doğum yapan iki gelini de loğusayken çocuklara birer Avrupalı mürebbiye tayin edilmesi düşünülmeye başlanmıştı. Çocukların Avrupa terbiyesiyle yetişip birer lisan daha öğrenmeleri isteniyordu, bu nedenle hemen mürebbiye aranmaya başlandı. Tabii Germiyan küçük yer, nerede o Konstantiniye'nin mürebbiyeleri... Aranıp tarandı, istenildiği gibi iki mürebbiye bulunamayınca nihayetinde Konstantiniye'deki akrabalara telgraf çekilmeye karar verildi. Fakat telgrafın çekileceği gün Kafiye Sultan buna mani oldu, çünkü o gece bir rüya görmüştü.

Erenler, rüyasında Kafiye Sultan'a torunlarını gâvur ellerine teslim etmemesini sıkı sıkıya tembihlemişti. Bir de eklemişlerdi: "Biz mürebbiyei sana göndeririz..." Hâl böyle olunca erenlerin

göndereceği mürebbiye beklenmeye başlandı. Aradan yıllar geçti ama mürebbiye falan gelmedi. Ne zaman konakta çocukların bakımına yardım edecek birinin alınmasından bahsedilse Kafiye Sultan hep karşı çıktı ve böylece tam üç yıl beklendi.

Çocuklar üç yaşındayken bir gece konağın kapısı kırılırcasına çalındı ve kapkara bir kadın içeriye kendisini zor attı. Kadın-çağız nefes nefese kaldığından konuşamıyordu bile. Mutfakta çalışan kızlar, kadıncağıza bir bardak su getirip hareme aldılar ve konak ahalisini çağırdılar.

Adının Gülçehre olduğunu söyleyen kadın avaz avaz bağırıp dövünüyordu. Meğer çalıştığı konakta yangın çıkmış, kadın kendisini sokağa zor atmış. Can havliyle koşarken sokağın en başındaki Ali Paşa Konağı' nı görmüş ve yardım istemiş.

Hemen yanan konağa yardıma koşuldu ve Gülçehre Kadın rahat ettirildi. Ömründe hiç 'siyah arap' görmemiş olan Kafiye Sultan'ın, kadının isten dumandan karardığını düşünüp hamamı hazırlatması ise sonradan anlatıla anlatıla bitirildi.

Sabaha karşı gelen haberden konağın kül yığınına döndüğü, bereket versin ki kimsenin canına bir şey olmadığı öğrenilince kadıncağız bu kez "Vah ben nerelere gideyim, vah ben derdimi kimlere diyeyim. Bu garibanların bir konağı var idi, onu da har aldı, külünü yel aldı." diye ağıt yakmaya başladı. Karın tokluğuna çalıştığı konaktan başka gidecek yeri olmayan kadın sokakta kalmıştı.

Kafiye Sultan hemen durumu idrak etti ve "Seni erenler mi gönderdi?" deyiverdi. Kadın şaşırıp "Yok, hanımcığım," dedi "ben kendim geldim vallahi." Konak ahalisini bir kakhaha tufanı alınca Gülçehre Kadın'a işin aslı anlatıldı. Gülçehre Kadın ilk karşılaşmalarından itibaren yumuşacık kucığına sokulup bir türlü inmek bilmeyen Nagehan'a baktı ve çocukların dadılığını üstlendi.

Kemal, belki de erkek çocuğu olduğundan, Gülçehre Dadı ile fazla yakın olmadı hiçbir zaman ama Nagehan onu neredeyse annesi kadar çok sevdi.

Camgöz Hilmi Efendi'nin kiraathanesinde, bir yandan sancağı yenice şereflendirmiş bir musiki üstadının nağmelerini dinlerken diğer yandan da kahvelerini h  p  rdeten efendiler, yeni türeyen bir eşkıyadan bahsetmekteydiler hararetle. Söylentilere bakılırsa kadınlarla çocukların hayallerinin kahramanı, geceleri dışarıda dolaşan efendilerin selametlerinin teminatı meşhur kara gölge, yani a  alının taktığı isimle Esved bile yeti  emiyordu bu yeni eşkıyanın zorbalıklarına.

Ne vakit esnaf d  kk  nını kapatır, kalaycıların   eki   tıkırtıları, kahvecilerin buram buram kavruk kokuları kesilir de el ayak çekilirse, çıkıyordu bu zorba meydana... Evvela 'meymenet-sizin biridir, elbet enselenir' denilmiş, gidenin ancak       beş akçe olacağı tahmin edilmişti, ama i     yle değildi. Zorbanın ne enselenmeye, ne de ettiklerinden vazgeçmeye niyeti vardı. Germiyan'a dadanmı  tı bir kere...

  at orada   at burada beliriveren bu zararlının ismini Cevval koymuştu ahalisi. Kimse anlamadan gecenin karanlığında süzülüp heyula gibi karşılarına dikiliveriyor; karalara b  r  d     azman gibi cisminde bakıp da deh  sete düşenler, Azrail emaneti almaya geldi zannederek titrek bir "eşhedü en laaa"   ekerken, o hop diye cüzdanlarını, saatlerini ve üstlerindeki diğer kıymetli eşyaları y  r  t  veriyordu. Hatta bazı rivayetlere bakılırsa Cevval bu hırsızlıkların yanında başka kötülükler de yapıyordu. Hepke  zade Mustafa Bey'in, hanımı tarafından i   donuna sıkı sıkıya dikilen kesedeki altınlarını yürütüp nefes darlığından muzdarip zavallı adamcağız sarımsak kokulu nefesiyle bayılmıştı. Hanımının, talihsiz Mustafa Bey'i iki   i  e alkolle bile

ayıltamayınca on iki akçeye tuttuğu bir hocanın kuvvetli nefesiyle ancak kendine getirebildiği de ağızdan ağza dolaşıyordu.

Halkı en çok korkutan ise Esved'in Cevval'in hızına yetişememesi olmuştu. Ne zaman bir gariban "yetişin" diye bağıracak olsa Esved oracıkta bitiverirdi. Fakat Cevval'in üttükleri yardım isteyebildiklerinde, kuvvetle muhtemel, haydut çoktan çil çil paracıkları sayıyor oluyordu. Haliyle Esved gelse bile ancak garibanı teskin ediyor, sonra da geldiği gibi kara kediler misali damdan dama, her zamanki efsunlu haliyle, sıçrayarak kayboluyordu.

Çok güvendikleri Esved'in bile gücünün yetemeyeceği haydutların peyda olması, bilhassa geceleri dışarı dolaşmak zorunda olanları ürkütüyordu. Sokak sokak dolaşıp boza ve sıcak sahlep satan esnaf bir yana, beli piştovlu bekçiler bile korkmaya başlamıştı Cevval'den. Müderris Koca Sait Paşa'nın konağının bulunduğu sokakta vazifesini ifa eden Bekçi Münir Efendi'nin anlattığına bakılırsa Cevval'i piştovla korkutmak da imkânsızdı. Haydut o kadar çevikti ki, silah patlayınca ortadan kaybolmuş, bekçi silahı ikinci kez doldurana kadar ise elinden piştovu aşırıp yerine bir avuç dolusu akide şekeri bırakmıştı. Göz açıp kapayana kadar, daha ne olduğunu bile anlayamayan bekçi, elindeki şekerle apışıp kalmış; Cevval'in maytap geçtiğini ve "senin gibi bir beceriksizin eline piştov değil, olsa olsa akide şekeri yaraşır" imasında bulunduğunu fark edip ağlamaklı olmuştu. Adamcağızın yalnızca gururu incinmemiş, aylıklı işi de tehlikeye düşmüştü. Sancağın subaşı olanları duyarsa tutar mıydı Münir Efendi'yi o vazifede? Korkusunun dehşetiyle başına gelenleri anlattığına pişman olmuştu bir kere ama iş iştengenmişti. İki sokak ötede kandil direğinin altında kendisine zimmetli piştovunu bulmasa tam oturmuştu şapa.

Sancağın başına musallat olan bu Cevval belasını bir tek Esved def edebilirdi ama o da son günlerde görünmez olmuştu.

Esved'in kim olduğunu, ne diye Germiyan Sancağı'nın sokaklarında dolanıp garip gurebayı koruduğunu kimse bilmiyordu ama ona alışmışlardı. Şimdi, yokluğunda, Esved'in korkup kaçtığını söyleyenler bile vardı. Hatta kulağına gitsin de "Aman efendim, ne kaçması? Nah buracıktayım işte." deyip çıksın ortaya diye kahvede, çarşıda, pazarda "Esved'i sanırdık esed³, meğer imiş hamamet⁴" şeklinde laflar avaz avaz bağırılmaktaydı. Yine de Esved'in görüldüğü falan yoktu. Acep başına bir hâl mi gelmişti?

Esved'in Germiyan Sancağı'nda ilk kez görülüşü insanlarda dehşet tesiri yapmıştı, ne de olsa her gün görmüyorlardı onun gibisini. Bu dehşetin sebebi Esved'in arza basmadan, semada uçmadan bir adımda damlara çıkıp, hemen ardından kendini bıraktığı gibi aşağıya inmesi değildi sadece. Asıl sebep ilk kez bedirde⁵ zuhur etmesindendi. O acayip kehanet olmasa dehşet yerine taaccüb ve hayranlık duyulabilirdi ama kehanetin tahakkuk edeceği endişesi buna mani olmuştu.

Bilmem kaç yıldır anlatılagelen kehanet, *Hakaik fi'n-Nücûm* isimli yıldıznamenin müellifi Zervanî tarafından bildirilmişti. Gazne hükümdarı Yemin el-Devlet Mahmut'un sarayında büyük âlim Birûnî ile beraber felekiyat⁶ üzerine çalışmış olan Zervanî, yıldızları okuyup onlardan alınan malumatla istikbalen haber vermenin mümkün olduğunu düşündüğü için Birûnî tarafından tenkit edilince saraydan ayrılmış ve yakın ahababı şair Firdevsi ile beraber Anadolu'ya göçmüştü.

Firdevsi ile aralarında, muhabbetin yanı sıra kader ahabplığı da vardı. Çünkü Firdevsi de yazdığı şiirlerle Yemin el-Devlet

3 Aslan.

4 Güvercin.

5 Dolunay.

6 Gök bilim.

Mahmut'u ağır şekilde hicvettiği için hükümdarlığın topraklarından uzaklaştırılmıştı. Zervani de gitmek isteyince birlik olup hicret ettiler. Böylelikle Selçuk Bey'in müsaadesiyle Anadolu'ya yerleştiler ve Zervani o meşhur yıldıznamesini burada te'lif etti.

Zervani'nin *Hakaik fi'n-Nücûm* isimli yıldıznamesi asırlar sonra, servetini yiyip bitiren ve karnını doyurmak için ecdad yadigârlarını elden çıkarmak zorunda kalan Germiyanlı bir paşazadenin sattığı paha biçilmez eserler arasından çıkınca hayli merak uyandırdı. Çünkü bu yıldıznamede hiç şüphesiz Germiyan'dan bahsediliyordu. Eserin mukaddimesinde müelliften, hangi yılda ve nerede te'lif edildiğinden ve eserde anlatılanlardan bahsediliyordu. Germiyan lafzı, mukaddimedede ve muhteviyatta zikredilmese de anlatılan yerlerden birinin Germiyan olduğu, yapılan coğrafi tasvirlerle şüpheye mahal vermeyecek kadar iyi anlaşılıyordu. Eser Germiyan'da vücuda getirilmemişti, hatta müellif, ömrü boyunca bir kez olsun Germiyan'a uğramış değildi. Yine de başka yerlerin yanı sıra ömründe hiç gitmediği Germiyan'ı da anlatıyor, sancağın başına gelecek illetleri bir bir sıralıyordu. Hâl böyle olunca Zervani'nin 'iyi saatte olsunlar' ile haşır neşir olduğu düşünülmeden edilemiyordu. Eserin asırlar sonra Germiyan'da ortaya çıkmış olması ise başka bir acayıplıktı.

Yazıldığı yıllarda henüz vuku bulmamış cenklerin, galibiyetlerin, mağlubiyetlerin, kıtlıkların, bollukların ve dört bucağa nam salan büyük âlimlerin doğum yahut ölümünün hakikaten tam da zikredilen tarihlerde vuku bulduğu görüldüğü için ise esere çaresiz itibar ediliyordu. Ulema, istikbalden haber verdiğini zannedenin ziyanda olduğunu, istikbali ancak ve ancak Mevla'nın bileceğini söylese de, insanların aklı ister istemez Zervani'nin yıldıznamesine kayıp duruyordu. Hatta mezarından kalkıp gelebilecek olsa Zervani'nin falcılıkla kazanacağı parayla ne kadar zamanda Germiyan Sancağı'nı satın alabileceğine dair hesaplar yapılıyordu.

Ne var ki eser artık pek faydalı olamayacaktı, çünkü geriye pek de mühim kehanetler kalmamıştı. Bunların en mühim olanları da yağmur zamanlarından bahsettiği için ancak bir çiftçinin işine yarardı.

Elbette hepsi bu kadar değildi. Germiyan'la alakalı bir kehanet daha vardı. Neden bahsettiği tam olarak anlaşılamadığı için pek rağbet görmemişti. Fakat Esved ortaya çıkınca taşların yerine oturmaya başladığı düşünülerek hemen tahminlerde bulunulmuştu. Kehanette, bedirde belirecek kara bir yıldızdan bahsediliyordu. Zervani'ye göre bu yıldız ne garpta ne şarkta, ne cenupta ne de şimalde olacak, bir an doğup bir an kaybolacaktı.

Kehanetle kafayı bozan ve kendilerini ulemadan sayan bazı aylaklara göre bahsedilenin yıldız olması mümkün değildi. Çünkü herkes bilirdi ki yıldızlar geceleyin görünürdü. Eh, geceleyin görünen bir şeyin siyah olması ise mevzubahis olamayacağına göre bu olsa olsa Esved olabilirdi. Aylaklara göre her şey gayet aleniydi: Esved, adı gibi siyahtı, geceleri ortaya çıkıyordu ve tam denildiği gibi yerinde durmuyordu.

Kehanetin devamında bu yıldızın ışığının kendinden olmadığı, İsa Peygamber dünyaya geldikten on dört asır sonra vuku bulacak bir zelzele neticesinde ortadan ikiye ayrılmış bir güneşten aldığı feyzi aksettirdiği de yazıyordu. Sözde ulema bir zelzenin güneşi ortadan ikiye nasıl bölebileceğini düşünse de makul bir izahat icat edemiyordu.

Dahası da vardı. Yıldıznamede güneş tekrar birleştiğinde bu siyah yıldızın sessiz sedasız söneceği de yazıyordu. "Gece ışıksız kalacak, insanlar yıldızı arayacak, cebini karanlıkta dolduranlar sevinecek, mazlum dertlenecek." deniliyordu ki, bu da siyah yıldızın yani Esved'in kem niyetli olmadığına işaret ediyordu.

Eğer bahsedilen siyah yıldız Esved'se endişe etmenin zamanı gelmiş demektir. Çünkü kehanetin son kısmında siyah yıldız

kaybolmadan önce yeniden birleşecek olan güneşin, büyük bir yangın felaketine sebep olacağı ihbar ediliyordu. Nasıl işti bu? Sözde ulema, kıraathanelerde oturup akıl yürütmekten bitap düşmüştü. 'Güneş' lafzıyla neyin ima edildiğini bir bulsalar tedbirlerini alacaklardı. Allah'tan hepsi aylaktı da iş güç derdi olmadan oturup bol bol kafa yorabiliyorlardı.

Zavallı Nagehan çok hastaydı. Neredeyse bir haftadır aksırıp tıksırmaktan, sümkürüp çarşaf çarşaf mendiller tüketmekten bîhal olmuştu. Dadısının aşçıya pişirttiği ve üç katlı konağın her köşesini buram buram kokutan sebze tavuk çorbaları yüzünden üç kere kusmuş, daha da bitap düşmüştü. Musibetin Cenab-ı Hak tarafından verildiğine inanmasa, kendisine şifayı kaptıranın dadısı olduğuna rahatlıkla kanaat getirebilirdi.

Gülçehre Dadı, Nagehan yattıkça keyifleniyor, tombul parmaklarını şıkırdatıp koca göbeğini sallayarak konakta pürneşe dolanıyordu. Söylediği Acem türküsü ise pek biçimsizdi. Kızcağız, Acem türküsü eziyetinin mi yoksa hastalık belasının mı önce bitmesi için dualar edeceğini bilemiyordu.

Ne yazık ki sırrını bilen tek kişi Gülçehre Dadı olduğu için dışarıyla tek bağlantısı da oydu. Bu yüzden ona surat asamıyordu, huyuna gitmezse ağzından tek kelime bile alamazdı. Aslına bakılırsa doğru dürüst bir haber aldığı da söylenemezdi hani. Dadısına göre son bir haftadır ortalık sakindi. Ne bir haydut, ne kendini külhanbeyi zanneden bir zorba, ne de hastalanıp yataklara düşmeden evvel gördüğü o insan azmanı bir daha çıkıp da kaçırmıştı insanların tadını.

Nihayet iyileşip de dizleri titremeden ayakta durabilecek takati topladığında dadısına artık çıkacağını söyledi. Sokaklar sütlüman olsa da gece devriyesi vazifesini aksatamazdı. Nagehan'ın

gideceğini duyan kadının suratı asıldı, kara çehresi daha da karardı. “Göndermem vallahi.” deyip kapıya dikildi ama Nagehan’ın kapıdan olmasa pencereden gideceğini iyi biliyordu.

Dadisının gönlünü almak isteyen Nagehan, onun tombul yanaklarını gülerek avuçlarına alıp türlü şirinlikler yapınca kadın pes etti ve olan biten gerçeği anlatmaya karar verdi. Nasıl olsa gidecekti, bari bilsindi her şeyi. Nagehan’dan kızmayacağına dair söz alarak başladı Cevval’i anlatmaya. O anlattıkça kızın gözleri fal taşı gibi açılıyor, öfkesinden renkten renge giriyordu. Demek o insan azmanı hâlâ ortalıktaydı. Üstelik kendine isim koyduracak kadar da çok musallat olmuştu başlara. Kedinin bir haftalık yokluğunda, fareler sanki bey olup çıkmıştı.

Söz vermesine rağmen gerçeği saklayan dadısına çok kızdı, fakat Cevval’in fırtına gibi hızlı olduğunu öğrenince öfkesi şaşkınlığa ve dehşete dönüştü. Aklına gelen şey hakiki olabilir miydi acaba? Bildiği kadarıyla bu kadar seri olabilmenin tek usulü olabilirdi. Nagehan, Cevval’in Esrarname’nin kayıp yarısına sahip olup olmadığını en kısa zamanda öğrenmeliydi.

İKİNCİ BÖLÜM

“İşte budur derdinin dermanı’ dedi kocakarı,
İtimat etti ona Şirazer, iksirle zehirledi kocasını.”

Bakire Şirazer, Esrarname, VII. Bab, 5. Mesel

Yüzlerce yıllık ömrü, iki şey öğretmişti Asfar’a; insanlar aslında göründükleri kadar akıllı değillerdi ve onlara güvenmek ahmaklıktı. Henüz genç bir cinken sıcacık ve kuytu bulup yuvalandığı yerin, kendisine bu iki mühim dersi verecek olan büyücünün ocağından çıkan küllerin atıldığı köşe olduğunu bilse, belki de hiç uğramazdı oralara. Çünkü bu büyücü, insanoğluna haram kılınmış ilimleri öğrenenebilmek için ona işkenceler edip hürriyetini elinden alacak olan kişiydi.

Büyücü kuvvetliydi, Asfar hemen anlamıştı bunu. Zavallının aklını karıştırmayı iyi biliyor, kaçmaya yeltendiğinde ise büyüleri vasıtasıyla cinin kendi kendisine eziyet etmesini sağlıyordu. Mücadelesi nafileydi; kendinden önce bu melun handa konaklayan sayısı belirsiz diğer cinler gibi, Asfar da Tir-i Danende’nin uşağı olmuştu artık.

Büyücü, bildiği her şeyi Asfar gibi tuzağına düşen cinlerin akıllarından söküp alarak elde etmişti. Onlara türlü eziyetler ediyor, görünmez prangalara vurup canlarından bezdiriyordu. Her yeni tutsak, ateşten-yaratılmışlar hakkında başka bir

malumat sunuyordu büyücüye. Her birinin zaafını bu sayede öğreniyor, akıllarını okuyor, kendine lazım olacak ilmi oradan alıp, zavallılar içleri boşalmış birer kozaya döndüklerinde ise salıveriyordu.

Tir-i Danende, bir insanın sahip olabileceği bilgiden çok daha fazlasına sahipti. Kuvvetli büyüler biliyor, belagat yeteneği sayesinde kelimeleri sırça boncuklar gibi art arda dizip istediğinin aklını çeliyordu. Lakin bu iblisin de bir zaafı vardı; yerde ve gökte kendinden daha kuvvetli bir büyücü olabileceği fikrine tahammül edemiyordu. Bunun için, alşimi gibi Tir-i Danende için hiç de sır olmayan ilimler sayesinde, altına çevirdiği bakır paraları etrafa cömertçe saçıp her dolunayda çeşitli büyücülük müsabakaları düzenliyor, Pars illerinde kendinden daha çok şey bilen bir büyücü bulunup bulunmadığını hiç aksatmadan murakabe ediyordu.

Fakat Asfar, yine de çözmüştü büyücüyü... Onun gerçek niyetini anladığında nakkaşın işinden daha ince, hattatın işinden daha dakik, yavaş yavaş, belli etmeden zehirlemeye koyuldu Tir-i Danende'yi.

Büyücünün gözünün bebeği, canı, ciğeri, uğruna her türlü sıkıntıya katlandığı bir eseri, Esrarnamesi vardı. Bu eser arının bin bir çiçekten topladığı bal gibi kıymetli, onun gibi lezzetliydi Tir-i Danende'nin indinde. Bittiğinde kâinatın medarına oturacağını adı gibi biliyordu. Elbette onun tek sahibi kendisi olacaktı. Sonsuz hayat ve servetin yanı sıra şöhretin tatlı sarhoşluğunu da tadacak, belki de yolundan gittiği iblis hükümdar Arzang, bu eseri sayesinde kendisini yanına alacaktı. Asfar, büyücüyü alt etmek için işe onun en zayıf yerinden yani Esrarname'den başlaması gerektiğini hemen anlamıştı.

Önce mırıldanır gibi yaparak Esrarname'den bahsetti ve büyücünün kulak kesilmesini sağladı. Cinlere, insanların aksine

geleceği tahaddüs edebilme gücü verildiğini söyleyip onu çalacaklarını uydurdu. Tîr-i Danende hiddetlenince korkmuş gibi yapıp konuşmayı reddetti. Elbette biraz zorlanırsa konuşacaktı.

Sonunda konuşmaya ikna olmuş gibi yapıp Esrarname'nin hemen o gece bir nüshasının daha yazılması gerektiğini, bu işi yapacak olanın da yalnızca kendisi olduğunu söyleyiverdi.

Tîr-i Danende efsun ilmini biliyordu bilmesine ama nihayetinde bir insandı, o sayfaları bir gecede tekrar yazması imkânsızdı. Lakin işi Asfar'a bırakırsa zamanı ve mekânı istediği gibi kullanabilen bu varlık, eserini göz açıp kapayıncaya kadar çalabilirdi. İşin ucunda eseri olmasa mümkünü yok dinlemezdi Asfar'ı ama Esrarname denince akan sular duruyordu. Böylelikle ikna oldu ve işini yapması için cini boğarcasına bağlayıp tutsak ettiği büyülerini biraz gevşetti.

Asfar kaçmaya ilk kez bu kadar yaklaşmış olsa da buna yeltenmedi. Sabrederse semeresinin daha büyük olacağını biliyordu. Hemen işe koyuldu ve büyücüyü dehşete düşüren bir hızla Esrarname'nin bir nüshasını daha çıkarıverdi. Kitabı okumayı ve ezberine koymayı çok istemişti ama büyücü buna mani olacak büyüler ve tılsımlarla işini sağlama almıştı. Bu büyülerin, bir nüshanın daha çıkarılmasının ardından tesirsiz hale geleceğini zanneden Asfar, asırlar sonra ne kadar yanıldığını anlayacaktı.

İş bitince Tîr-i Danende çocuklar gibi sevinmişti. Artık kimse Esrarname'yi yok edemezdi. Eserinin aslını balmumuyla kaplayıp içi itinayla oyulmuş bir taşın kalbine soktu ve büyüler yapıp evinin bahçesine gömdü. Aslına nispetle daha zayıf ve savunmasız, daha da önemlisi ruhsuz olan, yani içindeki gizlerin çözüldüğünü idrak edip kendini teslim edeceği kişiyi seçemeyen, sahibine itaat edip ona içindekilerden daha fazlasını sunamayan, kısacası ölü bir suretten ibaret tıbk-ul aslını ise başucuna koyup uyudu.

Asfar işi biter bitmez yeniden tutsak edilmişti ama o kısacık hürriyeti müddetince kuvvetini toplamıştı. Böylelikle uyuyan büyücünün zihnine sinsice süzülürmeyi başardı. Bin türlü vesveseyi allayıp pulladı ve büyücünün zihnine saldı.

Uyandığı zaman T'ir-i Danende'nin düşündüğü tek şey eserin bir nüshasını Şehinşah'a sunup kendisine ait olduğunu tasdik ettirmek olmuştı. Böylece kimse onun sahibi olduğunu iddia edemeyecekti. Üstelik belki de bu vesileyle saray müneccimi olup namını tüm Pars illerine yayabilecekti. Ardeşir'in bu büyüler karşısında neler düşüneceğini ise hiç hesaba katmıyordu. Çünkü Asfar onun zihnini bulandırabilmek için neredeyse tüm kuvvetini sarf etmişti.

Asfar, büyücünün başına gelecekleri çok iyi biliyordu. Bunun için sessizce bekledi. Kendisine karanlık bir sonsuzlukmuş gibi gelen zaman boyunca acı çekmişti. Şimdi intikamını alacağı gün yaklaşmıştı; içerisinde bulunduğu bekleyiş onu sıkıyor, bilakis ona haz veriyordu. Pek yakın zamanda büyücü ve Esrarname'nin taklidi ayak altından çekilecek, kendisi ise kâinattaki en dehşet verici esere sahip tek varlık olacaktı. Böyle bir netice için gerekirse yıllarca bekleyebilirdi, ebediyete kıyasla birkaç yılın lafı bile olmazdı.

Fakat Asfar'ın bile hesaba katmadığı bir husus vardı; Esrarname-taklidi bile- bir görenin bir daha aklından kolay kolay çıkarabileceği, efsununa kapılmadan okuyabileceği yahut açlıkla değil de beğeniyle bakıp takdir edebileceği bir şey değildi. O eşsizdi. İçerisindeki gizler, kâinatın şifresiydi. Her eser müstahkem bir vezin üzere olduğuna göre Esrarname de kâinatın vezniydi. İnsanı hakiki ilimden mahrum eden en bariz engel olan bedeninin tesirini, beden toprak olup gitmeden evvel ortadan kaldırıyor, ruhun hakiki âlemi idrakine vesile oluyordu. Velhasıl Esrarname, insanı ölmeden evvel bedeninin ve evrenin cebrinden kurtarıyordu.

Fakat Tîr-i Danende bulan an aklıyla bunları bilemedi. Eserini saraya götürdüğünde Esrarname'yi şöyle bir göz ucuyla görüveren Başrahip'in aklı başından gitti. Ne pahasına olursa olsun onu elde etmek istiyordu. İşte Asfar'ın hesaba katmadığı şey, bir rakipti.

Sarayın Başrahip'i, Esrarname'yi henüz görmemiş olan Şehinşah'ı kolayca ikna etmişti. Eserin yalnızca küfür dolu olduğunu söylemekle yetindi ve içerisindeki kudretten hiç bahsetmedi; Tanrıya hakaret eden her kim olursa cezasını çekmeliydi.

Tîr-i Danende'nin kellesi, sahip olduğu akıl almaz kabiliyetleri sayesinde kaçıp kurtulmaması için yüz tapınak rahibinin büyüleri refakatinde kesilip kör kuyuya yuvarlanmadan evvel söylediği son söz, Başrahip'in az sonra yakılacak olan eser uğruna mücadele etmesine engel olmuştu. Çünkü Tîr-i Danende isteseler de Esrarname'yi yok edemeyeceklerini, yakılacak olanın bir nüsha olduğunu, aslını ise asla bulamayacakları bir yere sakladığını söylemişti. Artık alevler kitabı yutsa da mühim değildi. Başrahip, eserin aslını bulacağından adı gibi emindi; gerekirse arzı ve semayı didik didik eder, gene de bulurdu onu.

Kopan kelleye bir müddet baktı, bildiği bir şey varmış gibi pis pis sırttan surat, yüreğine korku salmışsa da bakmaya devam etti. Kâfirin canını teslim ettiğinden iyice emin olunca saraydan ayrıldı, hemen Tîr-i Danende'nin evine yollandı. Artık kendisini tutsak eden büyücü yaşamadığı için bağlarından kurtulmuş olsa da Esrarname için orada beklemekte olan Asfar'ı Tîr-i Danende'den bile daha merhametsiz haliyle korkutup dehşete düşürdü. Zavallı cin, Başrahip'in bildiği kara büyüler karşısında şaşkına dönmüştü. Tek çaresi kaçıp canını kurtarmaktı. Nasılsa eseri kimsenin bulamayacağını çok iyi biliyordu. Tîr-i Danende onu saklarken kem niyetli kişileri uzak tutsun diye envai çeşit akıl bulandırma büyüleri yapmıştı. Hangi âdemoğlu Esrarname'nin saklandığı yere yaklaşırsa, çabucak niyetini unutuveriyordu.

Başrahip büyülerden habersiz olduğu için Esrarname'yi bulamamıştı. Sinirden deliye dönüp evin bir kısmını yaktı ve Esrarname'yi başka yerlerde aramak üzere çekip gitti.

Asfar uzun müddettir tutsak olsa da, nihayetinde evi bellediği yerden yükselen kapkara dumanlara bakıp hüzünlenmişti. Alevler küllere dönünce Başrahip'in gittiğine emin olmuştu ama korkusunu yenip tekrar oraya dönmesi ve kendine ait olanı alabilmesi için uzun süre beklemesi gerekmişti, Rahip'in büyüleri çabucak akıldan çıkabilecek türden değildi çünkü.

Nihayet cesaretini toplayıp eve geri döndüğünde Esrarname'yi yerinde bulamadı. Aslında kitap oradaydı, yani Tir-i Danende'nin gömdüğü yerde... Artık bir sahibi olmadığına göre, kendini muhafaza etme görevini devralmıştı. Bu yüzden Asfar'dan gizlendi; o, sahibinin güvenmediklerinden, yani ateşten yaratılanlardan biriydi.

Esrarname, sonunda aklını alabileceği saflıkta bir âdemoğlu bulur bulmaz kendini teslim etti ama asla bir insanla tüm esrarını paylaşmadı. Bazı tılsımlarını gizledi, kimisini değiştirdi ve böylece hiçbir zaman sırrını çözdürmeyerek insanlarla oynadı. Günün birinde iki parçaya ayrılıp da kudreti azaltılana kadar da kimseye kendini tamamen göstermedi.

Asfar'ın Esrarname'yi bulamadığı zaman düştüğü çaresizlik tarif edilemezdi. Eserin izini kaybettiği için yıllarca yas tuttu. Yüzlerce yıl sonra Bursa'da olduğunu duyana kadar da rahat edemedi.

Aklını başından alan biricik sevgilisini bulmuştu bulmasına ama yine de onu alamazdı. Çünkü Tir-i Danende'nin Esrarname'yi kuşattığı muhafaza büyülerinden bir tanesi, Esrarname'ye sahip olacak kişinin hem bir insan, hem de iyi niyetli olmasını şart koşuyordu. Bu meziyetlere sahip olmadığı için yenilgiyi kabul edecek değildi. Esrarname'nin sahibi, onu kendi rızasıyla verirse iyi niyetli bir insanoğlu olmadığı için hayıflanmasına gerek kalmayacaktı. Aklına bir fikir gelmişti. Güzel peri kızı için çarpan bir yürek bulmak pek de zor olmasa gerekti.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kadılar, müftüler, Esrarname'nin ne olduğunu ve içerisinde nasıl bir iktidarı muhafaza ettiğini bilen ne kadar ulema varsa, hepsi aynı görüşe iştirak ediyordu: Kitap, iblis kelimiydi ve okuyup tatbik eden de hiç şüphesiz kâfirdi.

Haram ilimlere dalmış Tir-i Danende isimli, zındıklıkla suçlanarak ülkesinde idam edilmiş Farisi bir şair ve büyücü tarafından, insanların kâğıt yerine berçimen denen hayvan derilerini kullandığı devirdi, is ve zamk-ı arabiden müteşekkil, solmaz bir tür mürekkeple yazılmış bir kitaptı Esrarname.

Adını pek az kişinin bildiği, bilenlerin de bu zehirli malumatı etrafa nüfuz ettirmemek için bahsetmekten imtina ettiği bu kitabın bir kısmını Nagehan'ın ele geçirmesi ise ayrı bir meseleydi.

Rivayet olunur ki, ta fi tarihinde, İranşehr'de bir büyücü ve şair olan Tir-i Danende, tamı tamına yirmi üç sene dört ayda kemâle erdirdiği eserini Şehinşah Ardeşir'e sunmuş, fakat içerisindeki efsunlu kelimelerin kara büyü demek olduğu, üstelik esere adını pek az kişinin bildiği Hükümdar İblis Arzang'a methiye ile başladığı Anahita Mabedi rahiplerince görülür görülmez kellesi vurulup kör kuyuya atılmış, eseri de içerisindeki kudrete rağmen oracıkta yakılmıştı. Fakat yakılan, eserin aslı değildi. Bu sebeple imha edilmesi mesele olmamıştı.

Eserin aslı ise Tîr-i Danende tarafından çeşit çeşit büyülerle donatılıp saklanmıştı. Böylelikle Esrarname varlığını sürdürmüştü. Uzun yıllar iyi yahut kötü pek çok zatın eline geçen nüsha, bahsi edilen toprakların Devlet-i Cihan Osmanlı tarafından fethedilip müşerref eylenmesiyle, tesadüf eseri diğer el yazmalarıyla beraber toplanarak Bursa'daki saray kütüphanesine getirilmişti.

Malumdur, Devlet-i Osmanî, Resul-ü Ekrem'den aldığı nasihatle uhrevi ilimlerin yanında dünyevi ilimleri de baş tacı eder, Çin'de dahi olsa arar bulur. Bu ilim aşkıyla, getirilen tüm elyazmaları okunmuş, sayfa sayfa, satır satır incelenmiş, mevzu ve muhtevalarına göre tek tek tanzim edilip muhafaza edilmişti. İşte bu tahliller esnasında Esrarname bulunmuş, Tîr-i Danende'nin o meşhur ve de melun eseri olduğu ilk tahlilde anlaşılmasa da en kuvvetli efsunların nasıl tatbik edileceği anlatıldığından ilm-i sihr kitabı olduğu tahmin edilerek saray müneccimi Eflatunzade Hazretleri'ne gösterilmiş, böylelikle işin aslı anlaşılmıştı. Kütüphanenin tanziminden mesul olan şûrâyı bir telaştır almıştı.

Eser, on beyitlik kısacık bir methiyenin ardından gelen bir mukaddimeyle başlıyor ve hemen eserin asıl kısımlarına geçiliyordu. Esrarname'nin girizgâhı ve mukaddimesi aynen şöyleydi:

Efendimizin saltanatına hürmet için selamlar ola...

Söz ile baki olanı, toprak eylemez viran.

Viran olan neylesin, göçmüştür hem bu dünyadan.

Kişi bilsin kendini. Sanmasın dünya ebedî!

Hak verip Danende'ye, öğrensin hakikati!

İşte hakikat ey fani! Değildir bütün canlar seninki gibi.

Hürmet eyle ki Efendimize, kalsın cismin ebedî.

Bilmez insanoğlu hakikati. Bilse gülmez bir dahi.
Sırları bir gören göz, istemez bir daha bu viraneyi.

Arzang! Efendimiz! Kabul eyle methiyemi
Geldi bu aciz kapına, sundu Esrarnamesini.
İnsan kördür, bilmez bu felekte ne sırlar gizli. Ola ki bildi, yine
de bilemez bu nimetlerin kıymetini. Ey dünya, iyi dinle beni.
Çözdü Tir-i Danende senin gizemini.
Envai çeşit sır var şu âlemde. Kalmış insanoğlu âlemin göster-
diğiyle. Bilse neler var gören gözün ardında, arayınca bulunur
elbet layıkıyla.
Kısımlar kâh ilimdir sırları kaldıran, kâh nasihattir doğru yolu
bulduran. Kün-ü kâinata hâkim olsun, Esrarname'ye sahip
olan.
Ey malik-i esrar, dile şimdi ne dilersen. Tâbi olup Esrarname'ye,
söyle ne istersen.

O devirlerde dikkate şayan tüm eserler, efsanelerin cem edildiği
manzumeler eşkâlinde olduğundan Esrarname de pek tabii
böyleydi. Lakin şûrâ-yı kütübde bulunan tarih âlimleri, kitapta
bahsi geçen hiçbir vakanın yahut unsurun başka hiçbir yerde
bulunmadığını söyleyerek eserin uydurma olduğunu iddia
ettikleri için Esrarname'ye efsanedir demek mümkün değildi.
O, daha ziyade isyan için yazılmıştı sanki... Müellifin -kendisi
de bir insan olmasına rağmen- insan ırkının acizliğine duyduğu
nefret, eserin vücuda getirilmesine sebep olmuştu.

Bazı hikâyelerde bahsi geçen kişilerin, müellifin kendisi oldu-
ğunu düşünmek mümkündü. Tir-i Danende bu sayede eseri
nasıl şekillendirdiğini üstü örtülü vaziyette anlatmıştı.

Mukaddimeden sonra peş peşe anlatılan hikâyelerden iba-
ret olan bu eseri satırı satırına okumaya kimse yanaşmadığı
için, şûrâ-yı kütüb a'zaları eser hakkında az bir malumat elde

edebilmişti. Zaten bu azıcık malumat bile Esrarname'nin ne melun bir şey olduğunu anlamaya kâfi gelmişti. Kitabın kâfirin kaleminden çıkmış olması yanında, okuyanı da küfre sokma niyetiyle yazılmış olması hususu söz konusu idi. Çünkü kitap ölümsüzlük vaat ediyordu. Bunun mümkün olamayacağını, yalnızca Cenab-ı Hakk'ın bu sığata mazhar olduğunu bilmeyen bir cahil, pek tabii küfre girebilir, bilmeden imanından olabilirdi.

Bazı kısımlar ise hiç anlaşılamıyordu. Arabî, Farisî yahut İbranî lisanlarının azar azar eklenmesiyle husule getirilmiş bir mahlût idi sanki. Belki de oturulup uzun uzun muhakeme edilse sırrı çözüldü, lakin hiçbir âlim buna yanaşmamıştı. Onca acayip-lik görmüş olan saray müneccimi Eflatunzade Hazretleri bile imtina etmişti okumaktan... Zaten ne önemi vardı? Nasılsa yok edilecekti. Yine de imha edilmeden evvel bazı tahlillerde bulunuldu. Öyle ya, belki de rivayetlerin aslı yoktu. Lakin bu tahliller neticesinde rivayetlerin asılsız olmadığı anlaşıldı ve kitabın hemen ortadan kaldırılması gerektiği kesinleşti.

Önce yakılarak imha edilebileceği zannedilmişti ama cayır cayır yanan meşe kütüklerinin üzerine atılan kitabın tek sayfasına bile zarar verilemeyince başka çareler aranmaya başlandı.

Müneccim Eflatunzade Hazretleri, Esrarname hakkında az da olsa malumatı olan nadir insanlardandı. Bu sebeple hemen rivayetlerin aslının olup olmadığını tetkik etmek istemişti. Mesela Esrarname'nin insana sonu olmayan bir gençlik vereceği rivayet edilirdi. Bunun için Esrarname'nin mukaddimesinde tarif edildiği gibi ona tâbi olup ne istendiğinin söylenmesi gerekiyordu.

Müneccim Hazretleri cesaretini toplayıp "Sana tâbi oldum, ebedi gençliği ver bana." dedi ama bir şey olmadı. Ona tâbi olmayacak kadar kuvvetli bir imana sahip, Allah'tan başkasını mürşit bellemeyecek biri olduğundan, Esrarname kendisine

yalan söylendiğini anlamıştı muhtemelen. Pekiyi, nasıl tetkik edebilirdi?

Hemen aklına bir fikir geldi. "Sana tâbi olmam için kudretini göster. Eğer varsa tılsımın, ikna et beni," dedi ve elinin altındaki bir tomar flemenk kâğıdını ima edip, "şu acizlere de senin gibi mağlup edilmezlik ver." diye emretti. Yüreğine bir titreme düşmesinden başka bir şey olmadı. Kâğıtları tahlil etmek üzere kandilin alevine tuttuğunda yüreğine düşen titreme dehşete dönüştü. Kendini Esrarname'den uzaklaştırmak için gayriihit-yari geri sıçrayıp elinde tuttuğu kâğıtlara baktı, yanmıyorlardı. Tekrar, tekrar denedi ama kâğıtları yakmayı başaramadı.

İşte Esrarname ellerindeydi. Onunla ne isterse yapabilir, dünya malı gibi pek çok şey emrine amade olabilirdi. Müneccim ikna olmak üzereydi. Elde edebilecekleri aklından bir bir geçtiğinde tuhaf bir sarhoşluk hissetti, kendini güç bela toparlayabilmişti. Melun, ne kadar da akıl çeliciydi... Esrarname hakkında daha fazla düşünürse şeytana uyuv ereceğinden korkmuştu müneccim. O güne kadar iradesinden zerre şüphey e düşmemiş birini bile kandırabilecek bu varlık, vakit kaybedilmeden yok edilmeliydi. Böylelikle Esrarname dergâha teslim edildi.

Şeyh Hazretleri, bu vazifenin hamulesinin omuzlarına bineceği günü zaten beklemekteydi. Yıllar evvel kendisine halvetteyken gösterilen bir rüya ile bu amel için vazifelendirilmişti. Şimdi vakti geldiğine göre bir an evvel dervişleri toplamalı, melunun nasıl imha edileceğine karar vermeliydi.

Şeyhlerinin riyasetindeki dervişler, içerisinde böylesine kuvvetli tılsımları muhafaza eden bir varlığın, ancak Hakk Kelamı ile imha edilebileceği fikrinde birleşince kendilerini dergâha kattılar ve Şeyh Hazretleri'nin irşadı ile günlerce çalıştılar. Ne var ki eserlerin ciltlenerek mushaf yapılması ilmi öğrenildikten sonra kitap haline getirilen Esrarname, dervişler tarafından da

bir türlü imha edilemedi. İçerisindeki zararlı kudreti ortadan kaldırmak maksadıyla ne yapılırsa yapılsın mukavemet gösterdi ve dervişleri dehşete düşürüp hiddetlendirdi. O güne dek mevcudiyetini devam ettiren bu küfür yuvasının, âdemoğlunun dimağına daha fazla fitne tohumları ekmemesi için akla gelen her nevi usul denendi lakin muvaffak olunamadı.

Şeyh Hazretleri hücrelerinde halvete çekilip erbain çıkardı; tam kırk günü ibadet, riyazet, murakabe, zikir ve fikir ile geçirip yüreğine ilham olunan usulü dervişlerine anlattı. Usul, Cin Suresi'nin kırk bir gün boyunca, kırk bir derviş tarafından, günde kırk birer kez tilavet edilmesi ve bu usulün zikirle tamamlanmasından müteşekkildi.

Vakti zayi etmeden tilavet ile zikre başlandı ve bu usul ile hakikaten bir muvaffakiyet elde edildi. Ne yazık ki netice, bekledikleri gibi değildi. O melun imha edilememişti. Bin bir güçlkle vâkıf oldukları, ancak ikiye bölünebilmesiydi.

Onun, kafası koparılıp ikiye bölündüğü halde ölmek bilmeyen bir mahlûk olduğunu tahayyül etmek tiksinti vericiydi. Üstelik hâlâ kudretliydi. Münecim Eflatunzade Hazretleri iki yarıyı da inceledikten sonra Esrarnâme'nin artık hiç değilse gönülden geçirilenleri yerine getirmediğini görüp biraz olsun rahatladı. İmha edilemese de ikiye bölünmüş olması mahlukun yekvücud bulunmasından yeğdi. Böylece Esrarnâme'nin bir yarısı kütüphanenin şark tarafındaki, diğer yarısı da garp tarafındaki birer hücreye konuldu ve hiç penceresi olmayan bu hücrelerin demir kapılarındaki koca kilitlere ait anahtarlar da dergâhın bahçesine gömüldü. Akla gelen en makul çözüm buydu.

Nagehan Esrarnâme'nin hikâyesini küçük bir kızken, yani konağın selamlığında babasının misafirleri olsa bile koşup

oynayabileceği yaştayken, Müftüzade Molla İbrahim Ethem Bey'den dinlemişti.

Germiyan Sancağı'na yeni bir külliye yaptırmış olan genç beyefendi, konaklarına teşrif ederek külliyenin kütüphanesi için getirtilebilecek el yazması olup olmadığını sormuştu hattat olan Ali Paşa'ya. Bu sohbet esnasında laf lafı açmış, mevzu Esrarname'ye gelmişti. Nagehan'ın kulak kesildiğini bilmeden beyler, Esrarname'nin her iki yarısının da Bursa'da ve bu haliyle emniyette olduğunu söyleyerek "Allah uzak eylesin." demişlerdi.

Nagehan babasının Esrarname'den "yasak ilmin kitabı" diye bahsettiğini duyunca iyiden iyiye meraklanmıştı. Zaten kitabın adı insanın yüreğini titretmeye yetiyordu. Bir de yasak oluşu düşünüldüğünde şeytanın dürtmesi işten bile değildi. O yaştaki bir çocuğa göre yasak, konaktaki karıştırılmaması gereken gömme dolapları karıştırmak gibi masumane bir anlam taşıyordu ve bu da elbette eğlencenin ta kendisiydi.

O gece küçük kız, gözünü dahi kırpmadan Esrarname'yi düşünmüştü. Ne zaman uykuya dalacak gibi olsa rüyasında kitabı görüp uyanıyordu. İbrahim Ethem Bey'in kitap hakkında söyledikleri ise bir an olsun aklından çıkmıyordu. Genç beyefendi kitapta, insanoğluna haram olan ilimlerin sırlarının ifşa edildiğini ve bu sırlara ulaşmak için yapılması gerekenlerin anlatıldığını söylemişti. Neydi bu haram ilimler? İnsanoğluna haramsa kime helaldi?

Ne yazık ki bu konuda fazla konuşmamışlardı. Hem babası hem de İbrahim Ethem Bey bu mevzu hakkında aynı malumata sahip olduklarından yalnızca bahsetmekle yetinmişler, Nagehan'ın aklına merakın zehirli tohumlarını ekip bırakmışlardı.

Nagehan tüm bu düşünceler içerisinde sabaha karşı müezzinin sabâ makamındaki ezanıyla birlikte derin bir uykuya dalmış,

rüyasında büyük bir arzu ve merakla Esrarname'yi sıkı sıkıya tuttuğunu görmüştü. Aslında Esrarname'nin neye benzediğini, içerisinde nasıl yazılar veya şekiller olduğunu hiç bilmemesine rağmen rüyasında her şey apaçıkkti. İşin daha da tuhafı, Nagehan'ın, gördüklerinin bir rüyadan ibaret olduğunu biliyor olmasıydı. Onu doya doya seyretmiş, eski olmasına rağmen hâlâ simsiyah olan ve insanı dipsiz bir kuyuya bakıyormuş gibi ürküten cildine dokunup sayfalarının o tatlımsı rayihasını ciğerlerine çekmişti.

Artık ondan başka bir şey düşünemiyordu. Ona sahip olmak, gözünün önünden bir an bile ayırmadan her sayfasını okuyup ona tâbi olmak istiyordu. Esrarname böyleydi; günahsız bir masumu bile arzusuyla yakabiliyordu.

Nagehan o gecenin sabahında artık hiçbir şeyden keyif almayan bir çocuk olarak uyandı. Konuşmuyor, yiyip içmiyor, yaşıtlarıyla oynamak istemiyordu. Aklındaki tek şey Esrarname'ydi. Onu tekrar görebilmek arzusuyla gece gündüz uyumak istiyor ama bir türlü başaramıyordu. Belki de onu daha fazla istemesi gerekiyordu.

Gece gündüz onu düşündü, her gün biraz daha fazla arzuladı. İşte o zaman, yalnızca istemenin bir faydası olmadığını anlıyiverdi. Merak etmesi, memnu olanı meşru bilip, men edileni tercih etmesi, velhasılıkelam, şeytana uyup Âdem'in yediği elmadan aldığı zevki alması gerekiyordu.

Nagehan artık hazır olduğunu biliyordu. Dahası, Esrarname'nin de tebaasının sadakatinden emin olduğunu hissediyordu. Artık tek engel mesafeydi. Lakin tâbi olunanın, mesafe gibi insani bir engelden münezzeh oluşuyla bu mesele de halloluyordu.

Ve nihayet onu rüyasında tekrar görüverdi. Hem de ilkinden daha berrak, daha hakiki bir şekilde... Bu sefer onu bırakmaya

hiç niyeti yoktu. Sımsıkı tuttu ve tüm kalbiyle ona sahip olmayı diledi. Sanki konuşuyorlarmış gibi Esrarname'nin cevabını bekledi. Ve beklediği cevap geldi; kitap sonunda boyun eğmişti, ya da boyun eğenin sadakatini kabul eylemişti.

İşte Nagehan o anda Esrarname'nin artık kendisine ait olduğunu anladı. Biliyordu ki artık hiç gitmeyecekti. Gönül rahatlığıyla gözlerini açtı, uykunun o tatlı rehabetini bir elbise gibi üzerinden çıkarıp ellerine baktı; başarmıştı... Kitap, böyle saf bir yüreğin derin arzusuna karşı koyamayarak gelmişti.

Kızı uyandırmak üzere odasına giren Gülçehre Dadı, Nagehan'ın irkilip yerinde sıçramasına sebep olmuştu. 'Kitabı yastığının altına saklamasıyla dadısının "Muhakkak yatağa işedin, yoksa ne diye ürkeceksin benden? Kalk bakalım sidikli sultan." demesi ve yorganını kaldırırvermesi bir olmuştu. Kız, işediğinin sanılmasına ilk kez bu kadar çok sevinmişti. Neyse ki çarşafın kuru olduğunu gören dadısı hafiyeliği sürdürmemiş ve kitabı bulamamıştı.

Kahvaltıdan sonra komşu konağa, Ülfet Hanım'dan Kur'an-ı Kerim dersi almaya giderken de Nagehan'ın aklı fikri kitaptaydı. Bu yüzden o günkü ezberi olan Hümeze Suresi'nin son ayetinde "fi amedin mumeddede" dedikten sonra dadısının eğlence olsun diye söylediği "fi amedin Mehmet Dede" lafını ağzından kaçırırverince, Ülfet Hanım'ın, kaba etine aşk ettiği şaplaqla gözünde yıldızlar çakmıştı. Şaplağı yediği yer zonkluyordu zonklamasına ama Nagehan'ın aklı alev alev yanan sağ tarafında değil Esrarname'deydi; kendisi çağırıyorsa, bir başkası da çağıramaz mıydı kitabı? Dolaba kilitlemekle onu koruyamazdı ki. Hem zaten önceki yeri de kilitli bir kapı arkası olmalıydı. Bunları düşündükçe Nagehan'ı almıştı bir telaş. O günkü suresinden de geçememişti üstelik, ama bunu düşünecek halde değildi.

Eve gelir gelmez dolaba koşmuş ve kitabın bıraktığı yerde olduğunu görünce rahatlamıştı. Yine de endişeliydi. Âdeta düşüncelerle buhranların yılanlar misali birbirine dolanarak balçıklaştığı bir deniz içerisinde yüzüyor, kitabı korumanın emin bir yolunu arıyordu. İşte bu endişeyle kendince bir usul bulmuştu, işe yarayacağını düşünüyordu. Evet, sayfalar yıllarca kendisinde kalacaktı ama bunun bulduğu usulle hiç ama hiç alakası yoktu.

Nagehan'ın bulduğu yöntem gayet basitti: boynunda Ayet-el Kürsi taşıyanlar onu korumak ve helâda saygısızlık etmiş olmamak için deri içerisinde muhafaza etmezler miydi? İşte Nagehan'ın da yapması gereken buydu. Fakat annesiyle babasının odasından, Kaffiye Sultan'ın annesinden kalma deri Mushaf çantasını yürütmek pek de kolay sayılmazdı.

Babasının kütüphaneye, amcasının ticarethanesine, annesiyle yengesinin de Ülfet Hanımlara sabah kahvesine geçtikleri sırada parmak uçlarına basa basa ilerlemiş, annesiyle babasının odasına sessizce süzülüvermişti. Ne var ki Mushaf çantası her zamanki yerinde yoktu. El çabukluğuyla tüm odayı araması gerekiyordu ama bu, o kadar kolay bir iş değildi. Odada iki gömme dolap, bir yüklük, bir şifonyer ve bir de gardirop vardı. Üstelik deri Mushaf çantasının yerine başka bir tane asılmış, içine de eskiden deri çantanın içinde duran Kur'an-ı Kerim konmuştu. Demek ki çanta artık karyola altı gibi göbek hizasından aşağıda kalan yerlerde de olabiliirdi.

Nagehan, bir şeyin yeri değişti mi muhakkak fark eden annesinin anlamaması için büyük bir dikkatle bakınmaya başladı etrafa. Umudunu yitirip son gömme dolaba geçtiğinde kapının tıkırdadığını duydu. Konak ahalisi geri dönmeden elini çabuk tutup bulamamıştı aradığını.

Az sonra odaya girip orada ne aradığını soracak olan annesine vereceği cevabı düşünürken içeriye babaannesi giriverdi. Yaşlı

kadın karşısında Nagehan'ı görünce afallamıştı. Bozuntuya vermeden çıkıştı: "Ne arıyorsun burada? Yok mu senin odan, a kızım?" Nagehan, azıcık süslenmek için annesinin sürme şişesini almaya geldiği yalanını uydurduğunda kendisine "Bu yaşta ne süsü?" diyeceğini adı gibi bildiği babaannesinden ses çıkmayınca şaşırılmıştı. Kadının aklı başka yerde gibiydi. "İyi, iyi..." deyip kızı odadan çıkarmıştı ama Nagehan, aralık kapıdan babaannesinin söylene söylene sandıktan deri çantayı çıkarıp duvarda asılı olan mushaf çantasıyla değiştirdiğini görmüştü. Annesinin çantayı pek sevmediğini, arada sırada hürmetten kullandığını bildiği için babaannesinin duruma sinirlendiğini anladı. Anlaşılan ikisi arasındaki çekişme, çantaları sürekli değiştirip durmak suretiyle sürüp gidiyordu.

Nagehan o gün çantayı elde etmişti etmesine, ama annesiyle babaannesi arasında ufak çaplı, imalı, iğneli bir muharebeye de sebep olmuştu. Annesi "Vallahi anne, görmedim çantayı." dese de babaannesi "Elbet görmemiştir..." şeklinde imalı imalı konuşuyor, evdeki gerginlik sürüp gidiyordu. Esrarnâme'nin bu gerginliğe değeceğini düşünen Nagehan ise hiç sesini çıkarmıyordu. Böylelikle çanta, muhafaza edeceği kitabın adı gibi sırlara karışacaktı.

Nagehan kitabı korumuştur korumasına ama içerisindeki yazılarda nelerden bahsedildiğini hiç anlamamıştı. Büyüyüp de kitabın bir kısmının Farişî lisanıyla, daha doğrusu bu lisanın en eski hali olan Pehlevîce ile yazılmış olduğunu anladıktan sonra, kitabın içerisindeki ilme vâkıf olma aşkıyla tam üç sene çalışarak bu lisanı talim etmişti.

Acemce diye de tabir olunan bu lisan, Ali Şîr Nevai'nin Muhakemet-ül Lügateyn'inde ispat ettiği üzere ilim yazmak için Türkçeden daha az elverişli olmasına rağmen ilim lisanı

olarak daha fazla kabul görmüştü ve ilim de erkek işi olduğuna göre kuvvetle muhtemel Germiyan hudutları içerisinde -Gül-çehre Dadi'nın söylediği Acemce güfteli nağmeler sayılmazsa- Nagehan'dan başka bu lisanı bilen bir kadın daha yoktu. Bunu Nagehan'a Farisî lisanını öğreten zat olan Sadettin Medresesi Muvakkithanesi memuru Fındıkzade Hüseyini Bey de tasdik etmişti.

Nagehan'ın bu lisanı öğrenmesi yalnızca kendi işine yaramamıştı. Nihayet bir kadının Farisî lisanını öğrendiğini duyan eş, dost ve komşu hanımları birbiri ardına konağa sökün etmeye başlamışlardı. Çünkü güzellik ve gençliğin yanı sıra kandiller söndükten sonra işe yarayacak malum meziyetlerdeki kuvvetin sırlarını anlatan kitaplar ne hikmetse hep bu lisan ile yazılmışlardı ve erkeklerin bunları lüzumsuz malumat olarak görmelerinden olsa gerek, o güne kadar hiçbir kıymetli eser tercüme edilmemişti. Lakin artık iş değişmişti. Erkek milletine muhtaç olmadan bu ilimlerin sırlarını çözmek artık mümkündü.

Elinde böyle nadide kitaplar olan hanımlar konağı doldurdukça Nagehan hem böyle mevzular hakkında derin malumat sahibi olmuş, hem de lisanını epey ilerletmişti.

Nagehan bu lisanı öğrenip en çok da kuvvet macunlarının muhtevaları vesilesiyle güzelce tahkim ettikten sonra altı ciltlik Mesnevi'yi baştan sona okuyarak ilmini pekiştirmiş, en son olarak da Esrarname'nin kalın kapağını açarak artık kendisi için bir sır olmayan dili anlayarak okumuştur.

Fakat fihristi sayfalarla karşılaştığında elindekinin, kitabın ne yazık ki yalnızca ilk yarısı olduğunu anlamıştı. Farkına vardığı diğer bir şey ise elindeki kısmın bazı yerlerinin ve bilhassa son sayfasının Farisî lisanında olmadığı, üstelik gece ve gündüz olmak üzere günde iki kez değiştiği. Daha evvelden, belki de hiç uzun süre bakıp da tahlil etmediğinden, fark edemediği

bu acayıpliğe şahit olduğunda tarif edilemez bir heyecana kapılmıştı. Nagehan saatlerce gözünü dahi kırpmadan Esrarname'nin bu en esrareniz sayfasına bakmış, ecinni büyülerinden daha kargacık burgacık yazıların ve yıldızlı, dairesi şekillerin göz göre göre silinip değiştiğine şahit olmuştu. İş, akıl sır erecek gibi değildi.

Kitap söylenildiği kadar kudretli, bir o kadar da imtina edilesi bir varlıktı. İçerisinde yazılanlar doğruysa, yani eser, küçük hikâyelerden ibaret değilse, hikâyelerde vaat edilenleri hakikatte de vaat ediyorsa Esrarname sayesinde pek çok kabiliyete sahip olunabilirdi.

Baplar halinde yazılmış olan kitaptaki bazı kısımlarda bahsedilen kabiliyetler, insanın aklını alır cinstendi. Geri kalan kısımlarda ise ekseriyetle -tövbe hâşâ- iblise methiyeler vardı.

Eğer söylenenler tatbik edilirse kitaptan pek çok menfaat elde edilebilirdi ama kitap eksik olduğundan bunların işe yarayıp yaramayacağı da meçhuldü. Bu yüzden Nagehan, kitabın diğer yarısını da çağırmayı defalarca denedi ama hem artık çocukken olduğu kadar temiz bir yüreğe sahip olmadığından, hem de belki de kitabın ilk yarısının uçtuğu gibi ikinci yarısının da sırta kadem basmaması için tedbir alındığından arzusuna bir türlü muvaffak olamadı. Üçüncü ve daha korkunç bir ihtimal de Nagehan'ın taktığı isimle Nısıfiye'nin⁷ artık kütüphanede olmamasıydı.

Nagehan, mukaddimenin hemen ardından gelen ilk kısmı okuduğunda ziyadesiyle heyecan duymuştu. Bu bölümü Esrarname'de değil de bir başka kitapta okusa ehemmiyet vermezdi, lakin babasıyla İbrahim Ethem Bey, Esrarname hakkında konuşurlarken kitapta geçen bazı efsunların tatbik edilmesi

7 Buçukluk.

halinde hakikaten bazı kabiliyetlere muvaffak olunabileceğini söylediklerini işittiği için ne yapması gerektiğini hemen anlamıştı. Mukaddimenin devamında yer alan kısım aynen şöyleydi:

“Zümrüd-ü Anka’ya gönlünü kaptıran padişah kızının hikâyesi.

Senâ Ülkesi padişahının bir kızı vardı. Adı Safinaz olan bu kız öyle güzeldi ki, bir göreni divane eylerdi. Âşık olan bey ise servetini ayağına serer, sultan ise ülkesini hediye ederdi. İşte bu yüzden kız pek mağrurdu. Kimseyi kendine layık görmez, maşukları dertlendikçe işve ile nâz ederdi.

Bir gün bir maşuku ah eyledi, ah ile menzili terk eyledi.

Ol vakit gördü kız Anka’yı, mazlumun ahı isabet eyledi.

Zümrüd-ü Anka kızdan daha mağrur idi. Kızcağızın aşkıyla alay edip gitti. Etme bulma dünyası, kız neylesin? Ah aldıysan cezanı çekesin...

Kızcağız aşkından yataklara düşünce Zümrüd-ü Anka merhamet eyledi. Lakin alamazdı kızı, çünkü kendisi bir kuş idi... Gelirse kendisiyle Kaf Dağı’na belki o zaman akd-i nikâh eylerdi.

Kıza vermek için sırlarını, eğildi kulağına fısıldadı:

İşte ilk sır ey fani. Acımasıdır insanın acizliği.

Söyle bu sözleri can-ı yürekten, bulsun kaf adedi...

Hare Şoden ve Zâhim
Nameh Zerden ve Madin
Kemü Şâdi İzâhen
Zade Engü Serâzım

Kız söyleyince tılsımlı sözleri, kesildi ayakları yerden, hayret eyledi. Ol vakit uçtular Kaf Dağı’na. Hoşbaht oldular gayrı ebedî.”

Tılsımlı kelimelerin söylenmesi gerektiği aşikârdı, lakin Nagehan'ın bu kelimeleri söyleyip söz konusu gücü çağırmayı denemek için cesaretini toplaması yıllarını almıştı. Nihayet bir gün heyecanını yenip zamanın geldiğine karar verdiğinde artık geriye dönüş olmadığını çok iyi biliyordu. Ya bu ilmi kullanıp acizlerden istediğini alacak, ya da acizleri koruyacaktı. Nagehan ikincisini seçmişti ve Esved ortaya çıkmıştı, şimdi asıl görevini yerine getirmenin zamanı gelmişti.

Esrarname'nin gücüyle cazibet-ül arza karşı gelip istediğinde bir tüyden hafif, istediğinde demirden ağır olabiliyordu fakat yine de bu kabiliyetle Cevval'in hızına yetişmek mümkün değildi. İnsanların ceplerindeki küçük meblağlara göz diken, yol kesip haydutluk eden bu musibetin neden daha büyük işlere kalkışmadığı da bir muammaydı. Nagehan onun etrafa korku salarak namını duyurmak niyetinde olduğunu düşünüyordu. Yoksa böylesine müthiş bir hıza sahip birinin, büyük bir ticaret-hane yahut sancağın vergilerinin toparlandığı hazine dururken ceplerdeki üç beş kuruşa göz dikmesi akıl alacak şey değildi.

Nagehan birkaç gece boyunca Cevval'i yakalamak için boşuna uğraştı. Hemen hemen her seferinde gördü onu; hatta bir seferinde neredeyse dokunacak kadar yaklaştı, fakat musibeti bir türlü enseleyemedi.

Üstelik Cevval o kadar rahattı ki... Esved'in geldiğini görse bile son ana kadar bekliyor, yapacağını yaptıktan sonra buhar olup uçuyordu. Nagehan sinirinden deliye dönmüştü. Artık Cevval'e sağlam bir tuzak kurmak icap ediyordu.

Fakat heyhat! Nagehan planlar yapadursun, Cevval aniden Allah'ına kavuşuverdi, böylelikle Nagehan'ın aklı da iyice karışmış oldu. Kendisi Cevval illetini sancağın başından atmak için az uğraşmamıştı. Ama Cevval bula bula alelade bir zatı

bulmuştı avlanacak. Olacak iş miydi? Hiç değilse Esved'in azıcık yardımı dokunsaydı...

Bir gece yine damlarda gezip sancağı kolaçan ederken kendini ceng-i mübarekte zanneden birinin "Allah Allah Allah" nida-larını duydu, sese doğru giderek kaynağını buldu ve yerde iki seksen yatan, her zamanki haliyle yüzü gözü sarılı Cevval'i gördü. Bağırının haline bakılırsa Cevval'i yere seren oydu. Tek yumruğu havada olduğu halde avazı çıktığı kadar bağırıyor, kıraathanede nargile fokurdatan beyleri koşturup başına üşüştürüyordu.

Evet, yerde yatan hiç şüphesiz Cevval'di, fakat gerçekte kimdi acaba? Kalabalıktan birileri nihayet yüzünü açmayı akıl edebil-mişti. Nagehan dikkat kesilip pustuğu karanlık köşeden daha yakın olan bir başkasına geçti ve izlemeye koyuldu.

Surat nihayet açıldı. Fakat az önce yumruğunu havaya kaldırıp galibiyetini ilan eden zatın Kunduracı Halil Bey imzalı kundurasının topuğuyla yassılmış bir burun ve yere düşüp yaralanmış, kana bulanmış suratla Cevval'i tanımak mümkün değildi.

Sıra üst baş aramaya gelmişti. Yerde yatanın üstünden beş kös-tekli saat, sekiz şövalye yüzük, birkaç kese altın, iki piştov ve üç beş de akide şekeri çıkınca herkes Bekçi Münir Efendi'yi hatırladı ve Cevval'in hayırlısıyla Hakk'ın rahmetine kavuş-tuğuna ikna oldu.

Kalabalığı bir sevinçtir almıştı. Aralarından kimisi koşup bu güzel haberi eşine dostuna yetiştirmeye giderken mahallenin bekçisi de nihayet teşrif etti ve İblis'in meyhane yoldaşı dahi olsa, neticede bir insan evladını öldürmüş bulunan zatın kadı karşısına çıkması gerektiğini ve bu yüzden de tevkif edildiğini söyledi.

Kalabalık Cevval'i yere seren zatı tezahürata boğmuştu. Kadı hazretlerinin de bir insan olduğunu, gerekirse hep beraber şahitlik edip kendisini kurtaracaklarını söylediler. Son olarak mevtanın da kaldırılıp götürülmesiyle kalabalık dağıldı.

Kimi kimsesi varsa elbet çıkardı Cevval'in kimliği ortaya. Nagehan sessizce bekleyip olacakları görmeye karar vermişti. Zaten yapabileceği başka şey de yoktu. Güya cengâver kesilmişti hırsıza uğursuza karşı. İnsanlar, başlarına gelen musibetleri kendi kendilerine def edeceklerse Esved'in cengâverliği nerede kalmıştı? Gururu incinmişti Nagehan'ın. Arzın üstünden, altına intikal eden Cevval musibetinin elinde olması gereken Nisfiye'yi bile düşünmüyordu hiç. Başkası bulsun da kurtarsındı bundan sonra garibanı, ona neydi?

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

*“Güldürdün beni ey insanoğlu, dile şimdi ne dilersem,
Lakin unutma verdiğin sözü, alacağım cesaretini senden.”*

Gulyabani ile Ahd Eyleyen Yiğit,
Esrarname, IXX. Bab, 7. Mesel

Tellaklık zor zanaattır. Güçlü kuvvetli olmaktan başka, sabır da gerektirir. Damat olacak sırtı sabun görmemiş efendiler gelir önünüze oturur, kuluncunu kırdırır, kafasını sabunlatır, sırtını keseletir, bir yeri acıdı mı da Allah yarattı demez, yumruğu basar. İşte böyle durumlarda tellağın metanetli olması, velinimete el kaldırmadan işini görmesi, kışın da üşütmesinler diye çocuk tembihler gibi kurulanmadan dışarı çıkmamaları için öğütler vermesi gerekir.

Hamdi Efendi, tellaklığın tüm bu meziyetlerini çam yarması gibi bedenine rağmen kendinde bulunduran, haftalığını bir türlü yetiremediği için bahşişlerle geçinmeye çalışan, sırtında iki kalıp sabunu tükettiği halde kuş kadar bahşışı kendisine reva gören efendilere bile velinimet gözüyle bakan, bileğinin kuvvetiyle kazandığı helal lokmasını bin şükürle yiyen bir insandı.

Pazıları nazenin bir hanımın beli, göğsü damızlık bir boğanınki kadar geniş, elleri yabadan hallice ve boyu cehennem zebanisi-

ninki kadar heybetli olmasına karşın bir kusuru vardı Hamdi Efendi'nin; o da dilsiz olmamasına rağmen hiç konuşmamasıydı.

Müşteriye kaş göz işaretleriyle öte yana dönmesini söyler, akli fikri gerdeğe gireceği gecede olan delikanlıların üşüyüp hasta olmamaları için kollarını bedenine dolayıp titriyormuş gibi yaparak kapıyı gösterip parmağını sallar, böylelikle hamamdan çıkmadan evvel iyice kurulanmalarını tembihlemeye çalışırdı.

Hamdi Efendi'nin bir başka meziyeti de ketum oluşuydu. Kendisini dilsiz zannedenler ne hikmetse sağır olduğuna da kanaat getirip ahbablarıyla en mahrem sırlarını paylaşır, bildikleriyle sır küpüne dönen zavallının halinden anlamazlardı.

Bir gün hamama gelen üç paşayı keseden geçirirken paşalardan biri yediği haltları ballandıra ballandıra anlatınca daha fazla dayanamadı ve "Yeter ulen!" diye bağırırverdi. Paşalar, Hamdi Efendi'nin sabrını tüketmişlerdi. Fakat adamlar korkmak bir yana şaşkınlıktan dehşete düşmüşler, hamamda kadın var zannederek peştamallarına sarınmaya çalışırlarken hiddetinden boğa gibi burnundan soluyan Hamdi Efendi'yi görüvermişlerdi. Evet, o ses Tellak Hamdi'den çıkmıştı. Bir genç kızda olsa rahatlıkla billur gibi olduğu söylenebilecek bir sese sahipti Hamdi Efendi.

Paşaların gözlerinden gülmekten yaşlar boşanırken Hamdi Efendi hiddetinden renkten renge giriyor, yeniden konuşup da rezil rüsva olmamak için dudağını ısırıp kendine hâkim olmaya çalışıyordu. Nihayet sakinleşen adamlar kendilerini doya doya güldürdüğü için tellağa bolca bahşiş bırakarak git-tiler ve adamcağızı iyice perişan ettiler. Artık o hamamda bir dakika bile duramazdı. Tellak Hamdi ne bahşişleri aldı, ne de hiddetle çıkıp gittiği hamama bir daha uğradı. Zavallının gururu fena incinmişti.

Para kazanmak için bir müddet hamallık yaptı ama kazancı, değil derme çatma evinin kirasını ödemek, tellaklık yaptığı

günlerde alıştığı gibi karnını doyurmaya bile yetmiyordu. Zaten dört kalıp peynirle yedi somun ekmeğin ancak girizg h vazifesi gördüğü mideyi doldurmak her babayığının harcı olamazdı.

Açlığının kendisine hayaller g rd rd ğ  bir gün, Hamdi Efendi şeytana uyuyverdi. Eriyen göbeğini eski haşmetine kavuşturmak ve biraz insan kılığına girmek hevesiyle “bir kerecik” diye başladığı iş, perişan ama sakin hayatını bir anda bambaşka bir hale sokacaktı.

Açlıktan ve çaresizlikten elini kesip dilenmeyi kafasına koyduğu gün, kirayı artık ödeyemediği i in atılacağı evinin kapısı çalındı. Uzun boylu, sıska, kambur bir adam pörtlek gözlerini dikmiş, kapıda kendisini s z yordu. Adamın yok denecek kadar küçük çenesi ve cam gibi açık mavi gözleri insanda tiksinti uyandırıyor. İşte Hamdi Efendi’nin b y c yle tanışması böyle oldu.

Adının Muntazar olduğunu söyleyen adam, Hamdi Efendi’nin çaresizlik içerisinde olduğunu biliyor gibiydi. Sinsi gözleri evin köşesini bucağını süzerken Hamdi Efendi’ye reddedemeyeceği o teklifi yaptı. Adam Hamdi’den hırsızlık yapmasını istiyordu. Üstelik  aldıklarının yanı sıra her gece için belirli bir ücret ve Hamdi Efendi’nin çocukluğundan beri vazgeçemediği akide şekerlerinden bir avuç dolusu verecekti. Adamın istediği tek şey ise Hamdi Efendi’nin her gece işe çıkmadan evvel tarif edeceği muhitte yapacağı soygunlarla namı komşu sancaklara kadar ulaşmış Esved’i aramasıydı. Her daim garibanı muhafaza eden Esved’in bu soygunlara kayıtsız kalmayacağını, haliyle kolayca yakalanacağını düşünüyordu adam. Esved yakalanınca Hamdi Efendi’nin işi de bitmiş olacak, beş kese altınla  d lendirilecekti.

İşte karnını doyurmaktan başka maksadı bulunmayan Cevval böyle ortaya  ıktı. Hamdi Efendi hırsızlığı kendine yakıştı-

ramıyordu. Bu yüzden hiçbir zaman Muntazar'ın tarif ettiği yerlere gitmedi ve Esved'i aramadı. Birkaç kez damlarda kara bir gölge gibi gezindiğine şahit oldu ama aldığı görevi hiçbir zaman yerine getirmede. İstese Muntazar büyücüsünün verdiği efsunlu muska sayesinde kazandığı sürat kabiliyetini kullanarak Esved'in ensesinde bitebilirdi ama yapmadı. Zaten garibana eza veriyordu, bir de onları sahipsiz bırakamazdı.

Bu yüzden Muntazar'a hep Esved'i kıl payı kaçırdığı yalanını uydurdu. Fakat Muntazar o kadar akılsız değildi, işi çözmesi uzun sürmemişti. Bu sebeple Hamdi Efendi'ye verdiği muskayı sezdirmeden geri aldı ve adam muskasının yokluğundan habersiz işe çıkınca da boş bulunup hatasını canıyla ödedi. Elbette Muntazar böyle biliyordu. Çünkü Hamdi Efendi de o kadar kafasız değildi, hele hele muskanın boynundan alındığını anlamayacak kadar bön hiç değildi.

Hamdi Efendi'nin sözde cenazesi, kendisini kundura maharetiyle yere seren katilini ceza değil de bir kese altına layık gören ve belki de bu yüzden hamamda takunyası kaydığı için kafasını yarıp Hakk'ın rahmetine kavuşan kadı hazretlerinin üç ay sonra kılınacak cenaze namazından daha kalabalık olacaktı. Mevtayı iyi bilirdik diyen çıkmasa da sırf meraktan cenaze namazına teşrif eden ahali hiç görülmemiş bir izdiham meydana getirmişti. Bu da hiç kılınmayan bir cenaze namazından çok daha iyiydi.

Tellak Hamdi tez vakitte aklını başına toplayıp Muntazar'dan kurtulmuştu. Üstelik hamamda sırt keselediği zamanlarda kendisine hiç bahşış bırakmayan, birkaç sefer hamam parasını bile ödmeden kaçan ve Hamdi Efendi istemeden bir yerlerini acıttığında ana avrat söven heriften de intikamını almıştı.

Muntazar o gece Tellak Hamdi'nin evine gizlice girip, uyuyan adamın boynundan muskayı almıştı. Hamdi Efendi'nin uykusu hafif olduğundan muskanın alındığını fark etmiş, ama sesini

çıkarmamıştı. Çünkü artık büyücüden ve girdiği bu pis işten paçasını kurtarmak istiyordu.

Bu yüzden ertesi sabah, yerine geçecek adamı bulmak üzere Sırlıbayırı'ndaki Agop Efendi'nin meyhanesinin yolunu tuttu. Kin beslediği müşterisinin gece gündüz orada demlendiğini iyi biliyordu.

Tam tahmin ettiği gibi adamı orada buldu ve yanına sokulup şövalye yüzükleri, altın paralar ve akide şekerini masanın üzerine saçarak kını karıştırdığı adama teklifini yaptı: "Bunların hepsini ve daha fazlasını kazanabilirsin. Senden istediğim tek şey, şu meşhur Cevval gibi giyinip geceleri eşkıyalık yapman..." dedi. Adam teklifi hiç düşünmeden kabul ediverdi. Hatta, "Ben de Cevval kılığında eşkıyalık yapmayı düşünmedim desem yalan olur. Herkes korkmuyor mu ondan? Bir kere de biz faydalanıverelim." diye ekledi. Hamdi Efendi pek memnun olmuştu. Pis pis sırtıp masanın üzerindeki adama doğru itti ve kalkıp meyhaneden çıkacakken arkasından seslenen adama baktı. Adam, Hamdi Efendi'nin bu işi neden yaptığını merak etmişti. "Hiç," dedi Hamdi Efendi, "işine bak sen, gerisini boşver..."

Hamdi Efendi, yerine tuttuğu adamın daha ilk geceden öleceğini tahmin edememişti. Olsa olsa sağlam bir dayak yiyip kodesi boylar demişti ama adamın talihi yaver gitmemişti. Yine de pek üzüldüğü söylenemezdi doğrusu.

Nagehan ise bir köşeye sinip izlemişti Cevval sandığı adamın cenazesini. Namaz bitip de ahali dağılınca sessizce konuşmaları dinlemiş, Cevval'ın, üzerinden çıkan kana bulanmış hüviyetten Haydar Efendi denilen bir kopuktan başkası olmadığını öğrenmiş, harama el uzatmasına pek de şaşırmamıştı.

Üstüne vazife değildi, bundan sonra karışmayacaktı garibanı müdafaa etme işine ama yine de biraz soruşturup Haydar

Efendi'nin meskeninin tarifini aldı ve sırf meraktan eve gitti. Varını yoğunu şaraba yatıran adamın evi sefil bir haldeydi. Üç beş parça döküntüyü, çağırdığı eskiciye satıp eline geçecek meblağı alamadığı kiralara saymayı aklına koyan ev sahibinin açık bıraktığı kapı sayesinde eve girdi. Cevval'ın, evine girdiği adam olduğuna inanası gelmiyordu.

Karışmayacağım dese de yüreğini arzuyla dolduran Esrarname'nin diğer yarısını bulma fikri aklını çeldi ve Nagehan'a köşe bucak, yatak dolap demeden evin her yakasını didik didik ettirdi. Ne yazık ki Nisfiye'ye dair en ufak bir iz dahi yoktu.

Hamdi Efendi de evin etrafında dolananlardandı. Çevirdiği dümeni öğrenirse Muntazar'ın oraya geleceğini iyi bildiği için evi gözetliyordu. Haydar Efendi'nin hiç akrabası olmadığını bildiğinden, Nagehan eve girince meraklanıp pencereden izlemeye başladı.

Kadın evin altını üstüne getirmekle meşguldü. Acaba muskayı mı arıyordu? Hamdi Efendi daha fazla dayanamadı ve eve girip Nagehan'ın karşısına dikildi. Sesini duyurmayı pek sevmediği için cebinden çıkardığı kâğıda ev sahibinin akrabası olduğunu yazıp, Nagehan'a kim olduğunu sordu. İki damla sahte gözyaşının ardından aldığı "rahmetlinin üçüncü göbekten akrabasıyım; ah ne kadar da iyi bir insandı" yalanına inanmış gibi yaptı. Genç hanım muhakkak bir şeyler saklıyordu. Bunu öğrenmek için, işe, onu takip etmekle başlaması gerekiyordu.

Nagehan bir müddettir, sokağa bakan odasında oturuyor, pencerenin kafesinden dışarıyı seyrederken dalıp gidiyor, gece gündüz Cevval'i düşünüyordu. Aksi gibi konak da pek debdebeliydi son günlerde. Havaalar ısınır ısınmaz aklına evlenmek düşüveren delikanlılar, soluğu analarında alıyor, onlar da birbiri

ardına Ali Paşa gibi yetişmiş kızı olan eşraf-ı a'yanın konaklarını dolduruyorlardı.

Kapıdaki bir hanım olduğunu belli eden tiz tokmak sesini duymaktan gına gelmişti. Suzan Hanım ise daha bir perişandı. Gelinlik kızı vardı ama kızın evlenmeye niyeti yoktu. Doğurduğu günden beri kızına yapacağı düğünün, düzeceği çeyizin ve yaptıracığı tefebaşının hayalini kuruyordu; ama Nagehan, annesinin bu hayallerini suya düşürmüştü.

Kız her gelene bir kusur bulunca evlenmek istemediği anlaşıldı ve yengelik vazifesini yapmak üzere Nadide Hanım vazifelendirildi. Yengesi daha kapıdan girer girmez Nagehan dümeni anladı. Âdet gereği gelinlik kızlar bir tek yengeleriyle konuşurdu çünkü...

"Vallahi evlenmem yenge." dedi Nagehan hemen peşin peşin. "Kız bir derdin mi var?" diye sordu yengesi, Nagehan burnunu havaya dikip "Yok bir derdim yenge." dedi. Yengesi biraz düşünüp devam etti: "Yavuklun varsa söyle bulup getirelim edepsizi." "Edepsiziyle işim olmaz benim." "O halde beyzade... Söyle de bulup getirelim." "Yenge bunalıyorum. Allah aşkına rahat bırakın beni." "Bırakalım da turşunu kursun baban senin." "... "İyi, evlenmezsen evlenme. Zaten bana ne?"

Görücüler seyrelmeye başladıkça Nagehan rahatlar gibi olmuştu. Kızın evlenmeye niyeti olmadığı çabuk duyuldu oğlan anaları arasında. Ne var ki kafası rahat değildi. Günler geçiyor, sokaklarda elle tutulur bir vukuat cereyan etmiyordu. Hâl böyle olunca Germiyan Sancağı'nın insanları gibi Nagehan da öbür tarafı boylayanın Cevval olduğuna günden güne daha fazla ikna oluyordu. O izbelikte yaşayan birinin Cevval olabileceği kimin aklına gelirdi ki?

Peki, Nisfiye neredeydi? Haydar Efendi başkasına mı vermişti, ya da saklamış mıydı? Belki de yok etmişti. Olamaz mıydı? Eğer Nisfiye de kendi elindeki parça gibiyse, -yani Pehlevice yazıldığı için anlaşılan kısımlarının yanı sıra, kim bilir daha nelerden bahseden, tuhaf bir dille yazıldığı için anlaşılmayan kısımları da varsa- anladığı kadarını ezberleyip yok etmiş olamaz mıydı? Bildiği kadarıyla sadece okumak yetiyordu Esrarname'nin sunduğu bazı hediyelere kavuşmak için... Okur okumaz yok etmiş de olabilirdi.

Kafasının içinde dolanan fikirler, atılmış hallaç pamuğuna dönmüştü. Ateşe atılarak yok edilebileceğini zanneden Nagehan'ın gözünün önüne Esrarname'yi yalayıp yutan alevler geldi ve irkildi. Haydar Efendi'nin böyle bir iş yapmamış olmasını diledi. Çok istiyordu Nisfiye'yi. Her iki parçayı da ellerinde tutmadan, alevlenen arzuları küllenmeyecekti. Haydar Efendi'nin fakirhanesinde son bulan ipucunun yerine yenisini bulup muhakkak işi çözmesi lazımdı.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hisaraltı'nın en izbe köşesindeki eski evin tahlilhane olarak kullanılan kükürt kokulu karanlık odasının ağır kapısı yavaşça açıldı. Birkaç mumun aydınlığında, önündeki kâğıda arada bir yazıp çizen, arada bir de kalın kitapları karıştırıp mırıl mırıl okuyan adam dönüp de bakmadı bile kapıya. Gelenin kim olduğunu biliyordu.

Çocuk fokurdayan, tuhaf sesler çıkaran, renkten renge bürünen tuhaf sıvıların şişelerini, envai çeşit imbikleri, basınçlı kazanları ve ispiroto ocaklarını devirmemek için azami gayret gösterek kafasını dahi kaldırmadan çalışan kambur adamın yanına seğırtti. Oda, yıldızların semada gezerken uğradıkları yerleri ve zamanları hesaplayan pırıl pırıl pirinç usturlaplar, durmak bilmeden sallanan sarkaçlar, kum ve su saatleri, gök haritası çizili tomarlar, acayip madenleri eritmekte kullanılan ateşi harlamaya yarayan çeşit çeşit körükler ve nasıl bir zamanı ölçtüğü bilinmeyen geri geri işleyen saatlerle tıklım tıklım doluydu.

Çocuk, bir şeyi devirmeden odada serçe kuşları gibi dolanmanın ilmini çoktan çözmüştü. Seke seke adamın yanına varıp alabildiğine cırtlak sesiyle "Buyur usta!" diye ünledikten sonra masaya, kırmızı mühürlü bir kâğıt bıraktı ve aynı çeviklikle hiçbir şeyi devirmeden odadan çıkıp gitti.

Adam, okumakta olduğu, kurt yeniğı cildi ilistire dönmüş kitaptan kafasını kaldırıp kâğıdı mumun ışığına tuttu ve hemen açıp okuduktan sonra minnacık çenesini ovalayıp pörtlek gözlerini devire devire uzun uzun düşündü. Yanı başındaki tezgâhın üzerinde, ispirto ocağında kaynayıp duran safran sarısı sıvı, kaynamanın titreşimiyle üzerine devrilip kaftanının eteğini erittiğinde bile düşünceli hali dağılmadı. Sıcak bakır kabı hiç çekinmeden yerden alıp tezgâha geri koydu ve boşa yanan ispirto ocağına elini basıp söndürdü.

Kimya Taşı ile ilgili bildiğı her şey, Esrarname'nin yarısını elinde tuttuğı gün değişmişti. Kükürt ve cıvaya bulanmış yılları boyunca kendinden evvelki alşimicilerin tecrübelerini okumuş, Kimya Taşı'nın önceki merhaleleri olan maden ve taşlara, onları renkten renge, şekilden şekle büründürecek kuvvetler tatbik etmişti.

Hayatla ölüm arasındaki bağ olan ruh gibi madenleri bağlayıp, onları birer ceset olmaktan çıkaracak nefesi üfleyecek, yahut pisliklerden arındırarak özünü izhar edecek olan tek maddenin Kimya Taşı olduğunu düşünmekle ne kadar da yanılmıştı? Kimya Taşı Esrarname'de gizliydi ve bunu çözmek bir tek kendisine nasip olmuştu.

Kitaptaki efsunlu sözcükleri tarif edildiğı vakitlerde, tarif edilen malzemelerle domuz derisi, kedi işkembesi yahut at tırnağı gibi muhtelif satırlara yazmakla basit muskalar elde ederek, yalnızca okuyup bazı kudretler kazanmanın ötesine geçmişti; ama şimdi bu da kâfi gelmiyordu. Sonsuz hayatın ve zenginliğin anahtarını istiyordu.

Yıllar evvel her iki parçayı da ellerinde tuttuğı sırada hissettiğı kudreti yeniden kazanacağı günü bekliyordu sabırla; bir de Esrarname'yi kendisinden çaliverenden alacağı intikamı... Belki

de en çok bunu bekliyordu. İşte bu yüzden kendine “bekleyen” manasındaki Muntazar ismini koymuştu.

Mahir, alelade bir çiftçinin dört oğlundan en küçük olanıydı. Adı gibi maharetli değildi pek. Yalnız, hayal kurmakta üstüne yoktu. Harman kaldıran babasının nasırlı ellerinin haline acıyıp ağabeyleri gibi ona yardım edeceğine kavurucu yaz sıcağından kendisini koruyacak bir ağaç gölgesi bulur, hayallere dalardı.

Herkes Mahir’in uyuduğunu zannededursun, o küçük bir çocukken rüyasına giren peri kızını bekler dururdu. Artık on altı yaşında bir genç oluşu, çocukluk hayali denebilecek peri kızını unutturması gerekirken, akli başına gelmek şöyle dursun, günden güne daha da beter uçup gidiyordu.

Peri kızını rüyasında gördüğü gecenin sabahında, kulaklarında kızın bülbül gibi şakıyan sesiyle uyanmıştı. Billur kanatları sanki hâlâ gözünün önündeydi. Fakat Mahir büyüüp de erkek denebilecek yaşa geldiğinde peri kızının ne bülbül sesini, ne de billur kanatlarını düşünür olmuştu. Dünyevi aşkların en umutsuzu olan bu sevdâ yüzünden peri kızının şeffaf denecek kadar beyaz teni, pembe yanakları ve minicik elleri aklından çıkmıyordu Mahir’in. Âşık olmuştu bir kere; ne babasından yediği kötekler, ne anasından işittiği azarlar onu caydırabilirdi. Kızın gül goncası gibi dudağına bir buselik konduramadan ölmek ihtimali aklını başından alıyordu.

Sonunda Mahir, peri kızının hiç gelmeyeceğini anlayıp karasevdaya tutuldu, yataklara düştü. Bol bol uyuyor, cananına susamış mecnunlar gibi sayıklayıp soğuk terler döküyordu. Ne nefesi kuvvetli hocalar, ne de pis kokulu ilaçlarla alnını ovalayan kocakarılar kendine getirebildi Mahir’i. Anasının döktüğü gözyaşı sel olup aktı, ağabeyleriyle babasının kederi haneye karalar bağlattı.

Mahir'den artık umut kesildiği gün, delikanlı aniden uyanıverdi. Gözlerindeki ışıltıya bakılırsa iyileşmiş, musallat olan cinleri hayırlısıyla defetmişti. Bir aylık açlıkla iki somun ekmeği bir kerede mideye indirip üstüne de iki kova ayran içince, anası düğün bayram etti. Sandıkta gizlice biriktirdiği paraları adağını yerine getirmek için fakir fukaraya dağıttı ve yas tutan hane halkı kirli bir elbiseden sıyrılır gibi kederden sıyrıldı.

Fakat Mahir artık eskisi gibi değildi. Başlarda görmezden gelen tebessümün ve hülyalı bakışların eksik olmadığı surati insanları günden güne daha fazla kızdırıyordu. Üzerine yirmi çeki meşe kütüğü devrildiği için Hakk'ın rahmetine kavuşan yaşıtının cenazesinde de ebleh ebleh sırtınca köylüde şafak attı ve tekme tokat kovdu delikanlıyı köyden.

Mahir yine de yüzündeki o derin tebessümü bozmadı, acıyan etlerini ovalaya ovalaya yollara düştü. Hastayken daldığı o kör kuyulardan daha derin rüyalarında, fanilerin ömrüne nispetle beş yüz yıl beraber yaşadığı Harir⁸ isimli peri kızının ayrılırlarken tarif ettiği yere gidiyordu.

Harir'in aşkıyla çarpan yüreğini mürşit belleyip günlerce yürüdü. Paralanan ayaklarının sızısı bile vuslata ermeden heder olma korkusunu yenemedi. Türlü türlü imtihanlara çekildi ama ne berrak suların aktığı dereler, ne de açlıktan kazınan midesinin arzuladığı sulu meyvelerle dolu bahçeler Mahir'i yolundan saptırdı. Keskin kayalarla çevrili dağa tırmanmak, vuslatından önceki son imtihanı olmalıydı.

Gözünü bile kırpmadan, yüreğinin bir an evvel varmak için çırpındığı zirveye tırmandı. Tarif edildiği yere vardığında Harir'i kendisini beklerken buldu ve ilk kez dünya gözüyle gördüğü peri kızına bir kez daha âşık oldu.

8 İpek.

Kız, ana şefkatiyle pamuktan beyaz elini uzatıp yorgunluktan bitap düşmüş genci bir kaya üstüne oturttu. Sonra gencin yüreciğini dağlayan o lafı etti: “Biz birlikte olamayız.” Mahir kızın ayaklarına kapanıp bunun nedenini sordu. Kız bir adım geri çekilip yerde kan ter içerisinde sürünen, bir et yığınınan farksız gence bakıp minik çenesiyle işaret etti. “İşte bu yüzden...” dedi. “Şu zayıflığını bir de benim gözümde görmelisin. Hem bana kıyasla ömrün o kadar kısa ki... Seninle beraber yaşadığımız yıllar, senin için akıl almayacak bir sonsuzluktur, benim için ise bir yürek atımı müddeti... Sen çabucak ölüp toprağa karışacaksın. Seni ne için isteyeyim?”

Mahir, beyninden vurulmuşa dönüp yürekten bir ah edince kız gülüp, gencin yanına çöktü ve kulağına, isterse kendisi gibi olabileceğini fısıldadı. İşte delikanlı ilk kez o zaman duydu Esrarname’nin adını. Harir, Esrarname’yi kendisine getirirse hem çok zengin, hem de ölümsüz olacağını, aramaya ise İran’dan başlaması gerektiğini söyleyip gittiğinde, Mahir onu nasıl bulabileceğine dair fikirler üretmeye başlamıştı bile.

Yıllar yılı Harir’i ne rüyasında ne de dünya gözüyle görebildi ama kızın hayali aklında hep taptaze durdu. Bu aşkla yana yana derviş olup yollara düştü ve yıllarca Esrarname’yi aradı. Hiçbir fani Esrarname’yi Mahir’in arzuladığı gibi arzulamış olamazdı. Ama aslında o, Esrarname’yi değil Harir’i arzulamıştı ve Esrarname başka bir arzusunun yakıp kavurduğu yüreğin çağrısına uymazdı; genç, masum ve günahsız değildi. O vakte kadar Harir’e kapılıp ebeveynini üzmemekten başka günah işlememişti, lakin Harir ve Esranâme’nin, Mahir’in kalbine ektiği hırs ve kötülük tohumları, delikanlının ruhunu çoktan kirlletmişti.

Esrarname öyle kolayca bulunamazdı elbette. Mahir, Harir’den aldığı talimatla günlerce yol gidip önce İran’a vardı ve araştır-

maya başladı. Bir izin bittiği yerde bir başkası peyda oldu; uç uca eklenen ipler misali, duyduklarını takip ederek neredeyse âlemi dolaştı ve nihayetinde Bursa'ya vardı. Esrarname'nin nihai mekânı olduğu söylenen saray kütüphanesinin de içerisinde bulunduğu külliye vardı, artık daha fazla ilerleyemeyeceğini anladı. Çünkü kitap, padişah hazretlerinden bile daha iyi muhafaza ediliyordu.

Düşündü taşındı, sonunda Esrarname'ye yaklaşmanın yolunun Şeyh'in yüksek müsaadelerinden geçtiğini anladı. Şeyh 'tamamı' derse bu iş olurdu.

Mahir, dünyevi aşk ile yollara düşmüş, bir dervişin çekebileceği eziyetten çok daha fazlasını çekmişti. Uğradığı yerlerde envai çeşit dergâh görmüş, her birinin şeyhini bellemişti. İşte bu malumatını kullanıp şeyhlerden selam getirdiği yalanını uydurarak huzura çıkmayı talep etti. Aşk ile yana yana dolaştığı yerleri bir bir sayıp döktü ve icazetin çıkmasını beklemeye koyuldu. Eibette seyahatlerinin sebebinin, uhrevi değil de dünyevi bir aşk olduğunu gizleyerek...

Şeyh onun gibisini ne duymuş, ne de görmüştü. Dervişler selamları isal edince Şeyh'in yüreği coştı. Taptuk Emre'nin Yunus'undan beri diyarı-ı âlemin yollarına böyle aşk ile düşeni duymadığından, Mahir Çelebi denen dervişini hemen huzuruna aldı.

Mahir, evvela Şeyh Hazretlerine Bağdat'tan Hicaz'a, Semerkant'tan Yemen'e kadar adını bildiği bütün diyarların şeyhlerinin -aslı vâki olmayan- selamlarını ilettiler ve aşk ile divane olup gezdiği diyarları anlattı. Şeyh Hazretleri memnuniyetinden emin olunca, dergâha girip ömrünü orada tamamlamak arzusunda olduğu yalanını söyleyiverdi. Böyle büyük bir zat nasıl geri çevrilirdi ki?

Böylece Şeyh'in müsaadesini alıp dergâha yerleşti. Dervişlerin arasına katılıp ne söylenirse yaptı. Diğer dervişler Allah aşkıy-

la coşup gözyaşı döktükçe Mahir Harir'ini düşünüp ağladı. Herkes Allah'ın haşyetinden dehşete düşüp titredikçe Mahir, Esrarname'yi bulamayacağı korkusunu aklına getirip titredi. Mahir'in aşkı diğerlerinden daha bariz vaziyette zuhur ettiğinden, çabucak Şeyh'in gözüne girdi.

Artık sıra, hakiki vazifenin tezahürüne gelmişti. Mahir bir geceyarısı kalkıp Şeyh'in kapısına dayandı. Yüzünde dehşet ifadesiyle ağlayıp titreyerek Şeyh'in yüksek müsaadesini isteyip odasına girdi. "Efendim," dedi, "bir rüya gördüm ki sormayınız. Nasıl anlatsam bilmem. Hikmetini sizden başkası tabir edemez."

Şeyh heyecanlanmıştı. Belki de kendisi öldüğünde dergâha şeyh olacak dervişin nasıl bir rüya gördüğünü çok merak etti ve hemen anlatmasını istedi. Mahir de başladı uydurmaya: "Hâlâ tesirindeyim rüyanın. Eğer belagat kabiliyetim gördüklerimi ifadede kifayetsiz kalırsa beni mazur görünüz. Dergâhımızın mübarek kapısından bir yılan giriyordu efendim. Bütün dehşetine ve kötülüğüne rağmen öyle güzel kokuyordu ki, duyan müptelası oluyordu. Bazı dervişler onun efsunuyla müteessir olmuş halde sarhoş gibi sallanırlarken bazıları da ellerindeki keskin gümüş satırlarla onu öldürmeye çalışıyorlardı. Satırların üzerlerine ise padişah efendimizin mühr-ü mukaddesleri nakşedilmişti. Dergâhta böyle bir debdebe cereyan ederken yılan bana doğru geliverdi. Ben de can havliyle 'Allah!' diye bağırıp bastım kafasına. İşte o zaman yılan öldü."

Şeyh dehşet içerisindeydi. "Aman evladım, sen ne mübarek bir zatsın. Rüyanın tabiri hayra alamettir. Seni bize Allah gönderdi. Şimdi git uyu; yarın, sabah namazından sonra seninle bir işimiz var." dedi.

Mahir sevine sevine odasına gidip tahta misali incecik şiltesine yattı ama bir türlü uyku tutmadı. Ertesi sabah Şeyh'in, namazını eda etmesini bekleyip yanına gitti. Şeyh de Mahir'i beklemekteydi.

Önce biraz oturup havadan sudan konuştular. Mahir'in canı çıktı çıkacaktı. Daha Şeyh, Esrarname hakkında tek kelime etmiş değildi. Belki de rüyayı başka şeye yormuştu. Eh, Mahir daha nasıl ima etsin? Açık açık da söyleyemezdi ya...

Neyse ki lafı daha fazla uzatmadan kalktılar ve beraber yürümeye koyuldular. Mahir bilmiyormuş gibi nereye gittiklerini sorup duruyordu. Şeyh ise "Bekle evladım. Her şeyi bir bir anlatacağım." deyip Mahir'in canını ağzından çıkarmaya kast ediyordu.

Beraber avluya çıktılar ve dergâha yeni gelmiş çömezlerin kazma küreklerle bir şeyler aradıkları yere geldiler. Zavallılar sabahtan beri ancak yarım adam boyu kazabilmişleidi.

Nihayet aranan bulundu, Mahir'in sabırsız bakışları altında gömülü oldukları yerden çıkarılan ilk küçük kutu Şeyh Hazretlerine sunuldu. Şeyh, kutuları birer birer açınca içlerinden birer karışık piring anahtarlar çıktı. Hem de her kutudan birer değil, beşer tane...

Mahir artık neredeyse emin olmuştu. On tane kilitli kapının ardında saklanan şey olsa olsa Esrarname olmalıydı. Beklediği anın artık geldiğini düşünüyordu ki Şeyh, Mahir'i kolundan tutup yeniden dergâha soktu. Hâlbuki kütüphane başka yerdeydi.

Mahir'in ilk kez gördüğü bir odaya girdiler. Odanın havasız oluşundan her zaman girilmediği belli oluyordu. Şeyh ortadaki uzunca sehpanın önüne oturdu ve eliyle izahet verip Mahir'in de oturmasını istedi. Önlerindeki sehpanın üzerinde kalın bir kadife örtü vardı. Mahir altından ne çıkacağını düşünürken Şeyh örtüyü kaldırdı.

Sehpanın üzerine yan yana dizilmiş tam on tane küçük, sedef kakmalı kutu ortaya çıkmıştı. Mahir rüyanın yanlış tabir edildiğini o anda anladı ama sesini çıkaramadı. Şeyhin izahatını beklemeye koyuldu.

“İşte rüyanın tabiri evladım:” dedi Şeyh. “Senin gördüğün o yılan, nefstir. Dergâha giriyor çünkü seni takip ediyor. Güzel kokuyor çünkü nefsin seni ayartmaya çalışıyor. Gördüğün diğer dervişler ise ellerindeki tuğralı satırlara bakılırsa padişah icazeti ile dergâha gelen dervişlerdir. Hepsi nefislerini öldürmek için uğraşmış ama başarılı olamamışlardır. Nefsini yenmek herkese nasip olmaz evladım. Fakat senin rüyan, padişah hazretlerinin icazeti olmaksızın buraya gelen nefsini yeneceğine delalettir. Şimdi seni imtihan etme zamanıdır.”

Şeyh besmele ile kutuları teker teker açmaya koyuldu. Hepsinin anahtarı ayrıydı. Bütün anahtarlar yuvalarda dönünce yeniden başa geldi ve kutuların menteşelerle tutturulmuş kapaklarını birer birer açmaya başladı.

Her kutuda ayrı bir hazine vardı. Mahir’in gözleri yuvalarından fırlayacak gibi oldu ama çabucak kendini topladı. Şeyh izahatine devam etti: “Evladım, her bir kutuya bak ve içlerinden hangi ikisini seçtiğini bana söyle. Hangilerini seçersen onları sana vereceğim.”

Mahir kutulara teker teker baktı. İlkinde tırnak büyüklüğünde üç pembe inci, ikincisinde koca bir yakutun kakıldığı bir yüzük, üçüncüsünde üç tane kurutulmuş buğday başağı, dördüncüsünde nev’ini tam kestiremediği ama kıymetli olduğu ilk bakışta anlaşılan kırmızı bir taş, beşincisinde koca bir geyikten ancak bir damlacık çıkan misk ile dolu billur bir şişe, altıncısında kabzası firuze taşları ile bezeli bir hançer, yedincisinde yusufçuk suretinde bir mücevher, sekizincisinde valide sultanlara yaraşır türden zümrüt bir gerdanlık, dokuzuncusunda sırça bir şişede suya benzer bir mayi, onuncusunda ise sırtı envai çeşit kıymetli taşla bezenmiş fildişi bir tarak vardı.

Mahir hemen fikir yürütmeye başladı. Kutulardaki eşyalardan ikisi hariç, diğerleri birer servet değerindeydi. Kıymetsiz olanları

mı seçmeliydi? Ya işin içinde bir oyun varsa, ya o kıymetsiz görünen şeyler, yani başaklar ile sıracadaki mayı, diğerlerine göre daha kıymetliyse? Mesela buğday başakları tılsımlı, mayı de ab-ı hayat ise? Faraza mayı alelade su, başaklar da kıymetsiz ise o zaman onları mı seçmeliydi? İlla kıymetsiz olanları seçecek değildi ya... Belki de her bir eşyanın bir manası vardı. Mahir düşünmekle işin içinden çıkamayacaktı. Su ile buğdayları seçmek en makul iş gibi görünüyordu.

İki kutuyu gösterince Şeyh tebessüm etti ve Mahir'in sırtını sıvazladı. "Aferin sana evladım. Allah yolunda sana lazım olanın, dünya malı değil, yalnızca karnını doyuracak ekmekle su olduğunu idrak ettin. Seçtiklerini sana vereceğim, dedim ama buğdayla suyu istemezsin herhalde. Şimdi seni başka bir imtihana tâbi tutacağım." deyip buğdayla suyun bulunduğu kutuları açan anahtarları alıp yürüdü. Mahir de çaresiz, Şeyh'i takip etti.

Dergâhtan çıkıp yine avluya vardılar ve başka bir tarafa gitmeye koyuldular. Mahir'in yüreği yine küt küt atmaya başlamıştı, çünkü bu sefer hiç şüphesiz kütüphaneye gidiyorlardı.

Mahir kütüphaneye birkaç kez girmişti ama Esrarnâme'nin saklanabileceği hiçbir yer görememişti; muhakkak çok iyi muhafaza ediliyordu. Kütüphaneye girip dikdörtgen şeklindeki yapının en uzak noktasına kadar yürüdüler ve Şeyh, Mahir'e yardım etmesini söyleyip koca bir kitaplığı itmeye koyuldu. Az sonra tek kişinin bile zor geçeceği bir delik ortaya çıktı.

Önce Şeyh geçti delikten, Mahir de vakit kaybetmeden onu takip etti. Şimdi karanlık bir dehlizdeydiler. Bir müddet duvarları yoklaya yoklaya ilerledikten sonra aydınlık bir odaya vardılar. Oda epey uzundu, her iki ucunda birer kapı vardı.

Şeyh önce sağdaki kapıya gitti. Uzun uzun euzubesmele çekerek anahtarı deliğe soktu ve üç kez çevirerek kapıyı açtı. Karşılarına

küçücük bir hücre çıktı. Ne penceresi, ne de en ufak bir hava deliği bulunan odadaki tek şey, bir kaide üzerinde durmakta olan bir kitaptı.

Mahir saadetten deliye dönmüştü. İşte sonunda Esrarname karşısındaydı. Pekiyi diğer odada ne vardı? Mahir diğer kapıya doğru temayül eden Şeyh'i takip etti. Açılan kapının ardından karşısına yine aynı şekilde penceresiz bir oda ile bir kaide üzerinde duran bir kitap çıktı. Mahir'in sevinci kursağında kalmıştı. Birbirine tıpatıp benzeyen bu iki kitaptan hiçbirisi Mahir'e göre Esrarname olamazdı. Çünkü Mahir, Esrarname'nin bir tane ve tek parça halinde olduğunu zannediyordu.

Şeyh, durumu izah etme zamanının geldiğini düşünüp anlatmaya başladı. İşte Mahir ancak o zaman Esrarname'nin başına gelenleri öğrendi. Demek ki bulmuştu, iki parça halinde de olsa Esrarname'ye kavuşmuştu. Çabucak bir plan yapmalıydı. Şeyhi alt edip her iki parçayı da alıp kaçsa, kütüphanenin kapısında ordu misali bekleyen dervişleri mümkünü yok atlatamazdı. Esrarname'yi koynuna saklasa bile, yalnız çıktığı görülürse kendinden şüphe ederlerdi.

Acaba ne diye gelmişlerdi buraya. En iyisi Şeyh'e sorup öğrenmekti. Mahir sorunca Şeyh anlatmaya başladı: "Evladım, senin yılanın sadece nefsin değil. Zaten az evvel nefsini yenip âlemde birer eşleri daha bulunmayan paha biçilemez envai çeşit serveti reddettin." İster istemez yüreği cız etmişti Mahir'in, demek o kutulardaki mücevherat zannettiğinden de kıymetliydi.

Şeyh anlatmaya devam etti: "Esrarname belki de seni bekliyordu evladım. Onun başını ezip yok edecek kişi sen olabilirsin. Çekinmeden al ikisini de. Nefsi kuvvetli olanlara bir zarar dokunmaz onun. Eh, gerisi sana kalmış. İster yak, ister parçala. Yeter ki kurtar ümmet-i Muhammed'i bu necasetten..."

Bu kadar mıydı? Mahir nail olmuş muydu gerçekten arzusuna? Hemen koşup tereddüt etmeden iki yarıyı da aldı ve yukarıya kaldırıp avazı çıktığı kadar bağırdı. "Ey cananım, ey aşkların en mukaddesinin membaı. İşte hazinen. Gayrı bırakma beni sensiz!"

O anda bembeyaz bir ışık peyda oldu ve Harir huriler gibi arz-ı endam eyledi. Şeyh aklına mukayyet olması için Allah'a yakarırken, Mahir, Harir'in önünde diz çöküp iki yarıyı da uzattı. Fakat hemen karar değiştirip ellerini geri çekti. Çünkü yüreğinde Harir'in aşkından daha tesirli, Harir'in arzusundan daha sıcak bir şey hissetmişti. Bu Esrarname'ydi. Onu vermek istemiyordu. Sevdaya tutulduğu günden beri ilk defa başka bir aşk tutuşturmuştu yüreğini.

Esrarname'yi vermekten vazgeçen Mahir, tam kararını dilendirecekken yüzünü yalayan alevlerin sıcaklığıyla kendine geldi. Harir gitmiş, yerine cehennem alevlerinden bir varlık peyda olmuştu. Zindanlardan geliyormuş gibi boğuk, hırıltılı ve iğrenç sesi, alevden dudaklarının arasından çıkarken âdeta dehşet saçıyordu.

Mahir'in ilk sorduğu Harir oldu. Kıza ne olmuştu? Mahlûk gülüp, Harir'in bir hayal, kendisinin ise gerçek olduğunu ve Tir-i Danende denen büyücünün Esrarname'yi kendisinden muhafaza etmek için yaptığı büyüler yüzünden kitaba el uzatmadığını söyleyince, Mahir kandırıldığını anladı. Mahlûk Esrarname'yi getirmesi için kendisini seçmiş, boynuna da Harir'in aşkını geçirip köle etmişti.

Mahir etrafına bakınca, yaşadığı dehşetten duvarın dibine yığılıp kalmış Şeyh'i gördü. Bir de onunla uğraşmak zorunda kalmadığına sevinmişti. Şimdi sıra, şeytanın ta kendisi olduğunu bildiği varlığı def etmeye gelmişti. Aklına bir tek muavvizeteyn okumak gelmişti. Denemekten başka bir çaresi de yoktu. Böylece okuyup üfledikçe mahlûkun alevleri söndü, en sonunda tesir edemeyecek kadar küçülüp yok oldu.

Kendini ve Esrarname'yi kurtarmıştı. Yüreğindeki sevdâ acısını bir kenara bırakıp hemen geldiği dehlizden geçti ve kütüphanenin içerisine saklandı. Böylece saatlerce dışarıda bekledikleri halde dışarıya çıkmayan şeyhlerini merak edip içeriye giren dervişlerin dehlize girmelerini fırsat bilip kaçtı.

Ne kalacak bir yeri, ne de parası vardı. Artık -en azından şimdilik- seyahat etmesine de gerek yoktu, Esrarname'ye kavuşmuştu. Yıllardır hayalini kurduğu şey gerçek olmamıştı belki ama şimdi başka bir hedefi olmuştu. Harir yoktu, zaten hiç olmamıştı. Şimdi bir tek Esrarname vardı. Onu çözüp bir kitabı böylesine karşı konulmaz yapanın ne olduğunu bulmalıydı.

Mahir önce köhne ve pislikten kokmuş bir hana yerleşti. Daha iyisine şimdilik gücü yetmezdi. Gündüz, hanın pis döşeme tahtalarını temizleyip ıslı ve yağlı tencereleri kille ovacak, bunun karşılığında da yatacak bir yere sahip olacaktı.

İşi biter bitmez kendisine verilen odaya kapanıyor, talim etmek üzere Esrarnamelerin sayfalarını çeviriyor, ne yazık ki hiçbir şey anlamıyordu. Çünkü kitabın yazıldığı dil hakkında hiçbir şey bilmiyordu.

Böylece çalışmaya alışımı ile başladı. Bu kendi tercihi değildi. Dergâhtayken kütüphaneye gidip geldikçe gözüne kestirip çaldığı kitap alışımı üzerineydi. Şöylece bir bakıp işine yarayabileceğini düşünmüştü. Doğrusu iyi de etmişti; kitap nasıl altın yapılacağını anlatıyordu.

Mahir safca, hemen altın yapabileceğini düşünmüştü. Kitapta söylenenleri aynen yaparsa çil çil altınlara sahip olacağını sanıyordu. Bilmiyordu ki kâinat var olalı beri Tir-i Danende'den başka kimse buna muvaffak olamamıştı...

Müellifi hiçbir yerde yazmayan kitaba göre topraklı duman ve sulu buhar olmak üzere iki tür maden mürekkebi vardı. Bu buharların toprağın batınında tekâsüf etmeleriyle cıva ve kükürt, cıva ve kükürtün birleşmesiyle de madenler meydana geliyordu.

Farklı türde madenler vardı. Çünkü cıva ve kükürt her zaman külliye saf değillerdi ve her zaman aynı nispetlerde ittihad etmiyorlardı. Onların külliye saf olarak ve en mükemmel nispette ittihad etmeleri durumunda altın meydana geliyordu. Saflık ve nispetteki eksiklikler gümüş, kurşun veya demir oluşumuna yol açıyordu.

Mahir henüz işin başındaydı ve ne cıva ne de kükürtün nasıl madenler olduğunu biliyordu. Öğrenmeye bu iki madenden başlamalıydı, çünkü kitaba göre bütün madenler bu ikisinden meydana geliyordu.

Kitapta cıva ve kükürt, yani zibak ve kibrit şöyle izah ediliyordu:

“Zibak çok hızlı hareket eden toprak cismine benzer bir mayidir. Saf buharı ve nemi itibariyle tesirli bir madendir. Maddelerin anası ve aslıdır. Tabiatı sıcak ve nemli olmakla hayat aracısı türünden bir maddedir. Yani madenlerin ruhu hükmündedir. Zibakın da aslı ise madenine hapsolmuş sudur. Zibak toprakta yağ ile ittihat eder. Bu yağ, her sıvıyı madeninden uzaklaştırır. İşte bu yağ ise tabii kibrit taşıdır.

Kibrit, kükürt denen maddedir. Hikmeti bilenlerin dediklerine göre kükürt, yağ parçalarıyla muamelata giren toprak buharından ibarettir. Yağ ve toprak buharı sıcaklık sebebiyle bağlanır. Kimi hikmetliler, hayvanda iç yağı, tereyağ ve maddi kirler, bitkilerde ise zeytinyağı olması gibi kükürt de toprağın yağı, içyağı ve ziftidir derler. Madenlerin meydana gelmesinde asıl olandır. Tabiatı sebebiyle madenlerin babasıdır. Alşimi denen kutsal sanatta nüfûz edici, inceltici, çözücü, yırtıcı, yakıcı, kireçleştirici, bağlayıcı, kesici ve açıcıdır.

Bu madenlerin her biri pek çok kutsal sırrı ve sonsuz garip evsafı kendilerinde toplaylar. Madenlerle uğraşan hikmet ehli becerikli ve dikkatli ise madenlerin ana ve babası ile diğer madenlere ulaşabilir. Bu, hekimin gayretine bağlıdır. Eğer muvaffak olursa gözle görülmeyen işaretlerle kâinatın sırlarına ulaşabilir.”

Mahir’in keyfine diyecek yoktu. Meğer bilmeden ne kadar da değerli bir hazineye sahip olmuştı... Yeterince çalışırsa dünya kadar serveti olabilirdi. Üstelik elinde Esrarname de vardı. Kendisinden daha büyük bir alşimi üstadı olabilir miydi?

Esrarname’yi hiç kimsenin bulamayacağını düşündüğü bir deliğe saklamıştı. Kitabın güvende olduğuna emin olduktan birkaç gün sonra, şark hücrelerinden aldığı yarının ellerinin arasından yok olup gitmesiyle neye uğradığını şaşırđı. Öfke ve şaşkınlığı aynı anda yaşıyor, kitabını kimin çaldığını bilmediğinden geri almak için ne yapması gerektiğini de bilemiyordu. Henüz Harir için paralanan yüreğinin acısı bile dinmemişti. Esrarname’nin yarısının da ellerinden kayıp gitmesiyle dünya başına yıkıldı.

Birkaç gün geçip de kitabın yokluğunun acısı biraz küllenir gibi olduğunda kendi kendine bir söz verdi. Bu yolda ömrünü tüketmesi gerekse de alşimi ve kara büyü ilmini iyice öğrenecek ve kendisinden çalınan Esrarname’yi bu yolla bulup o mahlûktan ve Esrarname’yi kendisinden çalandan intikamını alacaktı. Muhakkak biri çalmış olmalıydı, kitap kendi kendine yok olacak değildi ya... Mahir işte bu hırsız ne pahasına olursa olsun bulacaktı.

Bu sözle birlikte Mahir denen adam bânını manada öldü. Yerine ise habis yürekli bir adam geldi. Bu adam, içinde öldürdüğü Mahir’in adını sanını unutmak için bundan böyle “Muntazar” ismiyle anılacaktı.

ALTINCI BÖLÜM

*“Unutma sakın ey fani, Şafak sökerken yazacaksın bu adları,
Aradığın bulmak için, çağıracaksın kadim ruhları.”*

Dünyanın Ruhunu Arayan Adam,
Esrarname, XIV. Bab, 2. Mesel

Geceleri yol kesip akılları başlardan alan hırsızlar, son günlerde aralarında bir anlaşma yapmışlar gibi topyekûn bir acayip davranmaktaydılar. Cevval’ın namına özenen kopuk taifesi hırsızlıkta çığır açacak türlü oyunlar deniyor, akıllarınca onun gibi sancağın dört bucağına sözüm ona alâmetifarikalarını göstermek için çırpınıp duruyorlardı.

Mesela ilk seferinde Nagehan’ın dalgınlığına geldiği için paçayı yırtan zilli mebun kılıklı köçek bozması haydut, ikinci gece yakayı ele verip de Nagehan’ın hışmına uğrayınca cümle âlemi gülmekten yerlere yıkmıştı.

Acayibi garaipten bir diğeri ise, Nagehan’a yakalanmadan dört gece üst üste boy göstermeyi beceren kırmızı pelerinli haydut idi. Ensesinde tutulup kaldırıldığını ve damın tepesine çıkarıldığını fark etmeyip, sonunda pelerininin fayda ettiğini zannedecek kadar kıt akıllı bir hırsızın nasıl olup da dört gece üst üste Esved’i atlatmayı becerebildiğine kimse akıl sır erdirememişti.

Bir tek kılık kıyafetiyle dikkat çekip akıllarda yer etmeye çalışmıyordu bu uğursuz taifesi... Kimi, korkudan titreyen efendilerin cebinde ne var ne yok yürütürken mani söylüyor, kimi ise takla atıp el ense çekiyordu. Dayanılır gibi değildi doğrusu... Hele tam da Hüdaverdi bitirimi mahpushane damından çıkmışken olacak iş değildi.

Sanki iki senedir içeride değilmiş, daha dün Nagehan'ın penceresinin altında naralar atıp "Seviyoruz uleyn!" diye böğürünü dövüyormuş gibi kaldığı yerden devam edivermişti Hüdaverdi kopardığı yaygaraya. Elinde kara tespihi, boynunda Ayet-el Kürsi muskası, kuşağında hançeri, düğmeleri göbeğine kadar açık gömleği ve sanki az önce birini tepelemişçesine yana kaymış görünen serpuşuyla bıçkınlar bıçkını biriydi Nagehan'ın belalısı.

Yüz vermedikçe bunu işveye yoran, mart kedileri gibi ulurken kafasına takunyayı yiyince keyiflenen yüz­süzün tekiydi Hüdaverdi. Kafiye Sultan Arnavut ciğerini pek sevdiğinden, Ali Paşa'nın konağına üç güne bir taze kuzu ciğeri getirmek için girip çıkan kasabın çırağını, kıskançlıktan gözü dönmüş vaziyette hançerinin ucuyla dürttüverince kodesi boylamıştı. Nagehan da böylelikle rahat bir nefes almıştı ama iki senenin ardından geri döndüğüne bakılırsa musallat olma işine kaldığı yerden devam edecekti.

Hüdaverdi gittiğinde Nagehan, Esved hüviyetine bürünmemişti henüz. Bu yüzden penceresinin altında en yanık türküleri söyleyen, kara kaşlarına, bembeyaz tenine ağıtlar yakıp mini mini boyuna türlü teşbihler uyduran belalısını pek yakından görme imkânına vasil olamamıştı. Şimdi rahatlıkla bir köşeye sinip kendisini konakta zanneden Hüdaverdi'nin söylediği türküleri dinleyebiliyor, zavallının haline acımanın yanı sıra kendi kendine gülme nöbetlerine giriyordu. Zavalıcık belli etmese de, façası bozulmasın diye giymek yerine omzuna attığı ceket ve

göbeğine kadar açık bağı ile tir tir titiriyor, türkülerine başla-
madan evvel boğaz temizleyip sessizce girizgâhı talim ediyordu.

Üç gün, beş gün bu böyle devam etti. Nagehan yüz vermediği
delikanlının, gurur okşayan türkülerinden, engin tuluat kabi-
liyetini konuşturduğu iltifat dolu uydurma gazellerinden ve
ah çekip “Nagehan, çık da gör halimi. Perişan ettin kız beni!”
diye bağırmarlarından başta hoşlansa da artık bıkmıştı.

Hüdaverdi’yi ilk kez, bir ramazan gecesi komşuda teravih na-
mazını kıldıktan sonra eve gitmek için çıktığında görmüştü.
Bir eliyle çarşafının bir ucunu suratına sarmış, diğer eliyle de
Kur’an-ı Kerim’ini tutmaya çalışırken ayağının takılıverme-
siyle tökezlemiş, Kur’an düşecek gibi olmuştu. Mukaddes’i iki
elle kavramak için yüzünü açıverdiğinde ise karşısında dikilen
Hüdaverdi’yi görmüştü.

Külhanbeyi kılıklı çam yarması, kaytan bıyıklarını burup da
edepsizce sırtınca Nagehan çabucak yüzünü kapatmıştı ama o
kısacık süre içerisinde simsiyah kirpikler delikanlının yüreğine
ok olup saplanmıştı. Yürekten bir “ah” edince Nagehan başına
gelecekleri tahmin eder gibi olmuştu, lakin böyle Nuh deyip
peygamber demezine rast geleceğini de bilememişti. Mübarek,
pıtrak gibi yapışmıştı eteğine.

Anasını istemeye göndermiş, kaçırmaya kalkmış, hediyeler
yollayıp aklını çelmeye çalışmıştı ama kız istemiyordu bir kere.
Nasıl istesindi ki? Hüdaverdi’yi bölseler üç Nagehan çıkardı
rahat rahat. Hem enine hem boyuna bereket adam, serçecik
Nagehan’ın yanında dev gibi duruyordu.

Yüreğinde umutsuzluk barındırmaması ise ayrı bir meziyetti
doğrusu. Bu kadar reddedilmekten kim olsa yıldı ama mah-
pushane damı da, araya giren iki sene de caydıramadığına göre
Hüdaverdi’yi sevdasından, anlaşılan delikanlının yüreği fena

dağlanmıştı. Üstelik anacığı da demişti: “Koskoca Ali Paşa Konağı’nın tek kızı, kala kala Hüdaverdi gibi bir çulsuza mı kalmıştı?”

Nagehan’da da hiç acıma yoktu. Zavallının hali perişandı ama o dönüp de bakmamıştı bile yüzüne bir kez daha. Sonunda bu mazlumun ahının tutacağı kimin aklına gelirdi ki?

Germiyan Sancağı elbette sırf gece vukuatının cereyan ettiği bir memleket değildi. Arada sırada gündüzleri de mazlumatin canı yanabiliyordu. Nagehan böyle zamanlarda kendi kendine kızıyor, ne kadar gizlenirse gizlensin gün ışığında ufak tefek bir kadın olduğunun belli olacağını bildiğinden de elinden bir şey gelmiyordu.

Esrarname bunun bir çaresine bakmalıydı aslında... İçindeki gizlerin, tılsımların, acayip acayip şekillerle ecinni elinden çıkmış gibi duran yazıların dillerini bir çözebilse, her istediği şekle bürünecekti belki de.

Mesela geçen gün herkesin diline düşen bir vukuat olmuştu. Dört velet Balıklı Hamamı’nın kubbesine tırmanıp, akıllarınca, yıkanan kadınları seyretmek için kubbenin tepesindeki hava tahliye deliklerine yapışmışlar ama iş aşağıya inmeye gelince kedilerin damda kaldığı gibi kubbe tepesinde kalakalmışlardı. Nagehan koşup yetişse, çocukları çıktıkları yerden kurtarsa, sonra da haftada bir muhakkak gittiği bu hamamın tepesine tüneyip erketecilik yapan haşeratın kulaklarını bir güzel bursa fena mı olurdu?

Vermişti kararını: Elinin altında istifade edilemeden uyuyup duran Esrarname’nin gizini çözmek için akıl danışacaktı. Akşam yemeğinden sonra, babasının bol köpüklü kahvesini içmesini ve ardında da çalışma odasına gitmesini bekledi.

Babası her akşam bir mısracık da olsa şiir yazmazsa kendini hasta hissettiğini söylerdi. İşte bu yüzden de çalışma odasına çekilir, birkaç mısra şiir yazar yahut evvelki şiirlerini tetkik eder, ardından eline bir kitap alır, doya doya okurdu. Eğer içinden saatlerce okumak gelir de kendini dizginleyemeyeceğinden korkarsa kitabı bir kenara bırakır, hattatlık ilmine ihanet olmasının diye gülkurusu mürekkeple yeni Hadis-i Şerif'ler istinsah eder, sevdiği dostlarına hediye ederdi.

Nagehan odaya girdiğinde babası kitap okuyordu. Kızını görünce yuvarlak okuma gözlüklerini indirip gülümsedi. Tek evladı olan Nagehan'a beslediği sevgiyi adabı gereği dizginlemese yüreğinin coşacağından korkardı bazen. Bu yüzden kızına hep uzun uzun, sıcacık gülümser, bununla yetinirdi.

Nagehan babasının karşısına oturup lafa nereden gireceğini tartadursun, Ali Paşa kalkıp kitaplarla dolu rafların bulunduğu duvarın önüne gelip bir kitabı seçti ve kızına verdi. Cihan Çelebi'ye ait kitabı göstermekten maksadı ön sayfasına yazdığı besmele-i şerifin zarafetini kızıyla paylaşmaktı. Talih eseri kitap Acem edebiyatı konulu olunca Nagehan yeni aklına gelmiş gibi yapıp Esrarname konusunu açıverdi.

Ali Paşa, kızının Esrarname'yi nereden bildiğini merak etmişti. Kadınların kendi aralarında bedestene gelen yeni bezlerden, konaktaki hizmetçilerin talimlerinden yahut hamam meselelerinden konuştuklarını zannederdi. Bir müddet sessiz kalıp konunun kapanmasını ve kızının vazgeçmesini umdu. Bu zehirli malumattan bahsetmek istemiyordu. Fakat kız ısrar ediyordu. "Babacığım, verdiğim eziyeti mazur görünüz ama çok merak ediyorum bu kitabı. Neyin nesidir, kimin fesidir öğrenmeden mümkünü yok bırakmam sizi." diyerek sıkboğaz ediyordu babasını.

Ali Paşa sonunda ikna oldu ama kızının bu kitabın adını nereden duyduğunu söylemesini de şart koştu. Nagehan sonun-

da “sizden” deyince adamcağız afallayıp kaldı. Fakat sonra, küçükken genç bir beyefendiyle konağın selamlığında geçen konuşmaya kulak misafiri olduğunu söyleyince Ali Paşa hem malumatı haricinde bir mevzu olmadığını anlayıp memnun oldu, hem de kitabın bu vakte kadar kızının aklından çıkmamış olmasından endişe duydu.

Müftüzade Molla İbrahim Ethem Bey’le yaptıkları o ilk konuşmayı dün gibi hatırlıyordu. O vakitler küçük bir çocuk olduğu için yanında konuşmaktan imtina etmeye gerek duymadıkları kızının kulak kesilip her kelimeyi dinlemiş olmasına inanamamıştı. Demek ki bu künhüne varılmaz sırları dikkatsizlik edip kızının aklına sokan kendisiydi; bu yüzden kızına en azından merakını giderecek ve onu melun kitaptan uzak tutacak bir şeyler söylemeye mecburdu.

İbrahim Ethem Bey’in, konuşmalarından önce bir müddettir Bursa’da Esrarname üzerinde çalıştığını biliyordu. Fakat yaptırdığı külliye tamamlanmıştı. Artık kütüphanenin başına geçmesi ve kıymeti bilinmemiş eserleri tek çatı altında toplaması gerekiyordu. Bu yüzden Germiyan Sancağı’na geri dönmüş, birkaç gün sonra da Esrarname’nin çalındığı bilgisi kendisine ulaşmıştı. İçindekilere vâkıf olduğu için adam bir hayli endişeliydi.

İbrahim Ethem Bey, ilk görüşmelerinden birkaç gün sonra Ali Paşa’nın konağına tekrar gelmişti. Genç adamın gözle-rindeki korkuyu kelimelerle tarif etmek mümkün değildi. Esrarname’nin çalındığını söylerken, cihanda var olan cümle âdemoğlunun canına kıyacak bir cehennem canavarının kapı ardında beklediği haberini verir gibi bir hali vardı. Kısaca Esrarname’nin kudretinden bahsedince Ali Paşa da dehşetin azameti karşısında titremişti.

O günden sonra uzunca bir zaman yeniden görüşmemişlerdi; ta ki Esved söylentilerinin çıktığı güne kadar... Gözleriyle

görmeden inanamıyorlardı. İnsanlar bazen kendini bir beladan kurtaran kişiyi olduğundan daha güçlü, daha büyük ya da daha latif görebilirlerdi. Sahip olduğu yahut sahip olduğu söylenen kabiliyeti sırf Esrarname'ye yormak akıllıca olmazdı. Bu yüzden konuyu kapattılar ve çaresiz "eğer Esrarname Esved'de ise varsın şimdilik onda olsun" deyip emin olana kadar harekete geçme işini ertelediler.

Sonra Cevval çıktı ortaya. Ali Paşa, hiç lafı edilmemiş olsa bile, İbrahim Ethem Bey'le Esrarname medarlı gizli bir cemiyet kurmuş olduklarını biliyordu. Bu yüzden onun gelmesini beklemekten kalkıp külliye gitti ve konu hakkında istişare ettiler.

Tuhafıklar Germiyan Sancağı'nın yakasını bırakacak gibi değildi. Damdan dama atlayandan sonra şimdi de berk hızında cep boşaltan çıkmıştı. Bu yüzden, Esrarname etrafında dönen konuşmaları düzenli hale getirip kitabı bulmak maksadıyla kendi aralarında gizli bir cemiyet kurmayı ilk kez ciddiyetle konuştular. İşte "Muhtefî Sayyad-i Esrarname" böylece kurulmuş oldu.

Ali Paşa hâlâ tek kelime etmemişti. Nagehan babasının suskunluğunu, bildiklerinin fazlalığına ve nereden başlayacağını bilememesine yorup sabırla bekledi. Sonunda Ali Paşa kızının ikna olmayacağını anlayıp, onu bu beladan uzak tutmak için ahababı İbrahim Ethem Bey'in Esrarname'yi Bursa'da bulunduğu zamanlarda yeterince araştırdığını, çalındığında duyduğu tedirginliği ve birilerinin -mesela Esved'in- cahilce kullanmaya çalıştığı kitabı kurdukları cemiyet vasıtasıyla bulup yok edeceklerini anlattı. Nagehan duyduklarına inanamıyordu; babası ve ahababı kendisine muhalif bir cemiyet kurmuşlardı. Günün birinde kendisini babasından koruması gerekeceği hiç aklına gelmezdi.

Sokakta, Kapan Çayı'nın kenarlarına dizilip gevezelik eden kurbağaların ve orak böceklerinin sesinden başka, çıt çıkmıyordu. Şuradan buradan insanın kulağına çalınan musiki veya kahkaha sesleri sayılmazsa ortalıkta kimsenin olmadığı düşünülebilirdi. Beyler yaz geceleri yatsıyı kıldıktan sonra serinleyen havanın tadını çıkarmak için kiraathanelere doluştuğundan tek Allah'ın kulu dolaşmazdı sokaklarda. Hüdaverdi ya da onun gibiler hariç elbette. Nagehan Hüdaverdi'nin sesinin bir yerlerden geldiğini fark edince adımlarını hızlandırıp en koyu gölgelerin çöreklediği damlara doğru seğirtti. Kendini tanıyamayacağını bilse de Hüdaverdi'yle karşılaşmak istemiyordu.

Etrafına hiç bakınmadı. Çünkü o gece işi başkaydı; devriye gezip Germiyan'ı koruma işini sokak bekçilerine bırakmıştı. Önceki akşam babasından duyduklarından sonra hemen İbrahim Ethem Bey'i görmesi gerektiğini anlamıştı. Esrarname'nin gizemini bilen tek kişinin o olduğu açıktı.

Babasının sözleri aklından silinmiyordu: "Esrarname en acayip büyülerin yazılı olduğu kitaptır. Okursan dünyalık bir fayda bulursun, tarif edildiği şekilde muska hazırlarsan daha kuvvetli kabiliyetlere haiz olursun. Amma elinden gelir de İbrani elifbasında yazılıp şifrelenmiş gizleri çözersen, işte o vakit şeytanın yoldaşı olursun. Yekvücut iken var olmayıp da, Kur'an-ı Kerim'deki Cin Suresi okunarak ortadan ikiye bölündüğünde beliriveren o iki melun sahifeyi kullanabilirsen, sana öteki yarısını işaret ettiğini anlarsın. Çünkü Esrarname başı koparılmış yılan gibidir. Bu baş hâlâ gövdesini aramakta ve bu gövde hâlâ başına kavuşmak istemektedir. Zehrini kusmak için kendini kullandıracağı zavallı kişi, sırrına vâkıf oldum sanadursun, o aslında insanlığı kullanmaktadır. Aklından onu çıkarırsan iyi edersin kızım. Ne sen, ne de bir başka âdemoğlu açmalıdır

Esrrame'nin kapağını. İbrahim Ethem Bey'le onu bulup imha ettiğimizde farkında olmasalar da insanlar hayatlarını borçlu olacaklar bize.”

Bu düşüncelerle külliye vardı. Dış kapıdan girdiğinde kendini bir avluda bulmuştu. Daire etrafına dizilmiş yapıların önündeki revak, avluyu çepeçevre dolanıyordu. Kütüphaneyi bulup kapıyı yokladı ama kapı elbette o saatte kilitliydi. Çok geçmeden gölgelerin arasından beliren bir adam elindeki kandili yakıp ortalığı aydınlattı. Uzaktan gelen, muhakkak İbrahim Ethem Bey olmalıydı. Nagehan, İbrahim Ethem Bey'in Esved'i karşısında görünce ne yapacağını çok merak ediyordu.

Kim olduğunu belli etmeye niyeti olmadığından yine simsiyah çarşafını ve eldivenlerini giymişti. Ağzını kaplayan nikâbını ise sımsıkı kapatmış, kafasını da yine siyah bir bezle alnından sıkıyordu. Bu haliyle yalnızca gözleri açıkta kaldığından kimsecikler onu tanıyamazdı.

Adam, koyu karanlığı yıkayan berrak bir su misali aydınlığı yaklaştırıp da gölgelerden daha koyu olan Esved'i karşısında görüverince irkildi. Sırtındaki redingotuna, bembeyaz kolalı gömleğine ve başındaki fesine bakılırsa hâlâ çalışmaktaydı.

Az sonra karanlığın içerisinden “İbrahim Ethem üstadım, gelmiyor musunuz? Bir hal varsa talebeleri göndereyim.” diyen birinin sesi işitildi. İbrahim Ethem Beysakince arkasına dönüp “Bir tıkırtı duymuştum, muhakkak kediler olmalı.” diyerek bağırınca üstadını çağıranın sesi bir daha işitilmedi.

Nagehan konuşursa, kadın olduğu anlaşılacağı için fısıltıyla bir meseleyi istişare etmeye geldiğini söyledi. Heyecandan eli ayağına dolaştığı için hemen konuya girmekte sıkıntı çekmişti. Karşısındaki bey, kırkını aşmış olmasına rağmen bakımlı ve çekiciydi. Özenle taranmış kırı saçları, kandilin ışığından daha

parlak olan koyu lacivert gözleri ve insanda saygı uyandıran hafifçe çatık kaşlarını daha bir cazip hale getirmişti.

İbrahim Ethem Bey, Nagehan'ın fısıltıyla konuşmasını yadırgamamıştı anlaşılan. Üstelik imtina etmeden koluna girip görüşmek için uygun bir köşeye çektiğine bakılırsa kadın olduğunu da anlamamıştı. Böylece koca ahşap bir kapıya sırtlarını verecek şekilde revakın içerisine girdiler. Etraftaki tek ışık kaynağı hâlâ İbrahim Ethem Bey'in elindeki kandildi.

Nagehan fısıltıyla "İbrahim Ethem Bey, tahmininiz doğrudur; Esrarname bende fakat anahtarı da sizde." deyince adam tereddüdünü belli ederek sağına soluna bakındı ve Nagehan'ın kolunu acıtacak kadar sıkıca kavrayıp kendine çekti. Sesi şimdi az duyulur bir fısıltıdan ibaretti: "Elindekini nasıl bir musibet olduğunu bilmiyorsun. Onu bana vermen daha hayırlı olacaktır." Nagehan canını acıtan mengene gibi elden kurtulmak için kolunu çekip uzaklaştı: "O musibet dediğiniz bende oldukça kimse bir zarar görmez." dedi hiddetle, yine de kendine hâkim olup fısıltıyla konuşması gerektiğini unutmamıştı.

Adam alay eder gibi güldü. "İçinde neler olduğunu bile bilmiyorsun. Sahip olduğun yegâne kuvvet benim bildiğimse, anlaşılan bugüne kadar Esrarname'nin tek parçasını görmüşsün ve yalnızca anladığın kısmı yirmi kere tekrarlayarak cazibet-ül arza hükmetmeyi öğrenmişsin. İşte insanın ağzına bir parmak bal çalar böyle Esrarname... Elinden gelmez miydi Tir-i Dandende kâfirinin hepsini şifreli yazmak? Ortalık yere koymazsan yemi, nasıl çekeceksin kuşu ökseye? Senin gibiler yemi yutup daha fazlasını ister. Bilsen daha ne şeytanlıklar yuvalanıyor o kitapta. Yuttuğun yemle yetinmesini bil ki ökseye yakalanıp canından olmayasın."

Nagehan, Esrarname'yi tesadüf eseri defalarca okuyuşunu düşündü. Demek bir kez okumuş olsa sırrına vakıf olamayacaktı.

Geliş nedenini aklından çıkarmayarak yeniden fısıldadı. Hiç umudu yoktu ama şansını denemek istiyordu: “Bana İbrani elifbasını öğretin. Kendim okumalıyım onu. Eğer hakikaten musibetse getirir teslim ederim kendi ellerimle...”

“Geceleri darda kalan üç beş zata yardım ettin, üç beş kem fikirliyi defettin diye nasıl güveneyim sana? Esrarname kimseye teslim edilemeyecek kadar tehlikeli. Onu tetkikim esnasında nefsim nasıl da zorlukla hâkim oldum bir Allah bilir. Tümünü okuyacak bilgiye haızdim. İbrani elifbasını bildiğim için ise biraz zihin idmanıyla şifresinin bir kısmını çözmem kolay olmuştu. Söylenenleri yapmamam için hiçbir sebebim yoktu. Küh-ü kâinatın riyaziyesine zıt düşmek korkum ve ahlakımın sağlamlığı bana engel oldu. Çünkü kitap bana ebedî hayatı, namütenahi bir ilmi ve serveti sunarken, yerine imanımı koymamı emrediyordu. Hiçbir kâfirin ağzına dahi alamayacağı edepsizlikleri ben Allahıma Kitabıma karşı gelip yaparsam kavuşacaktım kâinatın sırlarına.

Ona sırtını dönmek ne denli zordur bilirim, ama bu küfür yuvasının imha edilmesi farzdır. Kuvvetini asgari hadde tenzil etmek için iki parçaya bölündüğünde bile kaç masum canını yitirdi biliyor musun? Sen kalkmış, onu okumaktan, yalayıp yutmaktan bahsediyorsun. Bunu aklından çıkar ve parçayı bana getir. Nasıl imha edileceğini bir ben biliyorum.”

Nagehan umudunu yitirmişti. Kitabı getirmesi için daha fazla sıkboğaz edilip çocuk gibi azarlanmamak için kaçmaya kalktığında kuvvetli elin yeniden koluna yapıştığını hissetti. El tuttuğu yeri sıkıyor, kolunu kuru bir dal gibi kırıvereceği hissini veriyordu. Nagehan bu dehşet verici kuvvetten kurtulmak için çabalarken İbrahim Ethem Bey kulağına eğilip nane kokulu nefesiyle fısıldadı: “Aklını kullanıp onu bana verirsen canını bağışlarım.”

Nagehan korkuyordu. Sıçrayıp yerden yükseldi ama İbrahim Ethem Bey'den kurtulamadı. Adam hâlâ yanı başındaydı. Başkasına dokunduğunda onları da kendisi gibi havada tutabiliyordu ama bunu istemesi gerekliydi. İbrahim Ethem Bey'i yanında taşımayı istememişti.

Adam sonunda Nagehan'ı bıraktı ama hâlâ yukarıdaydılar. Göz göze geldiklerinde ay ışığının adamın saçlarında mavimsi bir ışıltı oluşturduğunu fark etti Nagehan. İbrahim Ethem Bey de kendisi gibi cazibet-ül arza hükmedebiliyordu.

YEDİNCİ BÖLÜM

Muntazar cilt cilt kitapları yalayıp yuttuktan, tomar tomar berçimenleri defalarca okuduktan ve sabırla her gece,gökkubbeyi gözetleyip yıldızların ilmini çözdükten sonra Esrarname'nin şarkî yarısının neden ellerinden uçup gittiğini öğrenmişti.

Tir-i Danende bu kitabı hem arzu, hem de nefretle yazmıştı. Bir yanı eserine duyduğu aşkla yanıp kavrulurken, öteki tarafı ölüm gibi arzın değişmez hakikatlerine büyük bir kin besliyordu. İşte bu iki zıt hissiyatın aynı yürekten dökülüp telif edilmesi Esrarname'yi vücuda getirmişti.

Birlikte aynı yerde bulunmaları, birleşmelerine sebep olamayacak şeyler gibi, mesela su ve petrol gibi, Esrarname de iki ayrı hissiyatı kendinde barındırmış fakat hiç karışmayan bu iki kuvve onun hep en aciz yeri olmuştu. Günün birinde ayrılmaları için gelen o emirle de elbette en zayıf noktalarından ayrılmışlardı.

Şark, arzusun kaynağıydı. Tulû-uş Şems gibi bir mucizeyi hâsil eden şark, Esrarname'nin arzuyla yazılmış kısmını ifade ediyordu. Garp ise karanlıktı. Nefret, korku ve ölümü çağrıştıran karanlığın tarafı olan garp ise Esrarname'nin nefretle yazılan yarısının mekânıydı.

Muntazar nefretle ellerinde tuttuğu Esrarname'nin garbî yarısına sahip olabilmisti ancak. Arzu dolu bir yüreğin şarkî olanı çaldığını ise tüm bunları öğrendikten sonra aklını kullanarak çözmüştü. O arzu dolu yürek işte buradaydı, yani Germiyan'da... Aramaya nereden başlayacağını bilemediğinden, dergâhtan kaçtıktan sonra sığındığı pis kokulu bir handa, zeminin kirden leş gibi olmuş tahtaları gibi çürümekten korkarak yaşamış, sonunda Esved'in adını duyunca kalkıp Germiyan'a gelmişti. Esrarname'sinin yarısının onda olduğuna adı gibi emindi. Fevri davranmamalı, aklını kullanıp kendine ait olanı geri almalıydı.

Muntazar imbikte damıttığı bir mayiın şişesini dikkatlice alıp gözünün hizasına kaldırdı ve hafifçe çalkalayarak mum ışığında muayene etti. Berraklığı bu kez tam istediğı gibiydi. Körükle ateşi harlayıp bakır kaptaki koyu renkli balçığın üzerine ekledi. Soluk soluğa içeriye giren çırağının eline bakmayı aklına getirmediğine göre kendini işine iyice kaptırmıştı.

Küçük çırağı Muntazar'ın işini bölmemesi gerektiğini daha ilk günden acı bir şekilde öğrenmişti. Bu yüzden içeri girip de kambur adamın pis kokular içerisinde fokurdayan küçük kazanı dikkatle karıştırdığını gördüğünde hiç sesini çıkarmadı. Ali Cengiz zeyrek çocuktı; bir tokatla dersini almasını bilir, öteki tokada gerek kalmadan uslu uslu denileni yapardı.

Daha kapısına geldiğı ilk günden sopa yemesine rağmen çocuk Muntazar'a saygı duyuyordu. Yaptığı iş acayıptı, amenna. Yine de sokaktan onun sayesinde kurtulmuş, sırtı aba, karnı lapa görmüştü. Başında kıvrılıp uyuduğı ocak da cabasıydı. Öz babasından görmediğı şefkati ve öz babasından yemediğı köteğı Muntazar'dan nasiplenince onu atası belleyivermişti. Doyduğu kapıdan ayrılmayan sünepe itlerden farkı yoktu zavallının.

Ali Cengiz'in kapkara derisi, tarak girmemiş, yağlı, yapış yapış saçları ve sırtından uyurken bile çıkarmadığı keçeleşmiş, pis

kokulu cepkeni, insanda tiksinti uyandırıyor. Yıkayıp ke-selense çocuktan geriye eser kalmayacağı bile düşünülebilirdi.

Fakat Ali Cengiz denen şöparın hamam görmemiş sırtı, onu Muntazar'ın ırgatlığı mertebesine yükseltmişti. Kimsenin ko-nuşmak istemeyeceği, hatta yakınından geçerken suratını ekşitip burnunu tıkayacağı bir mahlûk, kimseciklere sır veremezdi. Muntazar'ın işinin de sırlar üzerine olduğu düşünülürse getir-götür amelesi olarak Ali Cengiz'den daha uygunu bulunamazdı.

Ali Cengiz ya acayip otlar, pis kokulu tütsüler, yağlar veya incecik kum gibi tozlar almak için Kapanaltı'na giderdi, ya da şeklini şemailini hiç görmediği biriyle ustası arasında gelip giden, sıcak mum üzerine basılan yüzüklerle mühürlenene pusulaları taşırdı. Konuşmayı hiç sevmeyen ustası tarafından eline pusula verildiğinde nereye gideceğini sormaz, tabanları yağladığı gibi soluğu bir medrese duvarında alırdı. Müstahkem bir gedige pusulayı bırakır, önceden bırakılmış bir pusula bulursa kapıp ustasına getirirdi.

Avucunun içinde tuttuğu pusulalara yiyecekmiş gibi bakardı Ali Cengiz, içlerinde ne yazdığını çok merak ederdi. Ne var ki pusulalar mühürlü olduğundan merakını dizginlemek zorunda kalırdı. Mühür kırılrsa veya en azından azıcık hırpalansa bile, kulağının çekile çekile uzatılacağını, avuçlarının ve tabanlarının kızıl-cık sopasıyla kızartılacağını iyi bilirdi.

Zaten okuması olmadığından gözünü karartıp bir düzen çevirse bile işine yaramayacağını bilir, sesini çıkartmadan vazifesini yerine getirirdi. Pek konuşmayan ustasının her yeni pusulayla birlikte gözlerinin ayrı bir ışıltıyla parıldaması da Ali Cengiz'in merakını depeştirir dururdu.

Muntazar, kafasını kazandan kaldırıp da çocuğun elindeki pusulayı görünce işini hemen bıraktı ve yeni gelen pusulayı

açıp okumaya başladı. Suratındaki şeytani ifade Ali Cengiz'i meraktan kıvrandırıyordu. Adamın kendi kendine mırıldanmasına, kaşının birini kaldırıp gözlerini kısmasına, hatta işaret parmağını büzdüğü dudaklarına pıt pıt vurmasına bakılırsa bu seferki pusulada yazanlar epey karışık, bir hayli de acayipti. Üstelik adamın suratında beliren şaşkınlığa ve sevince bakılırsa pusulanın altında başka bir şey daha yazıyor olmalıydı. Muntazar sonunda, "Hazırlan Ali Cengiz, pusulayı gedige değil sahibinin avucuna koyacaksın bu sefer." dediğinde çocuğun meraktan çatlayacak zihni kuş gibi kanatlanıverdi. Anlaşılan konu mühim ve acildi.

Çocuk, pusulaların gizli kâtibini hülyalı hülyalı tahmin etmeye çalışırdı, Muntazar çoktan tüy kalemni hokkaya bandırıp kâğıt üzerinde gezdirmeye başlamıştı bile.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Hüdaverdi, geceleri rakıyla bulandırdığı aklından geçenleri naralar atarak dile getirip sokak sokak dolaştıkça Nagehan'ın da yüreği dağlanmaya başlamıştı son günlerde. Evvelden hiç dinlemediği ağıtların her kelimesini dinliyor, her söylenenden pay çıkarıyordu. Çünkü kendisi de aynı durumdaydı ve zavallının haline acıyordu. Hüdaverdi bağırarak ağlıyor, kader arkadaşının sesiyle hislendikçe ağlayıp sümkürüyordu. "Vah," diyordu, "vah zavallım. Demek böyle mi paralanırmış insanın yüreği?"

Biraz sakinleşir gibi olduğunda yeniden duyuyordu Hüdaverdi'nin "Nagehaaaan, yaktın yüreğimi, beni benden aldı sevdan!" diyen nidalarını ve yine höyküre höyküre ağlamaya başlıyordu. Hüdaverdi'nin sevdası ne kadar kara, ne kadar imkânsızsa, kendininki de o denli benziyordu ferahı olmayan bir mezara.

O malum akşamdan sonra Nagehan yüreğine önce hafifçe si-rayet eden, daha sonra aniden büyüyen bir sızı hissetmişti. Sol yanı kor gibi bir ateşe dönüşmüş gibi yanıyordu âdetâ... 'Sevda' artık dört harften¹⁰ mürekkep bir kelime değildi Nagehan için. Sevda insanın takatini tüketen, ruhuna işleyen, hayaller kurdu-

¹⁰ Bu kelime Osmanlıcada dört harf ile yazılır.

ran, akliselimi meskeninden gönderip, yerine kendisi yerleşen acayip bir illetti. Sevda -hele imkânsızsa- yüreğe takılmış bir bukağı gibi merhametsizdi.

Kolunu kıracakmış gibi acıtan beyefendinin Nagehan'ın yüreğine verdiği ızdırap tarifsizdi. Yaradan, şafak vakti göğün aldığı rengin bir eşini İbrahim Ethem Bey'in gözlerine vermişti. Ve o lacivert gözler şimdi göz taşı olmuş, zehirliyor, yataklara düşürüyordu Nagehan'ı. Hiddeti bile ne hoştu... Çattığı kaşları, kem niyetle kavramış olsa da, koluna dolanan güçlü eli nasıl da cazipti...

Düşündükçe ağlıyor, ağladıkça acizliğini görüp kendine acıyordu. Bu kendine acıyış ise, Leyli ile Kays'ın¹¹ sevdasını Gülçehre Dadı'dan ilk kez dinlediği zaman hissettiklerinden kat be kat fazla ızdırap veriyordu. Yüreğinde pır pır eden kuş sanki yaralanmış, ölüyordu.

Bazen ne pahasına olursa olsun İbrahim Ethem Bey'i görmeyi yahut külliye gidip hiç değilse bastığı yerlere kavuşmayı arzu ediyordu ama aklının içinde kalan ve makul düşünmesini söyleyen son zerre buna engel oluyordu. Aklını yitirmek üzereydi. Neredeyse babası yaşında olan İbrahim Ethem Bey'i aklından söküp atamıyor, kimselere derdini diyemedikçe içindeki bataklık her an biraz daha büyüyordu.

Konak ahalisi, Nagehan gibi kadın kılığında yaratılmış afacan bir oğlan çocuğunun sevdalanacağına ihtimal vermediklerinden onun ya -Allah muhafaza- amansız bir hastalığa tutulduğunu yahut karşısına çıkmayıp edepsizlik ettiği bir oğlan anasının üfürüklerine maruz kaldığını düşünmekteydiler.

Önce tanıdık tabipler Nagehan'ı tetkik etti ama elbette bir şey bulamadılar. Sonra üfürükçüler çağırıldı, okundu, üflendi, ağ-

11 Leyli ile Mechnun.

lamaktan gözleri şişmiş, yemediği için kuşa dönmüş kızcağızın tepesinde kızgın kurşun döküldü, kem gözler güya def edildi ama yine çare bulunamadı.

Sonunda Gülçehre Dadi'nın söyleyip durduğu "kızın dışının değil, içinin hasta olduğu, konuşup dertleşmezse sabır taşı gibi orta yerinden çatlayıvereceği" fikri üzerinde istişare edilip dadiya hak verildi ve bu vazifeyi kimin üstleneceği konuşuldu. Fakat kimseden tek bir fikir çıkmadı. Kıza can yoldaşı bulmanın bu kadar zor olabileceği akıllarının ucundan bile geçmemişti. Kadınların eğlencilerine katılmaz, komşu konaklardaki yaştı kızlardan birileriyle -tabii evlenmeyip hâlâ evde duranını bulabilirse- de hiç anlaşılamazdı. Haftada bir hamama gider, kendisini keseleyen, sabunlayan natırla bile tek kelime etmezdi. Herhangi bir kadının konuşmakta zorlanacağı veya can yoldaşı bulmakta sıkıntıya düşeceği kimin aklına gelirdi ki? Kadınlar doğdukları günden beri konuşmazlar mıydı?

Sonunda en makul teklif, bacak kadar boyuna, küçük yaşına rağmen Nagehan'ın Halid Amcası'nın küçük oğlu Nihat'tan geldi. Ağabeyi Kemal'den daha uygun bir can yoldaşı olamayacağını söylüyordu Nagehan Ablası için. Çok doğruydı. Neden akıllarına gelmemişti ki? Kemal okuyup mimar olmak için Konstantiniye'ye gitmeden evvel aralarından su sızmazdı. Hem ikisi sütkardeşiydi. Tez elden Kemal'e mektup yazılmalı ve hocalarından kısa bir süre için izin alıp bir an evvel Germiyan Sancağı'na gelmesi söylenmeliydi. Yoksa Nagehan eriyip bitecekti.

Halid Bey pek yakın zamanda sancağın ücra köşelerinden birindeki yıkık dökük bir kıraathanede buluşup ticarethanesinin sermayesini, define haritası almak için serserinin tekinin avucuna saydığından dolayı iflas etmişti. Define haritasının hakiki olmadığı ilk bakışta belli olsa da Halid Bey çocuksu hislerine

kapılıp bile isteye dolandırılmıştı. İşte bu yüzden pek tadı yoktu son günlerde. Kemal'e yazılacak mektuba karışmaması da bu yüzden idi.

Nadide Hanım ise haklı olarak buhranlardaydı. Kocasını, sermayesini ağabeyinin karşılayarak kurduğu dördüncü ticarethaneyi de gereken malları tedarik edip depoya dolduracağı yerde o parayla define haritası aldığı için batmıştı. Hem kaynanasına hem de kayınbiraderine karşı mahcup olmasının yanı sıra eltisine karşı da kendini eksik hissediyor, karısını bu hallere düşüren, rezil rüsva eden bir adamla evli olduğu için kaderine lanet ediyordu. Suzan Hanım içten içe gülüyor olmalıydı ona göre. Zaten kocasının, kardeşi için yaptığı onca masrafı -Nadide Hanım'ın tahminine göre- tasvip etmediğinden belki de herkesin layığını bulduğunu düşünüyordu. Şimdi ne diye düşünecekti fesat Suzan'ın kızını? Bir de oğlunun rahatını bozacaklardı. Nagehan zaten kız kurusu olmayı aklına koymuştu, elbet buhrana girecekti. Ne diye bu kadar yaygara kopardıklarını anlayamıyordu. İşte bu yüzden Nadide Hanım da yanaşmadı Kemal'e mektup yazmaya ve baş ağrısını bahane edip kayıyordu.

Osmanlıca okuyup yazamayan, zaten okuyup yazsa da torununun muhatap alıp mektup yazması yakışık almayacağından işe dâhil edilmeyen Kafiye Hanım'la, sonda söylemesi gereken sözü başta söyleyen, evhamlı, sır tutmayı beceremeyen Suzan Hanım da elendiğine göre iş yine Ali Paşa'ya kalmıştı. Hislerini yüreğinde muhafaza etmesi gerektiği öğretildiğinden hayatı boyunca en sevdiği varlık olan tek evladı Nagehan'a bile mesafeli davranmış olan Ali Paşa şimdi kalkıp yeğenine mektup yazacaktı. İşin ucunda kızının sıhhati olmasa mümkünü yok kalkışmazdı bu işe, ama çaresizdi bir kere ve tek umudu da Kemal'di.

Ali Paşa pek hissî konulara girmeden yazdığı mektubu bir kez daha okuyup beğendi ve mühürledi. Ali Paşa'yı tanımayan

birine göre havadan sudan bahseden mektup Kemal'e ulaştığında istediği tesiri verecekti. Kemal, amcasını, "istersen bir gel" derken "muhakkak gel" imasında bulunduğunu anlayacak kadar iyi tanıyordu. Geriye, Kemal'in Germiyan'a gelmesini beklemekten başka iş kalmamıştı.

Velhasıl on beş gün sonra Kemal Germiyan'a geldi. Kucaklaşıp gözyaşı dökerek hasret giderme faslından sonra Nagehan'ın lafı açılınca herkesi bir keder aldı. Kız iyice elden ayaktan düşmüştü ve günlerdir boğazından tek lokma geçmemişti. Kemal konak ahalisinin bedbahtlığını dağıtmak için "Müsterih olunuz, ben şimdi anlarım onun derdini." dediğinde herkesin yüzü aydınlanıverdi.

Kemal, Nagehan'ı neredeyse tanıyamayacaktı. Kız, denildiği kadar çökmüştü. Sütkardeşini gördüğünde sevinir gibi olup yattığı yerden doğrulmaya çalıştıysa da yüreğindeki gam ağır basıp kalkmasına mani olmuştu.

Görüşmeyeli neredeyse bir sene olmuştu. Nagehan sütkardeşindeki değişikliği hemen fark etmiş, onun adına mutlu olmuştu. Kemal, boyu hiç uzamamış olmasına rağmen belki omuzları genişlediği yahut bakışları olgunlaştığı için tam bir erkek olmuştu. Nagehan'ın, trenin arkasından yaşlı gözlerle kendisine mendil salladığı cılız, çenesinde tek tük sakal biten oğlan çocuğu, bambaşka biri olup çıkmıştı. Alafranga ceket, kravat ve briyantınle taradığı kumral saçları göz alıcıydı. Buğday teni, yay gibi güzel kaşları ve koyu yeşil gözleriyle zaten her zaman yakışıklı bir erkek olan Kemal şimdi daha bir cazip olmuştu.

Sinirinden memelerindeki süt kuruduğu için evladını besleyemeyen Nadide Hanım'ın imdadına yetişen, pek yakın zamanda nur topu gibi bir kız evlat dünyaya getirdiğinden emzikli olan Suzan Hanım'ın, sütüyle beraber huylarını da almış olmalıydı Kemal... Genç adamın açık sözlülüğü, neşesi ve insanı bazen

afallatan samimiyeti hep Suzan Hanım'ın eseri idi. Zaten Nadide Hanım gibi birinin batınında dokuz ay on gün kalmış birinin, kaniyla canıyla beslendiği anasına bu denli zıt şahsiyette oluşu ancak böyle açıklanabilirdi.

“Söyle bakalım hangi beyzade düşürdü seni yataklara...” dediğinde Nagehan, sütkardeşinin cismi değişse de şahsiyetinin hâlâ aynı olduğunu anlamış ama yine de utanmıştı. Sütkardeşi de olsa bir erkekle böyle konuları konuşmak ayıp geliyordu kıza. Nagehan'ın utandığını görünce Kemal konuşması gerekenin kendisi olduğunu anladı ve Konstantiniye'deki alafanga hayatından, gözlere ziyafet çeken gayrimüslim kız arkadaşlarından, hocalarından ve darülfünundan bahsedip Nagehan'ı gülümsetmeyi başardı. Kız şimdi daha rahattı ve konuşmaya istekli idi. Kemal Nagehan'ın içindeki sırrın büyüklüğünü tahmin etmediğinden, az sonra baklayı kızın ağzından alacağını düşünüyordu ama yanıldığını anlaması çok sürmedi. Hâlâ tek laf alamamıştı.

Bunun üzerine Kemal kendi masum sırlarından bahsetti ve Nagehan açılmak için biraz daha heveslendi. Genç adamın yaramazlıklarını anlatırken sesini alçaltıp kapıya bakması Nagehan'ı pek eğlendirmişti. Beylerin olmasa da en azından Suzan Hanım'la Nadide Hanım'ın kulaklarını kapıya yapıştırmış olduklarını, Kafiye Sultan'ın ise ilgilenmiyormuş gibi yapıp beyaz namaz örtüsünü kulaklarının arkasına kıştırarak tespih çekip ortalıkta gezindiğini çok iyi biliyorlardı.

Sırlar sırları açtı, saatler ilerledi, Nagehan her dakika biraz daha kendine gelip canlandı. Kemal tam zamanını denk getirip kapıya doğru, “Anneciğim mutfaktaki kızlara söyleyiniz, sütkardeşime yiyecek bir şeyler hazırlasınlar.” diye seslenince koşturan birinin hızlı adımları işitildi, beraber güldüler. Nagehan biraz düşünüp güç bela ayağa kalktı. Sütkardeşine sırrını vermeye artık hazırды.

Nagehan, Kemal'i dehşete düşürmemek için yalnızca bir karış yükseltti kendisini. Birinin karşısında yüzü gözü sarılı olmadan ilk kez yapıyordu bunu. Dadısı bile görmemişti Nagehan'ı bu haliyle. Tahmin ettiğinden daha fazla ferahlamış, sırrının bir kısmını omuzlarında atmıştı. Kemal aksülamel etmeden bakarken, Nagehan hâlâ ne iyi ettiğini düşünüyordu.

Fakat Kemal gereğinden fazla sakindi. Duyduğu taaccüp fazla gelmişti anlaşılan. Az sonra ürpererek Nagehan'a bakmaya başladığında aklından, kıza cinlerin musallat olduğu fikri geçiyordu. Genç adamı daha fazla meraklandırıp içine evham salmanın âlemi olmadığından Nagehan Esrarnâme'den İbrahim Ethem Bey'e kadar her şeyi baştan sona anlatıp sütkardeşini dehşete düşürdü. Doğrusu Kemal böyle bir sırrı öğreneceğini aklının ucundan bile geçirmemişti. Sütkardeşinin koskoca bir adama müptela olduğu gerçeği bile, dinleyip gördüklerinin acayıplığı karşısında masum bir sevda gibi kalmıştı.

Şimdi Kemal ne düşüneceğini, sütkardeşine nasıl davranacağını bilemez bir haldeydi. Taşdığı yükün yarısını Kemal'in omuzlarına bindiren Nagehan ise daha rahat, daha sakindi.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Esved'i bulup kendine ait olanı geri almak için Hamdi Efendi gibi bir beceriksizi kullanmanın yanlış tercih olduğunu anladığında tellağın ortadan kalkması gerekmişti. Muntazar o günden beri yeniden harekete geçmemişti. Esrarname'nin heyecanına kapılıp sonunu düşünmeden adım atmanın bir faydası yoktu. Neyse ki bu yanlıştan çabuk dönmüş, usul değiştirip aklını ve zamanını Esrarname'nin kendisindeki parçasına vermişti. Nasılsa elindeki kısım ona bir gün diğerini işaret edecekti.

Çalışmaları neticesinde pek çok şeye muvaffak olmuştu. Cevval için hazırladığı muskanın daha kuvvetlisiyle, insan gözünün idrak edebileceğinden daha hızlı hareket edebiliyor, bu sürat vesilesiyle de kumaş yahut mukavva gibi zayıf perdeler içerisinde den geçip uzun mesafeler boyunca hiçbir mani ile karşılaşmadan seyahat edebiliyordu.

Muntazar'ın edindiği kabiliyetler bununla da sınırlı değildi. Mesela artık ateşten korkmuyor, bakır ve cıvadan, altına çok benzeyen, altın olmadığı kolayca anlaşılabilir da yine de altının yarı fiyatına satabileceği kızılmıtırak madenî sikkeler imal edebiliyordu. Bunları satarak Ali Cengiz'in Kapanaltı'ndan aldığı malzemelerin parasını çıkartmaya başlamıştı. Karnını doyurması ve üç beş kuruş da olsa çırağının cebine harçlık koyabilmesi de cabasıydı.

Tabii Muntazar, karın tokluğuna çalışmak için girmemişti bunca zahmete. Geceleri Esrarname'nin her iki yarısını da elinde tuttuğu günlerin hayalini kurmadan uyumuyor, şimdiden sahip olduğu kudrete bakıp kendisini kim bilir daha nelerin beklediğini düşünerek sabırsızlanıyordu.

Hamdi Efendi'yi ortadan kaldırmaya, Ali Cengiz denen çocuğu yanına almasından iki gün sonra, çocuğun eline birisi tarafından tutuşturulan pusula vesilesiyle karar vermişti. Kapkara çarşaf-lara bürünmüş biri, çocuğu kolundan yakaladığı gibi kendine çekmiş, "Bunu efendine ver." deyip buruşuk bir kâğıt parçası uzatmıştı. Ali Cengiz'in anlattığına göre kendini saklayan kişi bir erkekti. Zayıf olsa da uzun boyu ve kâğıdı verirken görülen eli, bir kadına ait olamayacak kadar kaba, sesi de tanıdık birininki kadar aşınaydı.

Muntazar hiç beklemediği pusulayı belki yanlışlık olmuştur diyerek açarken ilk gördüğü kelime Esrarname olunca gözleri fal taşı gibi açılıp kâğıdı çocuktan gayriihtiyarî gizleme ihtiyacı hissetmiş; ancak Ali Cengiz akide şekeri alması için kendisine verilen paraya sevine sevine dışarı çıkınca rahatlayıp kâğıda yeniden bakabilmişti.

Yabancıнын yazısı nedense pek tanıdıktı ve alelacele yazılmış gibi karıştıktı. Sanki kelimeler bir çırpıda kâğıda dökülüvermişti. Muntazar iç içe geçmiş kelimeleri okumakta hiç zorlanmadı ve çabucak çözdü. Pusulada aynen şöyle yazıyordu:

"Esrarname'nin diğer kısmını bulmaya ne denli hevesli olduğun tarafımda malumdur. Fakat o, kendini hemen teslim ediverecek sırlardan değildir. Bu hususta sana yardım etmem icap ediyor. Çözemediğin cümleleri istediğin vakit bir kâğıda yaz ve Sümbülî Medresesi'nin cenubî duvarının sağ üstten dokuzuncu taşının altındaki boşluğa bırak. Ertesi gün, güneş doğar doğmaz pusulanın cevabını almak için çırağını gönderebilirsin. Pusulaları yüzüğün-

le mühürlemeyi ihmal etme ki kimsenin okumadığından emin olayım. Kim olduğum, ne diye sana yardım ettiğim ise merakını celbedecek son mevzu olsun.”

Muntazar'ın içine bir sıkıntı oturmuştu. Esrarname'nin yarısının kendisinde olduğunu bilen kimse yoktu. Aklına biri geliyordu ama buna ihtimal vermiyordu. Harir, yahut peri kızı zannedip âşık olduğu her ne ise o mahlûk olabilir miydi bu yabancı?

Adamın kambur sırtında bir ürperti dolaşır gibi oldu. Zaten çocukluğunda öğrendiği iki sureyi okuyup üflemekle o iblisi nasıl alt edebildiğini yıllardır düşünüp durmuştu. Eğer aklına gelen doğruysa pek uzun süre yaşamayacağını iyi biliyordu. O mahlûk muhakkak bir gün Esrarname'yi alıp, elinde bulunduranı da itlaf etmek isteyecekti.

Muntazar böylelikle usul değiştirdi ve hemen Hamdi Efendi'yi ayakaltından kaldırdı. Sonra oturup, Esrarname'nin en çetrefil beyitlerini cımbızla çekip çıkardı ve çözmeye muvaffak olamadığı bu ifadeyi itinayla bir kâğıda yazdı. Kan gibi damlayan kırmızı mum soğumadan yüzüğünü bastı ve Ali Cengiz'i çağırdı. Sümbülî Medresesi'nin cenubî duvarında tarif edildiği gibi bir gedik olup olmadığını öğrenmek için sabırsızlanıyordu.

Önden Ali Cengiz'i gönderdi, kendisi ise arkadan takip etti. Çocuk gediği kolayca bulup etrafta birilerinin olup olmadığını murakabe ettikten sonra pusulayı gediğe sokunca karanlık bir köşeye pusup beklemeye koyuldu.

Dakikalar, hatta saatler geçmesine rağmen gelen giden olmamıştı. Nihayet gece yarısı olup ay tepede iyice yükselince uyumamak için ayakta dikildi. Gözünü dahi kırpmadan sabahı etti ve güneşin ilk ışıklarını hayal kırıklığı içerisinde izledi. Gelen

giden olmamıştı. Yine de son bir kez gidip pusulaya bakmadan eve dönmek istemiyordu.

Kıpırtısızlıktan taş kesilen bacaklarını güç bela kaldırıp duvara gitti ve gediğe elini soktu. İşte pusula oradaydı. Fakat nasıl işti bu? Elinde tuttuğu pusula kendisine ait olan değil, iki yılanın birbirine sarılmış halini resmeden bir mühürle kapatılmış başka bir tanesiydi. İşler gitgide acayipleşiyor, Muntazar'ı daha da beter ürkütüyordu.

Beklediği cevap, karşısında dururken Muntazar'ın kâğıdı tutan ellerini bir zelzeledir almıştı. Pusulaların ne vakit değiştiğine bir türlü akıl sır erdiremiyordu. Bir ara uyuyakaldığına inanmaya çalışsa da aslında sancağı kolaçan eden bir zabitten daha müteyakkız olduğunu çok iyi biliyordu.

Beyitlerin tercümesi kusursuzdu. Muntazar daha evvelden aynı beyitleri kelimelerine ayırarak tercüme etmeye çalışmıştı fakat bir türlü birleştirememişti. Ne yaparsa yapsın makul bir ifade elde edilemiyordu. Lakin kendisine yardım eden her kim ise bu işi iyi biliyor gibiydi.

İbrani lisanını iyi bilmediği için, “un” diye tercüme ettiği kelimenin aslında küçük bir kelebeği ifade eden “pervane” anlamına geldiğini görüp şaşırmıştı. Dahası cümlede pervane kelimesi geçse de işin pervaneyle pek alakası yoktu. Kısacası lisana hâkim olmayan birinin ne dendiğini anlaması mümkün değildi. Beyitlerin tercümesi şöyleydi:

*“Evvela yaz o kelâmı hınzır kanıyla, sonra sil pervanenin aşkıyla,
Arzın oğlu eridiğinde tekrar, Kurtulup cisminden eylersin firar.”*

Muntazar elbette anlamıştı yapması gerekeni. Yalnızca gökteki dolunayın eriyip hilale dönmesini beklemek sabırsızlıktan sıkışan yüreğine biraz sıkıntı verecekti.

İşte Muntazar'ın, bu yardımı neden yaptığını yahut semeresinin ne olduğunu bilmediği o acayip adamların mühürlü pusulalar vasıtasıyla konuşmaya başlaması bu şekilde olmuştu. Nasıl biri olduğunu, neye benzediğini yalnızca Ali Cengiz'in topu topu bir kez görmesinden sonra anlattıklarından biliyordu. O günden sonra bir daha görünmemişti ortalarda ama şimdi kim olduğu ortaya çıkacaktı. Çünkü yazdığı son pusulada, kâğıdın altına hamiş olarak Sümbülî Medresesi'nin kapısının önünde bekleyeceğini, buluşmak için muayyen bir vakit -mümkünse gece yarısı- tayin edip yazmasını, mühürledikten sonra da çırağıyla göndermesini istediğini yazmıştı. Demek ki artık kendini ifşa etmek istiyordu.

Ali Cengiz bu merak içerisinde avucunda pusula ile koşarak medreseye gittiğinde Muntazar, meraktan divane olmuştu. Fakat çocuk geri döndüğünde yine o kara çarşaf, kambur acuzeyi tarif etti. Hevesi kursağında kalan Muntazar'ın biraz daha sabretmesi gerekiyordu anlaşılan.

Adam pusulayı açıp okuduktan sonra "tamam" dediğine göre buluşmanın vuku bulacağı zaman -yani o gece yarısı- nasılsa kim olduğu ortaya çıkacaktı.

ONUNCU BÖLÜM

*“Bu define için öldürür müsün masum kardeşini?
Eğer tamam diyorsan söyleyeceğim sana yerini...”*

Şalom ve İblis, Esrarname, XXIX. Bab, 1. Mesel

Kemal'in Konstantiniye'ye geri dönme vakti çoktan geçmişti. Nadide Hanım kendi kendine söylenip duruyor, Suzan Hanım'a kızının Kemal'in istikbaliyle oynadığını ima edip duruyordu. Suzan Hanım da çaresizdi. Birkaç kez kızına ve yeğenine durumu anlatmaya çalışmışsa da laf dinletememişti. Sanki artık ne Konstantiniye, ne de darülfünun vardı Kemal'in aklında. Gece gündüz Nagehan'la fısır fısır konuşmalarına bakılırsa mevzu darülfünundan daha mühimdi. Gülçehre Dadı'nın da pabucu dama atılmıştı. Kızın, sırrı Kemal'le paylaştığını tahmin etmiş, hem rahatlamış hem de kıskanmıştı.

Kemal'in Germiyan'da kalma sebebi gerçekten de Nagehan'dı. Bir karar vermesini bekliyor, Nagehan'dan ses çıkmadıkça Konstantiniye'ye dönmeyi reddediyordu.

Kemal, İbrahim Ethem Bey'le açık açık konuşmayı ve yardımını istemeyi teklif etmişti. Şansını deneyecekti ama İbrahim Ethem Bey kabul etmez de başlarına bela olursa o zaman durum daha kötü olurdu. Kemal kimliğini yani Ali Paşa'nın yeğeni olduğunu gizlemeyerek görüşmek istiyordu; ama Nagehan bunun hiçbir

manası olmayacağını, kendi başına gelenlerin Kemal'in de başına geleceğini söylüyordu. Şimdi Nagehan'ın vermesi gereken karar, Kemal'in kim olduğunu gizlemeden gidip İbrahim Ethem Bey'le konuşmasının iyi olup olmayacağıydı.

Sonunda karar verdiler. Mahdut bilgileriyle Esrarname'de bir arpa boyu dahi yol kat edilemeyeceği aşikârdı. Ne olursa olsun İbrahim Ethem Bey'le konuşulmalı, yardımını talep edilmeliydi.

Kemal ikindiden sonra hazırlanıp külliye'nin yolunu tuttu. Esrarname gibi bir sırrı öğrendikten sonra artık hiçbir şey ona heyecan veremezdi. Bu yüzden İbrahim Ethem Bey'le konuşacaklarının ehemmiyeti zerre kadar heyecanlandırmıyordu onu.

Çıkarken yatsıya kadar döneceğini söylemişti. Nagehan ise müptela olduğu adamdan kendisi ile ilgili olmasa da bir haber getirecek olan sütkardeşinin yolunu gözlemeye başlamıştı bile. Fakat saatler ilerlemiş, yatsı vakti çoktan geçip gitmişti. Gece yarısı olmak üzereyken ev ahalisinin de endişesi artmıştı. Kemal'in giderken kimselere bir şey dememiş olması başına bir hal geldiği fikrini getiriyordu akıllara. Nagehan daha fazla oturup bekleyemezdi. Hemen siyahlara bürünüp pencereyi açtı ve etrafına bakınıp gecenin karanlığında gözden kayboldu.

Köşe başında kendisi gibi kopuklarla barbut oynayan Hüdaverdi'nin tepesinden hissettirmeden geçip külliye'nin yolunu tuttu. İçini saran tuhaf heyecanı bastırmaya çalışarak külliye'nin avlusuna girdi. Ne bir ışık, ne de hareket vardı etrafta. Gölgelere gizlenerek beklemeye koyuldu. Bunalmaya başlamışken avlunun uzak köşesindeki kapılardan biri açıldı ve titrek ışıklar karanlığa aktı. Kemal sağ salım çıkıyordu.

Nagehan biraz daha saklanıp sütkardeşinin külliye'den çıkmasını bekledi. Kısa bir müddet olsun İbrahim Ethem Bey'i de

görebileceğini ummuştı fakat Kemal tek başına çıktıgı gibi yapayalnız yürüdü ve avlu kapısından geçip sokağa yöneldi.

Daha fazla sabredemeyen Nagehan, sütkardeşi külliye den görülmeyecek kadar uzaklaşır uzaklaşmaz karşısına dikildi. Genç adam sütkardeşi olduğunu bilmesine rağmen ilk kez gördüğü için aniden önüne dikiliveren kara gölgeden ürkmüştü. Derin bir soluk alıp Nagehan'ın gözlerine baktı: "Yardım edecek... Fakat Esrarname'yi bana vermen icap ediyor." dedi.

Sırtından buz gibi terler boşanmıştı. Yoksa İbrahim Ethem Bey Esrarname iptilasını sütkardeşine de mi bulaştırmıştı? Öylesine şaşkı ndı ki, Kemal'in ardından gölgeler içerisinde yürürken Sümbüli Medresesi'nin önünden geçtiklerinde duvarın dibinde birbirine sokulmuş, sair zamanda görse dikkat kesilip hafiyelik edeceği, iki kambur gölgeye dönüp bakmamıştı bile.

Ali Paşa Konağı'nda gece yarısı kopan şamatadan sonra herkes yatıp uyumuşt u. Nagehan uyumak şöyle dursun, bir an dahi beklemeye tahammül edemiyordu. Zemine değmeden gidebilecek olsa da alışkanlıkla parmaklarının ucuna basa basa çocukluğundan beri yerlerini iyice zihnine kazıdığı gıcırdamayan tahtaları isabet ettirerek sahanlığı geçti ve Kemal'in odasının kapısını çaldı. Az sonra içeriden ses gelince hiç beklemeden odaya girdi.

Geleli bir saati geçmişti ama Kemal hâlâ düğmelerinin yarısı çözülmüş alafranga gömleği ve pantolonuyla karyolasının üzerinde öylece oturuyordu. Kuşağı ve kuşağıyla aynı renkteki boyun bağı bir tarafa fırlatılmıştı. Nagehan'ı görünce yana kayıp yer açtı.

"Neler konuştunuz? Biraz daha merakta bırakırsan orta yerimden çatlayıveririm vallahi." Nagehan muziplik yapmazsa

Kemal'in rahat rahat konuşmayacağını iyi biliyordu. Sonunda Kemal omuz silkip "Hiç..." dedi. Nagehan sütkardeşinin kayıtsızlığı karşısında çok sinirlenmişti. Nasıl da merakla haber beklediğini bilmiyor muydu sanki? Nasıl "hiç" olabilirdi ki?

Kemal Nagehan'ın hiddet ve şaşkınlıkla büyüyen gözlerine bakıp anlatmaya başladı: "Lafın gelişi yani... Önce kendimi tanıttım. Etrafında talebeleri vardı. Hususi konuşacağımı söyleyince bana beklememi söyledi. Talebeler gidene kadar beklemek zorunda kaldım. Mevzuun malum kitapla alakalı olduğunu ifade etsem hemen yollardı herkesi ama seninkini biraz gözetlemek istedim."

Nagehan "seninki" lafını duyunca kulaklarına kadar kızardı. Kemal fark etmemiş gibi yapıp devam etti: "Herkes gidince mevzua damdan düşer gibi giriverdim. Beklediğim müddet boyunca ölçüp tartmış, konuşmaya böylece başlamanın en iyisi olacağına karar vermiştim. Lafı uzatmak lüzumsuzdu. Hem pat diye söylersem daha tesirli olurum diye düşünmüştüm. Bu yüzden hemen 'Esrarname bende.' deyiverdim. Bir gözünü kısıp uzun uzun düşündü, hangisi, diye sordu. Benim bu kadar teferruattan haberim olmadığından ve hangisi demekle neyi kastettiğini bilmediğimden aklıma ilk gelen şeyi söyledim ve 'Hangisi olacak, tabii ki hakiki olanı.' deyiverdim."

Nagehan kahkahasını tutamamıştı. Güç bela "Eee..." diye bildi. Kemal sinirlenir gibi olmuştu. "Doğru dürüst anlatsan, başıma gelmezdi bunlar. Neyse, seninki hemen anladı tabii malumatımın yarım yamalak olduğunu. Nereden duydun kitabı, kim söyledi, diye biraz sıkıştırdı beni ama ser verip sır vermedim. Sonra amcan mı anlattı diye sordu, hatta, çoluk çocuğun maskarası olduk, diye de söylendi. Ben sinirlendim tabii. 'Amcam söylemedi, hatta onun haberi bile yok. Kitabı kendi gözlerimle gördüm, isterseniz şuracıkta uçayım.' dedim,

ciddiyetini takındı. Başını sallayıp, 'Demek şarkî yarısından haberdarsın.' dedi. Sonra da, 'Söyle Esved'e yüzünü gözünü sarmadan gelsin otursun karşıma. Hiddetlenip Esrarname'yi imha etmeyi düşünmenin vakti değil şimdi. Garbî yarıyı elinde tutan her kimse muhakkak Germiyan'da olmalı. Birkaç gün evvel elime alşimi bilmeyenin karıştıramayacağı madenlerden müteşekkil acayip sikkeler geçti. Garbî yarıyı elinde tutana göre bir işti bu. Bursa'daki tetkiklerim neticesinde diyebilirim ki, garbî yarının sahibi ilminde neticeye varmak üzere. Elimizi çabuk tutmamız lazım, Esved'i ziyaret etmesi yakındır.' dedi. Ben, Esrarname'nin bende olmadığını, yahut Esved'in ben olmadığını nereden anladınız, diye sordum o da 'Esved'in kadın olduğunu biliyorum. Zaten bilmesem de kitabın sende olmadığı aşikâr... Esved olsan Esrarname'nin gerçeği bende demek yerine ilk yarısı bende derdin. Neyse, madem Esved sen değilsin, söyle ona gelsin de görelim kimmiş.' dedi."

Nagehan şaşkınlıktan dilini yutmuştu sanki. Kendini toparlayıp "Peki, neden Esrarname'yi bana vermelisin dedin?" diye sordu. Kemal yine omuzlarını silkip önüne baktı: "Ben de Esved olabilirim pekâlâ. İbrahim Ethem Bey'e seni göstermemizin lüzumu yok. İsteddiği kitapsa kitap... Sana kimsenin zarar vermesini istemem."

Nagehan artık Kemal'i duymuyordu. İbrahim Ethem Bey'i görmek için bahane çıkmıştı. "Hayır," dedi Kemal'e, "dediğini yapacağım. Madem beni görmeyi bu kadar istiyor, ben de gider gösteririm kendimi."

Kemal sütkardeşini, kadın olduğunu bile bile canını yakan bu adamdan uzak tutmak istediği kadar Nagehan'ın yerinde olmayı da arzu ediyordu. Bu yüzden Esrarname'yi isteyerek şansını denemiş ama başarılı olamamıştı.

İbrahim Ethem Bey talebelerini göndermiş, üzerini değişip odasına kapanmıştı. Külliyyede çıt bile çıkmıyordu. Hademe taifesinin cemi cümlesi yorgunluktan bayılıp kalmış olmalıydılar.

İbrahim Ethem Bey akşamdan talebelerine ertesi gün erken gelmelerini tembihlemiş, sabah ezanından sonra gözünün ça-pağıyla kalkıp gelen sabi sübyanı yatsıya kadar ilme ve irfana doyurmuştu. Zaten o kadar erken gelmeye alışık olmayan zavallıların beyinleri uykunun mahmurluğunu henüz atamamışken onlara bir de soluk bile aldirmeden cebir, mukavemet, edebî metinler, coğrafya, artık Allah ne verdiyse öğretmişti.

Mankurta dönmüş tıfillar, ne önlerindeki on günlük müddetin neden tatil edildiğini sormayı akıl edebilmiş, ne de buna sevinebilmişti. Fakat ertesi sabah uyanıp da akılları başlarına geldiğinde hepsi düğün bayram edecekti.

Bir haftalık talimin müfredatı talebelere hap yapıp bir günde yutturulunca hademe taifesinin işleri de başlarından aşmıştı. Bir haftada yenecek yemek de sanki bir günde yenmesi gereki-yormuş gibi ne var ne yok tüketilmiş, kilerdeki malzemelerden Osmanlı mutfağına yepyeni tarifler kazandıracak yemekler uydurulmuştu. Biriken dağ gibi bulaşık ise ancak avluda yakılan ateşler üzerinde kaynatılan kazan kazan suyla yıkanabilmişti.

Hem mideler, hem de kafalar bir haftalık doldurulunca can sıkıntısından atılan tüftüf mermilerinin adedinde tahmin edil-medik bir artış cereyan etmiş, helâ kuyruğunda ise ancak bedava tellak bulan hamam müptelalarının arasında yaşanabilecek türden hararetli münakaşalar ve eşi menendi görülmemiş bir izdiham vuku bulmuştu. Elbette tüm bunların tasası, tüftüf mermisi diye tabir edilen, ağızda güzelce çiğnendikten sonra balçık kıvamına getirilmiş kâğıtları, kuruyup yapıştığı kireç sıvalı duvardan itinayla sökmesi gereken hademe taifesini tu-tacaktı. Helâ temizliği ise ayrı mevzuydu.

İşte böyle bir günü atlattıktan gayrı, kıyamet günü bile gözlerinde sanki birazcık daha ehemmiyetini yitirmiş, hademe taifesi âdeta sızıp kaldıktan sonra, debdebeden sıyrılan İbrahim Ethem Bey nihayet yalnız kalmıştı.

Elindeki hangi madenden mamul edildiği meçhul sikkeleri evirip çeviriyor, bir yandan da değme sarrafi aldatacak kadar hakikisine yakın altın-bakır karışımını imal eden alşimi üstadını düşünüyordu. Bursa'da iken Esrarname'yi, aynı ilmi bizzat tecrübe edecek kadar yalayıp yutmuş olmasa da, bu denli kısmen-kıymetli sikkeleri imal edebilmek için hangi yollardan geçilmesi gerektiğini idrak etmişti. Ali Paşa'nın yeğenine de söylediği gibi, garbî yarının sahibinin şarkî yarıyı bulması an meselesiydi. Çözülecek düğüm kalmayınca Esrarname'nin o acayıp sayfası er geç öteki yarısını işaret edecekti.

İbrahim Ethem Bey, alşimide bu raddeye gelinmesi için Esrarname'nin gösterdiği yollardan geçilirken, bir insanın ahlâkından ne gibi tavizler vermesi gerektiğini iyi biliyordu. Bu sebeple de garbî yarının sahibinin, şarkî yarıyı elinde bulunduran Esved gibi iyi niyetli olmadığını tahmin edebiliyordu. Çünkü işin ucunda altın dahi olsa, ahlâkı sağlam hiç kimse yeni ölmüş birinin mezarını eşelemez, Şeytan'ı -hâşâ!- Allah'ın yerine koyup ona methiyeler düzmek gibi bir edepsizlik yapmazdı.

Esved'e hararetle saldırıp Esrarname'yi imha edilmek üzere kendisine vermesini söylediğine an be an pişman oluyordu. Üstelik bir de canını yakmıştı zavallının. Hiddetle yapışır yapışmaz ezmeye çalıştığının bir kadının nazik pazı kemiği olduğunu anlamıştı ama iş işten geçmişti. Kimin aklına gelirdi ki Esved'in Sevda¹² olduğu?

12 Arapça "Esved", yani siyah, eril varlıklar için kullanılan sıfattır. Dişil kullanılışı ise "Sevda"dır.

Fakat şimdi bunu düşünmenin zamanı değildi. Esved'in hangi cesur kadın olduğunu, güzel olup olmadığını, sesinin ve gözlerinin nasıl olduğunu yahut Esrarname'yi nasıl ele geçirip de bu işe kalkıştığını tahmin etmeye çalışmak, aklını meşgul etmesi gereken en son şeylerdi.

Sikkelerden sonra iş değiştiğine göre, yarısını ortadan kaldırmak bir işe yaramayacağı için ikisini de bulana kadar kâfir kelimasını maalesef baş tacı etmek gerekiyordu. Allah yardım etmişti de Ali Paşa'nın yeğenini göndermişti kendisine. Yoksa Esved'le başka türlü nasıl irtibat kurabilirdi ki?

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Muntazar, pusulaya neden tam gece yarısı yazdığını düşünüp kendi kendine kızılıyordu. Yabancı ille de gece yarısı dememişti ki? “Mümkünse” dediğine göre daha erken de olabilirdi. Beklemeye tahammülü yoktu. Zaten Ali Cengiz de mızıkacı düdüğü gibi incecik sesiyle ağlayıp duruyordu. Çocuğun önce avaz avaz, sonra da ince perdeden sızlana sızlana ağlayıp durması sinirlerini hoplatmıştı. Buluşma vakti henüz gelmemiş olsa da evden çıkıp, en azından kafasını dinlemek istiyordu.

Ali Cengiz’in derdi, temizlenmiş olmaktı. Anlattığına göre sokaklarda dolaşp aylaklık ederken yakalanmıştı. Topaç çeviren çocukları seyredip, hoplayıp zıplarken ceplerden düşmesin diye kenara konmuş şekerlerle akçeleri araklarken ense köküne yapışan kupkuru ama kuvvetli mi kuvvetli bir elin dehşetiyle irkilmişti. Ceplerine doldurduğu üç beş akçeyle, ikisinin yarısı yenmiş beş akide şekeri için yakalandığını zannederek böyle vaziyetler için hazırda beklettiği iki damla yaşı gözünden salacakken yaşlı bir kadının kendisine tebessüm ettiğini görmüştü. Keşke öyle olsaydı ama ne kadının, ne de kendisini kedi enikleri gibi ensesinden yakalayan adamın niyeti maalesef kötü değildi.

Yaşlı kadın altmışını geçmesine rağmen hâlâ lokum gibi olan teninin nazara gelmesi neticesinde acayip bir kaşıntı marazına

tutulmuştu. Önce konağında çalışan kızlardan sırtını kaşımalarını istemiş, kızların, kaşınan yeri bir türlü denk getirememelerinden dolayı mecburen kendi kendine kaşınmaya başlamıştı. Ama illet öyle beterdi ki, kadıncağız kaşınırken kendi kendini yolmasına ve yara içerisinde kalmasına rağmen bir türlü kaşınmaya doyamıyordu. İşin daha da kötü yanı ise kadının bir türlü yıkanamamasıydı. Rahat rahat bir hamam edebilse belki de rahatlayacaktı ama sırtına her su döküldüğünde gözünden yaşlar boşanıyor, kaşınmaktan harap olan teni sızım sızım sızıyordu.

Kadıncağız artık utanıp sıkılmayı bir tarafa bırakıp eşe dosta haber salmış, nihayetinde şifasını ta Mısır'dan gelen bir iksir terkinde, yani -Allah'ın işine bakın ki- ısırgan otunu kaynatıp merhem yapmakta bulmuştu.

Şifa veren Allah'ın adını on iki bin kere tespih ettikten sonra başının gözünün sadakası olsun diye şoparın tekini hamama sokup bir güzel keseletmeyi adanmıştı. Ne var ki adak kurbanı Ali Cengiz olunca tellaklar yaşlı kadından fazladan sabun parasıyla üç kat fazla bahşiş istemiş, kadıncağız böylesine kirli bir şopara rast geldiği için kaderine isyan etmişti.

Burnu parlayıp sırtından top top çıkanın artık çocuğun derisi olduğu anlaşılan kadar hırpalanan Ali Cengiz, iş bitip de azat edilince ağlaya ağlaya eve gelmişti. Yeniden kirlenmek için kim bilir ne kadar zahmete girmesi gerekecekti. Tel tel uçuşan saçları yeniden yapışp hizaya gelmeden, üzerine sinen yabancı koku uçup gitmeden sokağa adım atmayacağına yemin etmişti.

İşte Ali Cengiz bu sebepten dolayı ağlayıp durmaktaydı. Muntazar ise peşinden gelmek için yalvarıp ayaklarına kapanan bir çocukla uğraşmak zorunda kalmadığı için memnun olmuştu.

Hemen köhne evden çıkıp kulağını tirmalayan sestten kurtuldu ve gece yarısına daha bir saat olmasına rağmen medreseye gidip

beklemeye koyuldu. Yabancı'nın erken değil ama hiç değilse vaktinde gelmesini temenni ederken kambur gölge, karanlıktan çıkıverince afallayıp kaldı. Demek ki yabancı da kendisi gibi erken gelmeyi sevenlerdendi.

Yabancı'nın beklemeye tahammülü yoktu anlaşılan. Muntazar'ın kulağına eğilip hemen fısıltıyla konuşmaya başladı. Sesinde insanla alay eder gibi bir hâl vardı. "İnsan sözleştiği adamın ne zaman geleceğini bilse, sence neden sorar ona ne zaman buluşalım diye?"

Muntazar, az önce mezarından kalkıp dikilmiş cesedin vereceği türden bir ürpertinin tesiriyle bir adım geri çekildi. "Biliyor muydun ne zaman geleceğimi?" Yabancı yine insanla alay eder gibi kıkırdayıp başını salladı. "Daha neleri bildiğimi duysan şaşarsın. Biraz kurcalayalım bakalım aklını... Ali Cengiz şimdi evde sızlanıp duruyordur. Söyle ona aylak durmasın. Be-destene gönder, hamallık etsin, terlesin kirlensin. Kirlenmese de üzülmesine gerek yok. Nasılsa pek beğenecek temizliği..." Muntazar'ın gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Artık yabancı'nın, kendisi hakkında sahip olduğu malumattan zerre kadar şüphe duymuyordu.

Adam devam etti: "Şimdi söyleyeceklerimi iyi dinle. Esrarname'de çözen gereken üç sır, yani o malum sayfanın sana diğer yarıyı işaret etmesi için kazanman gereken üç kabiliyet kaldı. Bu en esrarlı sayfa, ancak tüm sırlarına vakıf olan birine irşat eder. Ben sana ilk iki sırrı çözmende yardımcı olabilirim. Farisî lisanıyla yazılmasına rağmen Farisî olmayan şu beyitleri belki yüz kez okudun ama ne murad edildiğini idrak edemedin:

*Yek Alef Cimel ile Dalet eylese
Gayri Yod Zayin Nun demek.
Cimel esrarı aşikâr için
Sarrafın ilmi ile hisâb gerek.*

Mevzu bahsin gematriya denen muhasebe nizamı olduğunu şimdi senin benden öğrendiğin gibi, ben de bana gelen benden öğrendim lakin elimi çabuk tutamadığımdan üçüncü sırada vakıf olamadan kaybettim onu. Senin de aynı hataya düşmemek için üç sırada da vakıf olup çabuk davranman lazım.

Şimdi, gematriyaya -yahut senin bileceğin lisanla ebced hesabına- işaret eden bu beyitleri medar edinerek kalan üç esrarı da çözmen lazım. Bulacağın rakamlar ilkinde yıldızların usturlap vasıtasıyla tayin edilen zaviyelerini, ikincisinde ise kullanacağın madenin saf suya oranını ifade edecek.

Uykuyu, yemeyi, içmeyi unut; elindekine talim etmeye bak. Esrarname yirmi dört gün sonra yatsı ezanları okunurken elinden alınacak. Mani olmak mümkün mü bilmem ama elini çabuk tutsan iyi edersin.”

Muntazar, aklını toparlayıp çok mantıklı görünen ama yarısından çoğuna anlam veremediği konuşmayı yeniden düşünürken sersemlemişti. Mesela ‘şimdi senin benden öğrendiğin gibi ben de bana gelen benden öğrendim’ ne demekti? Nasıl bir cümleydi bu böyle?

Muntazar’ın yabancıya soracağı çok şey vardı ama gözlerinin önünde buhar olup uçmadan evvel bir tek kim olduğunu sormayı akıl edebilmişti. Yabancı, bunun üzerine Muntazar’a dönüp bakmış, başındaki kapkara örtüyü açıp ay ışığında yüzünü göstermişti. Muntazar gördüklerinin dehşeti karşısında afallamışken yabancıнын ne dediğini duymamıştı bile. Ancak eve gidip daha sakın kafayla düşününce idrak etmişti yabancıнын “Ben senim.” dediğini.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Germiyan'ın meşhur tabiplerinden Yahya Kerim Bey, saç başı dağınık vaziyette yarı baygın yatan Nadide Hanım'a teskin edici bir ilaç zerk ettikten sonra arkasında bekleyen konak ahalisine zavallıyı istirahat ettirmekten başka çare olmadığını, bu müddet içerisinde de ihtiyaç hâsıl oldukça teskin edici verilmeye devam edilmesinin faydalı olabileceğini anlatmıştı.

Nadide Hanım sonunda dayanamayıp kendini kaybetmiş, bu hallere düşmüştü. Kemal'e laf dinletemiyor, tahsil hayatını bir çırpıda gözden çıkarıveren delikanlının ne diye Germiyan'da kalmak istediğini mümkünü yok çözemiyordu. Belli ki sorumluluk bakımından babasına çekmişti.

Kemal'e göre bir müddet daha Germiyan'da kalmak, tahsil hayatını bitirmek demek değildi. Geri dönünce kaldığı yerden pekâlâ devam edebilirdi. Nadide Hanım'sa ısrar ediyor, oğlundaki bu tebdilin sebebini öğrenmek istiyordu. Fakat Kemal, "Kalacağım dedimse kalacağım, o kadar." deyip kestirip attıkça kadının cinleri tepesine çıkıyordu.

Nadide Hanım bağırıp çağırdıkça Kemal'in dediğim dedik edayla burnunun dikine gitmesi, Halid Bey'in ise bütün bu gürültüye rağmen ağzını açıp tek kelime dahi etmemesi, işe tuz biber olmuştu. Bu vesileyle bir insanın, yangına körükle

gitmesi kadar sükûnetle de çevresindekileri pek güzel delirtilebileceğini şahit olunmuştu.

Sonunda kadın daha fazla dayanamayıp titreme nöbetleri geçirdikten sonra kendini kaybetti; şuursuz, gözleri tavana dikilmiş vaziyette öylece kala kaldı. Nihat ağlamaya başlamış fakat ağabeyi Kemal hiç aksülamel etmemişti. Hâlâ annesinin mevzuu fazlaca uzattığını düşünüyordu. O hisli delikanlı gitmiş, yerine anasına acımayan vicdansız bir evlat gelmişti sanki. Zaten Esrarname gibi bir hakikati öğrendikten sonra kim aklını annesine, istikbaline, Konstantiniye'ye, hatta cilveli ecnebi kızlarına verebilirdi ki?

Nagehan Kemal'e hak veriyordu ama Germiyan'da kalması için bir sebep olmadığını da söyleyip duruyordu. Hiç değilse annesine acıması lazımdı. Gitmeli, tahsiline devam etmeli, anneceğizini de üzmemeliydi. Hatta Nagehan kendisine her gün mektup yazıp havadisın inkişafını gün be gün bildireceğini de taahhüt etmişti lakin Kemal'e söz dinletmek mümkün değildi. Sütkardeşinin inat bakımından yaşlı bir katırdan farksız olduğunu ilk kez müşahade ediyordu.

Sonunda Nagehan aklına gelen son çareyi deneyip Kemal'i, Konstantiniye'ye gitmeye ikna etti. Son çare tehdit idi. . . "Gitmezsen avucunu yalarsın." demişti. "Bırak Esrarname'yi görmek, sana onunla alakalı hiçbir şey demem, o zaman görürsün. Meraktan kuruyup yataklara düşersin."

Nagehan'ın tehdidi kadar, gözüne gözüne salladığı şahadet parmağı da tesirli olmuştu Kemal'e istediğini yaptırmasında. Nihayet delikanlı, ertesi gün Germiyan'dan geçen ve Konstantiniye'ye giden bir kafilenin arkasına takılıp yola koyulduğunda cümbür cemaat rahat nefes almış, yüzler gülmüştü. Fakat Kemal'in, ilk molada kfileden ayrılıp, Germiyan'a geri dönebileceğini akıllarına getirmemekle tedbirsizlik etmişlerdi.

Nihayet Kemal gitmişti. Nagehan ve konak ahalisi müstakbel mimar beyi uğurladıklarına hiç bu kadar mesut olmamışlardı. Yengesi Nagehan'a duyduğu minneti kendine has tavrıyla ifade edip, "kız deli, aferin sana" bile demişti. Fakat boşa seviniyorlardı. Birkaç gün sonra Nagehan'dan başka kimse öğrenmeyecek olsa da Kemal geri dönmüştü. Eşkıyalar gibi saklanan sütkardeşinin göz boyayıp Germiyan'a döndüğünü gören Nagehan bu sırrı saklamış, Esrarname gibi bir zehri Kemal'in damarlarına salan kendisi olduğu için ziyadesiyle pişman olmuştu. Sütkardeşinin artık iflah olmayacağını adı gibi biliyordu.

Nagehan, Kemal'in -güya- gidişinden üç gün sonra, gece yarısı külliye gitmişti. Aslında hemen icabet etmek istiyordu davete. Üç gün güç bela sabretmişti ama İtriyatçı Cemil Bey'e verdiği siparişler ancak gelmişti Konstantiniye'den. Bembeyaz bir suratla çıkmak istememişti İbrahim Ethem Bey'in karşısına. Yanaklardaki hafif bir pembelik, tabii olduğu zannedilecek bir dudak boyası ve parlatılmış tırnaklar, hamamdan çıktıktan sonra yalnızca sürme çekilmiş gözlerden elbette daha cazipti. Kemal'in anlattığı Konstantiniye hanımlarından tek ekişi, alafranga tayyörler ve şaşaalı şapkalar olmalıydı.

Lavanta kokusu işini de hem esans, hem de giyeceği mor saten çarşafın içerisine önceden koyup beklettiği altı kese lavantayla hallettiğine göre külliye gitmeye hazırды. Önceden biri çıkıp da, günün birinde nispeten yaşlı başlı bir adamı ayartmaya çalışacağını Nagehan'a söylese, mümkünü yok buna inanmazdı. İstese ne pehlivanları divane ederdi kendisine... Fakat gönül denen avare bazen bu kadar pervasız olabiliyordu.

Külliye giderken yolda muhakkak vukuat çıkacağını bildiğinden, yatsı okunmadan evden çıktı. Tahmin ettiği gibi birkaç yankesiciyi tesirsiz hale getirip, kıraathanenin önünde hasır

taburelerde oturan, genzine içtiği nargilenin dumanı kaçtığı için öksürük nöbetine tutulup pancar gibi kızarmış bir beye su yetiştirdikten sonra vakitlice külliyeye vardı.

Duvarların kiremit kaplı tepelerinden aşip avlunun ortasına indi. Pencerelerin birinden süzülen kandil ışığını izleyerek kapıyı buldu ve tereddüt etmeden çaliverdi. İbrahim Ethem Bey'den başkasını görmek istemediğinden, karanlığa saklanıp beklemeye koyuldu.

Birkaç gün evvel ancak harp meydanında görülebilecek türden çetin bir mücadele atlatmış olan hademe taifesi de, haftalık derslerini bir gün içerisinde âdetâ hap yapıp yutan öğrenciler de on günlüğüne izinli olduğundan külliye de kimsecikler yoktu. Bu sebeple kapıyı açan İbrahim Ethem Bey olmuştu.

Nagehan İbrahim Ethem Bey'i kapıda görünce hemen karanlıktan çıktı. Adam bu kez hiç şaşırmamıştı, belli ki Esved'i bekliyordu. Bu kez şaşırma sırası Nagehan'daydı. İbrahim Ethem Bey kenara çekilip misafirini içeri davet ederken "Buyurunuz Nagehan Hanımefendi," demişti. Nagehan sanki açıkta olsa İbrahim Ethem Bey tarafından tanınacakmış gibi, yüzünün hâlâ sarılı olup olmadığını eliyle teftiş etmişti. Hayır, sımsıkı sarılıydı. Pekiyi nasıl bilmişti adını?

Nagehan'ı bekleyen sürprizler bu kadar değildi. İçeriye girdiğinde gördüğü kişi, görmeyi beklediği en son kişiydi. Kemal karşıdaki sedirde oturmuş kahve içiyordu. Kızı görünce kalkıp sarıldı ama Nagehan karşılık vermedi. İzahat bekliyordu.

İbrahim Ethem Bey misafirleri oturduktan sonra ocaklığa maşayla üç beş parça mangal kömürü atıp yerine geçti ve oturdu. Nagehan'ın gözü hâlâ Kemal'in üstündeydi. Delikanlı gayet basit bir şey söyleyecekmiş gibi ellerini iki yana açıp, "Alayunt Müsellesi'nde inip Germiyan'a gelen bir arabacıyla geri dön-

düm.” dedi. “İki gündür burada kalıyorum. İbrahim Ethem Bey’den başka gidecek yerim yoktu.”

Nagehan Kemal’e neden döndüğünü sorup, annesinin durumu duyarsa daha büyük buhranlar geçireceğini söylemek istedi ama lafı uzatmanın manası yoktu. Delikanlı kararından emin gibiydi.

Nagehan, bunun yerine sadece aklındaki diğer meseleyi dile getirip “Demek hüviyetimi ifşa ettin...” demekle yetindi. Kemal sütkardeşini sakinleştirmek için kalkıp yanına oturdu. “Ben anlatmasam bugün sen anlatmayacak mıydın?” Kemal haklıydı, İbrahim Ethem Bey’e her şeyi anlatmaya gelmişti.

Ocağa attığı kömürler kıpkırmızı köz haline gelince İbrahim Ethem Bey kalkıp cezveye kahve ile su koydu. Odayı kaplayan mis gibi kavruk koku Nagehan’ı cezbetmişti. Konakta genç kızların ‘kararacakları’ sebebiyle kahve içmelerine müsaade edilmezdi. Bunun yalan olduğunu, asıl sebebin ise gençlerin, hele hele de genç kızların, keyif verici bir nebat olan kahveyi büyüklerinin yanında içmelerinin ayıp kaçması olduğunu herkes bilirdi. Şimdi İbrahim Ethem Bey kendi elleriyle bol köpüklü kahve yapıp Nagehan’a ikram etmişti ve çekinmeden içmesini bekliyordu.

İbrahim Ethem Bey Nagehan’ın kahveyi almak için uzanırken tereddüt etmesi üzerine kızın, ev sahibinin hizmet etmesinden hicap duyduğunu zannetmişti ve “Hademe taifesini on günlüğüne gönderdim. Haliyle böyle ufak tefek işler bana kaldı.” diyerek durumu izah etmeye çalışmıştı.

Kahve soğumadan içilmeliydi. Tabaktaki kelle şekeri avurda sıkıştırıldığında kahve soğumuşsa mümkünü yok erimezdi. Demek ki artık yüzün açılması gerekiyordu. Nagehan, kahvenin peçenin açılması için bahane olup olmadığını merak etti. Utana sıkıla peçesini açtı ve bir şey olmamış gibi kafasını eğip

kahvesini içmeye koyuldu. Bir yandan da süslendiğinin Kemal tarafından fark edilmemesi için dualar ediyordu.

Esrarname koynundaydı. Kimseden çıt çıkmadığına göre mevzua girme vazifesi Nagehan'a teslim edilmiş olmalıydı. Lüzumu kadar beklediğini düşünüp kitabı çıkardı. Beyler gayriihtiyari irkilip Esrarname'nin konduğu ceviz ağacından yapılmış seh-paya doğru eğildiler.

"Ne kadar da uzun zaman oldu..." diye iç geçirdi İbrahim Ethem Bey ve devam etti: "Nagehan Hanımefendi, mahsuru yoksa kitaba nasıl sahip olduğunuzu anlatır mısınız lütfen?" Nagehan, Kemal'e bakınca delikanlı yemin edermiş gibi sağ elini kaldırıp "Kim olduğundan başka şey söylemedim." dedi. Bunun üzerine Nagehan, Esrarname'nin adını İbrahim Ethem Bey'den ilk duyuşundan çağırmasına ve o güne dek muhafaza etmesine kadar her şeyi anlattı.

İbrahim Ethem Bey, Ali Paşa ile o meşhur konuşmayı yaptıklarında yanlarında bir de kız çocuğu olduğunu hiç fark etmemişti. Ne denli dikkatsizlik ettiğini şimdi anlıyordu. Yine de mütevekkil insanların yapması gerektiği gibi hayırlısının bu olduğunu düşündü. Belki de Ali Paşa'nın kızı şarkî yarıyı çağırmasa, şu anda garbî yarıyı elinde tutan ve niyetinin iyi mi yoksa kötü mü olduğu bilinmeyen kişi ikisine de sahip olacaktı. En azından şimdi biri emin ellerdeydi.

Nagehan devam etti: "Kendi koyduğum isimle Nısıfiye'yi, yani diğer yarıyı da çağırarak için çok uğraştım. Ya bende ki gibi muhafaza ediliyordu, ya da aynı usul ona işlemiyordu. Tabii bunlar, kitabın sadece yarısının bende olduğunu anladıktan sonra oldu. Bunun için de evvela Farisî lisanını öğrenmem icap etti.

Bu lisanı öğrenip neler söylendiğini anladıktan sonra bildiğiniz kabiliyete sahip oldum. Günün birinde hamamda kayıp düşmek için gayriihtiyari bu kabiliyeti kullanmasam belki de hiç öğrenemeyecektim Esrarname'nin kudretini. Böyle acayip bir şeyi Esrarname'ye bağlamam kolay olmuştı ama beni havada uçarken gören dadıma durumu izah etmem aynı şekilde kolay değildi. Ben de mecburen ona cinlendiğim yalanını uydurdum. Korkup üzerime okudu, üfledi, cinler beni alıp gitmesin diye muskalar yapıp kurşunlar döktürdü. Sonra o da alıştı ve Esved ortaya çıktı; tabii ben de başıma gelen bu duruma iyice alışıp korkumu yendikten sonra...

Esrarname'yi anlamak için yalnızca Farişî lisanının bilinmesinin yetmediğini, bilahare Arabî ve İbrani lisanlarını da bilip en çetrefilli lûgazların cevabını bulabilecek bir zekâyâ sahip olunması gerektiğini öğrenmiştim. Farişî lisanında yazılmış olsalar da kullanılan kelimeler hayli eski olduğu için hangi efsunlu kelimeleri söylemem gerektiğini anlayamadığım bablardan bir kısmını daha sonradan çözdüm ve Esved'in pek işine yaramayacak başka kabiliyetler de elde ettim. Mesela şu bab, sonradan çözdüklerimden birisidir:

Taşlarla konuşan çobanın hikâyesi...

Eskilerden duydum da yazdım bu meseli, Danende ne söylerse bir dinlemeli.

Evvelce adına Attar derler mamur bir ülke vardı. Ülkenin hükümdarı adil olsa gerek, kuzular dahi emin ve rahattı.

Hal böyle olunca en ahmak bile çoban olurdu. Kurt saldırmadığından kuzuya, çobanlıktan âlâ meslek yoktu.

Çiftçi Şiraz'ın ahmak oğlu Kimer de heves etti bu işe, icazet alıp babasından, başladı dolaşmaya dere tepe...

Ahmak oğlan aldı kuzuları, çıktı yaylaya. Güzel bir otlak görünce yerleşti, hemen niyetlendi uyumaya.

Kuzuları başıboş gören bir dev çıktı ininden. Bu ne bulunmaz nimet diye geçirdi içinden. Kuzuları ağzına attı üçer beşer, son kuzuyu da yiyecekken uyandı çoban Kimer.

Kuzuları bıraktığı yerde, midesini sıvazlayan bir dev vardı. Anladı başına geleni lakin dövünse neye yarardı. 'Vay başıma gelen' deyip gitti devin yanına, kuzularını sordu yana yakıla.

Dev sordu 'Senin miydi kuzular?' diye, 'Başlarında çoban olmayınca sandım tanrıdan hediye. Şimdi borçlandım sana çoban, bir sır öğreteyim de kurtulayım borcumdan. Yalnız bu sırrı deme kimseye, büyücü deyip tıkarlar seni deliğe.'

Kimer ne yapsın, çaresiz oldu razı. Dinlemek için dev, iyice açtı kulaklarını. Dedi dev, 'Bu sırrı bilenın sırtı gelmez yere. Söyle şimdi dediklerimi yalnızca bir kere:

Hefte şimâlen ker zerdebâd
Kem-i tirâzen şod şirazât
Kul 'etekellemu bil eşyâ'
Per-i kimâren, ve kimarât'

Çoban anlamadı söylenenleri, yine de anlamadan tekrar etti. Dev 'tamam' deyince, çoban bir taş sürdü elini.

Taş âdeta dile geldi, anlattı bir bir başına gelenleri. Yalnız çoban duydu elbet taşı. Öğrendi böylece pek çok sırrı, oldu cümle eşya arkadaşı."

Kemal ve İbrahim Ethem Bey, Nagehan'ı can kulağıyla dinlerken yeni kabiliyetlerden bahsedildiğini duyunca iyice dikkat kesilmişlerdi. Ecnebi sihirbazların yaptığı "abra kadabra"lı oyunları izleyenlerden farkları yoktu. Nagehan, beylerin me-

raklı nazarları altında az önce kenara koyduğu fağfurî kahve fincanını eline alıp gözlerini kapattı. Kısacık bir müddet öylece durduktan sonra fincanı yerine koyup İbrahim Ethem Bey'e baktı. "Musa isimli talebenizin babası, akılcı azıcık kıt oğluna kerrat cetvelini ağır ağır sabırla öğrettiğiniz için hediye etmiş bu fincanları. Siz rüşvettir diyerek almayı reddetseniz de ısrar edip sizi fincanların rüşvet olmadığına ikna etmiş."

İbrahim Ethem Bey âdeta büyülenmişti. "Vallahi pes. Kelimesi kelimesine doğru... Pekiyi her şeyde oluyor mu bu? Misal, Esrarname'nin falına da baktınız mı Nagehan Hanımefendi?" Fal kelimesi Nagehan'ın pek hoşuna gittiğinden tebessüm etmeden geçemedi. "Elbette denedim bunu, ama yüzlerce senelik bir eserin hikâyesi kulağıma fısıldansa da idrak edemedim. Başına çok iş gelmiş olmalı. Ancak kısım kısım ama işe yaramayacak malumata nail oldum."

İbrahim Ethem Bey devam etti: "Kabiliyetler dediğimize göre başka şeyler de olmalı..." Nagehan şimdi biraz daha rahat oturuyordu. "Dediğim gibi Esved'in işine pek yaramayacak kabiliyetler bunlar. En önemlisi az önce gördüğünüz... Bunun haricinde mesela kulaklarım en ufak fısıltıyı dahi duyar hale geldi. Dışarıda birkaç kez istifade ettim bu kabiliyetten ama fısıltıyla yapacakları eşkıyalığı tertip edenleri duymasam yine de binerdim tepelerine. Şimdi sıra sizde İbrahim Ethem Bey. Ben Esrarname'yi ancak bu kadar çıkarabildim gün ışığına." dedi.

İbrahim Ethem Bey ağzını açacakken Kemal ondan evvel davrandı. "Herkeste iş görür mü acep bu garabet? Ebabil olup süzülmeğe değil niyetim ama Nagehan'ın şu fincanda yaptığını ben de binalarda yapabilsem ne müthiş olur? Koca Sinan'ın esrarlı su yolları, hava tahliye tertibatı yahut sesi kaybetmeden nakledişi hep ilham mimbardır mimarlar için... Kabiliyetin zararı da yoktur zannımca. Bir denesek ne çıkar?"

Ne Nagehan ne de İbrahim Ethem Bey karşı çıkmıştı delikanlının talebine. Nagehan Esrarname'yi açınca Kemal çocuklar gibi sevindi. Sütkardeşinin parmağıyla işaret ettiği yere baktı fakat Osmanlıcadan başka bir dili okuyamadığı, ecnebi kızları bistroya davet etmeye yetecek kadar bildiği Fransızca sayılmazsa, başka bir dili de anlayamadığı için öylece bakakaldı. Neyse ki Nagehan "Benden sonra tekrar et," dedi de Kemal rahatladı.

*"Hefte şimâlen ker zerdebâd
Kem-i tirâzen şod şirazât
Kul 'etekellemu bil eşyâ'
Per-i kimâren ve kimarât"*

Kelimeler tekrarlanıp bitince Kemal gayriihtiyari "Bu kadar mı?" diye sordu. Herhalde daha büyük bir zahmet çekeceğini yahut kendinde bir değişiklik göreceğini zannediyordu. Nagehan başını 'evet' manasında sallayınca elini hemen Esrarname'nin üzerinde durduğu sehpaye temas ettirdi ve gözlerini sımsıkı kapatıp bekledi.

Diğerleri merakla Kemal'in söyleyeceklerini bekliyordu. Fakat Kemal gözlerini açtığı anda sukutuhayale uğradı. İşe yaramamıştı. İbrahim Ethem Bey de müsaade isteyip Esrarname'yi aldı. Aynı kısmı, tılsımlı sözcüklerin içerisinde geçtiği kıssada bir kez denmesine rağmen, iki kez, önce sesli sonra da sessiz okudu.

Şimdi sıra kabiliyeti talim etmeye gelmişti. Odadaki her şey hakkında malumat sahibi olduğundan Kemal'den gümüş zinciri görünen köstekli saatini istedi ve aynı şekilde gözlerini kapatıp bekledi. Yine bir şey olmamıştı. İbrahim Ethem Bey dayanamayıp Nagehan'a, doğru yeri okuttuğuna emin olup olmadığını sordu. Nagehan adı gibi emindi. Gece gündüz aklında bulunan bir mevzu hakkında nasıl hata yapabilirdi?

Sonunda Nagehan vaziyeti idrak etti ve “Siz niin istemiştiniz bu kabiliyeti İbrahim Ethem Bey?” diye sordu. Adam gözlerini yere devirip, biraz da hicap duyarak “Belki insanlarda işe yaramazdı amma talebelerimin tecrübe ettiği şeyler talim kuvvetlerine her zaman tesir etmiştir. İşte bunun için istemiştim.” Nagehan’ın “İşte gördünüz mü?” der gibi âlimane bakışıyla vaziyet anlaşılmıştı: Esrarname -en azından ellerindeki kısmı- yalnızca karşılıksız taleplere cevap veriyor olmalıydı. Fakat bu doğru bir tahmin değildi. Doğrusu, Esrarname’nin sahibinden haberdar oluşuydu.

Nagehan devam etti: “İbrahim Ethem Bey, sizin de bazı kabiliyetlere sahip olduğunuzu evvelce müşahede etmiştik. Anlatın bakalım sizde neler var.” İbrahim Ethem Bey biraz mahcup, biraz da gururlu bir tebessümle anlatmaya başladı: “Efendim, aslında benim bir kabiliyetim yok. Daha doğrusu vardı lakin bir tek Esrarname’nin yanındayken işe yarıyordu. Tahmin edersiniz ki bu kabiliyeti Esrarname üzerinde talimlerde bulunurken istemeden elde etmiştim. Belli bir menfaat arzum yok idi. Bir denemekten ne çıkar deyip kendimce bu kısmı seçmiştim. Sonra Esrarname’yle talimlerime son verince bu kabiliyetim de yok olmuştu. Ta ki sizin gelişinize kadar... O zaman anladım ki Esrarname yanınızda. Zaten sizin kadar iyi değilim bu mevzuda. Konuşmaya bile değmez...”

Nagehan, sevdasına tutulduğu adamın tevazuuna duyduğu hayranlığı belli etmemeye çalışarak devam etti: “Peki yi insanüstü kuvvetiniz? Hatırlarsanız kolumu gül fidesi gibi kırıverecektiniz.” Sesinden hayranlığı okunuyor muydu acaba? İbrahim Ethem Bey şimdi iyice mahcup olmuştu. Pişman olduğu her halinden belliydi. Neden sonra eğdiği başını kaldırıncıa tebessüm etti. “İdman yapıyorum efendim. Sıhhatime ziyadesiyle ehemmiyet veririm... Zavallı kolunuz için ise ne kadar özür dilesem az.”

Doğru mu söylüyordu? Demek pişman olmuştu. Bir kemiğin lafı mı olurdu? İsterse kırsındı canım... Nagehan aptal âşıklar gibi sırtıttığı belli olmasın diye peçesini kapattı. "Aman efendim, nereden bileceksiniz kadın olduğumu" diyecekti ki Kemal'in kınayan bakışlarıyla karşılaşp sustu. Hakikaten cilve yapacak zaman değildi.

Nagehan, merak ettiği bir başka hususu sorup konuyu dağıttı: "İlk kısımdaki tılsımlı sözlerin yirmi defa söyleneceği hiçbir yerde yazmıyor. Siz nereden biliyorsunuz kaç defa söylenmesi gerektiğini?" İbrahim Ethem Bey de konunun değişmesine sevinmiş gibi hemen cevap verdi: "Aslında kaç defa söyleneceği ifade ediliyor Nagehan Hanımefendi. Şimdi ezberimden söyleyemeyeceğim ama bir beyitte '*Söyle bu sözleri can-ı yürekten, Bulsun kaf adedi...*' deniyor. Gematriya ilminde, yani muhtemelen sizin de bildiğiniz ebced hesabında İbrani elifbasındaki kaf harfi yirmi rakamına tekabül eder. Bunu bilerseniz anlamak hiç de zor değildir.

İbrahim Ethem Bey ne kadar da çok şey biliyordu... İlminin bir hududu var mıydı acaba? Hayran olmamak elde değildi doğrusu, ama şimdi bunları düşünmenin sırası değildi. Nagehan kendini toplayıp İbrahim Ethem Bey'e en çok merak ettiği şeylerden birini daha sordu. Yani Esrarname'nin en acayip kısmı olan o son sayfasını... Neticede İbrahim Ethem Bey her iki yarıyı da görmüştü ve son sayfanın sırrına vakıf olması mümkündü.

Böyle bir soruyu zaten beklemekte olduğu anlaşılan İbrahim Ethem Bey hafifçe doğrulup ağır ağır anlatmaya başladı: "Esrarname Bursa'ya getirildiğinde kâfir kelamı olduğu anlaşılıp yok edilmek istendi. Akla gelen her nevi usulle imha edilmeye çalışıldı, lakin muzaffer olunamadı. İşte o vakit bu ateşin ancak Hakk Kelamı ile söndürülebileceği idrak edildi. Maatteessüf hataya düşmüşlerdi. İmha etmek zannedildiği kadar kolay değil-

di. Onu ancak iki kısma bölmeye vâkıf olabildiler. İşte böylece ilm-i rumuz¹³ ile yazılmış ve daha evvel Tir-i Danende'den gayrı hiçbir faniye kendisini göstermemiş o sayfalar ortaya çıktı. Bu sayfalarla alakalı uzun çalışmalar yaptım ve mahdut bir malumata vasil oldum. Bu malumat, zamanı geldiğinde o meşum sayfanın diğer yarısı işaret edeceği idi.

Sayfalarda gece ve gündüz olmak üzere değişen şekiller mevcut. Ancak ne kadar uğraşırsam uğraşayım bu şekil ve yazılara bir mana yükleyemedim. Belki de hakikaten bir mana ifade etmiyorlardır. Pes edeceğim zaman tesadüfen sahifede bir yazı peyda olduğuna şahit oldum. Yazı Pehlevicedi, yani eski Farsî lisanında... Diyordu ki, 'her kim gizimi kaldırırsa, bu sayfa ona diğer eşini gösterir'. Ve yazı çabucak kayboldu. Bundan sonra sahifeleri sürekli müşahade altında tuttum ve yazının gayrimuayyen vakitlerde belirip çabucak kaybolduğuna şahit oldum. Anlaşılan Tir-i Danende kendince bir tedbir almıştı. Olur da kitabının başına bir iş gelirse ortaya çıkacak olan sahifeler, kitabın bütünlüğünü korumak için vücuda getirilmişti."

"Demek ki Tir-i bilmemne, kitabının parçalara ayrılabilceğini biliyordu." dedi Kemal. İbrahim Ethem Bey gülüp başını salladı. "Evet," dedi, "eseri yazan o olduğuna göre kitap hakkında her şeyi bilmesi pek tabii... Bu sebeple kitabın başına gelebilecek her türlü musibete karşı tedbir alınmış olduğunu düşünebiliriz."

Nagehan o vakte kadar ne kadar araştırırsa araştırсын Tir-i Danende hakkında hiçbir malumat elde edememişti. Müellifin adını ise kendisinde bulunan parçanın içerisinde birkaç kez geçtiği için biliyordu, o kadar. Bu yüzden İbrahim Ethem Bey'e Tir-i Danende'yi sordu. Fakat o da çok fazla şey bilmiyordu. Bildiği tek şey, kâfir olduğu için kellesinin vurulmuş olduğuydu.

13 Sembolizm.

Nagehan, aklına takılan bir başka şeyi sordu. İbrahim Ethem Bey ilk karşılaşmalarında Esrarname'nin nasıl yok edilebileceğini bildiğini söylemişti. Fakat sonradan anlattıklarına bakılırsa kitap daha önceden imha edilmek istenmiş, bu çaba da insanlara yalnızca bela getirmişti. Nagehan işte bunu sordu, yani Esrarname'nin nasıl yok edileceğini...

İbrahim Ethem Bey, Nagehan'ın böyle bir teferruatı gözden kaçırmamakla ne kadar dikkatli bir hanım olduğunu gösterdiğini söyleyip takdir edince, Nagehan utancından kızarıverdi. İbrahim Ethem Bey'se Nagehan'ın mahcubiyetini görmezden gelip "Merak etmeyiniz, vakti geldiğinde onu en emin şekilde ortadan kaldıracamız. Tabii ilk hedefimiz Nısıfiye'yi bulmak." dedi ve ekledi: "Nagehan Hanımefendi, bizi de alıştırdınız Nısıfiye lafına..."

Sohbet ne keyifliydi... Vakit gece yarısını çoktan geçip de günün yakında ışıyacak olduğu akıllarına gelene kadar beraberce talim ettiler. Bu gidişle kısa zamanda çok yol kat edeceklermiş gibi görünüyordu.

Nagehan, gündüz vakti damlarda dolaşamayacağına göre artık eve dönmesi gerekiyordu. Bundan böyle her gece buluşmaya karar verdiklerinde, geceleri sokaklarda dolaştığı bilinmediğinden uykuyu pek sevdiği zannedilen tembel küçük hanımın, öğleye kadar uyuyacak olması başta babası ve dadısı olmak üzere herkesi küplere bindirecekti.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

*“Akıl kullanıp ne yapacaksın? Akıl her zaman lazım olmaz insana,
Kapatıp gözünü beni dinle, o vakit kavuşursun arzularına”*

Arzang’ın Gelini, Esrarname, XLVI. Bab, 12. Mesel

Muntazar, Hisaraltı lafzıyla müsemma fukara muhitindeki evine sabaha karşı dönmüştü. Ali Cengiz, tek odalı evin bir köşesine kıvrılıp çoktan uyumuştı. Yemek yemek için kullandıkları tahta masanın üzerinde duran helvayla yarısı yenmiş ekmek somununa bakılırsa çocuk uyuyana kadar ağlamamış -hatta belki de Muntazar gider gitmez sızlanmayı bırakmış-, çıkıp dükkândan ekmekle helva almış, yemiş, açıkta bırakılan helvaya hamamböceklerinin hücum edeceğini bilmesine rağmen Muntazar’ın pek geç kalmadan döneceğini düşündüğünden masayı toplamadan gidip yatmıştı.

Şansına helva hamamböceklerinin dikkatini çekmemişti. Pek de taze görünüyordu doğrusu. Acıkmasına ve helvanın en sevdiği dünya nimetlerinden olmasına rağmen bir lokmacık dahi yemek aklının ucundan geçmemişti Muntazar’ın. Sabaha kadar Germiyan sokaklarında dolanıp başına gelenleri düşünmüştü. Bundan sonra günlerce düşünse de, bir mana verebileceğini zannetmiyordu. Aklında dolaşıp duran sualler cevapları bulunacak türden değildi. Mesela yabancı her şeyi biliyordu ama kalan

üç kısmın sadece ikisinin çözümünde yardımcı olabileceğini söylemişti. Üçüncüyü çözmeden Esrarname'nin kendisinden alındığını söylemişti. Demek ki bir zamanlar ona sahip olmuştu. Fakat Muntazar'dan ne zaman alınacağını nasıl biliyordu? Son esrar çözülmeden kitabın gelinip alınması âdetten miydi? Öyle olsa pek acayip olurdu doğrusu. Ama mevzu Esrarname olunca her şey mümkündü.

Elbette yalan söylüyor da olabilirdi. Fakat eğer yalan değilse tüm bunlar bir tek şeye işaret ediyordu, o da yabancıнын son söylediğinin yani onun da Muntazar olduğunun doğruluğunu... Mantık bunu söylüyordu ama akıl reddediyordu. Yabancıнын suretinin kendisinininkiyle aynı oluşu meselesini ise düşünmek dahi istemiyordu. Yoksa kalan aklını da çabucak yitirirdi.

Efsunlanmış, cinlenmiş yahut aklını yitirmiş de olabilirdi. Yabancıyı kendi kendine uydurmuş, sonra da inanmıştı. Evet, muhakkak böyle olmalıydı. Fakat Ali Cengiz de kendinden evvel görmüş, tarif etmişti onu ve Muntazar bu tarifin doğru olduğuna kısa bir müddet evvel şahit olmuştu.

Peki, her şey gerçek ama birkaç saat evvelki buluşma hayal olamaz mıydı? Rüya da olabilirdi. Acaba buluşmaya gitmeyip uyuyup kalmış, sonra da vazife mesuliyetiyle uyumasına rağmen dışarı çıkıp dolaşmış, dolaşırken de rüya mı görmüştü? İnsan bazen rüya ile gerçeği tefrik edemeyebilirdi. Bu da sakın öyle bir şey olmasındı?

Muntazar hangi ihtimale meylederse etsin kendini kandırıldığını biliyordu. Muhakkak mantıksız bir nokta oluyor, o zaman da ya uyuduğuna ya aklını kaçırdığına ihtimal verip vaziyeti idrak etmeye çalışıyor; ne yaparsa yapsın, ne düşünürse düşünsün çözemiyordu.

Şimdilik yabancının verdiği ipuçlarıyla kalan üç babı çözmeye çalışmalı, yirmi dört gün sonra ne olacağına bakıp yeni kararlar vermeliydi. Ne kadar zor olursa olsun şimdilik aklını bir tek Esrarname'ye vermeliydi. Böyle düşünüp durmakla hiçbir yere varamayacağı kesindi.

Ali Cengiz o kadar derin uyuyordu ki Muntazar onu uyardırmaya bir türlü muvaffak olamamıştı. Çocuk yılların kirini pisliğini sırtından atınca yeğnilmiş, yere serdiği keçe örtüyle içi kuru ot dolu yastığı sultanların döşeklerinden daha rahat belleyip içine kıvrılıvermişti.

“İyi,” dedi Muntazar, “uyusun şöpar. Kim bilir nasıl eziyet ettiler zavallıya.” Ali Cengiz’in sırtında âdeta yeni bir cilt oluşturan kir tabakasını hatırlayıp akşamdan ıslatmadan arındırılmaya çalışılırken çocuğun çekebileceği eziyetleri düşündü ve uyumaya bıraktı. Zaten onunla bir işi yoktu. Hemen karanlık tahlilhanesine geçip kolları sıvamalıydı. Eve döndüğünden beri Esrarname’yi açıp bakmamak için kendini güç bela tutmuştu. Şimdi kafasını toparlayıp sakinleştiğine göre işe koyulabilirdi.

Önce elinde ne kadar cıva ve kükürt olduğuna baktı. Yeterli değilse, Ali Cengiz top atılsa uyanmayacak kadar ağır uyuduğundan kalkıp Kapanaltı’na gitmeli ve biraz almalıydı. Neyse ki bir miktar vardı, heba etmezse işini görürdü. Cam şişelere baktı, temizdi. Ocaktaki küller temizlenecek, ateş harlanacaktı ama Esrarname’deki malum kısım tahlil edilip reçete hazırlanacağı için zaten hemen başlayamayacaktı işe.

Tahlilhanedeki gerekli ihzârâtı tamamlayınca Esrarname’nin başına geçti. Beyitleri kelimeler değil de rakamlar âlemi olarak düşününce işler değişivermişti. Yine bu usul ile talim edince Kapanaltı’ndan para ödeyip de aldığı cıvanın neden iş görme-

diğini de idrak etmişti. Çünkü ihtiyaç olunan cıva yani Utârid öyle saf olmalıydı ki, Zühal'den sırasıyla, Müşterî, Merih ve Zühre temin edilip Utârid'e ulaşılmalı, aynı usul ile Kamer ve en son da Güneş'e varılmalıydı.¹⁴ Muntazar tahlilhanede bolca kurşun olduğunu düşünüp memnun oldu. Reçetenin hazırlığı biter bitmez kolları sıvadı. Madenleri ehlileştirip arıtmak, insana epey ter döktürdü.

Senelerdir kâh boğazından kısıp biriktirdiği parayla aldığı eski püskü alşimi kitapları ile kâh tahlilhanesinde edindiği çeşit çeşit tecrübeyle sahip olduğu malumat neticesinde zaten alşimide epey ilerlemişti. Bursa'dayken kütüphaneden çaldığı alşimi kitabı ilk talim vasıtası olmuştu. Bunun ardından Balinas Hekim'in Kitâb-ı Sırr el-Hâlîka'sını, Câbir ibn Hayyan'ın Zîbak ile Kibrit Nazariyye'sini, Bursalı Ömer Şifâî Dede'nin Mürşîd el-Muhtâr fî İlmi el-Esrâr'ını ve daha nice feylesofların kitaplarını yalayıp yutmuştu.

Bu sebeple çıkardığı reçetede şaşılacak bir şey yoktu, fakat nispetler ile her metale tatbik edilecek hararetin şiddeti ve süresi gibi püf noktaları öyle ince vaziyette belirlenip izah edilmişti ki, Muntazar mevzuun hassasiyetine hayret etti. Bir de Muntazar'ın evvelce tahmin ettiği bir husus vardı: Esrarname hakikaten de kimya taşı idi. Kitapta bahsedildiğine göre etrafta Esrarname yokken çıkarılan reçete işe yaramıyordu.

Hâlâ inanamıyordu. Eğer reçeteyi harfi harfine, rakamı rakamına tatbik ederse pek yakında çil çil altınları mı olacaktı? Bursa'daki o pis handa alşimi çalışırken daldığı hülyalar nihayet gerçekleşecekti. Hatta imal ettiği paraların üzerlerine belki kendi resmini nakşederdi.

¹⁴ Simyada metaller gezegenlerle ifade edilir. Bahsi geçenler sırasıyla: Kurşun, kalay, demir, bakır, cıva, gümüş ve altın.

Hepsi bir tarafa, bu menfaati elde ederken bir taraftan da Esrarname'nin kâmil hale gelip kendini Muntazar'ın ellerine bırakmasını ve diğer yarısını işaret edip belki de ölümsüzlük ilacı olan Elik sir'in sırrını kulağına fısıldamasını sağlamaya bir adım daha yaklaşmış olacaktı. Heyecanını bir türlü dizginleyemiyordu. Hemen başlamalıydı. Çile dolduran dervişler gibi tahlilhaneden belki de günlerce çıkamayacaktı ama netice beklemeye değ erdi.

Muntazar bir müddettir insan gözünün görebileceğ inden çok daha hızlı seyahat edebildiğ inden pahalı malzemeler alacağı zaman Kapanaltı'na Ali Cengiz'i göndermek yerine artık kendi gidiyordu ve tam manasıyla 'el çabukluğu marifet' iyle ceplerini dolduruyordu. Malzemenin bedavaya gelmesine karş ın iş in tehlikesi de vardı elbette. İ fş a olmak istemediğ inden ve bu denli hızlı olmak iflahını kesip sonrasında uzunca bir müddet istirahat etmesi gerektiğ inden, ucuz malzeme için hâlâ Ali Cengiz'i gönderip çocuğ a eski usulle, yani parayla alış veriş ettiriyordu. Bu sebeple iş e cıva değ il de kurş unla baş lanması gerektiğ ini keş ke hız kabiliyetine kavuş madan evvel öğrenseydim, diye iç inden geç irmeden edemedi.

Pahalı olduğ u için cıva bulamadığ ı günler çok olmuş tu. Kurş un ise çok daha ucuzdu. Üstelik eski usulde -yani yarı kıymetli bir maden elde edebilmek için kullandığı usulde- madenlerin yanı sıra mezarlıklarda dolaş masını icap ettirecek baş ka nahş şeylere de ihtiyaç duyuyordu. Artık bunları düşünmesine gerek kalmamış tı. Ne gece yarıları mezarlıklarda dolaş ması, ne de malzemeye para vermesi gerekecekti bundan sonra.

Hayatı boyunca çalış mak zorunda olmayıp ekmek elden su gölden yaşayan insanların ç ile nedir bilmediklerinden kemale eremedikleri ve asla tam manasıyla 'insan' olamadıkları gibi, madenler de ana rahimlerinden yani topraktan, kemale ere-

meden çıkabiliyorlardı. Kendi kendine arınan ve kemale eren madenler zaten altın oluyordu. Olmayanlar ise çektikleri cefa yani arz tarafından kendilerine tatbik edilen buhran nispetinde altına yaklaşıyordu. Bu manada düşünöldüğünde en hovarda, en afacan maden kurşundu. Bir madde, kurşun olabilmışse tohumun özünde koca bir ağacı bulundurduğu gibi, o da özünde altın maddesini bulunduruyor demekti. Ateşle cefa vermek, cefaya tahammöl edemeyen kirlerinden arındırarak onu yavaş yavaş terbiye etmek gerekiyordu. İşte bu terbiye alşimiydi.

Alşimide lüzum eden sabır, üstadı da kemale erdirirdi. Maden ile bir olan, özünde karışan üstat, altını elinde tuttuğunda aslında kendini de arındırmış olurdu. Muntazar da bu yola baş koymuştu. Kurşunu reçeteye göre eritmeye koyulduğunda sabrının da bir cenderede sıkıştırılmaya başladığını iyi biliyordu.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Birkaç gündür her akşam aynı vakitte külliye'nin kapısına varan Nagehan, İbrahim Ethem Bey'le Kemal'i muhakkak hummalı bir çalışma içerisinde buluyordu. Etrafa saçılmış kâğıtlarla belagat kitaplarının oluşturduğu curcuna her gün biraz daha büyüyordu. Son gittiğinde oda artık çift çarşısına dönmüş vaziyetteydi.

İbrahim Ethem Bey, İncil ve Tevrat'tan Cahiliye devri şiirlerine kadar her nevi edebî metni dikkatle okuyor, teşbihlerdeki unsurları tetkik edip kelimelerin hangi manada kullanıldığını keşfetmeye çalışıyordu.

Âdem ile Havva'nın, Rabblerine karşı gelip günahkâr olduktan sonra ayrı ayrı yeryüzüne gönderildiği yerlerin tam ortasında kalan bu toprakların edebiyatı tam bir düğümdü. Âdem, Cidde'ye gönderilen Havva'sıyla Arafat'ta kavuşup Kâbe'yi inşa etmiş, torunları bu topraklar ve Fars İlleri'nde yerleşip yeryüzüne yayılmıştı. İnsanoğlu binlerce yıl boyunca durmadan değişen lisanlarını yazıya aktardıkça, ortaya çıkan edebiyat da o denli kadim ve derin olmuştu.

Aynı manaya tekabül eden onlarca kelime bulunabiliyordu. Önce vasıf bakımından, teşbihte bir kelimeyi izah etmek için kullanılan bir diğer kelime, sonraları teşbih edatı olmaksızın

kullanılıyor, daha sonraları ise bu kelime, benzetildiği kelimenin yerini alıveriyordu. Böylelikle kelime iki farklı manayı ifade etmeye başlıyordu. Misal önce “Ay gümüş gibidir” deniyor, sonra “Ay gümüştür” oluyor, en son olarak da Ay kelimesi yerine gümüş kelimesi kullanılmaya başlanıyordu.

Esrarname de aksi gibi tam bu dönemlerde yazıldığından üstelik de bir değil tam üç lisan vasıtasıyla vücuda getirildiğinden, Tır-i Danende’nin misal, toprak derken gerçekten de toprağı mı yoksa toprağa benzeyen başka bir şeyi mi kastettiği bilinemiyordu. Neyse ki aralarında İbrahim Ethem Bey gibi bir ilim menbaı vardı da kitabı yavaş yavaş da olsa çözebiliyorlardı. Sebatla çalışırlarsa kotaramayacakları iş değildi.

Şimdiden birkaç sırra vakıf olmuşlardı bile. İşe yarayacak yahut Nagehan’a herhangi bir kabiliyet kazandıracak sırlar değildi bunlar. Tek başlarına pek bir manaya işaret etmeseler de İbrahim Ethem Bey, çözülen beyitlerin birer miftah, yani diğer beyitlerdeki gizleri açığa çıkaracak düsturlar olduğunu söylemişti. Demek ki düğümü doğru yerinden tutmuşlardı.

Nagehan yıllardır kitabı elinde bulundurduğundan her mısraını neredeyse ezberlemişti. Zaten çözebildiği kadarını çözdüğü için de diğerlerine pek faydası dokunmuyordu. Bu yüzden yalnızca müsvedde kâğıtlara kitabın bir nüshasını çıkarmada faydalı oluyordu. İbrahim Ethem Bey ve Kemal akşamları kitabı bırakıp da eve gitmesini defalarca istemiş olsalar da Nagehan buna kati surette karşı çıkmıştı. Zaten sırrını -her kim olursa olsun- birilerine açtığı için kendini müdafaadan mahrum hissediyordu, bir de onu kimselere veremezdi.

İşte günler böylece geçip gidiyordu. Talebeler ve hademe taifesi tatillerini bitirip de geri döndüklerinde işleri biraz daha zorlaşmıştı ama İbrahim Ethem Bey’in talimatları sayesinde bu sıkıntıyı da aşmışlardı. Gündüzleri talebeler varken herhangi

birinin Ali Paşa'nın yeğenini tanınması ihtimaline karşı Kemal ortalarda görünmüyordu. Hademelere de külliye'nin bazı kısımlarında dolaşmak yasaklanmıştı. Doğrusu bu, hademe taifesinin omuzlarından vazife hamulesinin bir kısmını aldığı için vaziyetten herkes memnundu ve kimse çıkıp da neden diye sormamıştı. Nagehan ise bir gölge kadar sessizdi. Onu kimsenin düşünmesine zaten gerek yoktu.

Esrarname üzerinde kafa yormaya başlayalı on sekiz gün olduğunda mühim inkişafât kaydetmişlerdi. Yine Nagehan'dan başkasında işe yaramayan birkaç kabiliyetin sırrını da çözmüşler, kızın boynuna, dadısının nazara karşı yazdırıp zorla taktığından başka iki tane daha muska takmışlardı. Artık Nisfiye'nin bulunması an meselesiydi.

Nagehan yine de endişeliydi. Ellerindeki yarının içerisinde bulunan sırların hepsinin çözülmesi bir hayalden ibaretmiş gibi geliyordu. Bu endişesini İbrahim Ethem Bey'e açtığı anda adam tebessüm etti, "Çözeceğiz efendim, neden çözemeyelim? Kehanete bakılırsa bir şekilde birleşecek bu Esrarname... Lakin biz mi buluruz diğer yarıyı, yoksa diğer yarının sahibi mi bizi bulur, onu bilemem. Bir de yangın meselesi var tabii. Allah vere de eteklerimiz tutuşmaya..." Kemal kendini tutamayıp gülmüştü. Nagehan ise neden bahsedildiğini anlamadığı için öylece bakıyordu. Nihayet İbrahim Ethem Bey, Nagehan'ın anlamadığını fark etti de "Kehanet diyorum efendim, Zervani delisinin saçmaları var ya..." diye izah etti. Fakat Nagehan hâlâ anlamamıştı. Zervani'yi de kehanetlerini de bilmiyordu, "Ne diyorsunuz siz İbrahim Bey? Ben kehanet mehanet bilmiyorum. Ne biliyorsanız bana da anlatın. Vallahi darılıyorum ama..."

İbrahim Ethem Bey, Nagehan'ın bu mevzuu hakikaten bilmesine çok şaşırmıştı. Kehanetin Esved'i işaret ettiği herkesin dilindeydi ama Esved'in bundan haberi yoktu. Acayip işti

doğrusu. Sonunda İbrahim Ethem Bey baştan sona anlattı da Nagehan malumat sahibi oldu.

“Nereden bileyim ben bunu? Biz hanımlar sizin gibi içtimai meselelere dâhil olmayız ki... Hem nereden duyacağım? Ahbaplarımla kahvehanelerde yahut kıraathanelerde buluşup sohbet etmek gibi bir alışkanlığım yoktur.” dedi Nagehan. Sesinden biraz kırıldığı anlaşılıyordu. Belli ki daha önceden anlatılmış olmasını bekliyordu.

Nagehan kırılgınlığı bir kenara bırakıp İbrahim Ethem Bey’e kehanet hakkında ne düşündüğünü sordu. İnsanlar, Esved ilk kez ortaya çıktığı zamanlarda bunu bol bol konuşup mevzuu eskitmişlerdi ama duydukları Nagehan için yeniydi ve alakasını cezbetmişti. İbrahim Ethem Bey, elini ‘boşver’ der gibi sallayıp, “Aman, bakmayın siz bu zırvalara. Bizler Allah’a inanan insanlarız. Falmış, kehanetmiş, bunlar hep şeytanın işleri. Kimse bilemez neler olacağını...” dedi. Nagehan yine de ikna olmamıştı. Zırva olsa da çok isabetliydi. Kehanetin yarısı tuttuğuna göre diğer yarısı da tutabilirdi. Yani güneş diye bahsedilenin Esrarname olduğu, zelzeleyle ikiye bölündüğü ve siyah yıldızın ise Esved olduğu gayet barizdi. O halde diğer söylenenler de gerçekleşemez miydi? Öyleyse siyah yıldızın yok oluşundan ve yangından korkmak icap ederdi. İbrahim Ethem Bey’le Kemal inanmadıklarını söyleseler de bal gibi inanıyorlardı. Çünkü Nagehan ikisinin suratında da endişe ifadesi sezmişti.

İnansalar da inanmasalar da fark etmezdi. Düşünüp durmanın bir manası yoktu. Lafı değiştirme vazifesi Kemal’e düşmüştü. “Boşver sen şimdi bunları,” dedi Nagehan’a, “ben bugün ne badireler atlattım bir bilsen... Az daha yakalanıyordum amcam. Bugün külliyeye gelesi tutmuş. İbrahim Ethem Bey’e Esrarname ile ilgili bir haber var mı, hakikaten Esved’de mi acaba, diye sormaya.” Nagehan heyecanlanmıştı. “Eee...” dedi.

“Yok, merak etme yakalanmadım. Son anda kurtardım paçayı. Yalnız bir müddet dolapta saklanmak zorunda kaldım o kadar...” Nagehan gülmeden edemedi. Bir gösterdiği dolaba baktı, bir de Kemal’e... Küçük dolapta zavallı iki büküm durmuş olmalıydı.

İbrahim Ethem Bey, lafı devraldı. “Endişe etmeyin Nagehan Hanımefendi. Kendisine, bu işi çözebileceğimizi pek zannetmiyorum, diye yalan söyledim. O da benimle aynı fikirdeydi. İpucu olmazsa çözmemiz mümkün olmaz, değil mi? Babanız epey bir müddettir benden ses çıkmayınca haklı olarak merak edip gelmiş. Hatırlarsanız gizli bir cemiyetin azalarıyız babanızla... Ama yakın zamanda bir daha külliye geleceğini zannetmem. Siz müsterih olunuz.”

Nagehan’ın yüreği burkulmuştu. Babasını o kadar çok seviyordu ki, ona yalan söylemek, ondan gizli işler çevirmek vicdanını sızlatıyordu. Ama başka çareleri yoktu. Babası öğrense hem çok kızar, hem de Nagehan’ı Esvedlikten men ederdi. Bu sırrı gizlemekten başka yol yoktu.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Kapan Çayı boyunda, Balıklı Hamamı'nın kubbeli cenahına nazır, şimal cephele üç katlı koca Sarı Konak, Yemenli bir ipek tüccarı tarafından satın alınmıştı. Konanın çift kanatlı, pirinç mandalları altın gibi parlayan pencereleri, hamamın Koca Çınar tarafındaki sokakta kırk yıldır ayakta duran Camgöz Hilmi Efendi'nin Kıraathanesi'nden pek rahat müşahede edilebildiğinden meraklı ahali kıraathaneyi dolduruyor, Camgöz'ü ziyadesiyle memnun ediyordu. Satılan kahvenin, tütürülen nargile ve kiraz ağacından yapılmış tütün çubuklarının haddi hesabı yoktu. Camgöz, lüzum eden parayı şimdiden devşirdiğinden nihayet zevcesini mukaddes topraklara götürebilecek, Arafat'ta Âdem'le Havva'nın buluştuğu yerde el ele tutuşup manevi huzura erişebileceklerdi.

Sarı Konak gösterişli olduğu kadar kem talihiyle de meşhur olduğundan, satın alanın hangi servet ve cesaret sahibi zat olduğu pek merak ediliyordu. Vaktiyle Divan-ı Hümayun'da vazife eyleyip tekaüd eden bir paşa tarafından zevcesi, oğulları, gelinleri ve torunlarıyla sükûnet içerisinde yaşayıp gitmek maksadıyla, Germiyanlı Evliya Çelebi'nin torununa ait "Germiyan'da yaşayan yaşlanmaz" lafzına binaen yaptırılan konak, hane ahali-sinin cümleten veremden toprağın altına girmeleriyle kısacık zamanda sahipsiz kalıvermişti. Mirasa konan edepsiz yeğen ise

parasını kumarda yemek için konağı hemen elden çıkarmak istediye de maalesef bir alıcı bulamamıştı.

Sarı Konak'ı alan tüccarın ne kadar ödediği hakkında pek çok tahmin yürütülüyor, uğultu bakımından arı kovanına dönen kıraathanedeki sükûneti sağlamak isteyen Camgöz'ün "zenginin malı züğürdün çenesini yorarmış" tespitiyle mevzu değişse de laf dönüp dolaşıp yine tüccarın servetine geliyordu.

Söylenene göre tüccar yalnızdı. Kendisiyle, kara kuru ama bembeyaz kuşamlı bir oğlan çocuğu olan ayakçısından başka kimse kalmıyordu konakta. Adam muhakkak divane olmalıydı. O kadar para döküp on yedi oda, üç büyük sofa, bir ahır, iki bahçe, bir sarnıç, iki kuyu, bir dönme dolaplı yemek salonu ve müstakil bir mutfak müstemilatından müteşekkil bir konağı ayakçısı sayılmazsa yalnızca kendisi için satın almıştı. Hem de hiç korkmadan... Akli başında hiç kimse, orayı malum şöhetinden dolayı satın almak istemezdi.

Eve giren eşyayı on iki hamal bir gün içinde güç bela taşımıştı. İran halıları, Frenk mobilyaları ve şark işi mefruşatının yanı sıra bir de kuyruklu piyano girmişti konağa. Demek ki tüccar zengin olduğu kadar ilim irfan sahibiydi de. Ecnebi musikisine alaka duyan biri muhakkak oralarda tahsil görüp sanat aşkına erişmiş olmalıydı.

Tahminler çoktu fakat tüccarın şahsiyeti hakkında en ufak bir malumatı dahi olan yoktu. Hakiki istihbarat elde edilene kadar da bu tahminler artarak devam edeceğı benziyordu. Camgöz'ün duası da buydu. Tüccar biraz daha dedikodu konusu olur da kıraathane dolup taşarsa, Allah'ın izniyle, seneye umre yolu bile gözükebilirdi.

Kendi konaklarının hemen üst sokağında bulunan Sarı Konak'ın satın alındığını Ali Paşa da duymuştu. Epeydir boş duran konağı

kimin satın aldığını o da merak etmiş, kimselere belli etmese de 'hayırlı olsun' bahanesiyle Sarı Konak'a bir uğramıştı. Tüccarı soranlara ise "Senin benim gibi adam işte. Gulyabani olacak değil ya." cevabını veriyordu.

Nagehan hiç sevmezdi böyle dedikoduları, merak da etmezdi. Hane ahalisinden Sarı Konak'ın sahibine dair sorular sormayan da bir tek o olmuştu. Zaten akli fikri Esrarname'deydi Nagehan'ın, böyle yevmî meselelerle kafasını meşgul edemezdi.

O sabah da yine Esrarname'yi düşünüyordu ki kapının tokmağının tiz sesini duydu. Gelen bir kadındı. Annesi, yengesi, Gülçehre Dadı ve babaannesi şüpheli bir şekilde dışarı çıkmışlardı. Mutlaka bir şeyler karıştırıyorlardı ama onları sonra düşünecekti.

Bu sebeple misafiri karşılamak vazifesi, kapıya çıkmayı pek sevmeyen soğuk nevale Nagehan'a düşmüştü. Üstünü giyip aşağıya indiğinde mutfakta çalışan kızların kapıyı çoktan açtıklarını gördü. Kızlar dehşete düştüklerinden olsa gerek, Nagehan'a seslenmeyi akıl edememişlerdi.

Geleni görüp de nutku tutulmayan olamazdı. Siyah bir çarşafa sarınmış bir kadın, heyula gibi kapıda dikiliyordu. Mübarek, açık kapıdan içeri giren aydınlığa bile mani oluyordu. Mümkün olamazdı. Bu cüssede bir kadın... Olacak şey değildi.

Nagehan hemen omuzlarına attığı örtüsünü başına sarıp ağzını da başörtüsünün kıyısıyla kapattı. Aklına ilk gelen, konakta kimsenin olmadığı bir vakti kollayan Hüdaverdi'nin çarşafa bürünüp konağa geldiği olmuştu. Nagehan'dan umudu kesip cüssesine yaraşır tosunlukta bir kızla evlendiğinden beri sesi çıkmaz, sokaklarda boy göstermez olmuştu ama yine de belli olmazdı. Erkek milletine dört hatun helal olduğuna göre Nagehan'ı ikinci hanım olarak aimak istiyor olabilirdi.

“Ne istiyorsun?” diye sordu Nagehan sertçe. Gelenin erkek olduğunu fark ettiğini belirtmek ister gibiydi. Cüsseli kadın -yahut erkek- bir adım daha gelip “Evin büyük hanımıyla görüşecektim ben, küçük hanımefendi.” dedi. Nagehan rahatlamıştı. Gelenin sesi bir erkeğe ait olamayacak kadar ince ve pürüzsüzdü. Hatta hali hazırdaki cüsse görmezden gelinirse billur gibi bir sestti bu.

Nagehan, yaptığı edepsizlikten utanıp hemen başını açtı. Zavallı kadın muhakkak daha evvelden yüzlerce defa böyle bir muameleye maruz kalmış olmalıydı. “Büyük hanım, yani babaannem konakta değil. Evin diğer hanımları da dışarıdalar.” Nagehan evde kimsenin olmadığını söylemekle tedbirsizlik ettiğini düşünüp hemen ekledi: “Babam konakta ama...”

Hizmetçi kızlar “Ali Paşa geldiler mi? Biz hiç duymadık küçük hanım, yanışınız olmasın.” deyip işi bozmasalar olmazdı. Nagehan gözlerini patlatıp bakınca kızlar durumu anladılar ama iş işten geçmişti.

Cüsseli kadın gözlerini yere devirdi. “Hay Allah,” dedi, “ben de konaktadırlar demiştim. Çok da uzaktan geldim. Müsaade ederseniz burada bekleyeyim.” Nagehan yabancı bile olsa misafiri orada bekletmenin çok ayıp kaçacağını düşünüp kadını yukarıya davet etti. Koskoca Esved, bir kadınla başa çıkardı nasıl olsa...

Konağın haremine geçip oturdular. Tüm ısrarlara rağmen kadın, ikram kabul etmiyordu. Nagehan bunun suratın açılmaması için olduğunu tahmin etmişti ki kadın da aynısını söyledi. “Müsaadenizle bir şey içmeyeyim ben. Suratım görülecek gibi değil. Küçükken yandığım için kimselere göstermiyorum yüzümü. Halime alıştım ama insanların nazarlarına bir türlü alışamadım. Beni mazur görün lütfen.” Nagehan bir kez daha utanmıştı kadın hakkında peşin hükümlü davrandığı için.

Cüsseli kadın hâlâ ne için geldiğini anlatmamıştı. Dahası, adını bile söylememişti. Nagehan sorunca hacmine hiç de uymayan hanım hanımcık sesiyle adını söyledi. Kadının adı pek talihsiz bir şekilde Nazenin idi...

Kadın, konağa ne için geldiğini anlatmaya başladı. "Küçük hanımcığım, bendeniz esas itibariyle konağın büyük hanımefendisinin zat-ı âlilerinden istihdam talep etmeye geldim. Kabiliyetlerimi Ali Paşa gibi büyük bir zatın konağında istifadeye sunmak niyetindeyim. Hatırlı eşraf-ı a'yanın tavsiyesiyle gelmiş bulunmaktayım."

İşte anlaşılmıştı. Kadının derdi paraydı. Nagehan yine de terbiyeli davranıp "Evet..." dedi. Nazenin Hanım devam etti: "Bendeniz aslen Bağdatlıyım. Tahsilimi orada gördüm. Meziyetim tılsımlı yemekler pişirmektir. Farzı muhal tasa içerisindediniz. Hemen bir tatlıyla derdinize derman olurum. Diyelim ki gelin oldunuz ama gerdeğe girmekten korkuyorsunuz, dermanınız bende... Gerdeğe girdiniz de olmadı, aman anlayın işte... Neyse, beyinize bir cezerye kaydattım mı tamamdır. Çok mühim misafirleriniz gelecek ve siz ikramınızla onları büyülemek istiyorsunuz. Bendeniz saray mutfağından âlâ yemekler hazırlıyorum."

Nagehan, kadından sıkılmaya başlamıştı. Belli etmeden iç geçirdi ama kadın durumu anlamış gibiydi. Çabucak Nagehan'ın alakasını cezbedecek şeyi söyledi: "İmkânsız aşkın dermanı da bende... Kurabiyelerimi ikram ettiğiniz bey, ayaklarınıza kapanmazsa bu işi bırakırım."

Nagehan şimdi ikna olmuştu. İbrahim Ethem Bey'i kendine divane etmek için ne gerekirse yapmaya hazırdı. Hatta bu iş için bir şarlatana itimat etmek gerekse bile mühim değildi. "Tamam," dedi Nagehan çabucak, "konağa aldım sizi. Büyük Hanım'ı ikna etme işini bana bırakın. Yalnız annem, yengem ve babaannem geldiğinde onlara aşktan meşkten bahsetmeyin."

Sarı Konak'ı alan kişi Muntazar'dan başkası değildi. Etrafa hesapsızca dağıttığı, üzerinde kendisine benzeyen, patlak gözlü, sivri burunlu bir adamın suretinin nakşedildiği çil çil altın paralarla satın almıştı her şeyi. Soranlara, paralardaki suretin meşhur Yemen Valisi Ziyaeddin El Yemeni'ye ait olduğunu, kendisininse El Yemeni'nin dördüncü kuşaktan torunu oluşu sebebiyle benzerliğin dikkate şayan olduğunu anlatıyordu.

Yanındaki ayakçı ise başına gelen talihsiz hamam vakasından sonra su ve Girit sabununun insana ne büyük keyif verebileceğini keşfederek yıkanmayı kendine adet edinen Ali Cengiz'di. Muntazar, onu da emektar mahdumları Habeşi'kırması bir ailenin çocuğu olarak tanıtmıştı. Doğrusu Muntazar, Yemenli tüccara benzemese bile, Ali Cengiz kapkara suratıyla tam bir Habeşi gibiydi.

Muntazar o vakte kadar özenip de alamadığı ne kadar eşya varsa lüzumlu lüzumsuz demeden konağa doldurmuştu. Kuyruklu piyano da bu eşyalardan biriydi ve lüzumsuz olduğu aşikârdı. Hep özenci olduğundan yine de almıştı işte... Çalışıp alın teriyle kazanılmayınca paranın sağa sola saçılması işten bile değildi.

Konak yerleştiriledursun, Muntazar ilk iş olarak tavan arasındaki tek pencereyi kendine tahlilhane yapmak niyetiyle tanzim etmeye koyuldu. Kapıdan girince tam karşıda bulunan pencerenin dışında tahta kepenkler bulunduğundan, istendiğinde oda zifiri karanlık olabiliyordu.

Karşılıklı iki duvarda bulunan raflar ise kullanılacak malzemenin yerleştirilmesine pek müsaitti. Ayrıca duvarlardaki tam altı adet kandil, içlerine yağ koyulur koyulmaz iş görmeye hazırды. Burası daha evvelden muhakkak kütüphane yahut çalışma odası olarak kullanılıyor olmalıydı ve tam Muntazar'a görey-

di. Koskoca konakta günlerce tıklıp kalacağı tahlilhanesine bakmaya doyamamıştı.

Bir de çekmecelerden birinin dibinde gümüş bir yüzük bulmuştu. Konağın eski sahiplerinden kalan bu tek eşyayı tereddüt etmeden parmağına geçirdi. Yüzüğün üzerine nakşedilmiş, birbirine dolanmış iki yılan tasviri çok tanıdıktı, ama Muntazar bu sureti daha önce nerede gördüğünü çok iyi bilmesine rağmen buna bir mana veremedi.

Ne yüzüğün üzerindeki sureti ne de başka şeyleri düşünmeye vakti vardı. Hemen işe koyulması lazımdı. Çözülecek iki sır daha vardı ve tuhaf yabancınn Esrarname'nin çalınacağını bildirdiği vakte sadece altı gün kalmıştı. Kendi kendine yabancınn her şeyi bilmesinin imkânsız olduğunu söylese de temkini elden bırakmak istemiyordu. Haber verilen vakit geldiğinde Esrarname'yi koynundan bile çıkarmayacaktı.

Muntazar, o vakte kadar ne yapıp da Esrarname'nin diğer yarısını ele geçirebileceği üzerine çok kafa yormuştu. Türlü türlü fikirler dolaşmıştı kafasında. Mesela günlerdir yeni satın aldığı konağı baykuşlar misali gözetleyip duran meraklı ahalinin do luşt uğu kıraathaneyi ateşe verse Esved muhakkak gelirdi. Lakin onunla nasıl başa çıkacağını bilmeden işe koyulursa kendini ifşa ettiğ iyle kal ırdı.

Bir ara yalandan mazlum olmayı bile aklına koymuştu. Farzı muhal belindeki kesede duran paracıklarına göz diken bir eşkıya yolunu kesse, canına kastetse Muntazar da feryat edip aman dilese Esved gelmez miydi? Elbet bir işi yoksa gelirdi fakat gelse Muntazar ne yapacaktı? Bakalım kendi kudreti yetecek miydi ona? Dimyata pirince giderken elindekinden de olabilirdi. En iyisi şarkî yarıyı sinsice çalmaktı. Bunun için de önce kendi parçasını çözmeli, göstereceği yolu takip etmeliydi.

ON ALTINCI BÖLÜM

Nagehan'ın amcası Halid Bey sabah namazını camide eda etmeyeli yıllar olmuştu. Nefsini mürşit belleyen çoğu erkek gibi akşamdan sabah namazı için camiye gitmeye karar verip sabah cayan, sanki yattığı yer kaçiverecekmiş gibi namazını hemen döşeginin dibinde kılıp "âmin" dediği gibi yatağına kıvrılanlardandı. Üstelik namazı tek gözü açık kılmış gibi yastığa beş kala uyurdu. Allah affetsin, camiye gitmek, uykuyu katletmek demekti onun için.

Fakat o sabah işin ucunda yalnızca cennetteki köşke eklenecek billur bir tuğla yoktu. Dünyevi köşklerin altın tuğlaları düşürmüştü Halid Bey'i yollara... Hem zor geldiği, hem de ağabeyi Ali Paşa ile çıkışta karşılaşmak istemediği için arka saflarda durmuş, tesbihatı beklemeden kendini avluya atıp çabucak çıkmıştı camiden.

Alaca karanlıkta etrafına bakınıp kimsecikler olmadığına emin olunca Hisar tarafına meyletti ve adımlarını sıklaştıırıp iki gün önce sözleştiği yabancıyla buluşmak üzere bilmediği yerlere doğru yürümeye koyuldu.

Ali Paşa Konağı'nın bir üst sokağında kalan Sarı Konak'ı gözetleyen ahalinin mevzilendiği Camgöz Hilmi Efendi'nin kırathanesinde oturmuş tütün çubuğu içerken, kırk yıllık ahbap

gibi yanına oturup iyice dibine sokulan bir delikanlı huzurunu kaçırmıştı. Fakat delikanlının, kulağına fısıldadıklarından sonra ne selam vermeden gelip oturması, ne de dibine kadar sokulması rahatsızlık verir olmuştu. Çünkü delikanlı meşhur Anzar Definesi'nden bahsetmişti. Papaz büyü, kırk düğümcük laneti ve domuz sidiğiyle mühürlenip koca yüzü görmeden öteki âleme gözleri açık gitmiş kırk bakirenin mezarından alınan kırk çeşit toprakla gömüldüğü rivayet edilen definenin vaat ettiği zenginlikler her definecinin iştahını kabartırdı.

Söylenenler doğruysa Anzar denen Rum, Süleyman Peygamber'in Melike Belkıs'a götürdüğü yakutlu zümrütlü hediyeleri gölgede bırakacak bir servete sahipti. Zenginliğin en bariz meziyeti olan pintiliğe fazlasıyla malik olan bu adam, fakir kardeşine ve onun sefil ailesine koklatmamak için servetini ne kendi yemiş, ne de başkasına yar etmişti. İşte çeşit çeşit büyüler ve lanetlerle muhafazaya alındığı rivayetleriyle dillere pelesenk olup duyanı meraklandıran define, varını yoğunu gömdüğü için kardeşinden bile daha sefil halde ölen bu adam tarafından defnedilmişti.

Delikanlı daha ilk cümlesiyle tavlamiştı Halid Bey'i. "Sizin gibi usta defineciler yolumuzu aydınlatıyor Halid Beyciğim. Namınız kulâğıma gelince, sırrımı paylaşacağım zat-ı muhteremi bulduğumu idrak ettim. Sizde tecrübe, bende de Anzar Definesi'nin yerini gösteren bir harita var. Gelin birlik olup çıkaralım şu pintinin definesini. Kırıştık mı siz sağ, ben selamet..."

Halid Bey o güne kadar Anzar Definesi'nin yerini işaret ettiği iddia edilen tek bir haritayla dahi karşılaşmamıştı. İnsanlar defineden de onun bahsinden de vebalı gibi kaçtıkları için, işin şakası bile yapılmazdı. Sahtekârlar bile imtina ederdi onun sahte haritasını çizmekten. İşte bu yüzden Halid Bey, çıtırtı duymuş tavşanlar gibi teyakkuza geçivermişti Anzar lafını duyunca. "Ya

lanetlerle büyüler ne olacak?” diye sorduğunda yabancı tebesüm edip göz kırpmıştı. Bir bildiği vardı demek ki. Eh, hal böyle olunca Halid Bey’e de “varım” demek kalmıştı. İki gün sonrası için randevulaşıp ayrılmadan evvel, define hakkında konuşup istahlarını kabartmaktan da geri durmamışlardı. Yeni ahababı yaman defineciydi doğrusu.

Yalnızca Hisar Kalesi’nin surları etrafında olduğu bilinen definenin yeri hakkında pek malumat yoktu. Elbette rivayetler çoktu ama büyülerden korkmayıp gözlerini karartan ve sur diplerini eşeleyen üç beş kişi bunları çürütmüştü. Şimdi toprağın bağrını deşme sırası Halid Bey’deydi. Hızlı hızlı hedefine doğru yürürken çok yakında kavuşacağı serveti düşünüyordu. Heyecandan birbirine dolaşan bacaklarını zapt etmek için arada bir durup soluklansa da sakinleşemiyordu. Yıllardır beklediği fırsat tam kucasına düşmüştü.

Delikanlıyla buluşacakları yere geldiğinde, alacakaranlık keşafetini azaltmış, surlar aydınlanmaya başlamış, yeni ahababı ise çoktan gelmişti. Halid Bey neşe içinde delikanlıya doğru seğirtip etrafına bakındı. İki gün evvel “Kazma kürek işini bana bırak.” diyen delikanlının yanında hiçbir şey yoktu. Halid Bey hayal kırıklığına uğradıysa da belli etmedi.

Kazacakları nokta, bulundukları yerde değildi. Surların kuzeyde kalan kısmının define gömülmeye hiç de müsait olmayan bir yerine vardıklarında gördüğü kazma ve kürek Halid Bey’i heyecanlandırmak yerine sukutuhayale uğratmıştı. Define gömülecek yeri yüz kulaç öteden tanırды çünkü. Burası bir kere düz değildi. Hadi istisnadır dense bile, definenin yerini sonradan bulmak için bellenebilecek herhangi bir emare yoktu. Ayrıca kıymetli metalin yıllardır gömülü durduğu yerlerde peyda olan kellik de mevcut değildi, her yer ot ve çalılık kaplıydı. Halid Bey sinirlenmişti ama kendinden beş kuruş para

almamış olan bu delikanlının sahtekârlık yapması halinde ne gibi bir menfaati olabileceğini de çözemiyordu. Demek ki o da inanıyordu defineyi bulacağına.

Halid Bey adını bile bilmediği bu delikanlıyı birkaç kez “buradan bize ekmek çıkmaz, bırakalım gitsin” diye uyarmaya yeltendiyse de adam hışımla kazmaya devam etmişti. Güneş bir adam boyu yükseldikten sonra küreğin ucuna değen bir şeyin çıkardığı tok ses Halid Bey’in yüreğini ağzına getirecek, delikanlı hakkında ne kadar yanıldığını düşündürtecekti. Evet, aşağıda gerçekten de bir şey vardı. Yükselen kızgın güneşin altında kan ter içerisinde kazdıkları bir kulaçlık çukur, Anzar denen Rum’un sırrını fısıldamak için açılmış bir ağız gibi duruyordu.

Ayaklarının altındaki toprağı elleriyle eşelemeye ilk yeltenen delikanlı olmuştu. Onun ardından da Halid Bey girişti işe. O güne kadar pek bir cefa görmemiş nazenin elleri toprağı bulanmış, muntazam kesilmiş tırnakları kapkara olmuştu; define aşkı gözünü kör etmişti sanki.

Nihayet kırmızı kilden mamul olduğu kürek darbeleriyle çizilen cidarında açılan derin izlerden belli olan, onca yıl rutubetli toprağın altında kaldığı için kapkara kesilmiş ağır bir küpe ulaşılar. Etrafındaki toprağı temizleyince küpün karın genişliği Halid Bey’i dehşete düşürdü. Kırk Haramilerin Ali Baba’dan gizlenmek için girdiği küpler bile bunun yanında küçücük kalırdı.

Halid Bey kazmayla küpün ağzını kıracağı sırada delikanlı koluna yapıştı. “Lanetler ne çabuk da uçuverdi aklınızdan Halid Bey?” Kazmayı bırakan Halid Bey ‘ne yapacağız şimdi’ der gibi bakınca delikanlı güldü. “Bir şey yok kuzum, ne lanet ne bir şey... Hepsini ben uydurdum.”

Halid Bey tam delisine çattığını düşünüyordu. Rivayetler delikanlının yaşını on kere katlayacak kadar eski bir zamandan

geliyordu. En yaşlı defineciler bile anlatılanları dedelerinden duyduğuna göre nasıl o uydurmuş olabilirdi ki?

Yeniden kazmayı kaldırdığında delikanlı bir kez daha koluna yapıştı. Bu kez sinirlenmişti. Gözlerinden âdeta ateş fişkırıyordu. İnsanüstü kuvveti Halid Bey'i dehşete düşürmüştü. "Bırak kazmayı! Sana bu definenin yerini neden söylediğimi izah etmenin vakti geldi. Senden istediğim bir şey var. Onu bana verirsen bu küpteki her şey senin olur. Anlaştık mı?" Halid Bey biraz korkarak kafasını sallayınca delikanlı devam etti: "Sakın beni kandırmaya çalışma, aldanan sen olursun. Kulağını aç da iyi dinle. Bana Esrarname'yi vereceksin! Anladın mı?"

Halid Bey ilk kez duyduğu Esrarname lafzını, dimağının en karanlık köşelerinde boş yere ararken bir yandan da delikanlıyı oyuna getirme planları kuruyordu. Sonunda "Tamam," dedi, "onu sana vereceğim. Ama tahmin edersin ki yanımda değil. Bırak da kırayım şu küpü. İçinde ne olduğunu görmezsem meraktan ölürüm, sen de Esrarname'ye kavuşamazsın."

Delikanlı, Halid Bey'in yalan söylediğini anlamıştı. Yine de küpü açmasına izin verdi. Gün ışığına çıkar çıkmaz parlayıp gözleri kamaştıran altın, yakut ve zümrütler Halid Bey'i sevincinden deliye döndürmüştü. Sevincini paylaşmak için kafasını küpten kaldırıp delikanlıya baktığında gözleri fal taşı gibi açılıverdi. İnsan evladı zannettiği kişi değişmiş, akıllara durgunluk veren suretiyle heyula gibi karşısına dikilmişti. Halid Bey, tutulan diliyle konuşmak için boş yere uğraşıyordu.

Sapsarı bir dumandan yaratılmışa benzeyen mahlûk, insanı andırır tek yeri olan kafasını, omuzlarının üzerinde tam bir tur döndürüp insanın kanını donduran hareketlerle etrafı kolaçan ettikten sonra, derin ama şiddetli sesiyle konuşmaya başladı. Halid Bey'in dil tutukluğundan sonra kapıldığı titreme hali işte tam bu esnada, yani mahlûk konuşmaya başladığında peyda oldu.

“Sana bu küpün sırrını anlatayım da dinle: Anzar diye biri yok. Bu küpü ben sakladım, dediğim gibi rivayetleri de ben uydurdum. Parayla işim yok. Sırf Esrarname’yi alabilmek için yaptım bunları. Asırlar evvel bana yasaklanan sayfaları alabilmemin tek yolu, sahibinin onları kendi arzusuyla vermesi... Sayfalar sende sanmıştım, fakat yanılmışım. Esrarname’nin sahibini kandırabilmek için şimdi her şeye baştan başlamam gerekecek. Kusura bakma artık Halid Bey, seni de hem titrek, hem de l l bıraktık.”

Halid Bey konuşamasa da mahlûk “sen kimsin” diye sorduğu- nu anladı. Zavallı adam bu kadar izahatı hak etmişti doğrusu. Mahlûk, insanın i ini buz kestiren o davudi sesiyle yeniden konuştu: “Adım Asfar, ateşten yaratılanlardanım. Bana ait olanı bulmak için zamanda ve mekânda geziyorum. Hislerim insanoğlundan kuvvetlidir ama nasılsa sende yanıldım. Sırf Esrarname sende diye on asır evvele gidip bu defineyi g md m. Rivayetleri salıp yanına geldim. şimdi işe yeniden başlamak lazım. Esrarname’nin sahibini ve onu cezbedecek şeyi bulmalıyım. Gelelim defineye... Bana faydan olmadığına göre onu hak etmedin demektir.”

G z açıp kapayana kadar çakıl taşlarıyla doluveren k p Halid Bey’i üzüntüye boğmuştu. Asfar, son umudu da tükenen adamı kekeleyip titrerken bırakıp gözden kayboldu.

Nagehan sabaha karşı sessizce girdiği odasının penceresini kapatır kapatmaz önce Halid Amcası’nın, sonra da babasının konaktan çıkıp camiye yöneldiklerini g rm şti. Ucuz atlatmıştı doğrusu. Babasının camiye gidiş vakti hayatta şaşmazdı ama amcasının o sabah çıkması beklenmedik bir durumdu.

Görülebileceği endişesiyle pencereden çekilip perdeyi kapattı. Az önce kıl payı kurtulan sanki kendisi değilmiş gibi hemen

hülyalı bakışları uzaklara daldı, yüzünde kocaman bir tebessüm peyda oldu. Derin bir nefes alıp elini kalbinin üzerine koydu. Minicik bir kuş, kafesinden kurtulmak için çırpınıyordu sanki.

Elbette tüm bu sersemliğin müsebbibi İbrahim Ethem Bey'di. O gece ilk kez eline dokunmuştu Nagehan'ın ve kızcağızın aklını başından almıştı. "İyi ki siz varsınız Nagehan Hanımefendiciğim. Siz olmasanız kim bilir kimlerin eline düşerdi Esrarname." deyip avuçlarının arasına alıvermişti sağ elini. Nagehan ayaklarının yerden kesildiğini hissetmişti. Birkaç dakika sonra gerçekten de ayaklarının yere basmadığını hissettiğinde pek utanacaktı. Demek insanoğlunun mutluluktan uçabildiği bir gerçektir.

Ziyadesiyle yorgundu fakat aksi gibi bir damla uykusu yoktu. Elini hafifçe kaldırıp duvardaki gömme dolaba uzattı. Dolabın kapağı hemen emrine karşılık verip açıldı, ipek bir gecelik süzülerek eline geldi. Yeni kabiliyeti pek kullanışlıydı doğrusu. Başta kuştüyü kadar hafif nesneleri çağırabiliyordu ama yaptığı talimler meyvesini verdikçe kabiliyetine alışıyor, nispeten daha ağır eşyaları düşürmeden kendine getirebiliyordu.

İşte boynundaki iki yeni muskadan ilki bunun içindi. Kemal'le İbrahim Ethem Bey nasıl da kıskanmışlardı bu yeni kabiliyeti... Yine onlarda işe yaramamıştı tabii. Nagehan Esrarname'nin yegâne sahibinin kendisi olduğuna an be an ikna oluyordu.

Diğer muska biraz daha kullanışsız bir kabiliyet vermişti. Yine de işe yarıyordu. Nagehan artık yanmadan avucunda minik alev huzmeleri vücuda getirebiliyordu. Minicik alevler çoğu zaman işe yaramasa da yine de pek havalıydı doğrusu. İbrahim Ethem Bey helâyâ gitmek için utana sıkıla izin isteyip kandile davrandığında nasıl da tutuşturmuştu kandilin fitilini? Zavallı adam daha bir mahcup olmuştu ama Nagehan kendisiyle

gurur duymuştı. İbrahim Ethem Bey'in helâyâ giderken yanına aldığı kandili yakmak kadar büyük şeref var mıydı ki bu âlemde?

Geceliğini giyip yatağına uzandı, bir o tarafa, bir bu tarafa döndü durdu ama bir türlü uyku denen nimeti tutturamadı. Gün çoktan ağarmış, konaktaki patırtılar artmıştı. O sabah patırtıların arasında yengesinin telaşlı sesi de kulağına çalınıyordu. Muhakkak bir hal vardı.

Sabahlığını giyip yeni uyanmış gibi odasından çıktı. Yengesiyle annesi sahanlıkta konuşuyorlardı, Nagehan amcası için endişe edildiğini anladı. Sabah namazından ağabeyiyle birlikte dönmeyen adamın Nihat'ın gönderilmesiyle, ticarethanesinde yahut civardaki kiraathanelerde de olmadığı anlaşılmıştı. 'Koskoca adam, belki bir ahabıyla takılmıştır' denebilirdi lakin mevzu Halid Bey olunca iş değişirdi. Evinden çıkmayı pek sevmeyen adam ya yine bir haltlar karıştırıyordu, ya da sahiden başına bir hal gelmişti.

İkinciye kadar beklendiyse de gelen giden olmadı. Nagehan çıkıp amcasını aramamak için kendini zor tutuyordu. Hava kararıp da hâlâ bir haber çıkmayınca Nagehan karalara bürünüp çıkmanın vaktinin geldiğini düşündü ama yine harekete geçemedi. Çünkü yakın bir zaman önce çeşnicibaşı, üstad-ı şikem yahut mesul-i matbah ve'l-eکل yani yemeden içmeden sorumlu kişi gibi acayip unvanlarla konağa alınmış olan Nazenin Hanım bir türlü Nagehan'ın yanından gitmek bilmiyordu.

Hiç evlenmemiş olan Nazenin Hanım cüssesine bakmadan kendini 'kız' sayıyor, Nagehan'ın odasına bol bol kız kıza çay içmeye geliyordu. Çaylar bitmiş, sohbet başlamıştı. Nagehan, amcası için iyice endişelenmeye başladığından ayıp mayıp dinlemeden Nazenin Hanım'ı odadan çıkardığı gibi hazırlanmaya koyuldu ve beş dakikaya kalmadan odasının penceresinden çıktığı gibi gitti.

Evvela Germiyan'ın sokaklarında şöylece bir dolandı ama amcası görünürlerde değildi. Zaten sokaklar bomboştu. O gece mübarek Berat Kandili olduğundan mukaddes geceden hayâ eden it kopuk istirahatteydi. Geri kalan ahali de zaten cami-lerdeydi. Yoksa Halid Bey de mi camiye gitmişti? Yok canım, görülmüş iş değildi.

Pekiyi, Halid Bey sancağın dışında bir yerlerde olabilir miydi? Nagehan işi sağlama almak için mamur alanların dışında kalan tarlaları da kolaçan etmeye koyuldu. Nihayet Hisar Kalesi surlarına yaklaştığında sayıklayan birinin sesini duydu ve sese gidip, eliyle koymuş gibi amcasını buldu.

Karanlıkta etrafını görebilmek için avucunda küçücük bir alev yaktı ve çukurda yatan amcasını gördü. Fakat neler olmuştu ona? Zavallı adamın nüzul inmiş gibi çarpılmış vücudu tir tir titriyor, dolaşan diliyle aman dilediği belli olsa da ne dediği anlaşılamıyordu. Sıkıca sarıldığı, içerisi çakıl taşlarıyla dolu küp de adamın aklını yitirdiğini düşündürüyordu insana. O fiyakalı Halid Bey ne hallere düşmüştü... Evvela onu konağa götürmek lazımdı. Gerisini hekimler hallederdi nasılsa.

Hisar'dan Ali Paşa Konağı'na gelene kadar kucağında taşıdığı amcasının titreyip durması Nagehan'a da bulaşmıştı sanki. Adamcağızı kapının önüne bıraktıktan sonra kapıyı çalmakta epey zorlanmıştı. Nihayet tokmağı denk getirip kapıya kuvvetlice vurdu ve gölgelere saklandı. Kapı açılıp, bağırışlarla ve çığlıklarla adam içeriye taşındıktan sonra pencereden girip karalarını çıkardı ve hemen konağın kapısına koştu.

"Sana neler oldu? Nerelerdeydin? Seni buraya kim getirdi?" Halid Bey hiçbir soruya cevap veremiyordu. Ağzından çıkan manasız laflar takırdayan dişlerinin sesine karışıp gidiyordu. Hekim mi çağırılmalıydı, hoca mı? Nihayet her ikisi de çağırıldı ve hekimle hocanın reçeteleri, aralarında herhangi bir ayrım

yapılmaksızın beraber terkip ve tatbik edildi. Fakat bir netice elde edilemedi.

Adamcağız başına gelenleri anlatamıyordu bile. Eline tutuşturulan kâğıda titreyen elleriyle yazmayı da başaramamıştı. Bu yüzden sorular sorulmaya başlandı. Hiç değilse kafasını emme basma tulumba gibi sallayabiliyor, böylelikle 'evet' yahut 'hayır' diyebiliyordu.

Sorgulama işine Nadide Hanım başladı. Kadının endişeden ve gamsız kocasına duyduğu hiddetten alev alev yanan gözleri Halid Bey'i peşinen sindirmişti. "Sabah camiye mi gittin?" Titreyen kafa 'evet' dedi ve sorgulama devam etti: "Çıkınca ticarethaneye mi gittin?" "Hayır." "Bir anda mı oluverdi bu hal?" "Hem evet, hem hayır..." Ne demekti bu şimdi? Sorgulama devam etti: "Sana bunu biri mi yaptı?" "Evet." "Tanıdığın birisi mi?" "Hayır." "Tanımadığın biriyle mi buluştun?" "Evet." "Ne işin vardı Allah'ın belası, tanımadığın adamlar? Ah öldüreceksin sen beni!" "..."

Nadide Hanım bu merhaleden sonra ağlama nöbetine tutulduğu için sorgulama işini Ali Paşa devraldı. "Söyle kardeşim, bir zehir falan mı zerk ettiler sana?" "Hayır." "Büyü mü yaptılar?" Kafa titreyerek bir o yana bir bu yana yatınca 'eh işte onun gibi bir şey' manası çıkarıldı. Ali Paşa devam etti: "Cinlendin mi yoksa?" Nihayet tüm mesele çözülmüştü sanki. Halid Bey heyecanla kafasını salladı. 'Hah, buldunuz işte' diyordu muhakkak. Hemen okunup üflendi, tü tü tü tü diye konağın dört bir köşesine tükürüldü.

Sorgulama, biraz sakinleşen Nadide Hanım tarafından devam ettirildi: "Seni kim getirdi buraya?" Hayret! Halid Bey Nagehan'ı gösteriverdi. Berzah âlemindeki ruhların gerçekte aralarındaki perdenin kalktığı gibi bu hallere düşünce Halid Bey'in dimağı da mı açılmıştı yoksa?

“Nagehan mı?” diye sordu Nadide Hanım. Herkes şaşkındı. Kafa iki yana sallandı ama ısrarla parmak Nagehan’ı gösterdi. Nagehan yaklaşıncı titreyen el Nagehan’ın siyah ipek sabahlığını tuttu. Kimse bir şey anlamamıştı. Nagehan daha fazla dayanamayıp “Esved mi?” diye soruverdi. Hah, işte cevap bulunmuştu. Nagehan sorgulama işini devralmanın makul olacağını düşündü. “Söyle amca, nerede buldu Esved seni?” Nagehan bunun evet yahut hayır ile cevaplanacak bir soru olmadığını fark edince ekledi: “Yani işaret et, ne taraftan buldu seni?” Ülfet Hanımların konağının bulunduğu taraf işaret ediliyordu. Nagehan lafi uzatmadan “Hisar tarafından mı yani?” diye sordu. Hevesle sallanan kafa cevabın bulunduğuna işaret ediyordu.

Hisar tarafında ne işi olurdu Halid Bey’in? Cevabı bulan Kafiye Sultan olmuştu. “Defineye gittin değil mi kör olası?” Halid Bey utanıp gözlerini yere devirdi, tü diye suratına tüküren Kafiye Sultan’dan sonra Nadide Hanım yeni bir ağlama nöbetine girdi ama Ali Paşa dirayetini kaybetmeyip kardeşine eğildi: “Defineyi muhafaza eden cinler mi seni bu hale soktu?” “Evet.” Anlamında başını salladı Halid Bey utana sıkıla. Sorulacak başka bir şey kalmamıştı.

Ali Paşa Konağı’nda hekime ihtiyaç kalmamıştı artık. On dört erkek evlada sahip olduğu için hasımlarının hasetlerinden çatır çatır çatlayıp kendisine en melun büyüler yaptırılan Çepeller Köyü’nün ağası Hamza’yı üç günde kurdeşenden kurtaran namlı üfürükçü Çiğnefes Zülküf Efendi, bin bir rica ve hediyelerle ikna edilip konağa getirilmişti. Günlerdir envai çeşit dualar okuyup üflüyor, pis kokulu otlar kaynatıp kâh Halid Bey’e içiriyor, kâh konağın dört bir etrafına fiskeliyordu. Mamafih henüz bir tesir görülüşü değildi.

Tedavi fayda edene kadar konakta kalacaktı Zülküf Efendi. Aksi gibi pek de süratsızdı. Adamın fıldır fıldır dönen gözleri en çok Gülçehre Dadı'yı rahatsız ediyordu. Nasıl etmesin? Sonradan "Yanlışlıkla oldu, bizim gibi mübarek zatlar böyle şeyler yapmaz." diyerek masumiyetine ahaliyi ikna etse de Gülçehre Dadı'ya basbayağı çimdik atmıştı Çiğnefes zamparası. İki karışlık bo-yuna bakmadan etli butlu kadını gözüne kestirmişti. Yaygara kopardı kopmasına ama Gülçehre Dadı, cazibesine kapılan bu zavallı erkeği mazur görmüştü de olay kapanmıştı. Neyse ki bu hareket iffetini her fırsatta öve öve bitiremeyen Gülçehre Dadı'nın 'eline erkek eli değmemiş'liğine halel getirmemişti de olay büyümemişti böylelikle. Baldıra atılan çimdik temastan sayılmazdı nasılsa. Hâlâ eline erkek eli değmiş değildi.

Nagehan ise babasının başına gelenleri Kemal'e anlatıp anlatmamakta mütereddit idi. Hâlâ İbrahim Ethem Bey'in misafirhanesinde konaklamakta olan delikanlı, gidip babasını göremeyeceği için büsbütün endişelenecekti. En iyisi Halid Bey iyileşme temayülü gösterene dek beklemekte.

Neyse ki bu ahval fazla uzun sürmeyecekti. Birkaç gün sonra Halid Bey yemeğini kendi kendine yemeye başlayıp az da olsa anlaşılır kelimeler söyleyince endişeler azalacak, Nagehan da vaziyeti Kemal'e anlatabilecekti.

Olanları öğrenen Kemal, pek bir evham hali göstermemişti. Delikanlı zaten yaratılışı itibariyle serinkanlıydı fakat Nagehan bu sükûneti Esrarname'de kaydettikleri terakkiye yormuştu. Neticeye vasil olmalarına pek küçücük bir adım kalmıştı. İşte bu durum diğerlerinin olduğu gibi Kemal'in aklını da meşgul ediyordu. Esrarname illeti böyle bir şeydi; insana kendini de ailesini de unutturabiliyordu.

Son bir rubai kalmıştı sırrına vakıf olamadıkları. Dupduru bir Pehlevi ile yazılmış olsa da ne ifade ettiği anlaşılmayan bu dört mısra çözülür çözülmez bitecekti her şey.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

*“O kadınlar ve erkekler saptılar efendilerinin buyruğundan,
Ölümün Efendisi aldığı anda cisimlerini, pişman oldular bundan.”*

Yaşamın Efendisi'ne Ağıt, Esrarname, X. Bab, 3. Mesel

İnsanoğlunun rahatlığa alışması ve eski sefil günlerini çabucak unutuvermesi ne tuhaftır... İşte Yaradan bunun için “insan” demiştir adına. İnsan unutan demektir. Zaten unutulmasa çekilir mi dünyanın kahrı?

Bir hamalın tırnak ucu kadarcık bir altını kazanması ne kadar zahmetliyse, o tırnak ucu kadarcık altını tahlilhanede vücudunda getirmek de o kadar zor gelir olmuştur artık Muntazar'a... Koskoca Sarı Konak'ın işini çekip çevirecek bir hademe ordusu istihdam etmesi lüzumunu idrak edip konağı aşçılar, uşaklar ve ayakçılarla doldurduğundan beri daha fazla altına ihtiyaç duyar olmuştur.

Para ihtiyaçtı, fakat şimdilik aklını yalnız ve yalnız çözemediği o son sırı vermesi gerekiyordu. Tuhaf acuzenin Esrarname'nin elinden alınacağını söylediği vaktin gelmesine ise bir gün kalmıştı. Ertesi gün yatsı ezanları okunurken gözünü dört açmıyordu. Pek inanmıyordu doğrusu bu kehanete lakin yine de tedbiri elden bırakmamak lazımdı.

Muntazar, bunca işinin arasında kendine hâkim olamayarak bir de kabiliyet avına çıkıyordu. Birkaç gün evvel çözdüğü bir sır, kendisine pek latif bir kabiliyet ihsan etmişti: Muntazar, bir müddet temas ettiği insanların kabiliyetlerini alabiliyordu. Elbette etrafta Esved'den ve kendinden başka insanüstü kabiliyetlere sahip kimseler olmadığından pek de işe yarar şeyler elde edemiyordu ama bu sayede onca para sayarak satın aldığı piyanoyu çalmayı öğrenmiş, hattat ve ressam olmuş, hatta karmakarışık hesapları akıldan yapmaya başlamıştı. Kimin nasıl bir kabiliyete sahip olduğu belli olmuyordu. İşte bu yüzden avcılık pek keyifliydi. Son sırrı da çözünce sırf eğlence olsun diye yine ava çıkabilirdi. Fakat şimdilik bu keyfi ertelemek icap ediyordu.

Son günlerde uykusunda bile dilinden düşürmediği "sırr-ul âhir"e yani son sırda dair elinde hiçbir ipucu yoktu. Uğraştıkça akli hallaç pamuğuna dönüyor, en basit kelimeleri dahi idrake zorlanır hale geliyordu. Böyle durumlarda daha bir dalıyordu evham deryasına, acuzenin kehanetinin gerçekleşeceğinden endişe ediyordu. Ufacık bir fikri olsa galibiyetini ilan edecekti, lakin son lügaza kafa yormaya başladığından beri maatteessüf bir arpa boyu yol gidebilmiş değildi. Vaktinin daraldığını düşünmekse elini ayağına dolaştırıyordu.

Bu evham ile düşünüp taşındıkça akli iyice karıştı Muntazar'ın. Sonunda çaresiz iki saatçik uyuyup öyle devam etmeye karar verdi ve uykusunu çoktan yarılarmış olan Ali Cengiz'i uyandırıp çocuğu başına dikti. "Aman ha, iki saati bir dakika bile geçirme. Ne yap et, uyandır beni." Ali Cengiz uyku mahmurluğuyla kafasını sallayınca tedbiri elden bırakmak istemediğinden "İçin geçecek gibi olursa git vekilharcı uyandır, nöbeti devralsın." diye de tembihlemeyi ihmal etmedi. Fakat boş gözlerle Muntazar'ın suratına ebleh ebleh bakıp kafa sallayan çocuğun, aslında içinin uyuduğunu maalesef tahmin edemedi.

Ali Cengiz vazife aşkıyla Muntazar'ı yerine yatırdı, üstünü örttü ve yine aynı vazife aşkıyla adamın yanına yattığı gibi kıvrılıp uyudu. Pirelerin uçuş istikametleriyle ilgili ciddi muhasebatla meşgul olan vekilharç ise hiç almadığı o nöbetin talimatının ağırlığı olmaksızın yatağında mışıl mışıl uyumaktaydı.

Maşallah, yine de hafif uyumuştı Muntazar. Yanıbaşında uyan kişinin horultusuyla aynı anda odasından gelen bir tıkırtı üzerine uyanıverdi. Hâlâ karanlıktı. Demek ki Ali Cengiz, uyuyacağını anlayıp vekilharcı nöbetçi dikmiş, sonra da yatağına gitmeye üşenip başucuna kıvrılıvermişti.

“Sen misin Vekilharç Efendi?” diye seslendi ama tıkırtının sahibinden ses gelmedi. Uzanıp kandili yaktı ve şöylece odada bir gezdirdi. Evet, odanın en karanlık köşesinde biri oturuyordu. Kandil elinde, kalkıp köşeye gitti ve oturanın konağın vekilharcı olmadığını görünce irkildi. Kara cübbeli adam Muntazar feryadı basmadan evvel başını kaldırıverdi. İşte karşısındaydı; oturan, Muntazar'ın bizatihi kendisinden başkası değildi.

“Demek yine geldin...” dedi usulca kendini toparlar toparlamaz. “Fakat konağa nasıl girebildin?” Bu soru ne kadar da abesti... Sanki her türlü tuhaflık bitmişti de bir bu kalmıştı. Oturan Muntazar başını sallayıp “Evet,” dedi “sana yardım etmeye geldim. Fakat ben hakiki değilim. Sen uyuyorsun ve aslında uyuduğunu zannettiğin zihninin bir yandan sırrı çözmeye çalışıyor. İşte ben buyum, yani senin zihninin. Şimdi dilersen seni ezeli ve ebedî, zahirî ve batını, hatta dünyevi ve uhrevi tüm ilimlerin membaina kavuşturayım. Eğer hazırsan bana hayatının medarını, yani Esrarname'yi getir de başlayalım.”

Muntazar çocuklar gibi sevinmişti. Uykuda şuurunu muhafaza etme tecrübelerine vaktiyle çok kafa yormuştu ve nihayet şimdi semeresini alıyordu. Kendi akli kendine yol gösterecekti. He-men koşup karyolasının ayakucundaki Acem halısının köşesini

kaldırdı ve meydana çıkan küçük kapağı yokladı. El yordamıyla ufak oyduğu bulup parmağını soktu ve kapağı kaldırarak katır derisine sarılmış Esrarname'yi çıkardı.

Oturan Muntazar yerinde hafifçe kıpırdayıp ayağa kalktı. Kendisine uzatılan sayfeleri almadan önce Muntazar'ın gözlerinin içine baktı. Fakat Muntazar, Esrarname'yi vermekten vazgeçmiş gibi geri çekiverince hiddetlenir gibi oldu. "Dur bakalım..." dedi Muntazar keyifle sırıtırken. "Önce bana bir sualin cevabını vereceksin. Beni kandırmadığından emin olmam lazım. Mademki sen bensin, yani benim zihnimin mahsulüsün, söyle o zaman: En derin endişem nedir?"

Esrarname'yi almak için uzanmış olan Muntazar elini indirip gözlerindeki alaycı gülümsemeyle cevap verdi: "Esrarname'nin senden alınması." Muntazar ikna olmamıştı. "O belli. .. Ondan sonra en derin endişem nedir?" diye sordu. Diğerî âlimane bir sesle yanıt verdi: "Ölmek... Elinde bulunan kudreti kullanmadan bu dünyadan göçüp gitmek..." Yanıt Muntazar'ı ikna etmişti. Esrarname'yi uzattı. Yaşadıklarının hakiki olmadığını bile bile içi bir tuhaf oldu.

Diğeri Esrarname'yi almadan evvel sordu: "Onu bana veriyor musun?" Muntazar kafasını sallayınca yeniden sordu: "Onu bana kendi aklın ve iradenle veriyor musun?" Sorular Muntazar'ı afallatmıştı ama yine de sakin olmaya çalışıp tereddütlerini bastırdı. Eğer fazla heyecanlanırsa uyanıvereceğini çok iyi biliyordu. Sesinin gür ve kendinden emin çıkmasına gayret ederek cevabını tekrar etti: "Evet, onu sana kendi aklım ve irademle veriyorum." "İyi." dedi Muntazar'ın suretini taşıyan varlık ve Esrarname'yi alıverdi.

İşte ne olduysa o anda oldu. Karşısındaki varlık bir anda değişti ve bir zamanlar uğruna varını yoğunu, hatta aklını fikrini heba ettiği Harir'e dönüştü. Başından aşağı kaynar sular döküldü

Muntazar'ın. Heyhat! İblis'e kanmıştı, hem de ikinci kez! Sanki onu durdurabilecekmiş gibi can havliyle, az önce ellerinden alınan zavallı Esrarname'sinin bahşettiği sürat kabiliyeti ile alevlerden sıcak koluna yapıştı mahlûkun ve avazı çıktığı kadar bağırdı: "Beni kandırdın İblis! Onu sana vermiyorum. Sana ait değil o!" Mahlûk hâlâ Harir gibi bir peri kızı suretinde olmasına rağmen cehennem vadilerine yaraşır çirkinlikteki ağzını göstere göstere güldü, "İş işten geçti. Onu demin düşünecektin."

Nasıl da inanmıştı. Ne kadar dövünürse dövünsün azdı. Mecalsizce başını kaldırıp "Ya korkularım, onları nasıl bildin?" diye sorabildi. Mahlûk uzun uzun gülüp Muntazar'ın kulağına eğildi: "Bir keresinde de sen beni kandırmıştın. Asfâr'ı kandıran, kendi aldanır. Bunu hiç aklından çıkarma. Korkularına gelince, bunu bilmeyecek ne var?"

Ve gitti... İşte tam o anda yatsı ezanları okunmaya başladı. Ertesi günün yatsı vaktine kadar uyuduğunu anlamasıyla tüm bedenine nüzul inmiş gibi yere yığılıvermesi bir oldu. Ne yazık ki kehanet gerçek olmuştu.

Pencereleri kalın kadife perdelerle kaplı, zifiri karanlık odada hiçbir şeyden haberi olmadan uyuyan Ali Cengiz'i tekme ve yumruklarla uyandırmanın fayda etmeyeceğini bile bile Allah yarattı demeden girişti çocuğa.

Hamam sefasının ardından uzun uzun uyumayı kendine huy edinen çocuğun, Esrarname'nin sırrıyla boğuşmaktan bitap düşmüş Muntazar kadar deliksiz uyuması şaşılacak şey değildi. Çocuk şişen gözlerini ovalayarak Muntazar'a bakınca efendisinin gözlerinde yanan alevi görüp irkildi. Neden dayak yediğini anlayamadığına bakılırsa aldığı talimat hiçbir zaman uykunun mahmurluğuyla bulanmış zihnine ulaşmamıştı. Yediği dayağın sebebi ne olursa olsun kendini müdafaa etmek fayda getirme-

yecekmiş gibi görünüyordu. Bu yüzden Ali Cengiz bulduğu ilk fırsatı ganimet bilip Muntazar'ın yanından sıvıştı. Konağın merdivenlerini üçer beşer atlayarak inerken Vekilharcın, arkasından "Eyi uyudunuz mu bari? Uyandırmaya giyamadımđı." dediğini işitmedi bile...

Muntazar, artık feryat etmeyi bırakmış, kendi kendine söylenmeye başlamıştı. "İşte Mahir Efendi," diyordu, "Muntazar'ı Muntazar yapan Esrarname artık yok. Paralar suyunu çekmeye başladı mı göreceksin gününü. Ya hayat iksiri? Sen de mi ölüp gideceksin şimdi herkes gibi? Alşiminin altından girip üstünden çıkmış, bu uğurda saçını başını ağartıp iki büküm olmuş ama ne hikmetse hepsi de beş parasız ölüp gitmiş hayalperest âlimlerle hikmet hekimlerinin kitaplarına kaldın şimdi. Bugüne kadar Esrarnamesiz reçeteler kime fayda etti de şimdi sana etsin?"

Muntazar, siniri yatışacak gibi oldukça, Ali Cengiz sünepesinin mevcudiyeti aklına geliyor, yeniden deliye dönüyordu. Neden sonra asabı gerilip gerilip gevsemekten harap olunca oturup düşünmeye koyuldu. Aklına kabiliyetleri geldi. Acaba gitmiş miydiler? Hemen süratini tecrübe etti. Çok şükür ki hâlâ berk hızında hareket edebiliyordu. Hemen kandilin alevine elini tuttu ve sukutuhayale uğrayarak, tabii en çok da can havliyle elini çekti. Demek ki muskasız kabiliyetler Esrarname olmadan işe yaramıyordu. Neyse ki geriye kalan, altın yapmak haricinde sahip olduğu kabiliyet olan 'kabiliyet alma' muska ile işe yarırıyordu. Yine de tecrübe etmeliydi. Hemen odasının kapısını açıp Ali Cengiz'e seslendi ve gelirse hayatını bağışlayacağını, gelmezse hepten bittiğini söyleyip beklemeye koyuldu. Çocu! acıyan etlerini ova ova gelince, kolunu tutup öylece bekledi. Ali Cengiz gidince de hemen dilini çıkarıp ince bir kaval misali yuvarladı. Küçüklüğünden beri bir türlü beceremediğini Ali Cengiz sayesinde becermişti. Kendini biraz daha iyi hissediyordu. Dilini yuvarlayabildiğine sevinse de rahatlamasının asıl sebebi, dokunduklarının kabiliyetlerini hâlâ alabiliyor olmasıydı.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Nagehan bazı geceler yüreğine taş basıp odasında buhranlardan buhranlara dalıyordu. İbrahim Ethem Bey, kızın kuş gibi çırpınan yüreciğini görmezden gelip bazen, “Yarın çalışmalım Nagehan Hanımefendi. Aynı beyitler hâlâ çözülmeden beklemekte. Siz de istirahat etmiş olursunuz.” diyordu. Ne istirahati? Bilmiyordu ki o lacivert gözleri görmeden rahat yoktu Nagehan’a... Belki de mahsus yapıyordu, kim bilir...

Nazenin Hanım’ın itina ile hazırladığı kurabiyeler de bir işe yaramamıştı. Belki de tesirini görmek için biraz daha beklemek gerekiyordu. Ya da Nagehan sahtekârın biri tarafından basbayağı oyuna getirilmişti.

İmkânsız aşklara derman olan efsunlu kurabiyeler yaptığını iddia eden kadını babaannesiyle annesini ikna edip konağa aldirmek için kırk takla atmıştı ama kadının bu işten anladığı falan yoktu. Şarlatanın tekiydi işte. Şimdi ise başına kalmıştı. İlkide bir gelip Nagehan’ın odasına kuruluyor, “Ee, anlat bakalım küçük hanım, ne var ne yok?” deyip sıkboğaz ediyordu. Nagehan’ın en sevmediği şeydi bu kız kıza sohbetler.

Konak hanımları hayran kalmıştı Nazenin haspasına... Hele babaannesi hiç yemek pişirdiğini görmese, sadece ağrıyan sırtlarını ovdurup kulunçlarını kırdırsa bile kalmasına razıydı.

Kadın, güçlü kuvvetli elleri ve kollarıyla yorulmak bilmeden saatlerce sırt ovalayabiliyordu. Dahası, insana öyle bir kese atıyordu ki hamamdan çıkan kuş gibi yeğnilip güzel bir uyku çekiyordu. Sohbeti de bir içim suydı konak hanımlarının gözünde... Yıllardır susup dinlemiş de zihninde birikenleri şimdi dökmeye ikrar eylemiş gibi durmadan konuşuyor, hem konak ahalisini hem de konağa gelen eş dost hanımlarını gülmekten kırıp geçiriyordu. Ne diller, ne kıssalar vardı onda... Hele erkek milletini bir anlatışı vardı ki... Kadınlar kakkahaya boğulmadan dinleyebilmek için dudaklarını ısırarak zorunda kalıyorlardı. Duruma bakılırsa Nazenin Hanım konağa iyice yerleşmişti.

Külliyeye gitmediği gecelerde Nagehan'ı uyku da tutmuyordu. Nazenin Hanım ışığı görür de uyumadığını anlar ve maazallah başına ekşir diye kandili de yakamıyordu. Sabaha kadar uyanık kalmaya alışan birinin karanlıkta oturması yahut erkenden yatması eziyet gibi bir şeydi.

O gece de evde kalması gereken gecelerden biriydi. Akşamki devriyesi de kısa sürmüştü. Kulakları en ufak fısıltıyı dahi duyabildiğinden vukuat olmadıkça sokaklarda aylak aylak dolaşmanın bir manası yoktu. Bu yüzden erkenden yatan konak ahalisinin patırtısı kesilince odasına çekildi ve bir müddet sanki yeni bir inkişafa nail olacakmış gibi iyice kıstığı kandilin ışığında, Esrarnâme'nin sırrını hâlâ muhafaza eden son beyitleri üzerinde çalıştı. Bir neticeye varamayınca kabiliyetleri zayıf düşmesin diye, sırf talim etmiş olmak için durduğu yerden elinin tek hareketiyle elbise dolabını alt üst edip yeniden yerleştirdi. Fakat hâlâ uykudan eser yoktu. Ertesi gün giyeceği çarşafından elbisesine, iğne oyalı ipek dânesinden¹⁵ saçına tutturacağı incili tokasına kadar her nevi teferruatı tetkik etmekten bunalınca kandili söndürüp perdeyi araladı ve dışarıyı gözetlemeye koyuldu.

¹⁵ Başörtüsü, yemeni, yazma.

Karşıdaki, kendi konaklarından daha küçük olmasına rağmen içerisinde yengeden eltiye, gelinden görümceye, yeğenden dayıya, koca haladan teyzelere kadar envai çeşit akrabasının üst üste yaşadığı Derbent Konağı'nın pencerelerindeki karanlığa baktı. O kadar insanın hep birden uyuması şaşılacak şeydi. Yan taraf-taki Ülfet Hanımların konağında ise hâlâ ışık vardı. Derbent Konağı'nın karanlık pencerelerine yansıyan görüntüden Ülfet Hanım'ın Kuran-ı Kerim okuduğunu tahmin etti.

Bekçi Münir Efendi sağlı sollu konaklara baka baka geçerken perdeyi kapatmak zorunda kaldı. Genç kızların o vakitte pencereden baktığı görülürse yavuklusuyla kaçacağı vakti kolladığı zannedilebilirdi. Neden sonra perdeyi yeniden araladı ve konağın kapısının önündeki o karaltıyı fark etti.

Bekçi Münir Efendi sancağın hazinesine külfet olmasın diye sokak kandillerinin üçte ikilik kısmını az evvel söndürdüğünden karaltının hüviyetini çıkarmak mümkün değildi. Birkaç ay evvel Nagehan'dan umudu kesip al yanaklı, alabildiğine heyberli, kapılardan yan geçen cinsten bir kızla dünya evine girip evlilik saadetini tattığı için artık sokaklarda boy göstermeyen Hüdaverdi, taze gelinini yatağında bırakıp çapkınlığa mı çıkmıştı yoksa? Hayır, karaltı Hüdaverdi gibi enli boylu birine ait değildi.

Nagehan daha fazla dayanamayıp kafasını pencereden uzattı ve etrafını kolaçan edip fısıltıyla aşağıya seslendi: "İn misin cin misin? Ne istiyorsun bu saatte?" Sonra aşağıdan Nagehan'dan başka kimsenin duyamayacağı kadar kısık bir sesle cevap geldi. Konuşan, Nagehan'ın kabiliyetini bilen biriydi. "Daha fazla dayanamadım hanımefendiciğim, aşağı gelin de konuşalım. Bağrımdaki alevi siz söndürebilirsiniz ancak." Evet, bu ses İbrahim Ethem Bey'den başkasına ait değildi. Demek ki kurabiyeler işe yaramıştı. Nazenin Hanım'ın boşuna günahını almıştı.

Nagehan pır pır eden yüreğini dizginlemeye çalışarak elinin minicik bir hareketiyle çarşafını dolaptan getirip üzerine giydi ve açık pencereden çıkıp aşağıya indi. Fakat konağın kapısında konuşmak pek de makul değildi. Nagehan sokağın başına doğru seğirtecekken İbrahim Ethem Bey, Nagehan'ı durdurup biraz endişeli bir sesle Esrarname'nin yanında olup olmadığını sordu. Nagehan tebessüm ederek sevdiği adamın ay ışığında parlayan gözlerinin içine baktı ve "Hiç ayırır mıyım onu yanımdan efendim?" dedi. İbrahim Ethem Bey de gülümseyince beraber sokağın ucuna ilerleyip karanlıklara karıştılar.

Yüreği yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu Nagehan'ın. İbrahim Ethem Bey mahcupça başını eğip kızın ellerini kendi avuçları arasına almıştı. Nagehan adamın ellerine bakıp biraz düşündükten sonra "İbrahim Ethem Bey, babanızın yadigârı olan yüzüğünüzü takmamışsınız. Acele mi çıktınız külliyyeden?" diye sordu. İbrahim Ethem Bey de mahcupça cevapladı: "Sormayın hanımefendiciğim, artık tahammülüm kalmamıştı. Ne yüzük düşündüm ne başka şey... Koşarak size geldim." "Ne iyi ettiniz." dedi Nagehan. Sesi daha sakindi şimdi. "Pekiye Esrarname," dedi tatlı tatlı, "onu neden sordunuz?" İbrahim Ethem Bey kızın gözlerine bakıp yüzünü avuçlarının arasına aldı. Sıcacık nefesi Nagehan'ı yakıyordu. "Çünkü beyitleri çözdüm." dedi adam çocukça bir sevinçle. Nagehan ise sakindi. Sesine biraz sukutuhayal nağmesi verip "Yoksa bunun için mi geldiniz, ben sanmıştım ki..." dedi cilveli cilveli. "Ah, hayatımın nuru, sebeb-i mevcudiyetim, olur mu hiç öyle şey? Sizi buldu bu aciz âdemoğlu. Esrarname ile mukayese eder miyim sevdanızı? Benim tek gayem sizin mesut olmanız." "Ya," dedi Nagehan, "öyleyse söyleyin son sırrı da çözelim Esrarname'yi."

İbrahim Ethem Bey şimdi daha rahat görünüyordu. "Öyleyse Esrarname'yi bana veriniz. Son sırrın kaidesi bu... Son sırrı çözen elinde tutmalı onu. Sırrı söylerken geri vereceğim."

“Tamam.” dedi Nagehan elini koynuna sokarken. “Yeni bir kabiliyetim olacak mı peki?” İbrahim Ethem Bey sanki hiç duymamıştı Nagehan’ı. Sessizce bekliyordu.

Ve Nagehan koynundaki kitabı çıkarıp İbrahim Ethem Bey’e uzattı. Adamın gözleri daha bir parlaktı şimdi. Hevesle sordu: “Onu bana veriyor musunuz?” “Bunu mu?” dedi Nagehan, “Evet, bunu size veriyorum.” “Peki, kendi iradenizle mi veriyorsun onu?” “Tabii, bu kitabı size kendi irademle veriyorum. Külliye sizindir.”

İbrahim Ethem Bey kitabı aldı ve uzaklaştı. “Nihayet ikisi de sahibinde... Pek de akıllı değilmişsin insanoglul!” diye bağırdu hiç de İbrahim Ethem Bey’e ait olamayacak kadar çirkin bir sesle. Sonra değişti ve sapsarı bir duman halini aldı. Nagehan tahmin etmediği kadar ürkmüştü. Yine de sesinin titremesine izin vermemeye çalışarak konuştu: “İbrahim Ethem Bey’in babasından yadigâr kalan bir yüzüğü olmamıştır hiç. Anlayacağın, senin kim olduğunu zaten biliyordum. Şimdi elindekine bir bak da yeniden söyle kim akılsızmış...”

Asfar, çabucak kitabı açtı ve dehşetle Nagehan’ın üzerine atıldı. Elinde tuttuğu kitapta çirkin bir yazıyla yazılmış yemek tariflerinden başka şey yoktu. Nagehan, dadısının konaktaki kızlara tatbik ettirmek için tuttuğu yemek tariflerinin bulunduğu defterin deri cildinin o eski görüntüsünü görür görmez pek sevinmişti. Defter, sahte Esrarname olmak için biçilmiş kaftandı. Dadısı defterinin kaybolduğuna çok kızacaktı belki ama doğrusu çok işe yaramıştı.

Nagehan, Asfar’dan daha çevikti. Çabucak kaçıp gözden kayboldu. Arkasından yaralı bir hayvan gibi böğüren mahlûkun verdiği dehşet hissine mağlup olmamaya çalışarak konağın yolunu tuttu. Kendini korumak için okuduğu Kuran-ı Kerim, mahlûkun yaklaşmasına mani olsa da çok yakın bir zamanda yeniden karşılaşacaklarını çok iyi biliyordu.

Nagehan Asfar ile tanışacağını iyi biliyor, ne zaman ve ne şekilde karşısına çıkacağı konusunda tahminler yürütüp duruyordu. Kendisine karşı İbrahim Ethem Bey'i kullanacağı aklının ucundan geçmemişti. Yine de çocukça bir umutla, gelenin gerçekten de İbrahim Ethem Bey olmasını ummuş, yüzük yalanıyla gelenin hüviyetini teşhis ettikten sonra üzölmüştü. Hâlbuki gerçekten o olsa ne iyi olurdu...

Nagehan, Asfar'ın yalanına aldanırdı belki. Son sırrı söylerken Esrarname'yi alması gerektiği yalanı ne kadar basit ve çabucak uydurulduğu belli olsa da aldanırdı. Çünkü bunu söyleyen İbrahim Ethem Bey'di. Fakat aldanmamıştı, çünkü geleceğini biliyordu. Halid Amcası, Nagehan'a her şeyi anlatmıştı.

Halid Bey, dili dolanarak da olsa konuşup başına gelenleri anlatabilecek kadar iyileştiğinde, define bulmaya çalışırken cinlenmenin pek bir darb-ı mesel numunesi gibi göründüğünü düşünen Nagehan tarafından sık sık ziyaret edilir olmuştu.

Amcasına neler olduğunu, neler tecrübe ettiğini çok merak ediyordu. Bu yüzden adamcağızın odasına kâh çorba götürmek, kâh boynu tutulmasın diye yastığını kabartmak bahanesiyle girip çıkıyor, bu ziyaretleri esnasında da hissettirmeden bir şeyler öğrenmeye çalışıyordu.

Nagehan bir şey fark etmişti, amcası kendine deli deneceğini düşündüğü için olsa gerek, başına gelenler hakkında asla teferruatlı malumat vermiyordu. Bu yüzden çabucak bir hikâye uydurup dertleşecekmiş gibi amcasının başucuna oturdu. Sır verecekmiş gibi önceden etrafına bakınıp açık kapı ve pencereleri kapatmayı, sonra da sesine alabildiğine ürkmüş bir vermeyi de ihmal etmedi. Amcasının dikkat kesildiğini anlar anlamaz ise anlatmaya başladı: "Ah amcacığım... Neler hissettiğinizi çok iyi

anlıyorum. İnsanın başına pek de tabii olmayan şeyler gelince kimselere açamıyor derdini. Evvela delirdiğinin düşünülmesinden korkuyor... Hal böyle olunca içindeki dert gittikçe büyüyor. On yaşımdayken benim de başıma böyle bir iş gelmişti. İlk kez size anlatıyorum. Ebe Kamile Hanım Teyzelerin evinin arkasındaki boş araziye bilirsiniz. Bir ara oraya dadanmıştık, Allah'ın günü oradaydık. Arzın üstünü bitirmiş olmalıyız ki içine de bakmaya karar verdik. Toprağı adamakıllı eşeledikten sonra teneke bir gaz lambası bulduk. Alaaddin'in, içinden cin çıkan lambası da bizimki gibi olmalıydı. Beni bilirsiniz, gözüm karadır. Zaten meraklı oluşum da dillere destan... Neyse, lafı uzatmayayım. Aldım ben bu gaz lambasını, başladım fistanımın etekliğiyle parlatmaya. Sonra ne oldu dersiniz?" Nagehan lafı tam burada kesip amcasına bir göz attı. Adam merak içerisinde hop diye oturmuş çıt çıkarmadan dinliyordu. Nagehan heyecanın ayarını kaçırmadan devam etti: "Vallahi nasıl anlatsam ki amcacığım... Alaaddin'in Cini karşıma dikiliverdi. Çirkin mi çirkin, cehennem zebanisi gibi bir mahlûk... Bir dudağı yerde, öteki dudağı gökte... Ben dileğimi düşünedurayım, Cin beni o melun sesiyle paylamaya başlamaz mı? Vay ben ne kadar edepsizmişim, vay istirahatini nasıl bölermişim, falan filan... Ben hemen anladım tabii benim dileğin güme gittiğini, ama lanetleneceğimi bilemedim. Bana 'kimselere varmayacaksın' dedi. Yoksa hem kendimi, hem de vardığım adamı alev alev yakarmışım. Ben neden izdivaç etmiyorum dersiniz? İşte bu lanet yüzünden... Ah amcacığım, ne kadar bedbahtım bilemezsiniz. Ne zaman yüreğim Girit sabunu kokulu tertemiz bir yuva, zevcesine sadık bir bey ve az önce keselenerek yıkandıkları için pembe yanaklar ve parlak burunlara sahip evlatların hasretiyle âh etse, avuçlarımda bir sıcaklık hissediyorum. Bakınız, size de göstereyim."

Nagehan, martavallarını merakla dinleyen amcasına boynundaki muskalardan birinin marifetini gösteriverdi. Halid Bey

Nagehan'ın avucunda yanan küçük alevden gözlerini alamıyordu.

Nagehan'ın hikâyesi inanılası değildi belki ama avucundaki alev şüpheye mahal vermiyordu. Halid Bey konuşacak kıvama gelmişti. Yine de Nagehan işi sağlama almak için lafının sonuna "Aman amcacığım, kimselere demeyin, anneciğim kahrından ölür vallahi." gibi tembih ifadeleri eklemekten edemedi. Halid Bey artık sırrını açmaya hazırды. Böylelikle Asfar'ın isminden cismine, aradığı şey olan Esrarname'den kendisine etiklerine kadar her şeyi anlattı.

Nagehan, işin Esrarname ile ilgili olduğunu duyunca pek şaşırmış ve endişelenmişti. Demek sonunda birileri onu almaya gelmişti ama kimde olduğu hususunda yanılmıştı. Hedefin ıskalanmış olduğunu öğrenmek Nagehan'ı tedirgin etmişti. Mahlûkun doğru adresi bulması an meselesi olmalıydı. Böylelikle dadısının defterinin başına çorap örecekti o planı yaptı ve daha İbrahim Ethem Bey ve Kemal'le görüşmeye fırsat bulamadan hemen o gece Asfar tarafından ziyaret edildi.

Nagehan, Asfar'la karşılaşmalarının ertesi günü hamama gideceği yalanını uydurup, bacakları etekliğinin içinde dolana dolana külliye koştu. İbrahim Ethem Bey'in o saatlerde talebeleriyle birlikte olduğunu bildiğinden Kemal'in konakladığı odanın arka tarafına yöneldi ve kimselere görünmeden yerden aldığı küçük bir taşı pencereye attı.

Kemal, Nagehan'ı o saatte görünce şaşırmıştı. Hemen sürgülü pencereyi yukarı kaldırıp sütkardeşini içeri aldı. Kızcağız soluk soluğaydı.

"Kimde olduğunu biliyoruz." dedi. Kemal'in anlamadığını fark edince açıkladı: "Esrarname'nin, daha doğrusu Nisfiye'nin... Dün biri onu benden almaya geldi." "Ne!" diye bağırıverdi

Kemal. "Almaya mı geldi? İnşallah muvaffak olamamıştır." "Yok, elbette vermedim." dedi Nagehan biraz su içerken. Sonra sakinleşip anlatmaya başladı: "Adı Asfar ve insan değil. Ateşten yaratılanlardan." "Cin mi diyorsun?" Nagehan, Kemal'in sözlerinin işitilmesinden korkmuş gibi etrafına bakınıp işaret parmağını dudağına götürdü ve "ışt" dedi. "Başımıza mı üşüştüreceksin? Adını anarsan gelir derler. Neyse, anlatayım da dinle. Asfar, Halid Amcamın başına gelenlerin de müsebbibi. Nasıl olduğunu anlamadım ama bir şekilde Esrarname'nin babanda olduğu kanaatine varmış ve onu kandırmaya çalışmış. Esrarname'nin onda olmadığını anlayınca da çarpmış işte. Amcamın başına gelenlerin hiç de öyle define ararken lanete isabet etme haline benzemediğini düşündüm ve dün öğleden sonra, ona benim de başıma böyle bir şey geldiği yalanını uydurup başına gelenleri anlattırdım. Böylelikle önceden tedbirimi aldım. Dün akşam da beni buldu ve kandırmaya çalıştı ama muvaffak olamayıp gitti. Lakin yeniden gelecektir."

Kemal biraz düşünüp, "Peki, Nisfiye'nin onda olduğunu ne biliyorsun?" diye sordu. "Esrarname'nin bendeki kısmını aldığı zannedince 'nihayet ikisi de bende' dedi. Demek ki diğer yarısı da onda. Biz, insanogluyula cenk edeceğiz zannederken meğer hasmımız şeymiş."

Kemal'i bir düşüncedir almıştı. İsteksizce "İbrahim Ethem Bey rubaiyi, son beyiti hariç, çözmeye muvaffak oldu. Son sayfanın sırrına mazhar olmamız yakındır." dedi. Hâlbuki ne kadar da heveslenmişti bu müjdeyi sütkardeşine vermek için... Şimdi o son sayfanın diğer yarısı işaret edeceğinden bile emin değildi. Öyle ya, sahibi bir insan değilse kim bilebilirdi ki diğer yarının hangi zamanda ve mekânda olduğunu? Nagehan da paylaşıyordu Kemal'in endişelerini. Yine de sevinmişti. Nihayet alt etmişlerdi Esrarname'yi. Demek ki zannettikleri kadar yenilmez değildi.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Nazenin Hanım'da bir tuhafılık vardı. Nagehan birkaç sefer deneyip tecrübe ettikten sonra artık iyice emin olmuştu.

Ne zaman odasına gidecek olsa Nagehan'ın yanında bitiyordu. Fısıf fısıf konuşmak için can atıyor, bazen de acayip sorular sorup Nagehan'da ağzından laf almaya çalıştığı intibainı uyandırıyordu. Mesela geçen akşam Nagehan artık bunalıp "bugün konuşmak istemiyorum. Ben aslında öyle çok hoşsohbet biri değilimdir." dediğinde "Ben biliyorum küçük hanımcığım, siz çok merhametlisiniz. Hangi gariban darda kalsa koşup yetişirsiniz." demişti. Nereden çıkmıştı bu garibanın yardımına koşma meselesi, ne alakası vardı?

Artık daha fazla dayanamıyordu. Derdi neyse gelsin söylesin diye Nazenin Hanım'ı bir kere de kendisi davet etti. Nagehan'ın tahminleri, konakta ne iş yaptığı belli olmadan hayatlarına giriveren bu kadının evlenme yaşında bir akrabası olduğu, evliliğe yanaşmadığı bilinen kendisine göz koyduğu, kadını da kendisini ikna etmek için konağa yerleştirdiği şeklinde olmuştu. Bunun gibi daha başka fikirler de geçirmişti aklından ama az sonra duyacaklarını hiç ama hiç tahmin edememişti.

Önce birer ıhlamur içtiler ve yevmî meselelerden konuştular. Nagehan kadının iyice kendini saldıgını düşündüğü bir anda pat

diye “Geçelim bunları, siz asıl niyetinizi anlatın. Neden girdiniz bu konağa?” diye soruverdi. Maksudı, kadının boş bulunmasını sağlamaktı. Eğer konağa girmekte başka bir amacı varsa en azından heyecanlanıp tereddüt ederek mutlaka açık verirdi.

Nazenin Hanım tam Nagehan’ın tahmin ettiği gibi afallamıştı. Yine de kendini çabucak toparlayıp derince bir nefes aldı. “Madem fark ettiniz, artık saklamaya gerek yok... Sizin Esved olduğunuzu biliyorum.” deyiverdi.

Afallama sırası Nagehan’a gelmişti. “Ne Esved’i?” diyebilirdi hiç de inandırıcı olmadığını kendisinin de çok iyi bildiği bir tavırla. Biraz duraksayıp “Yok öyle bir şey, neler söylüyorsunuz?” dedi. Toparlamaya çalıştıkça batıyordu. En iyisi üste çıkmaktı. Biraz sertçe, biraz da alaycı bir tavırla, “Aklınızı mı kaçırdınız kuzum, ne Esved’i? Bence biraz istirahat etseniz iyi olacak. Baksanıza, hayaller kurmaya başlamışsınız.” dedi.

Hayır, Nazenin Hanım hiç de ikna olmuş gibi görünmüyordu. Zannından zerre şüphe etmiyormuş gibiydi. “İnkâr etmeyin.” dedi. Nagehan, kadına sinir olmuştu. Ne hakla kendisini sıkıştırıyor, sorguya çekebiliyordu? “Niye inkâr edeyim?” dedi Nagehan. Kendinden emin sesinin altında az sonra yelkenleri suya indirecek birinin tedirginliği seziliyor muydu acaba?

Nagehan “Haddinizi bilin, yakışık almayan şeyler söylüyorsunuz.” diye uyardığında kadın iki elini de kaldırıp, “Hayır hayır, yanlış anladınız beni küçük hanım. Niyetim sizi ne sıkıştırmak, ne de sorguya çekmek. Ne derseniz deyin, sizin Esved olduğunuzu biliyorum. Hem kötü bir şey mi ki bu? Bilakis, büyük bir şeref... Kaç yetim, kaç dul, kaç fakir size dua ediyor biliyor musunuz?” dedi yumuşak bir sesle...

Nagehan pes etmişti. Basbayağı biliyordu işte. Acaba herkese söyler miydi? Kadın ikna olmayacak kadar kati konuşuyordu.

Yine de Nagehan açık vermemek için 'nereden bildiniz' demek yerine, "Pekiye, nereden vardınız bu kanaate?" diye sordu.

Nazenin Hanım büyük bir sırrı verecekmiş gibi biraz eğilip Nagehan'ın kulağına doğru "Çünkü ben Cevval'im." dedi.

Hah, çatmıştı Nagehan tam delisine. "Yaa, bak sen şu işe..." dedi alaycı alaycı. "Demek Cevval sensin. Öldün diye duymuş-tuk ama kabiliyetinle dönüverdin demek mezarından."

Nazenin Hanım'ın bozulduğu, sesinden anlaşılabilirdi. "Size yalan söyleyecek değilim. İsterseniz anlatayım da dinleyin..." dedi ve devam etti: "Evet Cevval benim, ama ölen ben değil-dim. Zaten gördüğünüz gibi elhamdülillah hâlâ sapasağlamım.

Büyücünün biriyle itilaf yapmıştım. Çaresizdim. Patlak göz-lü büyücünün yazıp hazırladığı muska ile o hız kabiliyetine kavuşmuştum. Fakat artık benden kurtulmak istemiş olacak ki, bir gece muskamı boynumdan alıverdi. Fark etmediğimi zannediyordu ama ben kuş uykusuyla uyurum.

Neyse ki çabuk döndüm yanışımdan. Bana yaptırdığı hırsız-lıkları, uğursuzlukları ne pahasına olursa olsun yapmamalıy-dım. Asıl mühim husus, beni Esved'i yakalamam için tutmuş olmasıydı. Ben Esved'in peşine hiç düşmedim. Nasıl düşerdim? Garip gurebayı nasıl kimsesiz bıraktırdım? Ben de başkasını tuttum Cevval olsun diye. Fakat ne yazık ki hemen o gece ölüverdi. Zaten ayyaşın tekiydi. Allah bilir sarhoştı o gece de...

Cevval kılığına girsin diye tuttuğum adam öldükten sonra günler boyunca evini gözetledim. Büyücünün, çevirdiğim dü-meni öğrenip öğrenmediğini anlamak için tek çarem buydu. Öğrense, ölenin evine bir uğrar herhalde demiştim. Neyse ki gelen giden olmamıştı. Sizden başka tabii...

Sizinle evde karşılaştık. Bana 'Rahmetlinin üçüncü göbekten akrabasıym. Ah ne kadar da iyi bir insandı.' dediniz. İyi bir

insan değildi, üstelik hiç akrabası da yoktu. Yalan söylüyor-
dunuz. İşte bu yüzden sizi konağa kadar takip ettim. Sonraki
gecelerde hep konağı gözetledim ve gece olup da etrafta kimse
kalmayınca pencerelerden birinden gizlice çıkan Esved'i gör-
düm. Artık iyice emindim. Esved'in yaşadığı yeri öğrenmiştim.

Böylece konağınıza yerleştim ve o pencerenin kime ait olduğunu
bu sayede öğrendim. Esved sizdiniz. Belki faydam dokunur
da yaptıklarım Hak katında affolunur diye düşünmüştüm.
Düşmanınızı biliyorum. Kim olduğu hakkında malumatım
olmasa da büyücüyü tarif edebilirim. Sizin ölmenizi istiyor
küçük hanım... Pekiyi şimdi de düşünüyor musunuz aklımı
kaçırdığımı?"

Nagehan şaşkınlık içerisindeydi. Demek Cevval ölmemişti.
Daha da önemlisi Cevval'ın asıl ortaya çıkış sebebi kendisini
avlamaktı. Ne düşüneceğini bilemiyordu. Akli iyice karışmıştı.
Acaba kadın yalan söylüyor olabilir miydi?

Neden sonra Cevval sandığı kişinin evine gidişini düşünmeye
başladı. Orada bir kadınla karşılaştığını hiç hatırlamıyordu.
Hele Nazenin Hanım gibi biriyle karşılaşırsa bunu mümkünü
yok unutmazdı. Sonra bir adamla karşılaştığını hatırladı. Adam
hiç konuşmamıştı. Nagehan yavaş yavaş idrak ediyordu. Du-
rumu çözene kadar saf saf düşündü. Sonra birden omuzlarına
attığı örtüyü başına sarıp Nazenin Hanım zannettiği kişiden
uzağa kaçtı. "İrz düşmanı, ahlaksız..." dedi fazla bağırmadan.
"Babaannem, annem, yengem, hatta ben bile... Hepimiz sırtı-
mızı keselettik sana. Günahı boynuna edepsiz herif!" Nagehan
kendini çok kötü hissediyordu. Kandırılmış, aşağılanmıştı.
"Çabuk git buradan, gözüm görmesin seni!" diye bağırdı.

Sonunda kadın zannettiği adam, yani Hamdi Efendi yüzünü
açtı. Edepsizin bir de koskoca bir palabıyığı vardı. O cüsseden
o ses nasıl çıkıyordu hayret...

Adam apar topar kimselere görünmeden gitti konaktan. Gitmeden evvel kendini tanıtmayı da ihmal etmemiştir. "Adım Hamdi Efendi. Tellak Hamdi derler bana. Eğer bir görüşeyim dersiniz Pirinçhanı'na gidip beni sorun. Kim olsa gösterir fakirhanemi." Nagehan'ın ateş saçan gözlerini görünce daha fazla konuşmamıştı. Burnundan soluyan kızın cüssesine bakmadan kocaman adamı tepelemeyi düşündüğü açıktı.

YIRMİNCİ BÖLÜM

Muntazar, Esrarname'yi kaybettiğinden beri kimseyle konuşmaz olmuştu. Kendisini kapattığı tahlilhanesinden yemek yemek için bile çıkmıyordu. Birkaç gün içinde zaten sapsarı olan suratı iyice solmuş, sivri burnu kancaya dönmüş, pörtlek gözleri hepten dışarı fırlamıştı.

Ali Cengiz ise efendisi için endişe ediyordu. Başta, yediği kötek için gücenecek olmuştu ama sonradan suçlu olduğuna kanaat ettiğinden Muntazar'ı affetmişti. Fakat hâlâ kabâhatini bilmiyordu. Efendisine bir haller olmuştu. Kaç defa kapısına gidip ne suç işlediğini sorduysa da cevap alamamıştı.

Muntazar alışimi ilminde evvelce muvaffak olduklarını tekrar tecrübe etmek için kendisini tahlilhaneye kapatmıştı. İlk elde ettiği bulanık ve beş para etmez madenle birlikte bütün umutları da uçup gitmişti. Şimdi yeniden eski usule mi dönecekti? Mezarlıklardan toprak almak pek de hoş bir iş değildi. Zaten eski usulde husule getirdiğine de altın denemezdi. Hayır, Muntazar'ın gözünün altın falan gördüğü yoktu. Esrarname gitmişti. Bundan gayri hiçbir şey alakadar etmiyordu onu...

Bir müddet yas tuttu. Sonra Esrarname'yi geri alabilmek için başına ağrılar girene dek düşündü. Son bir ayda yaşadıklarını, kim olduğunu bilmediği birinden aldığı yardımla Esrarname'yi

çabucak çözüverişini ve bugünlere gelişini tek tek tahlil etti. Yardım almış olsa da az zahmet çekmemiştir. Yaşadıklarının hiç de adil olmadığını düşünüyordu. Bir şansı daha hak ediyordu.

İşte ne olduysa o anda oluverdi. Tahlilhanesinde olduğunu iyi bildiği halde kendini bir anda taş döşeli dar bir sokakta buluverdi. Muhakkak aklını kaçıırıyordu. Etrafına iyice bakınca kendisine doğru gelen birini gördü. Hemen toparlandı ve tahlilhanesini düşündü. Şimdi aklını oynatmanın hiç zamanı değildi.

Nihayet Sarı Konak'a geri dönmüştü. Bu nasıl iştî? Acaba hakikaten aklını mı yitiriyordu, yoksa teselli mükâfatı olarak kendisine yeni bir kabiliyet mi bahşedilmişti. Eğer bu yeni bir kabiliyetse nasıl bir şeydi?

Sokağı ve uzaktan gelen kişiyi düşündü. En ufak bir fikri dahi yoktu. Acaba gördükleri, bir rüyadan ibaret olabilir miydi? Yeniden denemeye karar verdi ve az evvel gittiği sokağı, başı çatlayacakmış gibi ağrıyana kadar düşündü. Pek umudu yoktu ama çaresiz, bunun yeni bir kabiliyet olduğunu düşündü. Başka bir teselli bulamıyordu çünkü...

İşte yine oradaydı. Kendine doğru gelmekte olan kişi biraz daha yaklaşmıştı. Kuytu bir köşeye saklanıp sessizce bekledi. Gelen, kirli pasaklı eski haliyle Ali Cengiz'di.

Muntazar hemen tahlilhanesini düşündü. Ne yapacağını bilmeden orada öylece dikilip durması, kendisine verilen bu son şansı da tepmesi demek olabilirdi. Tahlilhanesine geri dönünce kafasının içerisinde yavaş yavaş şekil almaya başlayan fikirleri tarttı ve ellerine baktı. Sağ elinin işaret parmağındaki, Sarı Konak'ın eski sahibinden kalan tek eşya olan gümüş yüzüğe dikkat kesilince aklına gelenlerden iyice emin oldu.

Sevinçten yüreği sıkıştıyordu. Evet, olmuştu işte; bir şans daha verilmişti kendisine. Hemen bir pusula yazmalı, birbirine do-

lanmış iki yılan temsili gösteren yüzüğüyle mühürleyip suratını gizleyecek bir paçavra bularak sokağa geri dönmeliydi. Asfar'a dokunduğu o kısacık müddet içerisinde ondan bir kabiliyet almış olmalıydı. Öyle görünüyordu ki bu kabiliyet zaman ve mekân seyyahlığıydı.

Muntazar, pusulayı hazırlayınca yeniden okudu. Hiç düşünmeden ve bir seferde yazdığı pusulanın, Ali Cengiz tarafından kendisine getirilen o ilk pusula olduğunu fark edince ürperdi. Tarihin cereyanını tamamlaması mı gerekiyordu? "Ya gerekmiyorsa..." diye düşündü. Şimdi o pusulaya Esrarname hakkında bildiği her şeyi yazsa, bir ay evvelki Muntazar'ın tüm sırrı bir gecede çözmesini sağlasa, sonra da pusulanın sonuna, uyuyakaldığında odasına giren ve kendisini kandıran mahlûka inanmamasını tembihleyen bir hamış ilave etse olmaz mıydı? Olabilirdi tabii. Mani olan mı vardı sanki?

Haydi yazdı diyelim, pekiyi o zaman ne olurdu? Zamanın cereyanını değiştirmek nelere sebep olabilirdi? Pusulayı verir vermez geri geldiğinde Esrarname'yi her zamanki yerinde bulur muydu?

Bulamayabilirdi. Çünkü zamanın mizanını bozarsa Asfar tarafından kandırılmaz, öyle olunca da seyyahlık kabiliyetini alamazdı. Zamanın ve mekânın olmadığı bir yerde sıkışıp kalırdı herhalde. "Ya pusulayı hiç yazmazsam ne olur?" diye sordu kendi kendine. O zaman bir anda eski sefil haline geri dönüverirdi belki. Esrarnamesi de elinde olmayabilirdi, çünkü o mahlûk her halükârda gelip kandırabilirdi kendisini. Kendi kendine yardım etmediğinden de kabiliyet alabiliyor olmazdı ve seyyahlığı hiç bilemezdi. Ayrıca Esrarname hâlâ elinde olsa bile bir anda başına gelen her şeyi unutabilirdi. Muntazar neredeyse aklını oynatacaktı. Ne acayip bir mevzu idi şu zaman... Üstelik en ufak bir hata, mevcudiyetine mâl olabilirdi.

Muntazar yeniden düşünmeye koyuldu. Esrarname çalınana kadar zamanın cereyanı tam istediği gibi gitmişti. Buraya kadar her şey tamamdı ve ne yapması gerektiğini biliyordu. O halde tam o ana, yani Asfar'ın geldiği zamana gidebilir, kendisini ikaz edebilirdi. Tabii bir de kısacık bir anlığına da olsa Asfar'a dokunmasını tembihlemeliydi.

Yahut kendisini ikaz edip hemen geri dönebilirdi. Böylelikle Esrarname'yi kurtarmış olurdu ama seyyahlık kabiliyetini kaybederdi. Durup iyice düşündü. Yok, seyyahlık kabiliyetini kaybetmemesi gerekiyordu, şimdiye kadar sahip olduğu en kıymetli şeylerden biriydi bu.

Başarıp başaramayacağından emin değildi ama yine de denemeye değerdi doğrusu. Evvela, geçen ay almış olduğu tüm o pusulaları tek tek yazıp doğru zamanlarda doğru yerlerde bulunarak teslim etmeliydi. Yoksa hiçbir zaman şimdiki halinde olamazdı.

Ne pusulaları hazırlamak, ne de hangi zamana gideceğini tayin etmek zor olmuştu Muntazar için. Her şey kendi kendine oluyordu sanki. Dokumacının, tezgâhında vücuda getirdiği halıda eksik kalmış birkaç ilmiği yerine koyması gibiydi. Deseni ezbere biliyor, boş kalan yerlere ne konulması gerektiğini görüyordu. Böylelikle Muntazar vazifesini kolayca tamamladı. Sırada Esrarname'yi geri almak vardı.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

*“İşte yağmur yağarken yeryüzüne inen şimşeklerin oğlu,
Yazdırdı insanoğluna bir muska ve böylece yalnızlıktan kurtuldu.”*

Yağmur ve Ferzat'ın Muskası, Esrarname, LVI. Bab, 6. Mesel

Nagehan sabah erkenden İbrahim Ethem Bey'in sesiyle uyanmıştı. Önce rüya gördüğünü sandı ama gözlerini açıp yatağında oturduğunda da cennetten süzülüp gelen bir nağmeyi andıran o billur sesi duymaya devam etti. Yüreğinin sahibi gerçekten de konaklarına teşrif etmişti.

Çabucak toparlanıp üzerini giyindi ve odasından çıkmadan evvel duyduğu sesin hayal olmadığından emin olmak için pencereden başını uzatıp aşağıya baktı. Konağın kapısında bekleyen iki atlı kira arabası, evlerinde bir misafir olduğunu teyit ediyordu.

Germiyan konaklarında yabancı kadınlarla erkekler, birbirlerini -konağın girişinde bulunan taşlık sayılmazsa- ancak harem ile selamlık arasında kalan mabeyinde görürlerdi. Harem ve selamlık neredeyse müstakil daireler olduğundan, gelen misafirler yahut konak ahalisi kendi kısımlarında rahatça dolaşabilirlerdi. Lakin Nagehan o sabah rahatça dolaşmak değil, misafire görünmek istiyordu. Bu yüzden, bile bile selamlığa gitti ve babasıyla misafirine görünmek için elinden geleni yaptı.

İbrahim Ethem Bey ve Ali Paşa, konağın merdivenlerini ağır ağır ve hoşbeş ederek çıkarken Nagehan çabucak selamlığa geçivermişti. Beyler, misafirlerin ağırlandığı çinili sofaya girince de şaşırmış gibi yapıp toparlanmıştı.

Nagehan güya kitap okuyordu. Başını eğip özür dileyerek çıkarken kaş altından İbrahim Ethem Bey'e bakmış ve sabahın o erken saatinde sahneye koyduğu temsilin semeresini sıcacık bir tebessüm olarak almıştı. Tebessümün dahası da vardı. Nagehan kapıdan çıkarken arkasından fısıltıyla, "Nagehan Hanımefendi, ziyaretimin asıl sebebi size güzel haberler vermektir. En kısa zamanda bir yolunu bulup külliye geliniz." demişti İbrahim Ethem Bey ağzını eliyle perdeleyerek... Öyle sessiz fısıldamıştı ki, hemen yanı başındaki sedire oturmak için misafirinin oturmasını bekleyen Ali Paşa bile hiçbir şey duymamıştı.

Dünyalar Nagehan'ın olmuştu. Öğle olmadan nasıl bir bahane bulup da dışarıya çıkacağını bile düşünmüyordu. Hem o gün konağa Terzi Eleni Hanım gelecekti. Konaktaki bir kaynana, iki gelin ve bir genç kızın yanı sıra Gülçehre Dadı ve mutfak hizmetlisi üç genç kızın da beden ölçülerini alarak kışlık kıyafetlerin dikimine girişecekti. Nagehan o gün konakta bulunmazsa, Eleni Hanım gibi meşhur bir terzinin elinden çıkmış kıyafetlerden mahrum kalacaktı.

Koskoca Germiyan'da elbette başka terziler de vardı ama hiçbiri Eleni gibi maharetli değildi. Mesela Safiye Hanım vardı. Bir günde üç kadını giydirmesiyle meşhurdur ama Nagehan, bir günde giydirilen o üç kadının hiç de bahtiyar olmadıklarını bilirdi. Bu yüzden Germiyan eşraf-ı a'yanının hanımlarının en fazla rağbet ettiği, haliyle aldığı siparişleri, geceleri bile dikiş dikerek ancak yetiştirebilen Eleni Hanım ayağına kadar gelmişken bu fırsatı asla kaçırmazdı. Tabii o gün başkaydı. Bir sene boyunca aynı elbiselerini giymek zorunda kalsa bile fark

etmezdi. Yüreğinin sahibi çağırdığına göre muhakkak külliyeye gitmeliydi. Fakat önce iyi bir bahane bulmalıydı.

Genelde Germiyanlı genç kızlar dışarıya çıkmak için fazla sıkıntı çekmezlerdi. Hemen hepsinin ahretliği olduğundan buluşup genç kız meseleleri konuşacaklarını söylemeleri yeterli olurdu. Fakat Nagehan'ın durumu farklıydı. Yaşıtlarıyla pek geçinemediğinden hiç arkadaşı yoktu. Zaten olsa bile şimdiye kadar çoktan evlenmiş olurdu ve Nagehan her halükârda yine yalnız kalırdı.

Çabucak kendisine bir arkadaş bulmalıydı. Yaşıtı olup da henüz dünya evine girmemiş olanları düşündü ve çaresizlik içerisinde elinde bir tek Sümüklü Ayşe'nin olduğunu fark etti. Sümüklü Ayşe adı gibi sümüklüydü ama asıl kusuru bu değildi. Nice sümüklü kızlar koca bulmuştu. Zavallı Ayşe birazcık saftı. Koskoca alt dudağını sarkıtıp karşısındakine bön bön baktığından olsa gerek, evde kalmıştı. Nagehan, çocukluk arkadaşı aklına gelince çok sevindi ve annesine geçen gün hamama gittiğinde Sümüklü Ayşe'nin bir pastırma tüccarının tek oğluyla evleneceğini duyduğunu, işin aslının olup olmadığını öğrenmek ve eğer aslı varsa bu muvaffakiyetin sırrını kendisine sormak için arkadaşına gideceği yalanını uydurup evden çıktı.

Önce Ayşe'nin yanına uğramalıydı yoksa yalanı ortaya çıkabilirdi. Ayşe'nin koca ninesi, babaannesinin ahretliği olduğundan ve pek sık görüştüklerinden işini sağlama almalıydı. Bu yüzden geçerken Ayşelere uğradı ve laf olsun diye konuşunca kızcağızın kıt aklına pastırma tüccarının oğlunu soktu. Kızın her gelene bu zengin talibini anlatıp kendi rayiç değerini yükselteceği, hakikatte mevcut bulunmadığı kimselerce malum olmayan bir pastırma tüccarının oğlu isteyecekse vardır bir meziyeti diyerek, Germiyanlı bilumum tüccarzadenin kızı talip olacağı ve ertesi sene Sümüklü Ayşe'nin meşhur Keçeciler Sülalesi'ne telli duvaklı gelin gideceği kimin aklına gelirdi ki?

Nagehan külliyyeye vardığında İbrahim Ethem Bey ve Kemal'i, kendisini beklerken buldu. Odanın ortasına konmuş bir sehpa üzerinde bir testi, beş toprak bardak ve bir parça kâğıt vardı. Nagehan ikisine de ayrı ayrı bakıp "Denediniz mi?" diye sordu. Elbette denemişlerdi ama bir işe yaramamıştı. Esrarname yine Nagehan'ı bekliyordu.

Nagehan son sırrı ve vereceği kabiliyeti çok merak etmesine rağmen önce kendi başına gelenleri onlarla paylaşmak istiyordu.

Daha önce Nazenin Hanım hakkında pek bir şey anlatmamıştı. Yalnız getirdiği kurabiyeleri, konağa yeni gelen bir kadının pişirdiğini, adının da Nazenin olduğunu söylemişti. Şimdi başına gelenleri duyduklarında çok şaşıracaktı.

İkisi de merakla dinlemişti. Kulaklarına inanamıyorlardı. Demek Cevval ölmemişti. Acaba kendisine muska yazan büyücü gerçekten de Nısıfiye'nin sahibi miydi? Öyle olması kuvvetle muhtemeldi çünkü Esved'i arıyordu. Büyücü diye ifade edilenin Asfar olması da muhtemeldi. Mahlûkun, istediği surete büründüğünü iyi biliyorlardı. Bu yüzden edinebilecekleri bir eşkâl tarifi işlerine yaramayabilirdi.

Nagehan henüz Nazenin Hanım'ın hakiki hüviyetini açıklamamıştı. Sonunda kadın zannedilenin aslında Hamdi adında bir erkek olduğunu, hatta koskoca bıyığının bulunduğunu ve aslında tellaklıkla geçindiğini anlattı. Bunun üzerine beylerin ikisi de ayağa fırlayıp ırz düşmanını güzelce bir benzetmek için külliyeden çıkmaya yeltenmişti ki Nagehan buna mani oldu: "Ben icap edeni yaptım ve onu konaktan kovdum. Hiç merak etmeyin, bir daha rahatsızlık veremez. Anneme, yengeme, babaanneme ve Gülçehre Dadi'ya da gerçek hüviyetini açıklamadım. Bu yüzden konaktan gidişine pek üzüldüler. Şimdilik onu bir kenara bırakalım da şu bardakların ne işe yaradığını bir anlayalım."

Beyler sakinleşince Nagehan da oturdu ve İbrahim Ethem Bey'i can kulağıyla dinlemeye koyuldu. Sevdiği adamın, kendisinin ırzını korumak için hiddetlenip ayağa fırlaması Nagehan'ın başını döndürmüştü âdeta. Ayrın budalası gibi sırtıttığı belli olmasın diye yüzünü kapattı ama aklını bardaklara vermek için kendini zorlaması gerekti.

Böylelikle İbrahim Ethem Bey, çözdüğü beyitleri anlattı. Son sırrı anlatan beyitlerde tarif edildiği gibi beş bardağa da toprak testiden su dolduruldu, dört bardak odanın şark, garp, cenup ve şimaline yerleştirilip içlerine, doğru kelimelerin yazıldığı kâğıtlar atıldı ve beşinci bardak, Nagehan tarafından doldurulurken bu dört kelime yüksek sesle tekrarlandı. Şimdi yapılması gereken tek şey, dört bardağın ortasında duran Nagehan tarafından beşinci bardaktaki sudan dört yudum içilmesi idi.

Önce hiçbir şey olmadı. Fakat birkaç dakika sonra Nagehan ellerinin uyuşmaya başladığını hissetti, ellerine baktı ve bir çığlık koyuverdi. Elleri buz parçaları gibi yarı şeffaftı. Hemen elbisesinin yakasından göğsüne baktı. Tahmini doğruydu: Görünmez oluyordu. Birkaç dakika içerisinde görüntüsü tamamen silindi. Başarmışlardı. Nagehan diğerlerinin ürkmüş bakışları altında odada şöylece bir gezindi ve kendi kendine havada uçuyormuş gibi görünen elbisesinin nasıl görüldüğünü öğrenmek için aynaya baktı. Korkunç olduğu söylenebilirdi. Keramet iksirdeydi. Yani Nagehan durup dururken gözlerden kaçamayacaktı ama iksir varsa iş kolaydı ve kabiliyet çok kullanışlı olabilirdi.

Sonunda bitmişti. Artık son sayfaya bakmanın tam zamanıydı. Nagehan koynundan Esrarname'yi çıkardı ve son sayfayı açtı. Bütün o yazılar, şekiller ve tuhaf yıldızlar silinmişti. Sayfada, bir daire ve dairenin üzerinde saat dokuz yönünde konuşlanmış simsiyah bir lekeden başka hiçbir şey yoktu.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

Muntazar, seyyahlık işini pek sevmişti, lakin her istediğinde, istediği mekân ve zamana gidemeyişinden şikâyetçiydi. Bu, Asfar'a yeterince uzun müddet temas etmediğindendi belki. Mazideki Muntazar'a Esrarnâme'yi çözmesi mevzuunda yardım ederken hiç sıkıntı çekmemişti ancak işi bittikten sonra ne kadar uğraşırsa da iki defa haricinde arzusuna nail olamamıştı.

Seyahate muvaffak olduğu ilk seferde iki saat evveline gitmişti. Saklandığı yerden tahlilhanesinin kapısının önüne bir tas çorba ile biraz ekmek bırakıp kapıyı tıklattıktan sonra giden Ali Cengiz'i görmüş, böylelikle hangi zamanda olduğuna emin olmuştu. Tam da gitmek için uğraştığı zamandaydı. Bu, saatlerce uğraşıp da kati surette -henüz yazılmadığından olsa gerek- geleceğe gidemeyeceğini anladıktan sonra bulunduğu ilk teşebbüstü. Hemen ilk seferde muvaffak olunca 'tamam' demişti ama saatler boyunca uğraşmasına rağmen bir daha seyahat edememişti.

İkinci muvaffakiyeti ise tam umudunu yitirdiği sıradaydı. Düşünüp durmaktan kafası orta yerinden çatlayacakmış gibi ağrıyordu, an be an yaşadığı her şeyi kendi kendine uydurduğuna ikna oluyordu ki nihayet gerçekleşivermişti. İşte kendi yatak odasındaydı. Uyurken kendini izledi. Ali Cengiz de yanı

başında uyuyordu. Saate bakınca yatsıya çeyrek saat kaldığını gördü. Hasminın gelmesine az bir zaman vardı.

Uyuyan adamı -kendisini- uyandırmak için sarsmaya başladı. Ölü gibi uyuyordu mübarek. Zaman ise akıp gidiyordu. Faydası olmadığını düşünüp Ali Cengiz'i uyandırmaya çalıştı, o da ölüden farksızdı. Neden uyandıramıyordu? Aklına zamanın cereyanını değiştiremeyeceğinden başka bir cevap gelmiyordu. Fakat nasıl olmuştu da o pusulaları yazıp kendine yardım etmişti?

Düşünmeye vakti yoktu. Kendini veya Ali Cengiz'i uyandıramadığına göre Esrarname'yi emniyete almaktan başka çaresi kalmamıştı. Halıyı kaldırıp kapağı açtı ve Esrarname'yi gördü. Ne kadar da güzeldi... Dokunduğunda yüreği ağzından çıkacakmış gibi çarpmaya başladı. Yeniden ellerindeydi işte. Ne olursa olsun onu muhafaza etmeye kararlıydı.

Kitabı koynuna soktuğunda aklına bir fikir geldi: Acaba onu alıp kendi zamanına götürse ne olurdu? İşe yarayacağından emin değildi. En iyisi onu saklamaktı. Yerini bilmezse onu kendi elleriyle Asfar'a teslim edemezdi. Bu da çare olmayabilirdi çünkü Asfar nasıl olsa onu bulurdu.

Ya orada öylece dikilip beklese, Asfar gelip de Muntazar'ı uyandırdığında onu ikaz etse ne olurdu? Seyyahlık kabiliyetini almazsa orada mı kalırdı? Düşünecek ne çok şey vardı. Vakit de iyice daralmıştı. En makul hareketin Esrarname'yi saklamak olduğuna karar verdi ve kitabı, bir gömme dolabı andıran duvardaki küçük banyoluğun içerisine saklayıp kendi zamanına gitti.

Muntazar tahlilhanesine döndüğünde sevinçliydi. Seyyahlık kabiliyetini kaybedip kaybetmediğini hiç merak etmiyordu. Tek düşündüğü, Esrarname'nin, sakladığı yerde hâlâ durup

durmadığıydı. Günler sonra ilk kez tahlilhaneden çıkıp yatak odasına koştu. Banyoluğun kapağını açıp kafasını içeri uzattı ve sakladığı yeri yokladı. Bomboştu. Demek işe yaramamıştı.

Girdiğinde odada kimse olmadığını, kapıyı da sıkıca kapattığını bildiğinden, arkasında birinin konuştuğunu duyunca irkildi. “Bunu mu arıyorsun?” diyordu biri. Muntazar, arkasını döndüğünde elinde Esrarname’yi tutan Asfar’ı gördü. Zaman denen kudrete yenilmiş, arzusuna nail olamamıştı.

Asfar genç bir adam olarak zuhur etmişti. Elinde Esrarname olmasa da onun Asfar olduğunu bilirdi. Gözleri, hiçbir insana ait olamayacak kadar hissizdi. Nasıl bir hataya düşmüştü ilk seferinde? Aklından yüzlerce fikir geçti Esrarname’yi geri almak için ama hiçbirinin işe yaramayacağından emindi.

Asfar’ın her şeyi bildiğini farz ederek “Neden başaramadım?” diye sordu. Asfar anlamamış gibi görünüyordu. Aslında öyle boş bakıyordu ki ne düşündüğünü anlamak imkânsızdı. Muntazar açıkladı: “Onu buraya saklamıştım, yani bu kapağın ardındaki banyoluğa... Halının altındaki o her zamanki yerine değil. Nasıl oldu da buldun?” Asfar, Muntazar’ın neyden bahsettiğini anlamamıştı. Demek ki seyyahlığıyla ilgili hiçbir şey bilmiyordu. Bu Muntazar’ın hoşuna gitmişti. Şimdi kendini daha kudretli hissediyordu. Baştan anlatmanın iyi olacağına karar verdi ve seyyahlık edebildiğini söyledi. O hissiz gözler ve buz gibi suratla ufacak bir mimik belirdiğini gördü Muntazar; Asfar galiba dehşete düşmüştü.

Muntazar, sualini başka şekilde yeniden tevcih etti: “O gece neler oldu?” Asfar’ın yürek donduran o bakışları geri gelmişti. Bakışlarından da soğuk bir sesle anlatmaya başladı. “Geldim, seni kandırdım, sen de bu kapağın ardından Esrarname’yi bulup bana verdin.”

Muntazar sukutuhayale uğramıştı. Zamanın sırrı, akılla çözülecek cinsten değildi. Yine de makul bir izah arıyordu. Bulduğu tek izah da zamana müdahale edilemeyeceğiydi. Ne yaparsa yapsın olması gereken oluyordu. Demek ki maziye gidip kendine yardım etmesi gerekiyordu ki öyle olmuştu. Kendini uyandıramaması gerekiyordu ki uyandıramamıştı... İlahlığa soyunup kadere müdahale edebileceğini zannederken yanılmıştı.

Pekiyi, Asfar neden gelmişti? Nispet yapıyor gibi bir hali de yoktu. Açıklama bekleyerek o yürek ürperten gözlerin içine baktı. Asfar tiksindirilmiş gibi gülümseyip sımsıkı kavradığı Esrarname'ye baktı ve "Yardıma ihtiyacım var." dedi.

Muntazar aciz görünmemek için hemen 'tamam' demek yerine "Neden?" diye sordu. Asfar'ın açıklaması Muntazar'ı sevince boğmuştu. "Çünkü," diyordu Asfar, "Esrarname bir nüshasının daha çıkarıldığı o günden beri ateşten gözlere yasak..."

Muntazar 'nüsha' lafını duyar duymaz heyecanlanmıştı. "Bir Esrarname daha mı var yani?" diye sordu. Asfar Muntazar'ın aklından geçenleri biliyordu. "Hayır," dedi gülerek, "o çoktan imha edildi. Yeryüzündeki tek örneği, yakında bizim elimize geçecek olan... Yani kafanda beliriveren, o bana muhtaç olmadığın fikrini unutsan iyi olur. Şimdi parçayı sana emanet edeceğim. Hatta diğerinin de yerini söyleyeceğim. Beraber gidip alacağız ve Esrarname diğer yarısına kavuştuğunda bana ebedî hayatı vereceksin. Başka şey istemiyorum. Sonra Esrarname senin olabilir. Şimdi onu sana emanet ediyorum. Bana verdiğini unutma! Sahibi benim, istediğim zaman gelip alırım."

Asfar, Esrarname'yi tam uzatmışken geri çekiverdi ve Muntazar'ın yüreğini ağzına getirdi. "Bu arada," dedi hiçbir insanoğluna ait olamayacak kadar alaycı bir sesle, "Esrarname'yi bana verdiğin gece maatteessüf anlattığın gibi bana dokunmadın. Senin anlayacağın, kendi ellerinle heba ettin kabiliyetini. Bundan sonra

da bana dokunamazsın. Nasıl olmuşsa boş bulunmuşum işte. Artık bunları tefekkür etme. Ne yap et, bana ebediyeti ver. Yeniden geldiğimde Esrarname'nin diğer yarısını nasıl alacağımızı düşünüp bulmuş ol. Diğer yarıyı almak için Ali Paşa'nın kızı Nagehan'ı, yani Esved'i kandırmamız gerekecek.”

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nagehan bedestenin arka tarafındaki Kazancılar Çarşısı'ndan bir matara almıştı. Kendisini gözlerden gizleyecek iksiri hazırlayıp bu mataraya dolduruyor, dört yudum içip biraz da elbiselerine fiskeledikten sonra, izdivaç edip evinin erkeği olan Hüdaverdi'nin yokluğunu hissettirmeyen it kopuk taifesinin tepesine kolayca biniveriyordu. Mesela evvelki gece bir hırsızı enseleyip kendisinin çalınan eşyaya yuvalanan bir cin olduğunu söyleyerek adamı mesleğine tövbe ettirmişti.

İksirin faydalarından biri de gece yarısından sonra konağa rahat rahat girebilmesiydi. Uzun süredir Nagehan'ın geceleri çıkmadığını zanneden Gülçehre Dadi'yı biraz korkutup ke-yiflenmişti. Her ne kadar kendisi kabullenmese de Gülçehre Dadi'nin geceleri mutfakçı ziyaret ettiği herkesçe malumdu. Nagehan, odasına giderken mutfakta yanan kandili görmüş, dadısıyla birazcık eğlenmeden edememişti.

Gülçehre Dadi akşam yemeğinden kalan zeytinyağlı yaprak sarmalarını birbiri ardına mideye indiriyordu ki Nagehan ensesinin dibinden fısıltıyla "Biraz perhiz ediniz Gülçehre Sultan, yoksa beyimiz sizi beğenmeyecek." demişti. Boğazına duran bir sarmayı yutkunup böğrüne vurarak midesine gönderen dadi korkuyla sağına soluna bakınmış, ondan beklenmeyecek kadar ince ve titrek bir sesle "Kimsin?" diye sormuştu.

Nagehan bu kadarla bırakır mı? Hemen "Ben cinler padişahının kölesiyim. Padişahımız senin methini duymuş ve vurulmuş. Katmerli gerdanıyla etli parmakların yüreciğini yakmış. Beni de seni almaya gönderdi. Kendisine zevce olacaksın. Yalnız bu kadar yersen seni saraya götüremem. Padişahımız kadınların etine dolgunlarını sevse de şişmanlarından hazzetmez." diye uyduruvermişti. Tabii zavallılık çok korkmuş, okuyup üfleterek, tû tû tû diye tükürerek ve eliyle kışkışlayarak odasına koşmuştu. Ertesi gün ise çatlayacak kadar çok yiyerek şişmanlamak için elinden geleni yapmıştı.

Nagehan, o son sırrı çözdükleri gece Esrarname'nin nihai sayfasında beliren daireyi ve kara lekenin nasıl işe yarayacağını anlamamıştı ama külliyeden konağa varıp da yeniden bakınca kuvvetli bir tahminde bulunmuştu. Bu daire basbayağı bir pusulaydı. Kara leke ise daima Nisfiye'yi işaret ediyor olmalıydı. Çünkü konağa geldiğinde daire aynen duruyordu ama leke tam tepeye, yani saat on iki yönüne çıkmıştı.

Nagehan çabucak fikir yürüttü: Demek ki Nisfiye tam şimalindeydi. O gece konakta gezinip kara lekeyi rasat etti ve herhangi bir hareket tespit edemedi. Nisfiye çok uzaklarda mı demekti bu? Belki de Asfar onu dünyanın öbür ucuna saklamıştı. Zaten zamana ve mekâna merbut olmayan bir mahlûkun elinde bulunan bir şey, yeri bilinse de nasıl bulunurdu ki?

Yine de pusulayı takip etmeyi kafasına koymuştu. Zaten şimdilik aklına daha makul bir fikir de gelmiyordu. Hatta hemen çıkıp takibine başlamak istiyordu ama cinlerden yalnız yatamayacak kadar korkmuş olan dadısı yanına taşınmıştı. Çıkmaya kalkarsa yakalanabilirdi. Birazcık eğleneyim derken ne yazık ki kendi kendine köstek olmuştu. Kadıncağız da fena korkmuştu. Çaresiz yatıp Gülçehre Dadi'nın yaktığı tütsülerden gözleri

yana yana uyumaya çalıştı. Doğrusu, dadısının uyurken icra ettiği horultu musikisi eşliğinde uyumak pek de kolay değildi.

Nagehan ertesi akşam dadısını kendi odasında uyumaya güç bela ikna edip çıkmıştı. Dadısı başına gelenleri kimseye anlatmıyor, "Yalnız uyuyamıyorum, hafakanlar basıyor." diyordu ve ikide bir "Ah Nazenin Hanım ah! Ne diye gittin sanki? Yediğin önünde yemediğin ardında değil miydi? Ne güzel can yoldaşı olurduk şimdi..." diye dert yanıyordu. Nagehan yaptığına bin pişman olmuştu ama artık elinden bir şey gelmezdi.

Nagehan, külliye'ye varır varmaz son sayfayı yeniden tetkik etti ve lekenin ilk baktığında olduğu gibi saat dokuz istikametinde sabitlendiğini gördü. Artık hiç şüphesi kalmamıştı. Müşahedeleri neticesinde edindiği malumatı beylerle de paylaştı ve son sayfanın basbayağı bir pusula olduğuna dair nazariyesi rağbet gördü. Külliye'ye gelirken bir yandan da koynundan çıkardığı Esrarname'nin son sayfasındaki pusulayı takip etmişti. Kendisi yürüdükçe yeri değişen ama mutlaka hep aynı tarafı gösteren leke, hedeflerinin buralarda bir yerde ve sabit olduğunu söylüyordu.

Siyah lekenin hiç kaybolmadan her daim bir yeri gösterişini Esrarname'nin maddi âlemde bir yerlerde oluşuna yormuşlardı. İbrahim Ethem Bey, insanların yaşadığı âlemin kâinatta var olan âlemlerden yalnızca biri olduğunu ve kim bilir daha nicelerinin olabileceğini açıklayıp Esrarname'nin -Asfar'da bile olsa- en azından bir yere gitmediğine inandığını söylemişti. Gitgide daha fazla inanıyorlardı Nisfiye'yi bulabileceklerine...

Aslına bakılırsa Nagehan'ın artık külliye'ye gelmek için bir sebebi kalmamıştı. Bundan sonraki hedefleri Nisfiye'yi bulmaktı ve bunun için Esved'in diğerlerine ihtiyacı yoktu. İşte bu yüzden

yüreği sıkışıyordu Nagehan'ın... Artık Esrarname'yi bahane edip her akşam külliyyeye glemeyecekti.

İbrahim Ethem Bey, pusulanın göstereceği yeri birlikte bulmayı teklif etmiş, Kemal de aynı fikirde olduğunu söylemişti ama Nagehan bunu istemiyordu. Esved'in kabiliyetleri varken başkasına ihtiyaç yoktu. Elbette beylerin ısrarı karşısında 'hayır' diyememişti ama ilk fırsatta onları atlatıp, pusulayı kendi başına takip edecekti.

Nagehan'ın asıl derdi Nisfiye değil, İbrahim Ethem Bey'di. Nisfiye'yi bir şekilde bulurdu nasıl olsa. İbrahim Ethem Bey'le her akşam buluşmaya başladıklarından beri hislerini belli etmek, ona alımlı görünmek ve kalbini çalmak için aklına ne gelirse denemişti. İşe yaramayacağı baştan belli olan efsunlu kurabiyeler bile yedirmişti ama hislerine en ufak bir karşılık alamamıştı. Acaba gönlünde başka biri mi vardı?

Nagehan bu işi edebiyetle başaramayacağını anlayınca başka şeyler de denemeye kalkışmıştı. Bir fırsatını bulup eline dokunmuş, ilk kabiliyetini aldığından beri düşmenin nasıl bir şey olduğunu unutmuş olsa da, ayağı kaymış da düşecekmiş gibi yapıp kolundan tutunmuş, konuşurken uzun uzun gözlerinin içine bakmıştı. Yine de olmamıştı. Adam her seferinde elini çekiyor, tedirgin oluyor, yahut gözlerini ilk kaçırın oluyordu. Bu kadar da çekingen olunmazdı ki... Daha fazla dayanamıyordu. Ne olursa olsun onunla konuşacak, hislerini bir bir açıklayacaktı.

Kararından emindi ama konuşacağı anı düşündükçe yüreği sıkışıyordu. Zaten derdini anlatabilmesi için İbrahim Ethem Bey'i yalnız yakalaması gerekiyordu. Kemal varken bu konuşmayı mümkünü yok yapamazdı. Kemal'in gitmesi gerekiyordu ama eşkiyalar gibi saklanan sütkardeşinin külliyyeden çıktığı yoktu.

Nagehan o anda harika bir fikir buluverdi. Kemal'i ikna ederse İbrahim Ethem Bey'le yalnız kalabilirlerdi. "Germiyan'a gelmeyecek misin sen daha?" diye soruverdi Nagehan. Ne acayip bir soruydu... Kemal anlamamış gibi bakınca Nagehan açıkladı: "Eh, sen gideli epey oldu. Konağa gitsen, ahaliye sürpriz yapsan fena mı olur?" Hem dışarı çıkmamaktan, güneş görmemekten sapsarı kesildin. Hasta olacaksın maazallah... Ben derim ki bir git. Hem ebeveyninin gönlünü alırsın, hem de biraz ferahlarsın. Mahpuslara döndün burada."

Fikir, Kemal'in ilgisini çekmişti. Olmayacak şey değildi. İmtihanlarının hafiflediği bir vakti fırsat bilip gelmiş olamaz mıydı? Hem Esrarname de çözülmüştü... Artık orada kalmasına gerek yoktu. Konakta olsa bile Nagehan'la birlikte olacaktı. Yine Esrarname'yi yakinen takip edebilirdi. İbrahim Ethem Bey de teşvik ediyordu Kemal'i. Olmuştu bu iş. Kemal ertesi gün konağa geri dönüyordu.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Muntazar, kendisine verilen bu son şansı heba etmemek için elinden geleni yapıyordu. Son sırra kafa yorma işini çoktan bırakmıştı. Nasıl olsa diğer yarının yerini biliyordu, son sayfaya şimdilik ihtiyacı yoktu. Hem Esrarname tamamlandığında onunla uğraşmak için bol bol vakti olacaktı. Şimdi tek hedefi, Esved'i yani Nagehan denen şu kızı bulmaktı.

Esved'in bir kadın olduğunu öğrendiğinde çok şaşırmıştı. Sanki biri ona erkek olduğuna dair kati bir malumat vermiş gibi, o güne kadar hiç aksini düşünmemişti. 'Bak sen şu işe,' demişti Nagehan'ın adını Asfar'ın ağzından ilk kez duyduğunda. Bir kadını alt etmesi gerekeceğini kim bilebilirdi ki?

Doğrusu çok iyi olmuştu. Esved kabiliyetlerle mücehhez olsa da neticede bir kadındı. Kadınları korkutmak kolaydı ve kadınlar çabuk pes ederdi. Muntazar, Esved'in kolay lokma olduğunu düşünüyordu. Onu kandırıp Esrarname'nin diğer yarısını alacağını düşündükçe heyecanlanıyor, yüreği sıkışıyordu.

Yine de iyice düşünüp taşınmalıydı. Nagehan kılını dahi kıpırdatmadan Esrarname'nin bir parçasını çalabildiğine göre onda bilmediği bir şeyler olabilirdi. Neden o? Neden başkası değil de Nagehan? Esrarname'nin adını duyup da kitabı ellerinde tutabilmek arzusuyla yanıp kavrulan envai çeşit ateşten ve

topraktan yaratılan mahlûkat varken neden Esrarname onun davetine icabet etmişti? Böyle düşündükçe Muntazar, umudunu yitiriyordu. Çünkü Esved'in, Esrarname'nin gerçek sahibi olabileceği fikri zihnine sızıveriyordu.

Pekiye Asfar neden kabiliyetlerini kullanmıyordu? Sahibi vermeden Esrarname'yi alamazdı, amenna... Fakat kendisinin de kısa bir müddet için sahip olduğu zaman seyyahlığı kabiliyetiyle, mazide onu elinde bulundurmuş birini kandırıp kendisine vermesini sağlayamaz mıydı? Belki de Asfar kendisini kullanıyordu. Evet, muhakkak böyleydi. Kendisi zahmete girmeden, işi Muntazar'a yaptırıyordu.

Muntazar sinirlenmişti. O kim oluyordu ki? İşte Muntazar böyle düşünürken arkasından bir ses geliverdi. "Merak ediyorsan söyleyeyim. Ben Asfar'ım, yani Esrarname'nin yarısının hali hazırdaki, diğer yarısının ise müstakbel sahibi... Şimdi beni düşünüp duracağına aklını başına topla da diğer kısmı nasıl alacağımızı bul."

Muntazar'ın ödü patlamıştı. İttifak ettiği mahlûkun ne olduğunu bilse de buna bir türlü alışamamıştı. "Burada mıydın?" diye sordu titreyen sesiyle. "Hiç gitmedim ki," dedi Asfar, "beni göremeyince burada olmadığımı mı düşündün? Ancak bir insanın aczidir gözlerden kaçamamak. Senin kıt aklın idrak edemeyecek bunu anlaşılan. En iyisi beni gör de sor aklındaki-leri. Ya da dur, boşuna sorma... Neden biliyor musun? Çünkü ben zaten hepsini biliyorum."

Asfar'ın insanla alay eder gibi yumuşattığı sesi, son cümlesiyle birlikte âdeta gürleyen bir canavarın sesine dönüşmüştü. Bu hiddetli sesle beraber alev alev yanan bir mahlûk peyda oldu Muntazar'ın gözlerinin önünde... Belli ki Asfar, son seferki tezahürünün kâfi miktarda dehşetli olmadığını düşünmüştü. Bu yeni şekli ise en cesur insana bile aklını oynattıracak türdendi.

Korkudan hıçkırık nöbetine tutulan Muntazar, bir yudum su içip rahatlayınca Asfar o dehşetli sesiyle konuşmaya başladı. "İyi dinle Muntazar Efendi... Senin içine üfürülen o aciz ruh kaçıp gittiğinde çürüyüp toprak olacak kafanı işgal eden fikirleri ben düşünmedim mi sanıyorsun? Emin ol, hepsini düşündüm. Esrarname'yi kendi başıma bulabilecek olsam neden senin gibi bir insanoğluna tenezzül edeyim ki? Ha, sanma ki sana muhtacım... Bana hizmet edecek kişinin sen olması işime geliyor o kadar. Yoksa başkasını bulmak zor değil benim için. Şimdi işin yoksa başkasını bul da anlat mevzuu baştan sona. Hiç uğraşamam, iyi böyle...

Ne diyordun? Hah! Asfar neden maziye gidip Esrarname'yi almıyor da beni yoruyor... Duy da öğren. Bizler bilmediğimiz bir maziye gidemeyiz. Tıpkı henüz yaşanmadığı için bilmeye imkânımızın olmadığı istikbale gidemeyeceğimiz gibi... Aklını kullanırsan ateşten yaratılmışların ancak ve ancak kendi ömürlerinin geçtiği zaman parçası içerisinde seyahat edebileceklerini idrak edebilirsin. Sizin ve bizim âlemlerimiz bambaşka, ancak zaman denen illet öylesine muvazi ki, dairenin dışına çıkmak da, çıkmanın nasıl bir şey olduğunu idrak etmek de mümkün değil. Senin o aklınla bu söylediklerimi bile idrak edebileceğini sanmazken zamanın vezninden bahsetmek abesle iştigalden başka bir şey değil...

Esrarname'nin mazisine külliyyen hâkim olsam o vakte gider ihtiyaç olanı yapardım. Yani elimde öyle bir imkân olsa bugünü beklemezdim. Velhasıl, şimdi buradayız ve Esrarname'yi bu zamanda tamamlayacağız. Gerisini düşünme... Hem fena mı? Sen de nasibini alacaksın Esrarname'den...

Esved diyordun bir de... Neden o, neden başkası değil, neden o çağırdı da Esrarname kendini teslim etti... Madem merak ediyorsun, anlatayım. Tir-i Danende, yani Esrarname'nin

müellifi, sayfalardan birini kendi kanıyla yazmıştı. Böylelikle eserine bir işaret koymuştu. Eserinin kendinden alınabileceğini düşünerek onu geri çağırabilmek için bir tedbir almıştı. Hangi zamanda veya nerede olursa olsun Esrarname kendi sahibine gelecekti. Tir-i Danende ilelebet yaşayacağını zannediyordu. Elinde Esrarname gibi bir kudret bulundukça yaşayabilirdi de... Ama kardeşlerini kullanıp onlardan insanoğluna haram olan ilimleri öğrenerek canlarına kıyan bir caniden intikam almak isteyebilecek bir ateşten yaratılmışı, yani Asfar'ı hesaba katmadı. Neyse, bu uzun bir mesele... Neticede Tir-i Danende öldü ama onun, oğlan kardeşinden devam eden soyu maalesef hâlâ yaşıyor. Nagehan denen şu kız, Tir-i Danende'nin bilmem kaçınıcı kuşaktan yeğeni oluyor. Anlayacağın, kızın elindeki sayfalardan biri kendi soyundan birinin kanıyla işaretlenmiş. İşte Esrarname'nin yarısı, yani işaretli sayfayı içeren kısım bu sebeple Nagehan'da bulunuyor.

Ben bu kan bağıını takip ederek aileye ulaştım ama başta kızı değil amcasını sıkıştırdım. Ne yazık ki yanılmışım. Ama pes edecek değiliz. Esrarname'nin diğer yarısının yerini biliyoruz ve onu mutlaka alacağız.”

Asfar'ın sesi az da olsa hiddetini yitirir gibi olunca Muntazar, cesaretini toplayıp aklına takılan başka bir hususu sordu: “Peki ya kehanetler,” dedi “onlara ne diyeceksin? Siyah yıldız diye bahsedilen kati surette Esved. Işığını aksettirdiği güneş ise hiç şüphesiz Esrarname... Yeniden birleşeceği, Esved'in kaybolacağı, ardından büyük bir yangın felaketinin geleceği söyleniyor.”

“Biliyorum, biliyorum...” dedi Asfar söylenenin basitliğinden sıkılmış gibi bir sesle, “Hepsini ben yazdırdım. Esved duysun da içine sıkıntı otursun diye... Bazen hiç lüzumu yokken böyle işler yapıyorum. Bu da benim huyum işte... İnsanların dehşete düştüklerini görmek nasıl bir zevktir bilemezsin. Kehanet

denince hepsi dikkat kesiliyor bu insanoğlunun. Tuhaf... Ne alelade bir zaaf...

Neyse, bırakalım şimdi bunları. Buldun mu bir şeyler? Bulsan elbet bilirdim ama belli olmaz, belki de öyle alıksın ki, bulduğün fikri hiç aklından geçirmiyorsun. Eh öyle olunca senin bir fikrin olup olmadığını bilemem, değil mi?”

Muntazar, kendisiyle alay edilmesinden iyice bunalmıştı. Karşısında, cehennem alevlerinin çatırdayarak yandığı bir fırını andıran ağızyla insanı tir tir titreten bir mahlûk olmasa “Eh, yeter be!” derdi ama muhatabı Asfar’dı. Mecburen yutkunup cılızca “Pek bulamadım gibi...” dedi. İş, yine Asfar’ın başına kalmıştı. Giderken “Ben dönmeden hiçbir şeye kalkışma.” dediğine bakılırsa kısa bir süreliğine de olsa gerçekten gidiyordu. Muntazar rahat bir nefes alıp gözetlendiği endişesi olmadan bol bol düşünebilecekti.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

Kemal'in konağa gelişi nasıl da sevindirmişti herkesi. Nadide Hanım, oğluna durup durup sarılıyor, Halid Bey, "aslan oğlum" deyip gururlanıyor, Kafiye Hanım da yakında koskoca bir mimar olacak torununa baktıkça belli etmeden kasım kasım kasılıyordu. Gülçehre Dadi'nın ise aklı fikri yemek hazırlamadağıındaydı. İkide bir Kemal'in omzuna vurup "Ah deli oğlan, insan bir mektup yazıp da haber vermez mi? Hazırlık eder, sevdiğin yemeklerden pişirirdik. Ne yedireceğim şimdi ben sana?" diye yakınıp duruyordu. Sanki Kemal yemek yemeden kaçıverecekti. "Dadıcığım, daha buralardayım ben. Bugün olmasa yarın yeriz. Sen başla hazırlıklara..." dese de Gülçehre Dadi'nın gönlü olmuyordu. Misafir, geldiğı zaman ikramı hazır bulmazsa tam manasıyla ağırlanmış olmuyordu ona göre.

Nagehan da pek sevinmişti. Her gün gördüğü sütkardeşinin konağa gelmesine değıl elbette... Nihayet İbrahim Ethem Bey'le yalnız konuşabilecek, canına tak diyen meseleyi bir bir anlatabilecekti. Yine de iş bununla bitmiyordu. Nagehan ne kadar düşünürse düşünsün, lafa nasıl gireceğine bir türlü karar veremiyordu.

Mesela lafa girerken 'İbrahim Ethem Beyciğim' mi demeliydi, yoksa laubali olmadan yalnızca 'efendim' mi... Hayır, ikisi de olmazdı. En iyisi bir hitap kullanmadan başlamaklı.

Pekiye sonra ne diyecekti? Lafı biraz uzatıp nabız mı yoklamalıydı? Böyle de olmazdı. Çünkü ne zaman lafı uzatsa mevzu istemediği yerlere gidiyordu. Çabucak konuya girmeliydi. Ama o zaman da damdan düşer gibi olmaz mıydı?

Bir türlü karar veremiyordu. Bazen 'biraz daha bekleyeyim, belki o anlar da konuşmama gerek kalmaz' diye işin kolayına kaçacak oluyordu ama hemen vazgeçiyordu. Çünkü şimdi konuşamazsa bir daha hiç fırsat bulamayabileceğini iyi biliyordu.

Hem onun gönlü olmayabilirdi. 'Sen benim kızım sayılırsın. Babanın ahababım olduğunu unuttun mu?' derse ne olacaktı? İşte o zaman dünya başına yıkılırdı Nagehan'ın. Pekiye bu ihtimalden dolayı cayacak mıydı Nagehan? Hayır, ne olursa olsun açılacaktı. Yoksa tutulduğu sevdada onu muhakkak öldürürdü.

Nagehan yatsıya doğru hazırlanmaya başlamıştı. Akşam yemeğinden sonra Kemal'in yüzüne hiç bakmadan odasına çekilmiş, çabucak Esved kılığına bürünmeye koyulmuştu. Zaten gün boyunca bakamamıştı Kemal'in yüzüne. Bakarsa sütkardeşinin, nereden bilecekse- niyetini anlayıvereceğinden korkuyordu.

Bir türlü hazırlanamıyordu. Buz kesmiş elleri titriyor, yüzünü sararken ne kadar uğraşırsa uğraşsın, istediği neticeyi alamıyordu. Aklı hâlâ lafa nasıl gireceğindeydi. Sonunda düşünmekle olmayacağına karar verip işi olurluna bıraktı ve hazırlanıp çıktı.

O gece bir vukuat olmaması için dualar ediyordu. İş çıkarsa külliye çok geç saatte varırdı ve İbrahim Ethem Bey uyumuş olabilirdi. Mesuliyeti üzerinden atmak için Germiyan'a şöylece bir göz gezdirdi ve birkaç kopuk dışında sokaklarda dolanan eşkıya olmadığını görüp rahatladı. Sokaktakilerin vukuat çıkarmayacaklarını umuyordu.

Kâh damlardan, kâh kuytu köşelerden süzülerek külliye vardı. Bir sıçrayışta avlu duvarının üzerine çıkıp İbrahim Ethem

Bey'in odasına baktı. Avluya bakan pencereden hafif bir ışık süzülüyordu. Uyumamıştı. Acaba ne yapıyordu? Nagehan'ın yüreği bir kuş gibi çırpınmaya başlamıştı. Birkaç aydır her gün girdiği o kapıdan girmek şimdi ne kadar da zor geliyordu.

Cesaretini toplayıp avluya indi. Yan yana sıralanmış odaların bazılarının pencerelerinden süzülen ışıklardan kaçarak gölgeleri takip etti ve kapıya ulaştı. Son bir kez daha düşünüp kati kararını verdi ve titreyen eliyle kapıyı çalıp gölgelere saklandı.

Kapıyı İbrahim Ethem Bey açtı. Nagehan, adama yalnız olup olmadığını soracağı sırada içeriden başka birinin sesi geldi. Şöyle diyordu: "Kimmiş gelen?" Bir ses... Bir kadın sesi...

Nagehan öylece kalmıştı. İbrahim Ethem Bey bir hançer alıp yüreğini paralasa bu kadar canını acıtamazdı. Başı dönmeye başlamıştı. Yıldızların birer elmas parçası gibi ışıldadığı gök-kubbe başına yıkılmıştı sanki. Vücudundaki kan çekilir gibi oldu. Ölmek istiyordu. Hemen oracıkta ölmek veya 'kimmiş gelen' diye seslenen o kadını öldürmek...

Ne hakla giriyordu İbrahim Ethem Bey'in odasına? O kim oluyordu? Yoksa hanımı mıydı? Allah korusun, olur muydu hiç öyle şey? Ama ne arıyordu bu saatte bekâr adamın odasında? Deli olacaktı Nagehan. Hayır, önce o kadının saçını başını yolup sonra deli olacaktı. Kolay mıydı Esved'den kurtulmak?

"Nagehan Hanım, siz misiniz?" diye fısıldayan sesle kendine geldi. Cevap vermek istemiyordu. Küsmüştü İbrahim Ethem Bey'e. 'Erkek milleti işte' diye düşündü Nagehan. Hangi ara bulmuştu acaba o edepsiz kadını? Evet, edepsizdi tabii. Yoksa ne işi olurdu gece yarısı İbrahim Ethem Bey'in odasında. Kendisinin de aynı bekâr adamla baş başa konuşmak için geldiğini hiç düşünmeden içinden verip veriyordu kadına.

Sonunda istemeye istemeye "Evet, benim." dedi. "Bir şey diyecektim de size... Ama misafiriniz var anlaşılan. Keyfinizi

bozmayayım ben sizin. Kahve de yapmışsınızdır siz şimdi. Soğuyup ziyan olmasın kahveniz. Ben gideyim en iyisi...”

Adam şaşırmişti. “Yok, kahve yapmadım,” dedi şaşkın şaşkın, “çarpıntı yapıyor da teyzeme. Karahisar’dan yeni geldi. Şimdi yatıp uyuyacak. Onu odasına gönderip çıkarım. Ama beklemem derseniz, yarın görüşürüz.”

Nagehan ‘teyze’ lafından sonraki kısmı hiç duymamıştı. Demek teyzesiydi. Ne güzel de sesi vardı kadının. Bülbül gibiydi mübarek... Biraz haksızlık etmişti. “Beklerim, beklerim.” dedi Nagehan sevinçle. Değil dakikalar, saatlerce beklemeye razıydı. Karahisar’dan gelen mübarek teyzenin yatması beklenmez miydi hiç?

En fazla çeyrek saat sonra İbrahim Ethem Bey yeniden kapıda görüldü. O vakte kadar damda bekleyip yıldızları seyrederek hayal kuran Nagehan, İbrahim Ethem Bey’in fısıldadığını duyup aşağıya indi. Utana sıkıla adamın davet ettiği odaya girdi ve arkasından kapanan kapıyla birlikte yeniden titreme nöbetine tutuldu.

Yüzünü açmayacaktı. Az önce damda kukumav kuşları gibi tünemiş düşünürken buna karar vermişti. Yüzünü açarsa konuşması zor olurdu. Hem bembeyaz yüzü, utanınca kızarıverirdi Nagehan’ın. Yüzünü açmamak en iyisiydi.

“Kemal nasıl?” diye sordu hemen İbrahim Ethem Bey. Kemal’in lafa girmek için bahane olduğu besbelliydi. Daha sabah görüşmüşlerdi çünkü. “İyi...” dedi Nagehan. Bir müddet öylece oturdular. Sessizlik rahatsızlık veriyordu. İbrahim Ethem Bey de başka şeyler sormamıştı. Belli ki kızın neden geldiğini merak ediyordu. Sonunda Nagehan “Size bir şey diyeceğim...” dedi ama hemen pişman oldu. Ne kadar lüzumsuz bir laftı bu. Elbette bir şey diyecekti. Yoksa neden gelecekti ki...

İbrahim Ethem Bey merakla bekliyordu. Kim bilir neler geçiyordu o güzel aklından. Nagehan biraz daha beklerse hiç konuşamayacağına karar verip konuya girdi: "Söyleyeceğim şey biraz abes kaçabilir. Ne derseniz deyin, ne düşünürseniz düşünün, aklımdakileri söylemeden ölürsem gözüm açık gider." Nagehan'ın bu lafının üzerine "Aman Allah korusun." dedi İbrahim Ethem Bey. Demek ölmesini istemiyordu. Belki o da seviyordu...

Nagehan utanarak devam etti: "Hani size ilk geldiğim gece vardı ya, hani bana yardım etmenizi istemiştım. İşte o gece bir şey oldu. Ben sizin gözlerinizi gördüm. Gözleriniz laciverti. Tıpkı şimdi olduğu gibi... O geceden sonra ben bir tek sizi düşündüm. Gözlerinizdeki o rengi bir kez daha görebilmek umuduyla uyandım her sabah. Ne derseniz deyin, ben yüreğimi size verdim. İsterseniz alın, isterseniz atın ve öldürün beni. İşte diyeceğim bu kadar."

Nagehan, başını önüne eğmişti. Kalan son cesaretini konuşmaya harcadığı için İbrahim Ethem Bey'e bakamıyordu. O da hiç konuşmamıştı. Tek kelime etmiyordu. Acaba bu iyi bir şey miydi? Umutlanmanın bir manası yoktu. Adam afallamıştı işte. Densiz bir kız kalkmış, babası yaşındaki adama aşkını ilan etmişti. Nagehan ağlamamak için dişlerini sıkıp kalktı. Daha fazla kalamayacaktı.

Tam kapıdan çıkacakken İbrahim Ethem Bey de kalktı. Tereddüt ettiğini hissedebiliyordu Nagehan. Bir şey söylemek istiyordu ama söyleyemiyordu. Sonunda Nagehan'ın kolundan tutup kendine çevirdi. İşte gülümsüyordu. Gözleri ıslı ıslıldı. Sadece "İyice düşündünüz mü?" diye sordu. "Hem de her gün, her saat, her dakika..." diye cevap verdi Nagehan. Başka bir şey konuşmadılar. İbrahim Ethem Bey başını sallayınca, Na-

gehan odadan çıktı. Konağa giderken ilk kez hiç korkmadan çok yükseklerle uçtu. Kulaklarına çalınan rüzgârın uğultusu tatlı bir musiki gibiydi.

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

Asfar geri gelene kadar Muntazar rahat bir nefes almıştı. Hiç değilse o uzaktayken rahat rahat düşünebilmişti. Acaba ne düşündüğünü uzaktan bile duyabiliyor muydu? Aklını oynatmadan evvel şu işin bitmesi için dualar ediyordu. Esrarname'ye sahip olacağı günün hayali olmasa Asfar'a katiyen tahammül edemezdi.

Ali Cengiz de son günlerde peşinden ayrılmaz olmuştu. Muntazar artık alşimi ilmiyle alakadar olmadığından, paralar suyunu çektikçe Sarı Konak'tan birer ikişer ayrılan hademe taifesinin gidişlerine üzüлүp Muntazar'ın bir anda sahip olduğu servetin nereye uçtuğunu merak eden çocuk, bıktırana kadar soru soruyordu. Alışverişideği eşyaların, özellikle de piyanonun satılması çocuğa ağır gelmişti. Sanki konakta doğmuştu mübarek...

Bir de Muntazar'ın, odasına kapanıp saatlerce kendi kendine konuşması meselesi vardı. Efendisinin aklını iyiden iyiye yitirdiğini düşünen çocuk hem korkuyor, hem de üzüлүyordu. Böyle giderse birkaç aya kalmaz kendisi de diğerleri gibi kapının önüne konabilirdi.

Muntazar ise çocuğa hiçbir şey söylemiyordu. Ne 'seni de göndereceğim' diyor, ne de 'üzülme, seni bir yere bırakmam ben,' deyip zavallının yüreğine su serpiyordu. Zaten Muntazar'ın,

şoparın gönlünü hoş tutmaya uğraşacak hali yoktu. Aklındaki tek şey Esrarname'ydi ve onu bulamazsa değil Ali Cengiz'in, kendi hayatının bile bir manası olmayacaktı.

Asfar ertesi gün yeniden çıkageldi. Bu seferki tezahürü daha merhametliydi. Muntazar onu, herhangi bir insanoğlunu korkudan öldürebilecek o sarı duman haliyle gördüğüne bile şükretmişti. Çünkü alev alev yanan bir mahlûk, her şeyden daha korkunçtu. Gelir gelmez anlatmaya başlamıştı. Önce "Kıymetini bil," demişti, "kıymetini bil Muntazar Efendi... Bundan sonra sana yardım falan etmem. Nagehan denen eksik etek, kendi yarısını çoktan çözmüş. Anlayacağın pusula bizimkini işaret etmeye başlamış bile... Nagehan kendi yarısını çezecek kadar akıllıysa diğer yarıyı da gelip alabilir. O yüzden emaneti bana geri vereceksin."

Muntazar sukutuhayalini olduğu yere çöküp kalarak belli edince Asfar, sahte bir şefkatle gülüp devam etti: "Korkma beyzadem, mukavelemiz hâlâ geçerli. Onu emin bir yere götüreceğim o kadar. Şimdilik zaten sende durmasına gerek yok. Altın maltın yaptığın da yok... Kendine acımıyorsan bari şoparı düşün. Çocuk fakirliğe alışmadı bir türlü."

Muntazar, titreyen elleriyle istemeye istemeye Esrarname'yi verince Asfar az önce birinin şahdamarını kestiğini bilmezmiş gibi gayet sakin bir sesle sordu: "Bu kızın kabiliyetlerinden neleri biliyoruz?" Muntazar hâlâ acı çekiyordu. Kendini toparlayıp da cevap vermesi biraz uzun sürmüştü. Neden sonra kekeleyerek "Cazibet-ül arza karşı gelebiliyor. Benim bildiğim bu kadar." dedi.

"Hah, dinle o zaman. Esved'in bundan başka, cismini saklama ve insanoğlunun duyamayacağı fısıltıları duyabilme kabiliyetleri var. Dün onu gözetledim ve en cılız sesleri bile duyabildiğine, yanındaki mataradan bir şey içip cismini silebildiğine şahit

oldum. Bu sayede kimseye görünmeden konağa girdi. Demek ki Esved olduğunu konak ahalisi bilmiyor. Bir de bu kabiliyeti pek uzun müddetli değil. Odasına girdikten sonra yeniden cismine büründü.

Asfar, Muntazar'a bir şey deme fırsatı bırakmadan çekip gidi-vermişti. Tabii Esrarname'yi de yanında götürerek... Muntazar, Esrarname'nin emniyette olmasının temini için götürüldüğünü kendi kendine söyleyip dursa da bir türlü huzur bulamamıştı. Yüreği kan ağlarken aklını diğer yarıyı bulma işine nasıl verebilirdi ki?

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

*“Ölümlü efendiler sürerken saltanat toprağın üzerinde,
Ölümün Efendisi’nin saltanatını yenemediler toprağa girdiklerinde.”*

Kaveh’in Demir Salı, Esrarname, XXII. Bab, 10. Mesel

Nagehan, son görüşmelerinde İbrahim Ethem Bey’e söylemiş olduğu şeyleri düşünüp duruyordu. Hem de yüzlerce, binlerce defa, peş peşe... Olup bittikten sonra düşünmenin ne manası vardı ki? Ama Nagehan kendini tutamıyor, her düşündüğünde başka bir şey demiş olmayı diliyordu. Böyle düşündükçe aklını Nısıfiye’ye bir türlü veremiyordu.

Kemal ve İbrahim Ethem Bey, pusulayı takip etme işini hep beraber yapmayı teklif etmişlerdi ama Nagehan, o zaman karşı çıkmıştı. Şimdi buna da pişman oluyordu. İbrahim Ethem Bey’i bir kez daha görme fırsatını kendi elleriyle imha etmişti.

Şimdi bu işi kendi başına yapmalıydı. Bahane bulmanın, ertelenenin bir faydası yoktu. Konaktan çıkmadan evvel pusulayı bir kez daha teftiş etti ve Esved kılığına bürünüp çıktı. Belki lazım olur diye hazırladığı iksirle dolu matarayı da boynuna asmayı ihmal etmedi. İksir pek uzun süre tesir etmiyordu ama yine de faydalıydı. Acil bir durumda fevkalade işe yarayabilirdi.

Birkaç adımda bir, pusulaya bakmayı ihmal etmiyordu. Pusula yolları değil, yönü işaret ettiğinden bazen önüne çıkan -mesela koca bir konak yahut Kapan Çayı- bir engelin üstünden aşması gerekebiliyordu. Nagehan arada bir oraya buraya -tabir yerindeyse- konup yeniden sıçramadan yol alamadığından, yani kuş gibi uçamadığından bir yukarıda bir aşağıda pusulaya baka baka yol almak biraz zahmetliydi. Bu yüzden aradığını bulmak pek de kolay olmayacaktı.

Yine de o kadar da akıl karıştırıcı ve yorucu olduğu söylene-
mezdi. Yüksekten, mesela Hisar Kalesi'nin bulunduğu tepeden
gördüğü bir yeri bulmaya çalışmaktan farksızdı. Dikkatli olursa
büyük bir zahmetle karşılaşmadan amacına ulaşabilirdi. Bir
an evvel Nisfiye'ye ulaşma arzusu da elini çabuk tutmasını
sağlıyordu.

Kapan Çayı'nı bir sıçrayışta aştıktan sonra pusulaya bir kez
daha bakmaya karar verdi. O vakte kadar siyah leke hep şimali
göstermişti. Nagehan yine aynısını bekliyordu fakat ne olduysa
oluverdi. Siyah leke kaybolmuştu. Hem de gözlerinin önünde...
Demin vardı, şimdi yok... Artık son sayfada koca, bomboş bir
daireden başka bir şey görünmüyordu. Ne biçim işti böyle...

Nagehan hemen akıl yürütmeye koyuldu. Belki de çok yak-
laşmıştı yahut hemen dibinde duruyordu. Öyle ya, Nisfiye'yi
bulduğunda pusula hâlâ bir yerleri gösteremezdi elbette. Etrafı-
na şöylece bir bakındı, hayır, bomboş bir sokağın ortasındaydı.
Esrarname'nin saklanabileceği bir yer değildi burası.

Boşu boşuna aranıp durmaktansa az önce icat ettiği fikrin aslı-
nın olup olmadığını araştırmalıydı. Bu yüzden siyah lekeyi en
son gördüğü yere gitti. Yine olmamıştı; siyah lekeden eser yoktu.

O anda yüreğine bir korku düştü Nagehan'ın: Acaba Nisfiye
imha edilmiş olabilir miydi? İşaret edecek bir şey kalmayınca

elbette siyah leke de kaybolacaktı. Ne yapacaktı şimdi? Neden o kadar zamandır oyalanıp durmuştu? Kendi kendine kızıyor, boş sokaklarda çaresizce dolanıyordu. Acaba İbrahim Ethem Bey'e gitse miydi? Hayır, ne yüzle çıkacaktı karşısına? Çok utanıyordu. Söylediklerine bin pişmandı. Rezil rüsva olmuştu. Kim bilir ne düşünmüştü arkasından. 'Ah akılsız kafam' diye kendi kendine dövünüp duruyordu. Konağa geri dönmekten başka çare yoktu. Belki Kemal bir şeyler söylerdi. Fakat ne yazık ki konağa çabucak dönemeyecekti.

Sanki Nagehan'ın acelesinin olduğunu bilen bir hayta, bağırıp çağırarak sıtma görmemiş sesiyle Germiyan'ı birbirine katıyordu. Gayrimüslim olduğu, arada kullandığı Rumca kelimelerden anlaşılan adamın ne dediği pek seçilmiyordu. Mecburen sese doğru gitti ve serserinin derdinin ne olduğunu anlamaya çalıştı. Çok geçmeden meseleyi çözdü: İş bir kadının hırpalanmış olmasıydı. Kuytuda saklanıp biraz daha malumat edinmeliydi. Şimdi bağırmanın tepesine sırf bağırıldığı için binse olmazdı. Adam belki de haklıydı.

Serserinin kafesli pencerelerine doğru bağırıldığı konağın kapısı açıldı ve elinde kandil tutan yaşlı bir adam dışarı çıktı. Serserinin daha da sinirlendiğine bakılırsa hasmı, karşısındaki çizgili pazenden gecelik entari giymiş zayıf adamdan başkası değildi. Nagehan dinlemeye devam etti ama meseleyi bir türlü çözemedi. Genç olanın, diğerine baba demesinden başka bir hususu anlayamamıştı. Tamam, yaşlı olan diğerinin babasıydı ama konuşmada geçen onca kayınpeder, zevce, baldız, damat, oğul, elti de neyin nesiydi? Belki anlarım diye biraz daha dinledi ama nafile... Mesele arapsaçına dönmüştü bile.

Gidip sormak lazımdı ne derdiniz var diye, hem de vakit kaybetmeden... Çünkü genç olan diğerini tartaklamaya başlamıştı bile. Ama Nagehan nasıl gidip de konuşacaktı? Sesini

duyarlarsa Esved'in kadın olduğunu şıp diye anlayıverirlerdi. O anda Nagehan'ın aklına başka bir fikir geldi. Hemen matarasındaki iksirden kâfi miktarda içip ziyan etmeden birazını da elbiselerine fiskeledi ve görünmez olup kavga eden adamlara yaklaştı. Baldızlarla eltilerin, kayınpeder ve damatla olan münasebetlerinin tantanası hâlâ devam ediyordu. Dinlemeyle de anlaşılacak gibi değildi.

Kavga edenlere iyice yaklaşıp bağırdı: "Bu ne cüret, bu ne pervasız bir cesaret. Ne hakla uyandırırırsınız beni. Bre velveleci musibetler!" İki adam da taş kesilmişti. Yaşlı olanın kısa entarisinin altından görünen çırpı gibi çelimsiz bacakları korkudan titriyor, âdeta birbirine çarpıyordu. Genç olanın benzi ise iyice uçmuştu. Nagehan eğlenerek devam etti: "İnsanoğlu akşam ezanıyla beraber dışarıdan elini ayağını çekti mi rahat ederiz biz. Arada bir sizin gibiler tantana ederse o zaman huzurumuz kaçır. Siz bağırmadan evvel derin bir uykuya dalmıştım. Ama şimdi ne uyku kaldı ne bir şey... Ne yapayım ben size şimdi? Çarpayım mı? Ağzınız dibinize dönsün mü? Beliniz iki büküm olsun mu? Ne yapayım ha?"

Adamlar istavroz çıkarmaya başlamışlardı bile. Nagehan'sa pek eğleniyordu doğrusu. Bu sırada genç olan nihayet bir şeyler söyleyebildi ama ağzından çıkan iki kelimeciğe konuşmak denemezdi pek. "Kimsin sen?" diyebilmişti zavallılık sadece. Nagehan biraz düşündü. Dadısı 'adını anarsan gelir' dediği için korkup "Üç harflilerdenim ben..." dedi ve laf daha fazla uzamasın diye dertlerinin ne olduğunu sordu. Çünkü biraz daha oyalanırsa iksirin tesiri geçecekti. Adamlardan genç olanı heyecan içinde Rumca konuşacak olduysa da, Nagehan, "Üç harfliyiz ama lisanımız bir tanedir evelallah. Şimdi ya derdinizi Türkçe anlatın, ya da ölümlerden ölüm beğenin." deyince toparlanıp özür dilediler.

Yaşlı olan lafa girecek olsa da genç olan atik davrandı ve lafi diğerinin ağzına tıktı. “Bakın şimdi bilmem kaç harfli efendi...” dedi. “Bu adam benim babam, aynı zamanda damadım. Benim analığıma, yani üvey kızıma fena davranıyor. Benim zevcem, yani babamın kayınvalidesi durumu analığımdan yani kızından duyup küplere binmiş. Ben de soluğu burada aldım. Ne için? Sırf körpecik kızımın ve dahi anamın hakkını müdafaa etmek için. Efendim, suçu da cilve yapmamakmış. ‘Ne yapacaksın bundan sonra cilveyi’ dedim babama ama inadı inat... Neyse efendim. Benim üvey kız bu sefer gitmiş durumu eltisinin torununa açmış. Eltisinin torunu dediysem benim amcaoglunun kızı... Velhasıl, laf kulağıımıza geldi de meseleyi çözelim dedik. Kızı hırpalamamış olsa amenna ama zavallılığın etlerini etlerini burmuş. İşte budur efendim maruzatımız.”

Nagehan kalakalmıştı. Nereden bulaşmıştı bu meseleye... Acaba adamlar deli miydi? Ne acayip örfleri âdetleri vardı bu Rum-ların... İşin aslı anlaşılacak gibi değildi. Meselenin uzayacağını tahmin edip iksiri zayi etmeyi göze alarak matarasından bir miktar daha iksir içti ve düğümü çözmek için aklına gelen ilk soruyu sordu: “Bre adam,” dedi, “nasıl baban senin damadın olur? Aklını mı oynattın sen?” Bu sefer sözü yaşlı adam aldı: “Evet,” dedi, “doğru söylüyor. Ben onun babası ve damadıyım. İş i izah edeyim efendim. Bu oğlan kırk yaşında dul bir karıya sevdalanınca gittim oğluma onu aldım. O kadının da bir kızı vardı. Gönül bu ya, ben de o kıza sevdalandım. Benim hanım, yani bu oğlanın hakiki anası on beş yıl evvel ahirete göçtüğün-den o kızı da bana aldık, oldum ben oğlumun damadı. Benim yeni hanım da oğlumun analığı ve üvey kızı oldu. Onun hanımı da benim gelinim ve kayınvalidem... Neyse uzatmayayım. Benim hanım gitmiş, kardeşimin torununa yaşıtımdır deyip biraz dertlenmiş. O da meseleyi büyütüp ortalığı velveleye verince benim oğlan da böyle kapıma dayanmış. Ayıptır değil mi muhtelif harfli efendi?”

Nagehan ne diyecekti şimdi? İşe karışıp halt etmişti. Acaba sıvışsa olur muydu? Yok, adamlar birbirini yiyecekken sıvışmak Esved'e yakışmazdı. Hem bir kadın hırpalandıysa hesabı sorulmalıydı. Düşünüp taşındı, sonunda uyduruk bir çözüm buldu. "Yaşlı olan, aç sağ avucunu." dedi. Adam sağ avucunu açınca devam etti: "Tamam, avucuna tılsımlı toz koydum. Bu tozu hanımına doğru üfle. O zaman cilveli olacak. Şimdi de sol avucunu aç." Adam sol avucunu açınca biraz bekledi ve devam etti: "Sol avucuna da teskin edici bir tılsım koydum. O tılsımı yut şimdi. O zaman şehvetin hafifleyecek."

Yaşlı adam sağ avucundaki görünmez tozu dökmemeye çalışarak sol avucundaki görünmez tılsımı yuttu. Bu sefer Nagehan genç olana döndü. "Genç adam, şimdi de sen aç bakalım avucunu. Hem de birini değil, ikisini birden. Sana vereceğim tılsımın miktarı çok olmalı. Sen iyice azıtmışsın çünkü." Genç adam avuçlarını birleştirip açınca Nagehan devam etti: "Seninki de tamam. Avuçlarına üç evlada birden yetecek kadar terbiye ve edep tozu koydum. Şimdi bu tozu kafandan başlayarak her yerine sür ki bir daha babana dil uzatmayasın. Dediğimi yapmazsanız vallahi çarparım bilesiniz." Genç adam şaşkın şaşkın her yerine görünmez tozu sürünce "Hah, şimdi oldu." dedi Nagehan. "Bir daha bağırdığınızı görmeyeyim. Yoksa salarım ifritleri peşinize."

Hayret, iki adam da sakinleşmişti. Tılsımlar ve tozlar tesirini göstermiş miydi ne? Nagehan meseleyi halletmiş olmanın gururuyla dönüp uzaklaşmışken arkasından gelen "İnsan babasına der mi şu lafı edepsiz velet!" diyen yaşlı adamın sesini duysa da dönüp bakmadı. Bu vakitten sonra birbirlerini yeseler de umurunda değildi. Elinden geleni yapmış mıydı? Yapmıştı. "Allah hidayet versin." diye dua da ettiğine göre gerisi artık onu alakadar etmezdi.

Konağa vardığında kulağında hâlâ baldızlarla eltiler yankılanıyordu. Hemen odasına gidip iksirin tesirinin geçmesini bekledi ve Esrarname'nin son sayfasını yeniden muayene etti. Koca daire hâlâ ecinnilerin melun gözü misali öylece duruyordu. Sütkardeşinin bir fikrinin olmasını temenni ederek Kemal'in odasının kapısını çaldı.

Genç adam bir şeyler yazıyordu. Gelenin Nagehan olduğunu görünce yazma işini bırakıp tebessüm etti ve "Margrit'e..." dedi. Margrit de kimdi acaba? Bunca zamandır ecnebi kızlardan uzak kalmak zor gelmiş olmalıydı Kemal'e.

"Bırak şimdi Margrit'i, zaten bulmuştur o başkasını şimdiye kadar..." dedi Nagehan ama hemen pişman oldu. Kemal'in yüzünden edilen lafa kızdığı belli oluyordu. "Aman canım," dedi bu sefer toparlamak için, "nasılsa gavur değil mi, o sebeple dedim ben." Hay Allah, iyice batıyordu. En iyisi konuyu değiştirmekti. "Neyse, ben buraya başka bir şey söylemek için geldim. Pusulaya bir şeyler oldu. Artık Nısıfiye'yi göstermiyor. Bir de sen bak istersen."

Kemal Esrarname'nin adını duyunca mektubu da Nagehan'ın patavatsızlığını da unutuvermişti. Hemen Nagehan'ın uzattığı kitabı alıp son sayfayı açtı. Bomboş daireyi görmek Kemal'i de endişelendirmişti. Demek Nagehan pimpiriklik yapmıyordu.

Hiçbir fikir yahut çözüm üretememişlerdi. Öyle görünüyordu ki, Nısıfiye'yi bulmak için ellerindeki tek ihtimal de uçup gitmişti. Ertesi sabah ilk iş İbrahim Ethem Bey'e gitmeye karar verdiler. Belki o bir çare bulabilirdi.

Konağın hanımları hemen hemen on gün boyunca, her Allah'ın günü aynı saatlerde şüpheli şekilde dışarı çıkıp bir iki saat sonra geri döndükten sonra birkaç gündür konaktan dışarı çıkmaz

olmuşlardı. Nagehan bir dümen çevirdiklerini adı gibi biliyordu. Birkaç kez annesine nereye gittiklerini sormuş, beraber gitmeyi teklif etmişti ama Suzan Hanım hep "Canım evladım, sen sıkı-lırsın oralarda. Biz kadın kadına oturmaya gidiyoruz. Bir gün oradayız bir gün burada." gibi şeyler söyleyerek geçiştirmişti. Yengesi, "Senin geleceğin yer değil orası. Eksik kalıver, bir şey olmaz." demiş; Gülçehre Dadı ise "Ne çıkması, biz konaktan çıkmıyoruz ki." diyerek iyice kendini ele vermişti. Babaannesi de çıkıyordu çoğu kez ama Nagehan ona nereye gittiklerini soracak kadar aklını yitirmemişti.

Muhakkak çıkardı kokusu. Bir şeylerden şüpheleniyordu ama şüphelerini tespit etmeden kadınlara yüklenemezdi. Dışarı çıktıkları günlerde, iksir içip onları takip etmediğine şimdi pişman oluyordu.

Nagehan ve Kemal o sabah erkenden bedesten taraflarına gidip biraz hava alacakları yalanını uydurarak dışarı çıktılar. Külliye-nin bulunduğu sokağa dönene kadar yol boyunca konuştular. Fakat külliye görünür görünmez Nagehan susuverdi. Midesine oturan ağrıdan ve dört nala koşan bir atın nal sesleri gibi çarpan yüreğinin verdiği histen başı dönmeye başlamıştı. Ayakları söz dinlemiyor, gitmek istemiyorlardı sanki. Kemal durumu bilmediğinden hâlâ kendi kendine konuşup siyah lekenin kay-boluşuna dair fikir yürütmeye devam ediyordu.

İbrahim Ethem Bey'in talebeleri henüz gelmemişti. Külliye-de kaldığı müddet boyunca hangi talebenin ne zaman geldiğini iyice ezberlemiş olan Kemal karar vermişti varış zamanlarına. İlk talebenin, ders görmeyi hiç sevmemesine rağmen ne hikmetse en erken gelen Hasan'ın, her zamanki o doğduğuna pişman ifadesiyle külliye-nin kapısından ayaklarını sürüye sürüye gir-mesine daha yarım saat vardı.

Nagehan utana utana odaya girmişti ama İbrahim Ethem Bey hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu. Her zamanki o nazik, heyecanlı ve mütebessim tavrıyla misafirlerini içeri aldı. Gül şerbeti içip içmeyeceklerini sorduktan sonra kapıdan, üç tane şerbet getirilmesi için seslenip oturdu. “Haberler sizde.” dedi heyecanla. Aslında Nagehan’a pusulayı takip edip etmediğini soruyordu. “Haberler iyi değil...” dedi Kemal, ve Nagehan, Esrarname’yi koynundan çıkarıp uzattı. Kızın heyecanı biraz dağılmıştı. “Son sayfa...” dedi, “Maatteessüf pusulamız yok oldu. İşte, kendiniz bakın...”

İbrahim Ethem Bey son sayfayı açıp baktı ve çenesini ovalaya ovalaya düşünmeye koyuldu. Gül şerbetleri geldiğinde hâlâ düşünüyordu. Neden sonra “Galiba korktuğumuz oldu.” dedi. Bunun üzerine Nagehan kendini tutamayıp, “Yoksa imha mı ettiler Nısfıye’yi!” diye bağırırverdi. “Hayır, hayır.” dedi İbrahim Ethem Bey insanı ferahlatan o sakin sesiyle. “Hiç korkmayın. Esrarname birleşmeden imha edilemez. Adım gibi eminim bundan. Benim kastettiğim muvazi âlemlerden birine intikal ettirilmiş olduğu. Asfar, pusulanın vazifesini görmeye başladığını öğrenmiş olmalı. Kendi âlemine götürdüyse, pusulanın başka âlemleri işaret etmesi beklenemez. Yine de bir çare bulabiliriz gibi geliyor bana. Şimdi bilemiyorum, ama muhakkak bir çaresi olmalı.”

İbrahim Ethem Bey’in kati surette teskin edici bir fıtratı vardı. Hemen feveran etmeyip, ona gelmekle ne iyi etmişlerdi.

“Pekiye ne yapacağız?” diye sordu Nagehan. Ona o kadar itimat ediyor, gözünde o kadar yüceltiyordu ki, her şeyi bileceğini düşünüyordu. “Bilemiyorum.” dedi İbrahim Ethem Bey ama Nagehan hâlâ sonsuz bir itimatla pek yakında çare bulacağını hissediyordu. Mesele ona havale edildiyse çözüm kolaydı.

Artık çıkmaları gerekiyordu. Hasan'ın gelmesi an meselesiydi ve çocuk bir gelirse, günlük şefkat gıdasını almadan İbrahim Ethem Bey'i kimselere bırakmazdı.

Müsaade isteyip kalktılar. Tam çıkacakları sırada, "Hah!" dedi İbrahim Ethem Bey. İşte bulmuştu ne yapacaklarını. Nagehan zaten hissetmemiş miydi? Umutla geri döndüklerinde İbrahim Ethem Bey "Nagehan Hanımefendi," dedi, "şu zenne kılıklı tel-lakla bir görüşsek? Cevval olduğunu söylemiyor muydu? Belki de doğrudur." "Evet, ne güzel düşündünüz." dedi Nagehan da. Hâlbuki bu fikir zaten onun da aklına gelmiş, lakin hiç itimat etmemişti. Nazenin Hanım'ın yani Hamdi Bey'in düzenbazın teki olduğunu düşünüyordu.

"Kurabiyeleri güzeldi ama." dedi Kemal. Demek kurabiyelerden Kemal de yemişti. "Sen de mi yedin?" diye sormadan edemedi Nagehan. Kemal ise "Hem de hepsini ben yedim, tek başıma..." deyip pişkin pişkin sırttı. "Ben pek yiyemiyorum kurabiye gibi şeyleri. Mideme dokunuyor da... Bir lokmacık tadına baktım." dedi İbrahim Ethem Bey de utana sıkıla. Allah'tan tılsımdı ef-sundu derken, kim olduğunu bilmediği birinin elinden çıkan kurabiyelerle zehirlememişti kimseyi... Şimdi nasıl itimat edip de akıl danışabilirlerdi ki ona? O kadar yalan söylemiş olan adamın Cevval oluşuyla ilgili söylediklerinin doğru olduğunu kim taahhüt edebilirdi ki?

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

Asfar geri geldiğinde Muntazar bulduğu fikri düşünüyordu. Fakat aklındaki bazı suallere cevap almadan fikri kemale ermeyecekti.

“Sor bakalım.” dedi hemen Asfar. Muntazar, Asfar’ın zihnine girmesine alıştığından aklındakileri düşünüp durmamayı, dolayısıyla zihninin mahremiyetini Asfar’a açmamayı öğrenmişti. “Sor bakalım.” dediğine göre demek ki sadece buna muvaffak olmuştu. Muntazar şimdi kendini daha kuvvetli hissediyordu.

“Esrarname’yi kızdan almak için bazı yollar düşündüm. Ama senin de yardım etmen gerekiyor. Sana Nagehan’ın yanına görünmeden sokulup sokulamayacağını sormak istiyorum. Böylece Esrarname’yi nerede sakladığını öğrenebiliriz. O zaman ben gireceğim devreye. Neredeyse, gidip bize ait olanı alacağım.”

“Bu mu bulduğun şey?” dedi Asfar küçümseyerek. “Benimle alay mı ediyorsun sen? Bu zaten aşikâr... Esrarname’yi gidip alacak olan sensin. Yoksa neden seninle uğraşayım ki? Başka bir şey düşünemedin mi?” Muntazar sinirlenmişti. “Düşündüm elbette, ama sen o kısmı bana bırak. Sen yerini söylersen benim yapacaklarım da belli olacak.”

Asfar, düşünür gibi bir müddet hiçbir şey söylemeden öylece durdu. Müteşekkil bulunduğu sarı dumanın kesafeti sanki biraz azalmıştı. Acaba bu, Asfar'ın düşüncelerine mi işaret ediyordu?

“Bunu senden önce ben de düşündüm Muntazar Efendi.” dedi sonunda Asfar. “Fakat kız Esrarname’yi konakta sakladığından içeriye giremedim. Eh, dışarıdayken de durmadan Esrarname’nin yerini düşünmediğinden aklımdan bu malumatı çalamadım.” “Vay vay vay...” diye düşündü Muntazar. Demek Asfar’ın da girip çıkamayacağı yerler vardı. “Neden giremedin konağa?” diye sordu. Gerçekten çok merak etmişti. Asfar cevap vermeyince üsteledi: “Buraya girdiğin gibi oraya da girebilirsin pekâlâ...”

“Giremem!” dedi Asfar sonunda. “Giremem, çünkü kapılarını Allah’ın adıyla kapatanların evleri bizlere yasaktır. Öğrendin mi şimdi?” Muntazar başını salladı. Bunu aklımdan çıkarmasa iyi olurdu. “Tamam o zaman, madem yerini bilmiyoruz, biz de başka bir usul tatbik edeceğiz.”

Artık Muntazar, Asfar’ın yanında kendini daha rahat hissediyordu. Onun acizliklerini öğrendikçe ondan daha az korkuyordu çünkü. Biri ateşten, biri topraktandı ama neticede her ikisinin de gücünün yetmeyeceği şeyler vardı. İşte bu gerçek adaletti.

“Daha fazla beklemeyeceğiz,” dedi Muntazar kendine güvenen bir sesle, “yarın harekete geçiyoruz. Şimdilik bir şey anlatmamı isteme. Sadece bana güven. Eğer her şey yolunda giderse çok yakında Esrarname ellerimizde ve tek parça halinde olacak.”

Asfar hiçbir şey demedi. Muntazar’ın zihninden geçenleri tüm gayretlerine rağmen okuyamamak, Tir-i Danende’nin boyunduruğunda olduğu zamanları hatırlatmıştı ona. Yine bir âdemoğluna muhtaçtı. Fakat bu sefer öyle kolay kolay teslim olmayacaktı. Gözdağı vermek ve kudretini göstermek için alev-

lerden müteşekkil bir varlık halinde zuhur edecekken kendini tuttu, artık bu şekilde Muntazar'ı korkutamadığını biliyordu.

Bu yüzden Harir halinde göründü. İnsanların âleminde daha fazla kalamayacağı için kısa bir müddet Muntazar'a baktı ve gitti. İşe yaramıştı; Harir'i gören adam afallayıp bir anlığına zihnini açıvermişti. Asfar o kısacık sürede öğrendiklerinden memnun olarak gitti. Artık Muntazar'ın bu işi başaracağına daha fazla inanıyordu.

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM

İbrahim Ethem Bey talebelerini gönderdikten sonra hazırlanıp çıktı. Niyeti Pirinçhanı'na doğru bir tenezzühte bulunmaktı. Nagehan Hanımefendi, nezaketinden 'bir görüşelim' demiş olsa da Tellak Hamdi'den iş çıkmayacağını düşündüğü belliydi. Fakat İbrahim Ethem Bey, ne olursa olsun adamı görmek istiyordu.

Tellağın evini esnaftan öğrenip viraneye gitti. Adam evde değildi. Keçiyolundan hallice denebilecek kadar dar sokağın iki yanındaki tek katlı kerpiç evler, yılların yüküyle öne eğilmiş, karşı sıradaki kader arkadaşlarıyla kucaklaşmaya meyletmişlerdi.

Sokağın fakirliği evlerin halinden çok, keçeleşmiş dolaşık saçlarıyla, lime lime olmuş entarileri yürek burkan bir görüntü teşkil eden çocuklardan belli oluyordu. İşte böyle bir sokakta peyda olan bir beyzade, haliyle gencinden yaşlısına herkesin alakasını cezbetmişti. Giydiklerinden kokusuna kadar her şeyiyle havassın teki olduğu belli biri Hamdi Efendi gibi bir fukaranın kapısını neden çalıyor olabilirdi ki?

Hemen tahminler yürütölmeye başlandı. Biri Hamdi Efendi'nin bu beyefendiye borcu olduğunu, diğeri ise fakir adamın mirasa konduğu haberinin verilmeye gelindiğini söylüyordu. Tahayyülü kudretli bir başkası ise Hamdi Efendi'nin de aslında bir

beyzade olduğunu, tebdil-i kıyafet eyleyerek onca zamandır halkın arasında yaşadığını söyleyince iş iyice merak mevzuu oldu ve işin aslını öğrenmeye niyetli biri çıkıp İbrahim Ethem Bey'in yanına geldi.

Küçük sulu gözlerini kırıştıran duran adam, İbrahim Ethem Bey'i tepeden tırnağa süzüp "Hamdi Efendi'ye mi baktın beyim?" diye sordu. "Evet," dedi İbrahim Ethem Bey, doğru yere gelmiş olduğunu öğrenmenin sevinciyle, "kapısını çaldım ama ses eden olmadı. Biliyor musunuz nerelerdedir?" "Biliriz elbet, komşumuz değil mi? Ama söyle bakalım evvela, neden baktın ona?"

İbrahim Ethem Bey biraz düşünüp, "Bir şey danışacaktım." dedi. O arada lafa giren başka bir adam "Miras kalmadı yani..." dedi. Sukutuhayale uğramış gibi bir hali vardı zavallının. "Yok." dedi İbrahim Ethem Bey. Hamdi Efendi'nin ölüm döşğinde zengin bir akrabasının var olduğunu düşünmüştü. Konu komşu, mirası dört gözle bekliyor olmasa böyle sormazlardı herhalde. Ahaliyi merakta bırakmamak için izah etmeye koyuldu: "Miras falan kalmadı. Şimdilik yani... Belki ileride kalır. Onu da ben değil, Allah bilir. Ben bir şey sorup gideceğim. Çok mu geç gelir? Öyleyse yarın geleyim ben..."

Aslı vardı işte. Demek ki Hamdi Efendi yakında servete konacaktı. Şu virane sokaktan da bir zenginin çıkacağını kim bilebilirdi ki? "Birazdan gelir." dedi küçük gözlü adam sevincini saklayamayarak. Huysuzluğu, bir avuç kalmış olmasına rağmen inadına inadına dikilmiş saçlarından belli olan yaşlı bir adam da "Amele pazarına gitmişti sabahleyin. İş bulmuş olmalı ki bu vakte kadar dönmedi. Yine de birazdan gelir. Sizin gibi mürekkep yalamış beyzadeler bilmez ama amelelik ağırdır. Yevmî değil, peyderpey yapılır. Anlayacağın az daha beklersen gelir." dedi.

İbrahim Ethem Bey nazikçe “Peki, burada bekleyeyim ben kendisini öyleyse.” deyince ahali birbirine bakıştı. Misafir, bur-
nu havada beylerden değildi anlaşılan. Öyle olunca iş değışti
ve hemen hasır bir tabureyle bakır bardakta ayran getirildi,
tabure kapının önüne konup ayran ikram edilerek misafir
rahat ettirildi.

Neyse ki Hamdi Efendi pek geç kalmadan çıkageldi. İbrahim
Ethem Bey, sokağa giren enli boylu palabıyıklı adamın Hamdi
Efendi olduğunu Nagehan Hanımefendi’nin tarifinden dolayı
hemen anladı ve boşalan ayran bardağını sahibine verip ayağa
kalktı. Hamdi Efendi kapısının önüne toplanmış kalabalığı me-
rak edip bakınca komşular çeneleriyle İbrahim Ethem Bey’i
gösterdi. Böyle bir bey, kapısına ne diye gelmiş olabilirdi ki?

Yıkık dökük evin tahta kapısı âdetâ laf olsun diye yerinde du-
ruyordu. Nitekim az sonra Hamdi Efendi tahta kapıyı anahtara
ihtiyaç duymadan ayağının ucuyla ittirip açiverince İbrahim
Ethem Bey’in bu tespiti teyit edilmiş oldu.

Ev, bir köşesinde iki bakır tabak, bir tahta kaşık ve yamuk bir
tencerenin bulunduğu mutfak müstemilatının da dâhil olduğu
tek odadan müteşekkildi. Hamdi Efendi burada yiyip içiyor,
köşedeki leğenle güğüme bakılırsa hamam ihtiyacını burada
gideriyor, sac ekmeğinden daha kalın olmayan bir döşekte,
yine bu odada uyuyordu. Bu küçücük odaya hayati ihtiyaçların
tamamı sığdırılmışken, üzerine oturulacak bir şeyler aramak
edepsizlik olurdu. İbrahim Ethem Bey de döşegi yavaşça ittirip
hafif nemli toprak zemini kaplayan hasırın üzerine oturdu ve
merakla kendisini süzmekte olan adama neden geldiğini izah
etmeye koyuldu.

“Beni Cevval olduğuna ikna etmen gerekiyor Hamdi Efendi.”
dedi hemen. “Nagehan Hanımefendi’ye anlattıklarını biliyo-
rum. Onu ikna edememişsin ama ben ikna olmaya hazırım.

Ne de olsa seni evvela Nazenin Hanım olarak tanımadım. Eğer Cevval sensen, bana büyük yardımın dokunacak. O zaman burada yaşamak zorunda kalmayacaksın. Şimdi bildiklerini dosdoğru anlat bakalım. Hiçbir şeyi atlamadan, ta baştan...”

Hamdi Efendi utanır gibi olmuştu. Bir müddet önüne baktıktan sonra kafasını kaldırdı. “Beyim,” dedi incecik sesiyle... İbrahim Ethem Bey adamın sesine hazırlıklı olmasa taaccübe düşebilir, kendini tutamayıp gülebilir yahut konuşanın başkası olduğunu zannederek etrafa bakınabilirdi. Ama kendisini hazırlamıştı ve hiçbir aksülamelde bulunmadı. Adam da bundan cesaret almış olacak ki dimdik oturuşunu biraz eğdi ve devam etti: “Ne desen yeridir. Ettim bir edepsizlik. Ama sen olsan ne yapardın? Nasıl görürdün Esvəd’i? Yolunu kesip ben Cevval’im desem bana inanmazdı ki. Vakıa, hâlâ da inanmış değil ya... Yani ırz düşmanı falan değilim ben. Sadece Cevval’im.”

“Eh,” dedi İbrahim Ethem Bey, “Cevval’in de pek namuslu olduğu söylenemez. Ha, güceneyim deme, zira seni tanımıyorum ve anlattıklarının doğru mu yalan mı olduğunu bilmiyorum. Dedigine göre Cevval zor durumda kaldığı için işliyormuş bu kabahatleri. Niyeti garibana eza vermek değilmiş, öyle mi?” “Evet, aynen öyle. Ne kadar dardaydım bilemezsin beyim. Tövbeler olsun, kendimi öldüreyim de kurtulayım canımdan diye düşündüğüm bile oldu. Sonra o büyücü geldi, bana malum teklifi yaptı. Ben de kabul ettim. İşte Cevval böyle peyda oldu.”

İbrahim Ethem Bey adamın vereceği cevabı Nagehan Hanımefendi’nin anlattıklarından biliyordu ama gene de “Peki, o sürat kabiliyetini nasıl elde etmiştin?” diye sordu ve adam da tam düşündüğü gibi muska meselesini anlattı. Acaba Esrarnâme’de tarif edilen muskalardan mıydı bu? Bilmenin hiç imkânı yoktu. Bu yüzden Hamdi Efendi’ye büyücünün eşkâlini sordu. Belki işlerine yarardı.

“Adı Muntazar,” dedi Hamdi Efendi. İbrahim Ethem Bey şaşkınlıktan ne diyeceğini şaşırmişti. Adını bileceğini aklının ucundan dahi geçirmemişti çünkü. Adam devam etti: “Açık mavi ve patlak gözleri sanki cam gibi... İnsanda yılanı bakıyormuş hissini uyandırıyor. Küçük sivri çenesi, geniş alnı var. Dudakları incecik. Durmadan lanet okuyormuş gibi kıpırdayıp, büzülüp duruyor o incecik dudaklar... Esved’den bahsedince farklı bir hal dolanıyor çehresinde. Nefret desem değil, merak desem hiç değil. Olsa olsa ihtiras... Besbelli bir şey istiyor ondan. Sanki kâinatın en mahrem sırrını öğrenecek. Yine de bilmiyorum, bana öyle gelmiş de olabilir.”

İbrahim Ethem Bey, artık onun -bir zamanlar- Cevval olduğuna daha fazla inanıyordu. Dahası, Muntazar denen büyücünün Esrarname’nin diğer yarısına sahip olduğuna da... Evet, muhakkak öyle olmalıydı. Her ne kadar Asfar diye bir ateşten yaratılmışın mevcudiyeti aklını karıştırırsa da buna inanıyordu. Esved’i yakalatmak istemesinin en makul izahı buydu. Çünkü onun da sürat muskası yazabilmek gibi Esved’le yarışabilecek bir kabiliyeti vardı ama o yine de Esved’i istiyordu. İnsana ancak Esrarname’den bulaşabilecek türden bir tamahkârlığın neticesi olmalıydı bu. Ayrıca Hamdi Efendi’nin yalan söylüyor gibi bir hali de yoktu. Söyledikleri işe yarayabilecek türdendi. Bu yüzden verdiği sözü tutmalıydı.

“Ne işten anlarsın?” diye sordu İbrahim Ethem Bey. Hamdi Efendi anlamamış gibi bakınca tekrar etti: “Elinden hangi işler gelir?” Şimdi anlamıştı. Tebessüm edip kendisiyle gurur duyar gibi göğsünü kabarttı: “Ne iş olsa yaparım. Güçlü kuvvetliyim, amelelik yaparım, her nevi yemeği padişahlara layık lezzette pişiririm, mutfakta çalışırım, eh, vaktiyle şed kuşanıp, elimize, belimize, dilimize hâkim olacağımıza dair yemin ettiğimize göre tellaklık mesleğimiz de var. Senin anlayacağın beyim, karnım doysun da ben ne iş olsa yaparım.”

İbrahim Ethem Bey'in şimdi gözü tutmuştu Hamdi Efendi'yi. "O halde topla eşyanı da çıkalım." dedi, "Bundan sonra külli-yede ikamet edeceksin."

İbrahim Ethem Bey ve Hamdi Efendi akşama doğru külliyyeye vardıklarında Kemal'i avluda beklerken buldular. Genç adam, iki saate yakın müddet misafir odasında beklediğinden sıkılmış, dışarıya çıkmıştı.

İbrahim Ethem Bey'in yanında onun iki misli irilikte bir insan azmanını görünce, gelenin Hamdi Efendi olduğunu hemen anladı. Yumruklarını sıkıp beklemeye koyuldu. Kendince, adamın hüviyetini öğrenene kadar sakin olması gerektiği telkininde bulunduğunu savunsa da adamı tepelemeye kalkışmamasının asıl nedeni onun cüssesiydi. Böyle bir adama diklenmek her babayiğidin harcı olamazdı.

"Onu bulmuşsun." dedi nabız yoklamak için... Bir yandan da adama yan yan bakıyordu. "Evet," dedi İbrahim Ethem Bey de, "Cevval'i buldum." Nasıl emin olmuştu? Hamdi Efendi gerçekten de Cevval miydi? Kemal izahat bekliyordu.

Misafir odasına geçtiklerinde İbrahim Ethem Bey, çabucak Hamdi Efendi'yle konuştuklarını anlattı. Onun Cevval olduğundan nasıl bu kadar emin olduğunu ve neden yalan söylemediğini düşündüğünü de izah etti. Kemal hâlâ ikna olmamıştı. Sütkardeşinin mahremine kadar sokulan bir adamın hiçbir söylediğine inanılmaması gerektiğini düşünüyordu.

Kemal'in inanmadığını gören İbrahim Ethem Bey, daha fazla üstelemedi ve Muntazar'ı anlatmaya koyuldu. Muntazar... Demek adı buydu. Esrarname'nin diğer yarısının muhtemel sahibi Kemal'in alakasını cezbetmişti. Adamın eşkâli tarif edilene kadar cankulağıyla dinledi. Sıra adamın zahiri hususiyetlerine gelince

Kemal birden ayağa fırladı ve Hamdi Efendi'ye dönüp, adamın kelimeleri birbirine ekler gibi hiç ara vermeden konuşup konuşmadığını sordu. Hamdi Efendi başını sallayınca "Hemen konağa gidelim!" diye bağırdı. İbrahim Ethem Bey biraz tereddütle ayağa kalkınca Kemal çoktan açıp çıkmak üzere olduğu kapıdan seslendi. "İsraf edecek vaktimiz yok. Eğer Muntazar denen bu büyücü tarif edildiği gibiyse Nagehan'ın başı dertte demektir. Çünkü ben çıkmadan evvel amcamı görmeye gelen adam tastamam böyle görünüyordu."

İbrahim Ethem Bey, Kemal'in son söylediğini duyunca endişeyle atmıştı kendisini avluya. Peşlerinden gelen Hamdi Efendi'ye bakmadan konağa koştular. Kemal yolda, olanları anlattı. Kuşluk vaktinden sonra elinde baklava tepsiisiyle bir adam çıkagelmişti konağa. Yanında kapkara bir oğlan çocuğu vardı. Sarı Konak'ın maliki olduğunu, Ali Paşa'nın konağına da iade-i ziyarete geldiğini söylemişti. Kemal, hiç güven telkin etmeyen bu adamın yanında mecburiyetten oturmuştu. İnsanlarla konuşup yeni ahbablar edinmeye bayılan amcası ise bu ziyaretten pek memnundu. Misafire de ikram edilen cevizli baklavanın lezzetine ise diyecek yoktu.

Adamın gözleri fıldır fıldır dönüyordu. İlk kez geldiği bir konağı ne cins bir insan böyle süzerdi ki? İşte Kemal en çok da bu yüzden huylanmıştı adamdan. Pek konuşkan değildi ama yine de konak efradını sormaktan geri durmamıştı. Kemal o zaman şüphelenmemişti ama şimdi Nagehan hakkında bilgi almak istediğini anlayabiliyordu. Neden çıkmıştı ki konaktan sanki? Biraz daha dursa ölür müydü? Kemal kendi kendine kızıp duruyordu. Elinden bir şey gelmeyeceğini bile bile kendini suçluyordu. Aksi gibi yol da bitmek bilmiyordu. Ne kadar koşarlarsa koşsunlar sanki mesafe daha da uzuyordu.

Nihayet konağa vardılar. Hâlâ yerli yerindeydi. Etrafında da kimseler yoktu. Kemal rahat bir nefes almıştı. Sanki konağın ya-

nıp kül olacağını düşünüyordu. Belki de yanılmışlardı. Hamdi Efendi'nin tarifinin doğru olduğunu da nereden çıkarmışlardı? Adam yalancının tekiydi işte...

İbrahim Ethem Bey'le Kemal apar topar konağa girerlerken Hamdi Efendi'nin "Ben dışarıda bekleyeyim." dediğini duymadılar bile.

Taşlığa girip harem ve selamlığın birbirinden karşılıklı iki koca kapı ile ayrıldığı sahanlığa geldiklerinde birbirlerine baktılar. İçerisinde bulundukları telaşlı hâl, mesnetsiz bir evhamdan başka bir şey olmayabilirdi, ahaliyi ayağa kaldırmanın âlemi yoktu. Kemal, avuçlarını 'dur bakalım' der gibi kaldırıp sakinleşmeleri gerektiğini ifade ettikten sonra "Ben Nagehan'ı bulacağım, siz amcamla görüşünüz." dedi. İbrahim Ethem Bey'in patavatsızlık etmeyeceğini bilmesine rağmen "Aman bir şey belli etmeyin." diye tembihlemeyi de ihmal etmemişti.

Kemal, ahalinin hususi odalarının bulunduğu üst kata çıkarken mutfakta çalışan kızlardan biri sesleri duyup gelmişti. Böylelikle İbrahim Ethem Bey de Ali Paşa'nın çalışma odasına buyur edilmişti.

Üst katın sahanlığına çıktığında Nagehan'ı odasının kapısının önünde buldu. Kızın heyecanlı hali âdeta suratından okunuyordu. "İbrahim Ethem Bey mi geldi? Sesini duydum da..." dedi biraz utanarak. Kemal'se onu duymamış gibiydi. Fısıldayarak "Esrarname emniyette mi?" diye sordu. "Evet, elbette... Neden olmasın ki?" dedi Nagehan. Kemal'in sorusuna bir anlam verememişti. Kemal sütkardeşini kolundan tutarak odaya soktu ve kapıyı kapattı. "Bugün konağa gelen adamı gördün mü?" diye sordu. Kız bilmiş bilmiş gülümseyip kafasını salladı. "Hayır görmedim ama Nisfiye'nin onda olduğunu biliyorum." dedi. Kemal yaşadığı şaşkınlık neticesinde sadece "Nasıl?" diyebilmişti.

Nagehan anlatmaya başladı: "Bugün sen konaktan çıktıktan sonra o tuhaf adamla beraber gelen kara çocuk, adamların sohbetlerinden sıkılıp konakta dolaşmaya kalkınca kaybolmuş. Yani baştan böyle söyledi ama sonra kaybolmadığını, aslında beni görmek için odama geldiğini itiraf etti. Neyse, bu çocuk odama giriverdi. Beni görünce pek utandı zavallı ama ben ona daha utanacak yaşta olmadığını, isterse girip benimle oturabileceğini söyledim. Havadan sudan konuşmaya başladık. Laf olsun diye efendisini sordum. Bir dokun bin ah işit derler ya, tam öyle oldu işte. Zavallı bir başladı anlatmaya, sustur susturabilirsen. Efendisi arada bir dövermiş bunu. En çok da ceza verirmiş. Konakta ufacık bir şeye dokunsa üç gün kuru ekmeğe talim edermiş. Velhasıl anlattı da anlattı. İçeriye girmesine izin verdiğime bin pişman olmuşken bana bir şey söyledi. Dedi ki, efendisinde bir kitap varmış. İçinde tılsımlar olduğundan efendisi acayip büyüler yapabiliyormuş. Ama kitap yarımmiş. İşte bu yüzden adam kitabın diğer yarısını arayıp duruyormuş. Bu zavallıyı da peşinden sürükleyerek memleket memleket dolaşmış. Nihayet Germiyan'a geldiklerinde efendisi çocuğa 'Artık dolaşmayacağız Ali Cengiz, bulduk bulacağımızı.' demiş. Ne kadar şaşırdığımı tahmin edebiliyor musun? Çocuk basbayağı Esrarname'den bahsediyordu. Biraz üstüne gitmeye karar verdim ve 'Pekiye ne olacakmış kitabın diğer yarısını bulduğunda?' diye sordum. Çocuk omuz silkti. Zavallının Esrarname'nin nasıl bir şey olduğundan haberi yok. Bu sefer 'Kimdeymiş kitabın yarısı?' diye sordum, yine omzunu silkti. Sonra ne dedi biliyor musun? 'Onu sana getireceğim...' Evet, aynen böyle dedi. Kitaptan da, efendisini zalim bir adam yapan tılsımlardan da bıkmış. Kurtulmak istiyormuş. 'Sana getireyim onu, efendimin nerede sakladığını biliyorum. Benden başka kimse bulamaz. Öyle bir tılsım yaptı ki, aslında kitap bu âlemde değil.' dedi. 'Neden bana getireceksin?' diye sordum. Öyle ya, beni tanımaz, etmez... Pekiye bana ne dese beğenirsin? 'Çünkü

sen Esved'sin.' deyivermez mi? Tabii inkâr ettim ama çocuk ikna olmadı. Meğer efendisi bir gece bunu dövüp sokağa salmış. Buralarda dolaşırken Esved'i görmüş ve saklanıp beni izlemiş. Tabii bu pencereden girdiğimi görünce konağa gelir gelmez gördüğünün hangi odanın penceresi olduğunu hesap edip benim odaya gelmiş. Zaten buraya gelmek de çocuğun fikriymiş. Babam Sarı Konak'a gidip bizim konağı tarif ettiğinden beri çocuk iade-i ziyarete gidelim diye efendisinin başının etini yiyip dururmuş. Hatta bunun için bir iki kez falakaya bile çekilmiş."

"Ya efendisine söylediyse!" diye bağırdı Kemal. Nagehan başını salladı. "Söylemedim dedi ama tabii belli olmaz. Yine de bana sorarsan söylememiştir. Çocuğun halini görsen acırdın. Hiç yalan söylüyor gibi değildi."

Kemal, Nagehan'ın nasıl bu kadar rahat olabildiğine şaşırıyordu. Kimliği günden güne daha fazla kişi tarafından biliniyordu. Önce Hamdi Efendi, sonra bu çocuk... Konağa girip çıkarken dikkatli olmazsa Germiyan'da Nagehan'ın Esved olduğunu bilmeyen kalmayacaktı.

"Demek sana getirecek Nısfıye'yi..." dedi Kemal inanmadığını aşikâre belli eden bir sesle. Dudağını büküp omuzlarını kıstığına göre Nagehan da pek inanmıyordu anlaşılan. "Pekiye," diye devam etti Kemal, "bu çocuğun kitap diye bahsettiğinin Esrarname olduğunu nereden biliyoruz?" Nagehan bu lafın üzerine tereddüt etmişti. Az sonra söyleyeceği şeyi söyleyip söylememekte kararsız gibiydi. "Çünkü çocuktan tarif istedim." dedi sonunda. "Kitabı bir kere görmüş. Tarifi Esrarname'ye benziyordu ama çocuk pek emin değildi. Ben de bunun üzerine kalkıp dolaptan Esrarname'yi çıkardım ve 'Bu bir dua kitabıdır. Çok eski bir kitap olduğundan belki senin gördüğün kitaba benziyordur. Söyle bakalım, seninki bu kitap gibi mi görünüyordu?' dedim. O da 'Evet çok benziyordu.' dedi. Şimdi hata ettiğimi düşünüyorum doğrusu. Acaba göstermese miydim?"

Kemal endişelenmişti. Belli ki Nagehan'ın hata ettiğini düşünüyordu. Yine de bir şey söylemedi. Yalnızca "Bekleyelim bakalım," dedi, "çocuk Nisfiye'yi getirirse ne âlâ..."

"Peki siz nereden biliyordunuz konağa gelenin Nisfiye'nin sahibi olduğunu?" diye sordu Nagehan. Kemal de sadece "Hamdi Efendi'den." dedi. "Adamın tarifiyle konağa gelen misafirin eşkâli tutunca telaşlanıp konağa koştuk. Sana bir fenalık yapmasından endişelenmiştik." Nagehan utanır gibi olmuştu ama başını eğmesinin asıl sebebi İbrahim Ethem Bey'in kendisi için endişe ettiği gerçeğinin verdiği mutlulukla parlayan gözlerini saklamaktı.

Kemal, havadisi almıştı ama İbrahim Ethem Bey öğleden önce gelen misafir hakkında pek dikkate şayan bilgiler elde edememişti. Ali Paşa sadece pek de kafa dengi olmayan bir ahabap edindiğini anlatmıştı o kadar... Anlaşılan adam, Esrarnâme'nin peşine düşüp gelmemişti yahut Esrarnâme'den hiç haberi olmayan biriydi. Bu da Hamdi Efendi'nin yalan söylemiş olduğu anlamına geliyordu. Tabii Kemal, İbrahim Ethem Bey'e Nagehan'dan öğrendiklerini anlattığında fikri değişecekti.

OTUZUNCU BÖLÜM

Nagehan'ın Ali Cengiz'le konuşmasını takip eden günlerde konağa bir daha gelen giden olmamıştı. Nagehan, çocuğun hemen ertesi gün elinde Nısfıye'yle konağa geleceğini düşünmekle hata etmişti. Belki de çocuk gelmek istiyordu ama efendisi dışarıya çıkmasına müsaade etmiyordu. Böyle zalim bir efendiden her şey beklenirdi.

İbrahim Ethem Bey'den de bir haber çıkmamıştı. Belki de Nagehan'ın sözlerini ayıp karşılamıştı ve bu mevzu ile alakalı bir şey yapmayarak kendince hiçbir şey olmamış gibi davranmaya çalışıyordu. Demek ki onun gönlü yoktu. Nagehan'ı hiçbir zaman bir kadın olarak görmemişti. Ne feci, ne ızdırıp verici bir şeydi bu... Pekiyi hiç mi acı mıyordu bu zavallının haline? Neden bir haber göndermiyordu? Nagehan delirmek üzereydi. Kalkıp külliyeye gitmemek için kendini zor tutuyordu ama böyle bekleyip durmak da istemiyordu. En iyisi bir mektup yazmaktı. Böylelikle hem İbrahim Ethem Bey'den gelecek cevabı ne kadar sabırsızlıkla beklediğini ifade edebilecek, hem de aklındakileri yüzyüze söylemeyeceği için o rahatsızlık verici duruma yeniden düşmek zorunda kalmayacaktı.

Hemen mektubu yazmaya koyuldu. Mürekkep, kâğıdın üzerinde harfleri oluşturmak üzere hazır bekliyordu ama Nagehan ne

yazacağına bir türlü karar veremiyordu. Zaten oldu olası süslü kelimelerle konuşmayı, edebiyatın o naif musikisini konuşmalarında kullanmayı becerememişti. En iyisi ne düşünüyorsa kısaca yazıvermekti. Böylelikle hemen yazmaya koyuldu ve mektup denemeyecek, kısa ama pusuladan biraz daha teferruatlı ifadeler ihtiva eden şu kelimeler husule geldi:

Azizim İbrahim Ethem Bey;

İçerisinde bulunduğum ahvali tarifile omuzlarımdan ne denli ağır bir yükün kalktığını ifade etmem mümkün değil; ancak sizden gelecek cevabın intizarı, yüreğimi gün be gün daraltmakta. Şu aciz kulunuza acıyınız ve daha fazla eziyet etmeyiniz. Bu mektubun kâtibi, menfi yahut müspet, her cevabınıza muhtaçtır.

Hasretle bekleyen müptelanız Nagehan Hanım.

Çok mu laubali olmuştu? Hayır, gayet iyiydi. Böyle bekleyip durmaktansa hafif kadınlar gibi kendini beğendirmeye çalışarak rezil rüsva olmak yeğdi. Artık bundan da bir cevap çıkmazsa o zaman ağlayıp sızlayabilirdi. Şimdilik son umudu buydu.

Mektubu katlayıp mumla mühürledikten sonra koynuna koydu ve hazırlanıp dışarıya çıktı. Elleri buz kesmiş, bacakları titremekten hissizleşmişti. Bir müddet konağın kapısının önünde öylece dikilip cesaretlenmeden tek adım bile atamadı.

Fakat külliyeye kadar gitmesine gerek kalmamıştı. İbrahim Ethem Bey, sabah konaktan çıkan Kemal'le birlikte sokağın ucunda görünüyormuştu, geliyorlardı.

Nagehan onlara hiç görünmeden konağa geri döndü ve odasına çıkıp beklemeye koyuldu. Nasılsa İbrahim Ethem Bey, babasıyla görüşürken Kemal mutlaka yanına gelecekti. Ondan havadisi alabilir, ne diye geldiklerini öğrenebilirdi.

Bekledi, bekledi... Aksi gibi Kemal'in de geldiği yoktu. Sanki sözbirliği edip Nagehan'ı meraktan çatlatmaya karar vermişlerdi. Kulak kesilip dinlemeye koyuldu, ama beylerin havadan sudan konuşmalarından başka bir şey duyamadı.

Sonra birden mevzu değişiverdi. "Efendim, Ali Beyciğim," diyordu İbrahim Ethem Bey. "Sebeb-i ziyaretim tarafınızca ma-lumdur. Evvelki gelişimde de izah ettiğim gibi böyle mevzuları konuşmakta pek tecrübeli değilim. Kaderin cilvesine bakınız ki, bu yükün mesuliyetini üzerine atabileceğim bir büyüğüm de mevcut değil... Yaşlı bir teyzeciğim var ama Karahisar'da ikamet ediyor. Her çağırdığımda kalkıp gelemiyor maalesef. Anlayacağınız, ahvali arz etmek bana düştü. Eğer acemilik edip yanlış bir şey söylersem beni mazur görünüz.

Efendim, sizinle başlangıcı seneler evveline düşen, hayli samimi bir ahbablığımız var. İşte ben bu irtibatımızdan kuvvet alarak size istirhamımı arz etme cesaretini gösteriyorum. İnşallah itimadınıza ihanet ettiğim intibaina kapılmazsınız. Lafı uzatmayayım. Ben Allah'ın emri ile kerimeniz Nagehan Hanımefendi'yi kendime zevceliğe istiyorum."

Gerçekten "zevceliğe istiyorum" mu demişti acaba? Yanlış duymamıştı ya... Hayır, yanlış duymamıştı; İbrahim Ethem Bey basbayağı Nagehan'ı kendisine istemişti. Ne büyük bir saadetti bu... Nagehan gözlerinin karardığını hissetti. Sevinçten düşüp bayılvirecekti şimdi. Derin derin nefes alıp, attığı çığlıklar duyulmasın diye elini ağzına bastırarak olduğu yerde zıplamaya başladı. Neden sonra babasının cevabını henüz duymadığı aklına gelip dinlemeye devam etti. Ali Paşa, kızını kendi yaşıtı bir beye vermek istemeyebilirdi. Yani Nagehan'ın sevdası henüz ebedî saadete noktalanmış değildi.

Bir müddet sessizlik oldu. Neden hiçbir şey konuşmuyorlardı? Acaba huzursuz edici bir sessizlik miydi bu? Bilmenin hiçbir

yolu yoktu. Bu yüzden dinlemeye devam etti. Nihayet sükûnet son bulup babasının sesini duyduğunda Nagehan derin bir nefes aldı.

Babası önce boğazını temizledi. “İbrahim Ethem Beyciğim,” diye söze başladı. “Sizinle aramızdaki muhabbet, benim nararımda paha biçilemezdir. Ancak kıymetiniz ne kadar paha biçilemez olsa da tefekkürün ardından ifade ettikleriniz örfümüze uymazsa sizinle o noktada ihtilafa düşeriz.”

“Eyvah!” dedi Nagehan. Babası izin vermeyecekti bu işe. Merakla dinlemeye devam etti: “Bizim örfümüz ancak yüce dinimizdir azizim. Dinimizin kerih karşılamadığı, hatta kerih karşılamak bir yana, bilakis Peygamber Efendimiz tarafından da tatbik edilmiş bir şeye olmaz demek bize yakışmaz. Bilirsiniz ki Efendimiz de kızlarını en yakın arkadaşlarına vermişlerdir. O nasıl amel ettiyse muhakkak en güzel şekilde etmiştir. Yani bence bir mahzuru yoktur. Sizden daha iyisini bulacak değilim damat olarak. Ancak kızım bu işe ne der bilemem. Sizi gördü mü görmedi mi, aklına yatar mı yatmaz mı onu da bilemem. Eğer o da olur derse sözü keseriz. Hakkımızda hayırlısı olsun azizim.”

Olmuş muydu bu iş? Nagehan kulaklarına inanamıyordu. Tamam derse İbrahim Ethem Bey’le izdivaçlarının ilk adımını atmış olacaktı. Sevincinden yerinde duramıyor, bağırıp çağırılmamak için kendisini zor tutuyordu; bir de babasıyla İbrahim Ethem Bey’in yanına gidip “ben de istiyorum, kesin hemen sözümüzü” dememek için...

O vakit bir patırtı oldu. Dışarıdan annesi, yengesi ve Gülçehre Dadı’nın sesi geliyordu. “Gördünüz mü...” diyordu Gülçehre Dadı fısıldayarak. “Ben dedim size bu kızın kısmeti bağlı diye. Nasıl da çözüldü hoca efendi üfleyince. Epey gittik geldik, para döktük ama değdi. Baksanıza hemen kısmet çıktı kıza. Hem de ne kısmet... Bundan iyisi Şam’da kayısı...”

“Vay vay vay...” dedi Nagehan, dadısı için. “Neler de karıştırıyorlarmış böyle... Demek o gizli saklı konaktan kaybolmalar, bol bol para harcamalar bunun içindi.” Zaten anlamıştı Nagehan bir iş çevirdiklerini ama fırsat bulup da çıkaramamıştı foyalarını ortaya. Fena da olmamıştı hani... Belki de hoca efendinin nefesi hakikaten kuvvetliydi. Nagehan o kadar mutluydu ki, mümkün olsa kısmetinin bağlarını çözen o düzenbaz üfürükçü hoca efendinin ellerini öpebilirdi. Nihayet istediği olmuştu. Artık kimse keyfini bozamazdı.

Az sonra odasının kapısı çalındı. Gelen yengesiydi. “Hadi gözün aydın kız kurusu, isteyenin çıktı.” dedi sırta sırta. “Oh ne güzel.” dedi Nagehan da hislerini saklamaya ihtiyaç duymadan edepsiz edepsiz. “Eee,” dedi yengesi, “sormayacak mısın kim diye?” Nagehan omuzlarını silkerek “Kimmiş?” dedi adet yerini bulsun diye. “İbrahim Ethem Bey diye geçkin bir adam. Geçkin dediysem tam kıranta... Babanın ahbablarından birisi... Kaşı gözü yerinde maşallah... Ne diyorsun bu işe?”

Biraz düşünür gibi yapsa mıydı? Hayır, hiç gereği yoktu. “Tamam.” dedi Nagehan hemencecik. “İstiyorum ben de. Babam da verirse seve seve varırım. Hatta kına gecemde utanmadan göbek de atarım.” “Bak sen edepsiz...” dedi Nadide Yengesi kafasını sallayarak. “Gidip babana söyleyeyim de versin seni. Az daha durursan evde, kuduracaksın maazallah. Hepimizin gözü aydın, kocayıp suratına bakılmaz bir acuze olmadan seni de verdik hayırlısıyla.”

Nagehan gülümsemekten yayılan ağzını bir türlü toparlayamıyordu. Sevddiği adama varmıştı. Elbette gülmek hakkıydı. “Oh,” dedi yengesi çıktıktan sonra yatağının üzerine sırtüstü kendini atarak, “ne tatlı şeymiş saadet denilen şey. Ölmeden tattık çok şükür...”

Nagehan o gece dışarıya çıkmamıştı. Yani Esved bir geceliğine ortadan kaybolmuştu. O geceyi tekrar tekrar saadetini düşünmeye tahsis etmişti. Dünya yıkılsa bile umurunda değildi. Sadece İbrahim Ethem Bey'i ve onun lacivert gözlerini düşünmek istiyordu. Yakında sadece kendisine bakacak, sadece kendisine ait olacak o gözleri. . .

Hayallere dalmışken kimbilir kaçınıcı kez seslenen çocuğun sesini duydu. "Nagehan Hanım," diyordu, "işte geldim." Nagehan hemen fırlayıp pencereden aşağıya baktı. Ali Cengiz beklemekten sıkılmış, ayağıyla yerdeki toz toprağı karıştırıyordu. Zavalıcılık epeydir bekliyor olmalıydı.

Hemen inip çocuğa baktı. Elinde bir şey vardı. Yoksa Nısıfiye miydi? "Aldın mı?" diye sordu Nagehan heyecanla, "Getirdin mi bana?" Çocuk bembeyaz dişlerini göstere göstere sırtıp kafasını salladı: "Getiririm demiştim ya, getirdim işte. Al, ne yapacağını en iyi sen bilirsin. Ama hemen vermem. Bi kerecik dolaştır beni şöyle tepelerde. Kaç senedir, efendimin git dediğı yere gittim, gitme dediğı yerden ırak durdum. Onca memleket gezdik, bir yere baktırmadı. Çekti hep yularımdan sütçü beygiri gibi. Bir kerecik efendime muhalefet edeyim. Yarın gene mahpus olacağım. Bari şimdi serbest olayım."

Nagehan acımişti çocuğa. Öyle yürek paralyıcı bakıyordu ki, insanın içini acıtıyordu. "Tamam." dedi. "Bir kerecik dediğın gibi olsun. Kıymetini bil, kimselere yapmam bunu." Nasıl da sevinmişti çocuk. Gözleri ısıll ısıldı. Çocuktı işte, en ehemmiyetsiz şey bile onlara göre saadet membaı olabiliyordu.

Oldukları yerde yükseldiler. Sokaklar bomboştu. Kandillerin ışıkları balıksırtı döşenmiş Arnavut kaldırımli sokakları titrekçe aydınlatıyordu. Sonra biraz daha yükseldiler. Burunlarına, ta uzaklardan gelen ıslak toprak, çimen, biraz da gübre kokusu çalındı. Serin rüzgâr kimbilir hangi memleketlerin kokusunu

getiriyordu. Kulaklarındaki tatlı uğultu ikisine de heyecan vermişti.

Daha da yükselmek, her yeri görmek istiyorlardı. Nagehan, çocuğun isteğine karşı çıkmadı. Şimdi Hisar Kalesi'nden Alayunt Müsellesi'ne kadar, Acem Dağı eteklerine incecik uzun bir çizgi gibi yerleşmiş olan Germiyan'ı temaşa ediyorlardı. Rüzgâr sertleşmiş, üşütmeye başlamıştı. "İnelim artık," dedi çocuk, "üşüdüm biraz. Hem, efendim beni konakta bulamazsa öldürür. Bu kadar yeter..."

Yere indiklerinde çocuk az önce koynuna sakladığı şeyi çıkarıp Nagehan'a uzattı. Kendi parçasına ne kadar da benziyordu. Uzanıp aldı, cildine dokundu, sayfalarının tatlımsı kokusunu içine çekti. Elindeki Nısıfiye'ydi. Sadece kokusundan bile bunu anlayabilirdi. Kendisinin aksine Nısıfiye'nin ilk sayfası o acayip çekileri ihtiva ediyordu. Çünkü Nısıfiye ikinci kısımdı. O acayip sayfalar belki de birbirine dokunduğunda birleşecekti Esrarname. Artık aramak yoktu, hepsi bitmişti. İşte ikisi de Nagehan'daydı.

Çocuk elindekini verip gidince Nagehan hemen açık bıraktığı penceresinden odasına girdi. İçine bir ürperme gelmişti. Esrarname diğer yarısının yaklaştığını anlamış olmalıydı. Artık diğerini de meydana çıkarıp ikisine birden bakmak istiyordu. Dolaba uzandığında konağın ahşap merdivenlerini telaşla çıkan birilerinin patırtısını duydu. Konuşmalar birbirine karışıyor, ne dedikleri anlaşılmıyordu. Yalnızca bir tek kelime üst üste tekrarlanıyordu: Hırsız... Konağa hırsız mı girmişti? Nasıl olurdu? Yalnızca birkaç dakikalığına ayrılmıştı konaktan.

Odasından çıktığında endişeyle kendisine doğru gelen babası ve amcasını gördü. Onların ardından konak hanımları göründü ve her biri kendilerine ait odalara dağıldılar. Gülçehre Dadı

odasına girerken Nagehan'a "Konağa bir giren olmuş, neler çaldı kim bilir uğursuz..." dedi.

Ali Paşa kızının sağ salim olduğuna şükrettikten sonra, "Bir şeyin yok değil mi kızım?" diye sordu. Nagehan kafasını sallayınca "Bekçi Münir Efendi bizim konağın pencerelerinden birinden çıkan bir adam görmüş. Hemen koşup yakalamaya çalışmış ama adam kaşla göz arasında sırra kadem basmış. Sen odandaydın değil mi?" "Evet," dedi Nagehan, "odamdaydım." içine bir sıkıntı oturmuştu. Düşündüğü şeyin başına gelmemiş olması için dualar ederek odasına girdi ve hemen Esrarname'yi gizlediği dolaba koştu. Eliyle yoklarken kalbi yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu. Dolabın içerisinde elini gezdirip de Esrarname'yi bulamayınca başından aşağı kaynar sular döküldü. Yoktu yerinde, çalmışlardı. Konağa giren hırsız onu alıp götürmüştü.

Olduğu yere çököverdi Nagehan. Çalan her kimse tam da Nagehan'ın dışarıda olduğu vakti denk getirmişti. Ya da hepsi kendisine kurulan tuzağın bir parçasıydı. Pekiyi Ali Cengiz? O masum gözler, dokunsan ağlayacak surat... Hepsi mi yalandı? Sinirinden deliye dönmüştü. Nasıl da aldatılmıştı. Çocuğa kendi eliyle göstermişti Esrarname'nin yerini. O da efendisine söylemiş olmalıydı. "Ah Ali Cengiz ah!" dedi dişlerini sıkarak, "Seni bir elime geçirirsem öldüreceğim."

Ya Nisfiye? Onu neden bırakmıştı Nagehan'a? Aklına elindeki hakiki olmadığı fikri gelmişti ama bu pek mümkün değildi. Öyle hakiki duruyordu ki, sahte olmasına neredeyse imkân yok gibiydi. Bunu anlamanın tek yolu vardı. Hemen sol avucunda küçük bir alev oluşturdu ve kitabın bir köşesini ateşe uzatıp öylece bekledi. Kitabın tutuşabildiğini görünce hayal kırıklığıyla geri çekti. Sönen ateşten geriye simsiyah küller kalmıştı. Üfleince küller de dağıldı. Elindeki Nisfiye değil, köşesi yanmış, alelade bir kitaptan başka şey değildi.

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM

“‘Üç şartım var’ dedi Ehrimen şefkatle ve korkutmadan konuştu insanoğluyla,
Ve üç şart söylendiğinde hayret etti insanoğlu, bildi Ehrimen’i layıkıyla...

Kara Ruh Ehrimen’in Yeryüzüne İnmesi,
Esrarname, XXXIII. Bab, 13. Mesel

Asfar hâlâ inanamıyordu. Muntazar’ın bu işi başaracağına başta pek ihtimal vermemişti ama işte başarmıştı. Ali Cengiz’in de hakkını vermek lazımdı. Çocuk bir çırpıda bitirmişti işi.

Muntazar çok heyecanlıydı. Az sonra neler olacağına, Esrarname’nin nasıl yeniden tek parça haline geleceğine dair hiçbir fikri yoktu. Acaba Asfar biliyor muydu neler yapılması gerektiğini? İki parçayı yan yana getirip birleştirmek, Esrarname’nin kudretine yakışmayacak kadar basit olurdu. Mutlaka başka bir yolu olmalıydı.

Hisaraltı’ndaki köhne eve geri dönmüşlerdi. Muntazar, kendisinden şüpheleneceklerini pek zannetmese de işini sağlama almıştı. Neyse ki hiç kimsenin bulamayacağı bu virane vardı. Ve bu virane az sonra gelmiş geçmiş en akıllalmaz vukuata şahit olacaktı.

Ali Cengiz de oradaydı. Daha evvelden Muntazar’ın kimselere söylemediği bir sırrı olduğunu tahmin ediyordu ama Esved’e

karşı oynayacağı oyun kendisine iyice ezberletildiğinde bundan emin olmuştu. Ortada bir kitap vardı ve bu kitap, ister topraktan, ister ateşten yaratılmış olsun, bütün fanilerin kendisinde bulunmasını isteyeceği bir şeydi.

Esved'le Germiyan'ı temaşa edip yere indikten sonra Sarı Konağa koşmuş, az evvel kendisi Esved'i oyalarken Ali Paşa Konağı'nın penceresine tırmanıp Esrarname'nin bir parçasını çalmış olan Muntazar'la ona bu işte yardım eden Asfar'ı kendisini beklerlerken bulmuştu. İşte Asfar'ı ilk görüşü buydu. Asfar epey ağır bir yükün altından hakkıyla kalkan çocuğu ürkütmemek için güdük bir adam olarak tezahür ettiğinden, Ali Cengiz, Asfar'ın nasıl bir mahlûk olduğunu anlamamıştı. Fakat hep beraber Hisaraltı'ndaki viraneye gittiklerinde Asfar sapsarı bir duman halini aldığında çocuk neye uğradığını şaşırılmış, korkusundan, mecazi değil tastamam hakiki manada altına etmişti. Muntazar, hakikati izah etmeye çalıştıkça çocuğu daha beter korkutuyordu. Çünkü hakikat, akla ziyan verecek raddede korkunçtu.

Aradan birkaç saat geçince Ali Cengiz durumu yavaş yavaş kabullenmeye başlamış, ama yine de alışmamıştı. Zaten alışılacak bir şey de değildi. Şimdi Asfar'a bakmamaya, etrafında olmamaya çalışıyordu. Arada bir içine buz gibi bir ürperme gelip ensesindeki tüylerin dikilmesi sayılmazsa onun varlığını kabullendiği de söylenebilirdi.

Muntazar daha fazla bekleyemiyordu. Kırık dökük eski eşyalarının, kirli cam tüplerin, işe yaramaz ispiroto ocaklarının bulunduğu kurt yeniği tahta masanın üzerini eliyle her şeyi ittirip etrafa saçarak boşaltmış, Asfar'ın istediği hazırlığı tamamlamıştı. Artık sıra, iki parçanın da yan yana masanın üzerine konmasına gelmişti. Önce Muntazar, Ali Cengiz'in getirdiği parçayı sağ tarafa koydu. Asfar da sakladığı yerden az önce getirdiği parçayı

sarı dumanların arasından çıkardı ve sol tarafa koydu. Şimdi ne olacaktı? Herhalde böyle bekleyip duracak değillerdi. Muntazar Asfar'a baktı. Asfar'sa "Bekle," dedi, "şimdi göreceksin."

O anda Asfar kızgın alevlerden müteşekkil bir mahlûka dönüştü. Bu, önceki hallerinden çok daha fazla korkunçtu. Çünkü önceden alevlerden elleri, alevlerden ağzı olsa da etrafa hararet vermiyordu. Şimdiyse tam bir cehennem mahlûku gibiydi. Çatırdarak yanan, arada bir kıvılcımlar sıçratan alevler, insanın ödünü patlatıyordu.

Sonra alevlerden bir el uzanıp masanın dört bacağına da sırayla dokundu. Alevlerle temas eden kuru ahşap o anda yanmaya başladı. Muntazar endişeyle öne atılınca Asfar onu durdurdu ve "Bekle!" diye haykırdı. Muntazar bu emre binaen hiç kıvılcımdan olduğu yerde kaldı. Ali Cengiz'in korkudan düşüp bayılırken çıkardığı patırtı sayılmazsa odada çıt çıkmaz olmuştu.

Az sonra alevler masayı iyice sardı ve Esrarname'nin iki parçasının cildini yalamaya başladı. Alevler her şeyi yutunca, Esrarname'nin bulunması gerektiği yerde, kıpkırmızı kordan yazılar belirdi. Muntazar ne yazdığını merak edip kafasını uzattığında gördüğü değişken harfler bir mana çıkarılmasına izin vermiyordu.

Alevlere daha fazla dayanamayan masa çöktü ve ateş yavaş yavaş yakıcılığını yitirmeye başladı. Gitgide soğuyan küllerin arasından ziftten daha koyu, daha ağır ve daha yapışkan bir is peyda oldu. İsin kokusu gözleri yakıyor, insanın ciğerine işliyordu. Nihayet is yittiğinde Asfar, Muntazar'a "Onu al." diye emir verdi. Muntazar da hiç beklemeden ılık külleri elleriyle aralayıp Esrarname'yi buldu. Bir taneydi. Başka yoktu. Yani tek parçaydı. İşte olmuştu.

Muntazar, hasretle beklediği sevgilisine kavuşan bir mecnun gibi bağrına bastı kitabı. Açıp sayfalarına bakınca Esrarname'nin iki parçayken neden pek de kudretli olmadığını anladı. Çünkü elindeki kitabın yazıları daha önce görmediği, hatta hayal bile etmekte aciz kaldığı bir şekilde kitabın sathından bir parmak yukarıda duruyordu. Sanki simsiyah harfler sayfalara değil de, sayfanın bir parmak üzerinde duran sırça bir levhaya nakşedilmiş gibiydi. Bir göz aldanması olmalıydı bu. Çünkü dokunduğunda harflerin sahifeye raptetilmiş vaziyette durduğu anlaşılabilirdi. Ne acayip, ne inanılmaz bir sihirdi bu...

Muntazar, Esrarname'ye hayranlıkla bakarken kendine gelen Ali Cengiz neler olduğunu sordu. Ne Asfar'ın ne de Muntazar'ın buna cevap vermeye tenezzül edeceği vardı. Esrarname ellerinde dururken başka şey düşünmeleri mümkün değildi.

İlk konuşan Asfar oldu. "İşte," dedi, "artık ellerinde duruyor. Bana ebediyeti vermek için çalışmaya başlasan iyi olur. Sonra onunla ne istersen yapabilirsin. Muntazar yasak bir şeyin izin verildiği bir çocuk gibi şevkle başını salladı. İyice irileşen gözleri yuvalarından uğrayacak gibi duruyordu. "Tamam," dedi, "bıkana, usanana kadar yaşayacaksın. Söz verdiğim gibi ebediyeti vereceğim sana. Bana gelmiş geçmiş tüm ilimlerin sırlarıyla beraber kâinat verilmişken ebediyetin lafı bile olmaz."

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM

Nagehan için ne korkunç bir geceydi... Esrarname gitmiş, yapayalnız kalmıştı. Derdini paylaşacağı kimsesi yoktu. Kemal, sütkardeşini isteyen müstakbel damadı daha yakından tanımak bahanesiyle İbrahim Ethem Bey'in külliyesine gitmiş, sonradan İbrahim Ethem Bey'in hademelerinden biriyle külliye de yatıya kalacağı haberini göndermişti. Ali Paşa bu işe pek sevinmişti. Yeğenin, yakında aileye girecek olan beyefendiye yakın alaka göstermesi memnuniyet vericiydi.

Kalkıp külliye de gitmek istemiyordu çünkü yaptığı ahmaklıktan utanıyordu. Zaten istese de gidemeyeceğini az sonra anlayacaktı.

Başına gelen belayı kimselere demeden kendi başına bir çare bulmalıydı. Aklına gelen tek şeyse Ali Cengiz'in efendisinin yaşadığı Sarı Konak'a gitmekti. Çabucak bir el hareketiyle dolabı açtı ve siyahlarını uzaktan çağırıp giyindi. Pencereyi açıp kendini dışarıya atacakken yerden biraz yükselmeye niyetlendi. Allah'tan niyetlenmişti çünkü eli, kolu gibi bir uzvu haline gelmiş olan kabiliyetini artık kullanamadığını fark etti. Esrarname'nin kayboluşunun acısı büsbütün yüreğine oturmuştu şimdi. Demek artık Esved yoktu. Demek kendisi de diğer alelade insanlardan farksızdı. Gururuna yediremiyordu.

Yeniden, yeniden denedi ama nafile... Kabiliyeti de Esrarname ile birlikte uçup gitmişti.

O zaman İbrahim Ethem Bey'in, ilk karşılaşmalarında kendisi gibi cazibet-ül arza karşı gelmesine dair söyledikleri aklına geldi. "Esrarname yanınızda olmasa bu kabiliyeti kullanamazdım." dememiş miydi? Demek Esrarname olmadan öğrenilmiş kabiliyetler bir işe yaramıyordu. Fakat az önce dolabı hiç dokunmadan açıp içerisinden üzerine giyeceği çarşafı çağırmamış mıydı? Yeniden denedi, evet, kabiliyeti hiç aksamadan işe yarıyordu.

Pekiye başka neler yapabiliyordu? Hemen dikkat kesilip konağın içerisinde cereyan eden konuşmaları, fısıltıları ve sesleri dinlemeye koyuldu. Maalesef hiçbir şey duyamıyordu. Bu kabiliyeti de gitmişti.

Çabucak avucunu açtı ve ılık bir his veren o minicik alevlerinden birini oluşturdu. Hayret, bunu da yapabiliyordu. Pekiye eşyanın mazisinin kendisine malum oluşuna dair yeteneği işe yarıyor muydu? Az önce bir köşesini yakmaya kalkıştığı sahte Nisfiye'ye dokundu ama hiçbir şey öğrenemedi. Demek bu kabiliyeti de artık yoktu. Şimdi bir tek matarasında duran iksirden içmek kalmıştı. Bu da işe yaramazsa Nagehan iyice buhrana girecekti. Biraz içti ve bekledi. Neyse ki hâlâ işe yarıyordu.

Oturup düşünmeye koyuldu. Neden bir kısmı işe yararken bir kısmı yaramıyordu? Belki de Esrarname çok uzakta olmadıkça ancak fazla tesirli olmayan kabiliyetler işe yarıyordu. Hayır, hiç makul değildi. Pekiye sebebi neydi? O zaman elinin ister istemez boynundaki muskalara gittiğini fark etti. İşte bulmuştu. Muskalar vasıtasıyla sahip olunan kabiliyetleri kullanabiliyordu, Diğerleri içinse bu geçerli değildi. Sukutuhayale uğramıştı. Esrarname'nin pek de uzakta olmayışına dair fikri, az da olsa bir umut vermişti. Şimdi bu umudu da yoktu.

Kalkıp hâlâ açık duran pencereyi kapattı ve kendini aşağıya atıvermediği için şükretti. Ne yapacaktı şimdi? Yinc de Sarı Konak'a gitmeli miydi? Esrarname'yi bulsa bile kabiliyetleri olmadan alamazdı ki... Böyle oturup beklemekle de olmazdı. En iyisi matarasından biraz tılsımlı su içip çıkmaktı.

Sarı Konak'a vardığında pencerelerinde hiç ışık olmadığını görüp umutsuzluğa kapıldı. Zaten orada olmalarına pek ihtimal vermemişti ama yine de kalkıp gelmişti işte. Şimdi ne yapacaktı? Konağın kapılarını ve pencerelerini zorlayıp içeri girmeyi düşündü ama işe yaramayacağını bilelerек uğraşmanın bir manası olmayacağını istemeye istemeye kabullendi. Esrarname gerçekten gitmişti. Elinden ağlayıp sızlanmaktan başka bir şey gelmezdi.

Nagehan o gece konağa geri döndükten sonra sabaha kadar gözünü hiç kırpmadan Esrarname'yi düşündü. Onu yeniden çağırmaya çalışıyordu. Aynen ilk seferinde olduğu gibi yalnızca onu düşünerek ellerine gelivermesini umuyordu. Fakat başaramıyordu. Ne yaparsa yapsın onu tam manasıyla hissedemiyor, şeklinin zihninde belirmesini sağlayamıyordu. Acaba küçükken olduğu kadar masum olmadığından mıydı, yoksa yeteri kadar istemiyor muydu? Hayır, çok istiyordu. Hatta ilk çağırdığı zamankinden bile daha fazla... Bir yemeği tatmayan birinin o yemeği canının çekmesi ne kadar imkânsızsa Nagehan da böyle bir imkânsızlık içerisinde arzulayarak çağırmıştı Esrarname'yi. Şimdi o yemeğin lezzetini biliyordu ve daha fazla arzulaması beklenirdi. Ama yine de olmuyordu işte. Ne yaparsa yapsın başaramıyordu.

Gözünü dahi kırpmadan sabah olmuştu. Yorgunluktan ve teessürden bitap düşmüştü. Hâlbuki şimdi mesut olması gerekiyordu. Aşkından deliye döndüğü beyefendinin, hislerine

karşılık verdiğini ve daha da güzeli, kendisiyle izdivaçta bulunmak istediğini öğrenmişti. Ne acıydı ki, fısıltıları duyabilme kabiliyetini kullanarak öğrendiği son malumat bu olmuştu. Şimdi akıllı mesut olmasına müsaade etmiyor, Esrarname için ağlamasını söylüyordu. Mesut olmaya hakkı yoktu Nagehan'ın... Ağlayıp yas tutarak cezasını çekmeliydi.

Ertesi gün öğleye doğru kendini toparlayıp külliye gitmek üzere yola çıktı. Artık Kemal'in ve İbrahim Ethem Bey'in ne diyeceğini hiç umursamıyordu. Kendi ızdırabı kendisine yetiyordu zaten. Bu ızdırıp içerisinde bir de teessürünü içine atarsa hepten delireceğini hissediyordu. Beyler ne derse desin, ne düşünürse düşünsün derdini paylaşıyordu.

Şimdi külliye girip çıkarken daha dikkatli olmalıydı. Biri görürse rezil rüsva olurdu. Evleneceği adamın yanına girip çıkan, nikâhın kıyılacağı günün gelmesi için sabredemeyen kızlara neler denmezdi ki...

Külliye yaklaşınca matarasından biraz iksir içti ve avlu kapısının kapalı olmaması için dualar ederek yürümeye koyuldu. Artık hop diye duvarın üzerine çıkıp oradan da avluya atlayamayacaktı. Diğer insanlar gibi kapıyı çalıp beklemesi gerekiyordu.

Neyse ki kapı açıktı da Nagehan bir düzenbazlık çevirmek zorunda kalmadı. Avluya girdiğinde talebelerin dağılmakta olduğunu gördü. Hiçbirine çarpmadan yürümeye çalışmak çok zor olmuştu. Nihayet varıp İbrahim Ethem Bey'in odasının kapısını çaldı ve beklemeye başladı. Kapıyı açan Kemal olmuştu. İbrahim Ethem Bey, talebelerini gönderdikten sonra gelecek olmalıydı.

Boşluğa bakan Kemal'e "Benim." dedi. Kemal, Nagehan'ın sesini duyunca biraz irkilir gibi oldu, sonra kenara çekilip sütkardeşini içeriye aldı.

Nagehan hiç konuşmuyordu. Kemal yine etrafına bakınarak sütkardeşine neden geldiğini sordu. "İbrahim Ethem Bey de gelsin, o zaman anlatayım." dedi Nagehan. Kızın sesi hasta gibiydi.

Az sonra İbrahim Ethem Bey de geldi. İçeri girer girmez "Kemalciğim," dedi, "Konstantiniye'ye döneceğini söylemiştin ya, seninle ben de gelsem diyorum. Şöyle üzerime iyi bir şeyler alayım. Malum, damat olacağız yakında..." Nasıl da gülümsüyordu İbrahim Ethem Bey... Saadeti çehresinden okunuyordu âdeta. Kemal boşluğu kafasıyla işaret edip "Nagehan burada..." deyince adamcağız utancından kızarıverdi. Durumu fark eden Kemal, dikkatin İbrahim Ethem Bey'in üzerinden dağılması için Nagehan'ın bulunduğunu tahmin ettiği yere dönüp, "Eh, İbrahim Ethem Bey de geldiğine göre artık anlatabilirsin." dedi. Nagehan cevap vermeden evvel biraz bekledi. Artık iksirin tesiri geçmiş, yeniden görünmeye başlamıştı. Kızın bir derdi olduğu şimdi açıkça görülebiliyordu.

"Esrarname gitti." dedi başını eğerek. Derin teessürünün yanı sıra Esrarname kendisine ait olsa da onu başkasına kaptırdığı için suçluluk duyuyor, vicdan azabı çekiyordu. Az emekleri geçmemişti Kemal ve İbrahim Ethem Bey'in.

Duymayı bekledikleri ve istedikleri en son şey buydu; Esrarname'nin kaybolması... Duyar duymaz oturdukları yerde dikelmış, teyakkuza geçmişlerdi. "Nasıl gitti?" diye sordular aynı anda. Nagehan ise hâlâ yere bakıyordu. "Basbayağı gitti işte..." diye cevap verdi Nagehan. "Yani çaldılar."

Bedeni bir ızdırap çekiyordu sanki. Yüzünün rengi uçup gitmişti Nagehan'ın. Soru sormalarına fırsat vermeden başına gelenleri anlattı ve bir çare bulabileceklermiş gibi beylere bakıp "Ne yapacağız şimdi?" diye sordu. İkisinden de çıt çıkmıyordu. Nagehan, içlerinden geçeni tahmin edebiliyordu. Muhakkak

temkinsizlik, hatta ve hatta basbayağı ahmaklık etmiş olduğunu düşünüyor olmalıydılar. Ne düşünseler yeri ydi.

Yine de Nagehan'ı suçlamaya kalkan olmadı. Bunun yerine fikir üretmeye koyuldular. Nagehan rahatlamış, onu bulmak için hâlâ bir ihtimal olduğunu düşünmeye başlamıştı. Evet, boşverip, "ne de olsa Esrarname gitti, artık yapılacak bir şey yok" demediklerine göre muhakkak bir yolu olmalıydı.

Elle tutulacak bir çözüm bulmasalar da Hamdi Efendi'ye Muntazar denen bu büyüünün nereye gitmiş olabileceğine dair bir fikri olup olmadığını sorarak belki bir malumat elde edebileceklerini düşündüler. Hiç umut yoktu, adam bildiği veya tahmin ettiği her şeyi anlattığını söylemişti ama yine de bir sormak lazımdı.

Adamı çağırıp olan biteni anlattılar ve tahmin ettikleri gibi hiçbir malumat elde edemediler. Buldukları tek çare de böylece uçup gitmişti. Nagehan gitmek için kalktığında İbrahim Ethem Bey sahte Nısfıye'yi sordu. Nagehan da hiçbir şey söylemeden koynundan kitabı çıkardı ve İbrahim Ethem Bey'e uzattı. "Sizde kalabilir," dedi teessürle, "ama sakın umutlanmayın. Çünkü işe yaramaz bir nüshadan başka bir şey değil..."

İbrahim Ethem Bey, kitabı alırken Nagehan'ın kulağına yaklaşıp "İzdivacımız hayırlı olsun inşallah." dedi. Nagehan ilk kez gülümsemişti. Çıkarken matarasını ağzına götürmeden evvel "Âmin." dedi ve gözden kaybolup gitti.

OTUZ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Muntazar, eski günlerdeki gibi Hisaraltı'ndaki viranede Ali Cengiz'le baş başa kalmıştı. Arka avludaki helâ niyetine kullanılan derme çatma, tepesi açık, tahtaları aralık, rüzgâr estiğinde yıkılacak gibi olan kutü misali baraka sayılmazsa, sadece dört duvardan ibaret olan, yani kapıdan girildiğinde görülen genişçe sofadan başka odası bulunmayan viranede, çocuğun bir izahat bekleyen bakışlarına aldırmandan çalışmaya başlamıştı bile. Daha gidilecek çok yol vardı. Kendi parçasındaki çözemediği son kısım bir yana, yeni gelen parçanın tamamı çözülmeyi bekliyordu.

Üzerinde çalıştığı hakiki Esrarname değil, onun taklidiydi. Bu elbette Asfar'ın işiydi. Mahlûk göz açıp kapayana kadar herhangi bir şeyin taklidini vücuda getirebiliyordu. Fakat bu taklitler yalnızca birer gölgeydi. Nasıl ki canlı bir varlığı vücuda getirip ona ruh veremiyorsa, Esrarname gibi bir varlığı da taklit edemiyordu. Bu yüzden Muntazar'ın elindeki nüsha, cansız, mukavemetsiz, işe yaramaz bir kelimeler bütününden başka bir şey değildi. Yine de işini görüyordu. Kitabın esrarını çözdüğünde aslına kavuşabilecekti.

Esrarname'yi yine Asfar götürmüştü. Çünkü Esved ilk seferinde yaptığı gibi yine onu kendisine çağırabilirdi. Bu kez bir kısmı değil, tamamı ellerinden giderdi. Bu sebeple Asfar Esrarname'yi

kendi âlemine götürdü ve Muntazar buna çok memnun oldu, kitap Asfar'dayken emniyeteydi.

Muntazar'ın hararetle çalıştığını gördükçe merakı artan Ali Cengiz sonunda dayanamadı ve "Hani o acayip, kambur adama mühürlü pusulalar taşıyordum ya bir zamanlar, bununla mı alakalıydı?" diye sordu. Aslında cevabı pekâlâ biliyordu. Sormasının sebebi, artık bir izahat bekliyor olmasıydı. Muntazar ne dediyse yapmış, hiç hata yapmadan işi kıvırmıştı. Şimdi sorularının cevaplanmasını hak ediyordu.

Muntazar'ın çocuğun sorusunu idrak edip de kafasını kaldırması epey uzun sürmüştü. Akli fikri Esrarnâme'deydi. Gözlerini kısıp, samanların üzerine çaput serilerek yapılmış yatağın üzerine oturmuş olan çocuğa baktı, "Evet," dedi, "hepsi bununla alakalıydı. Ama artık kimseye ihtiyacımız yok. Elimdekini çözdük mü tamamdır."

Geçıştirmek için verilmiş bir cevaptı. Ali Cengiz daha teferuatlı bir şeyler bekliyordu. Mesela bu kadar kıymetli olan kitabın ne hakkında olduğu gibi... Fakat Muntazar yeniden gömmüştü kafasını kitaba. Öyle görünüyordu ki kaldırmaya da niyetli değildi.

Başka çocuk olsa pes eder, sormayı bırakırdı. Ama Ali Cengiz meraklıydı. Ne diye bu kadar zahmete girdiklerini öğrenmek istiyordu. "Ne anlatıyor bu kitap?" diye sordu önce. Cevap gelmeyeceğini bile bile biraz bekledi. Muntazar'dan ses çıkmayınca bu sefer "Sana pusula gönderen adam bana Asfar dediğin bu canavar mıydı?" diye sordu ama nafile... Muntazar'ın kafasını kaldırıp da cevap vereceği yoktu. "Tamam," dedi çocuk içinden, "öyle olsun. Ben de seni biraz sıkıştırırım..."

Oturduğu yerden kalkıp Muntazar'ın yanına geldi. "Sen anlat-

mazsan ben kendim öğrenirim o zaman.” dedi. Muntazar şimdi duymuştu çocuğu. Kafasını kaldırıp parlak gözleriyle afallamış gibi baktı. Ali Cengiz çoktan unuttuğu çocukluk masumiyetini takınıp, “Çok merak ediyorum, sen anlatmazsan ben de gider Esved’e sorarım.” dedi.

Muntazar ayağa fırlayıverdi. Çocuk bunu beklediğinden çabucak kendini odanın öteki köşesine attı. Adam delirmiş gibiydi, “Ne dedin sen bacaksız?” diye bağırırdı. “Cin olmadan adam mı çarpacaksın? Kırırveririm o boynunu şimdi...” Muntazar, sürat kabiliyetini kullanıp çocuğu boğazından yakalamıştı bile. Gözlerinden ateş fışkırıyordu. Ali Cengiz hakikaten korkmuştu. Gözünde hazır beklettiği o meşhur gözyaşlarından birini salıverince boğazını sıkı el gevşedi. Adam deliydi meliydi ama yine de merhametliydi. Bir de kendisini seviyor muydu ne? Çocuk doğru yolda olduğunu anlayıp, “Tamam,” dedi gücenmiş gibi yapıp alt dudaklarını sarkıtarak, “kimseye sormam bir şey... Ama sen de anlatacaksın. Ne zaman gammazladım seni? Biz de erkeğiz evelallah... Bizi doyurana kalleslik etmeyiz.”

Muntazar sakinleşip yerine oturmuştu. “Pekâlâ...” dedi. “Otur karşıma da anlatayım. Nasılsa gördün göreceğini.” Çocuk sabırsızlıkla oturunca Muntazar anlatmaya başladı: “Bak Ali Cengiz,” dedi, “bu elimdeki çok eski bir kitap. Sen şimdi çok eski dedim diye on beş yirmi senelik zannedersin. Öyle değil. Bu kitap senden, benden, hatta şu tepedeki Hisar Kalesi var ya, ondan bile daha eski. Vaktiyle çok kudretli bir büyücü tarafından yazılmış. Buna sahip olan, her şeye sahip olur, anladın mı? Paraysa para, ömürse ömür, kabiliyetse kabiliyet... Evet, süratli olmam da, istediğim kadar altın yapabilmem de bu kitabın marifeti.”

Çocuğun gözleri yuvalarından fırlayacak gibi olmuştu. “Altın mı?” dedi, “Sen altın mı yapıyorsun?” Muntazar şaşmıştı

buna. Nasıl olmuştu da Ali Cengiz gibi şeytana pabucunu ters giydirebilecek kabiliyette bir velet bunu anlamamıştı? “Yahu,” dedi, “nasıl aldık o konağı? Nasıl doldurduk içini hademelerle, uşaklarla? Hiç mi düşünmedin bre akılsız? Bizde para mı vardı?” Çocuk yeni yeni anlıyormuş gibi sırtıp kafasını salladı ve “Üzümünü yedim, bağını sormadım. Benim de huyum bu.” dedi. Akıllı çocuktuktu vesselam...

Muntazar anlatmaya devam etti: “Çok uğraştım bunu bulmak için. Sonunda buldum işte. Eğer içerisindeki esrarı çözersem istediğime sahip olabilirim. O yüzden şimdi beni rahat bırak da biraz talim edeyim.”

Ali Cengiz biraz düşünüp etrafına bakındı. Duvarların çamur sıvası, tavanın ve zeminin tahtaları ile içerideki eşya âdetâ dö-külüyordu. “Madem kabiliyetin var, neden altın yapmıyorsun? Bu pislikte durmak zorunda kalmazdık o zaman. Yeni bir konak alırdık. Sen bu sefer tüccar değil de mesela mirasyedi falan olurdun, ben de senin oğlun... Bana anam boşuna mı koymuş Ali Cengiz adını? Ali Cengiz oyunu yapıp kırk türlü kılığa girer aldatırım insanları.”

Muntazar, çocuğun soruları bitmeden işine dönse mümkünü yok çalışamazdı. En iyisi ne sorarsa cevaplamaktı. “Elimdeki hakiki Esrarname değil. Bu yalnızca bir taklit. Sırf üzerinde çalışayım diye Asfar yaptı bunu. Aslı ise emniyette. Bende kalsa Esved gelip alırdı. O olmadan altın yapılamaz. İş terkiple bitecek olsa, reçeteyi alan altın yapar. Esrarname felsefetaşı. Neyse, kafanı karıştırmayayım. Senin anlayacağın, şimdilik bize altın maltın yok.”

“Hımm,” dedi çocuk gözlerini döndüre döndüre, “altın yapmıyorsun ama sürat kabiliyetini kullanabiliyorsun. Bu nasıl iş?” Muntazar bunalmıştı. Oflayıp, “Boynumda muskam var.” dedi. Muska mı demişti? Evet... Çocuğun gözleri parlamıştı.

Muntazar'ın üzerine atılıp "Ben de isterim muskadan, bana da yap." diyerek adamın yakasını çekiştirip durmaya başlamıştı bile. Ne arsız şeydi... Muntazar şimdi sinirlenmişti. Ayağındaki pabucu çıkarınca çocuk -gerçek manada- başına gelecekleri anladı ve kendini odanın en uzak köşesine attı ama Muntazar'ın fırlattığı pabucun kafasına inmesine mani olamadı. "Tamam yahu, ne kızılıyorsun. Senin olsun muskan." deyip kafasını ovalayarak yeniden saman yatağa oturdu. Muntazar, Esrarname ile uğraşmaya dönünce adamın boynundan muskayı almak için planlar yapmaya koyuldu. Bir sefercik alıverse bir şey olmazdı. Ali Cengiz, kendisine bir hedef bulmuş olmaktan memnundu. Kafasında tilkiler dolaşmadığı zaman kendisini hep yalnız hissedirdi.

OTUZ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Esrarname olmadan da günler geçip gidiyordu. Nagehan bıkıp usanmadan Esrarname'yi düşünüyor, İbrahim Ethem Bey'se elindeki nüshanın içerisinde işe yarayacak bir malumat bulup çıkarabilmek umuduyla gece gündüz demeden çalışıyordu.

Nüsha hiç şüphesiz Esrarname'ye aitti. İbrahim Ethem Bey, bu nüshanın taklit ettiği aslı hiç görmemiş olsa bile ikisinin de aynı müellifin kaleminden döküldüğü aşikâr olması münasebetiyle bunu kolayca anlayabilirdi.

Çalışmaya başladıktan sonra İbrahim Ethem Bey'in gördüğü ilk şey, nüshanın tam olmamasıydı. Çoğu sayfasının eksik olması bir yana, bapların sırası da birbirine girmiş durumdaydı. Elbette tıbk-ul asl denebilecek bütünlükte bir nüshayı Esved'e vermiş olmaları zaten düşünülemezdi. Ellerindeki bu kadardı ve buna bile şükretmeleri gerekiyordu.

İbrahim Ethem Bey'in, bu yarım yamalak ve birbirine karışmış sayfaları tetkit etmekle vaktini zayi etmesinin sebebi, içerisinde bir tane dahi olsa sağlam bap yahut parça yakalama umuduydu. Eğer bir parça yakalarsa belki de işe yarar bir malumat elde edebilirlerdi. Hatta belki de içerisinde bir kabiliyet bile çıkabilirdi.

Bu parçayı yıllar evvel Bursa'dayken tetkik etmiş olmasından dolayı az çok aşınaydı. Böylelikle hangi sayfanın nereye ait olabileceğine yahut herhangi bir babın eksik olup olmadığına dair kuvvetli tahminler yürütebiliyordu. Ancak bu tahmin ve çalışmaları neticesinde henüz eksiksiz bir parçaya ulaşabilmiş değildi. Öyle görünüyordu ki, ulaşması da pek mümkün değildi. Çünkü çalıştıkça nüshanın gelişi güzel değil dikkatle çıkarıldığına, bunu yapan her kimse parçayı alanın hiçbir işine yaramaması için azami çaba sarf ettiğine ikna oluyordu. Rakipleri işini iyi biliyordu doğrusu.

Arada bir Asfar da düşüyordu aklına. Belki de çocuk ve Mun-tazar yalnızca birer muvazzaftı ve her ikisi de onun için çalışı-yordu. Eğer öyleyse bu nüsha da onun işi olmalıydı. Gitgide umutları azalıyordu. İşe Asfar gibi bir varlık karıştıysa yeniden Esrarname'ye sahip olma ihtimalleri pek azdı.

İbrahim Ethem Bey, çalışmaya başlamasının üzerinden altı gün geçtikten sonra nihayet eksiksiz bir parçaya rastladı. Bu parça tam sekiz farklı yere dağılmıştı ve gerçekten iyi saklanmıştı. Eline başka bir kâğıt alıp da cümleleri art arda yazdığında parçanın bütünlüğünden emin oldu. Çocuklar gibi seviniyor-du, çünkü tahminleri doğruysa bu parçayla bir kabiliyet elde edebileceklerdi.

Diğerleri gibi küçük bir hikâyecik olan bu parçada, hırçın bir yıldırımdan gebe kalan bir köylü kadınının başına gelenler anlatılıyordu. Yağmurlu bir günde görüp sevdaya tutulduğu yıldırım, oğlu doğana kadar bir daha göremeyen talihsiz kadın, bebeğini kollarına aldığı anda duyduğu gürültüyle irkilip yıldırım karşısında buluyordu. Sonra yıldırım, kadına bir muska yazdırıyor, bu muskayı oğlunun boynuna takmasını söylüyor ve yeniden gözden kayboluyordu. Muskayı tarif edildiği şe-

kilde hazırlayan kadın, muskanın insana olağanüstü bir sürat bahşettiğini görüyordu.

Büyük talihti doğrusu. Eksiksiz parça Esrarname olmadan da işe yarayabilecekti. Belki de talih değil tuzaktı. Nüshanın içerisinde başka hiçbir eksiksiz parçaya rastlamamış olması İbrahim Ethem Bey'i endişelendiriyordu. Yine de endişeye kapılıp muskayı denememek olmazdı. Hemen hazırlıklarını tamamladı, muskanın yazılacağı kâğıdın nev'inden mürekkebinin teşkil edecek dokuz çeşit nebatata, bu nebatatın içerisinde kaynatılacağı bakır çanaktan muskanın sarılacağı dişi bir kedinin kuyruk derisine kadar her hususu yerine getirdi. Şimdi sıra, ne manaya geldiği bilinmeyen şifreli kelimelerin alt alta yazılmasına gelmişti. İtina ile bu işi de hallettikten sonra muskayı tamamladı ve tam tarif edildiği gibi kısır bir atın kuyruğundan alınmış kılla üç yerinden dikerek hedefine ulaştı.

Muskayı önce kendisi deneyecekti. Bundan önceki hiçbir kabiliyet kendisinde işe yaramamıştı ama Nagehan Hanımefendi'yi tehlikeye atmak istemiyordu. Bu yüzden hiç düşünmeden muskayı boynuna geçiriverdi.

Evvela bir şey olmadığını sandı. O sırada odasının kapısının tıklatıldığını duydu; kapıyı açmak için harekete geçince heyecandan deliye döndü. Muska işe yaramıştı. İbrahim Ethem Bey insan gözünün göremeyeceği kadar hızlı hareket edebiliyordu.

Gelen Kemal'di. Zamanlaması mükemmeldi doğrusu. İbrahim Ethem Bey bu sevinci biriyle paylaşmasa rahat edemeyecekti. Çok heyecanlı görünüyor olmalıydı ki Kemal, "Yoksa Esrarname mi bulundu?" diye sordu. "Hayır," dedi İbrahim Ethem Bey, hâlâ tebessüm ederek, "Esrarname bulunmuş olsa şimdi bu kadar sakin olmazdım. Yine de onunla alakalı bir şey. Şimdi

seyret beni..." İbrahim Ethem Bey, gözden kayboluvermişti. Sonra bir anda geri döndü. Kemal merak içerisinde izahat bekliyordu. İbrahim Ethem Bey ise izahat yerine, boynundaki muskayı gösterdi.

Aklına bir fikir gelmişti İbrahim Ethem Bey'in... Hemen muskayı boynundan çıkarıp Kemal'e verdi ve "Bir de sen dene." dedi. "Bakalım sende işe yarayacak mı. Biraz dolaş, dışarıya çık, ne bileyim, konağa gidip Nagehan Hanımefendi'ye kabiliyetini göster." Kemal ise muskayı almak yerine, İbrahim Ethem Bey'e ne demek istediğini anlamamış gibi bakıyordu. Muskayı almayınca İbrahim Ethem Bey üsteledi: "Hadi, ne bekliyorsun? Sen sadece dediğimi yap..."

Kemal muskayı boynuna taktı ve gözden kayboluverdi. İşte olmuştu. Demek herkeste işe yarıyordu. İbrahim Ethem Bey sevinç içerisinde kahkaha attı. Esrarname'yi bulmakta bir işe yaramayacak olsa da tüm umutların tükendiği bir anda böyle bir kabiliyete kavuşmak iyi gelmişti.

Az sonra geri gelen Kemal de artık gülüyordu. "Müthiş..." diyordu. "Şu kısacık müddette konağa gidip geldim. İnanılır gibi değil... Biraz takatsizlik yapıyor ama olsun. Az sonra Nagehan da gelecek. Şimdi anlatın bakalım, nasıl oldu bu iş?" İbrahim Ethem Bey sakinleşmek için sedire oturup arkasına yaslandı. Biraz durup önündeki sehpanın üzerinde duran testiden billur bardağa su koydu ve yudum yudum içip, "Nagehan Hanımefendi de gelsin de öyle anlatayım." dedi.

İksirin tesirindeyken gelen Nagehan hemen neler olduğunu sordu. İbrahim Ethem Bey, görünmese de Nagehan Hanımefendi'nin bütün dikkatinin kendi üzerinde olduğunu hissedebiliyordu. Daha fazla meraklandırmadan hemen neler yaptığını anlattı ve "Vaktiyle Cevval'in de kullanmış olduğu tılsıma sahip olmuş bulunuyoruz. Muntazar denen büyücü de

Hamdi Efendi'nin boynuna böyle bir muska asmış olmalı." dedi. Hepsi heyecan içerisindeydi. Çok mühim bir kabiliyete muvaffak olmuşlardı. Üstelik muskası olan herkeste işe yarıyordu.

Artık yavaş yavaş görünmeye başlayan Nagehan, İbrahim Ethem Bey'e sahte Nisfiye'nin içerisinde başka kabiliyetler de çıkıp çıkmayacağını sordu. "Maatteessüf mümkün değil." diye cevap verdi İbrahim Ethem Bey. "Bu tılsım ya gözden kaçmış, ya da bile bile bırakılmış olmalı... Bile bile bırakılmış olmasının sebebine dair en ufak bir tahmin dahi yürütemiyorum. Bence gözden kaçtı. Belki de bizim aklımızı küçümsediler ve dikkatsiz davrandılar. Bilemiyorum... Ne olursa olsun elimizde iyi bir kabiliyet var. Muhakkak muskayı teksir etmeliyiz. Üç muskaya daha ihtiyacımız olacak. Eğer Esrarnâme'yi geri alacaksak her türlü kuvvetle mücehhez bulunmaya bakmalıyız."

Nagehan'ın aklı üç muska lafzına takılmıştı. "Bize iki muska daha lazım." dedi ve İbrahim Ethem Bey düzeltti. "Hayır, üç tane... Hamdi Efendi'yi unutmayınız." Nagehan buna itiraz etti ama İbrahim Ethem Bey onun sadık ve güvenilir bir insan olduğuna inandığında ısrar etti. Kâh Nazenin, kâh Hamdi olan bir insana nasıl güvenilebilirdi ki? Nagehan'ın buna aklı yatmamıştı ama yine de itiraz etmedi. Yardım edecekse etsin diye düşündü içinden... Bir neferin daha zararı olmazdı herhalde.

OTUZ BEŞİNCİ BÖLÜM

“Brahemi, Şehrez, Şoden, İmrihat, Kımara’ Beş oğludur ateşin,
Saygı ile zikredip çağır ki, varsın her birine isteyişin.”

Toprağın Yanması ve Ateşin Islanması,
Esrarname, XXVII. Bab, 4. Mesel

Esrarname’yi bulduğunda namütenahi bir saadet duyacağını zannetmekle ne kadar da yanılmıştı Muntazar... İşte onu bulmuştu ve pek yakında tek sahibi olacaktı ama onu küllerin arasından aldığı zaman harîç, bir kez daha görebilmiş değildi. Böyle düşünüp üzüldükçe tüm tılsımları çözüp de hayat iksiri denen o tılsımlı şarabı elde ettiğinde ona kavuşacağını düşünerek teselli bulmaya çalışıyor, yine de bir türlü sevinemiyordu.

Onu ellerinde tuttuğunda ne olacaktı? Hep günün birinde ellerinin arasından uçup gideceği endişesiyle mi yaşayacaktı? Nagehan yine çalabilirdi onu. Hem de kılını bile kıpırdatmadan, kolayca... Nasıl koruyacaktı Esrarname’yi? Kaçıp dünyanın bir ucuna da gitse fayda etmezdi ki... Bir hal çaresi olmalıydı mutlaka.

Tir-i Danende’nin kaniyla yazdığı satırları silmenin bir yolu olsa Esrarname’yi emniyete alabilirdi ama hem Esrarname zarar verilemez olduğundan, hem de o satırlar silinirse artık Esrarname’nin bir kudreti kalmayacağından bunu düşünmek

manasızdı. Başka bir usul icat etmeliydi. Acaba Asfar bir yol bulabilir miydi? Onu ilk gördüğünde bunu sormayı aklının bir köşesine yazdı ve çalışmaya devam etti. Şimdilik tüm tılsımları çözmekten başka bir şeye kafa yormamalıydı.

Ali Cengiz ise tabii olmayacak kadar sessizdi. Çocuğun bir iş çevirdiği kesindi ama Muntazar'ın birkaç kez sormasına rağmen bir açık vermemişti. Mesela durup dururken yanına gelip hiçbir şey yapmadan dikiliyordu öylece. Hadi Esrarname'yi merak ediyordur dense, kitaba baktığı da yoktu. Çocuğun aklında başka bir şey vardı.

Sonunda Muntazar, onu boynuna bakarken yakaladı da asıl meselenin muskaya duyduğu alaka olduğunu anlayıp rahatladı. Çocuk kabiliyeti merak ediyordu ve bu mazur görülebilir bir şeydi. Merakını gidermek lazımdı hem çocuk başından giderse daha rahat çalışabilirdi.

Konaktan ayrılırken yanına aldığı yegâne eşya olan küçük tahta kutuyu açtı ve içerisinden başka bir muska daha çıkardı. Bu muska bir zamanlar Cevval'in boynundaydı, o öldüğünden beri öylece duruyordu. "Al bakalım." dedi çocuğun heyecandan irileşmiş gözlerine bakarak. "Yalnız dikkatli olacağına söz ver. Bir temkinsizlik ettiğini anlarsam bacaklarını kırarım."

Ali Cengiz'in muskayı almasıyla boynuna geçirmesi bir olmuştu. Nasıl da mutluydu... Utanmasa ağlayacaktı. Efendisinin kendisine duyduğu itimat, çocuğu tarif edilemez hisler içerisine sokmuştu. "Anam babam ölsün ki bir yamuk yapmayacağım!" diye haykırdı ve yerinde yeller estirerek gözden kayboldu. Ali Cengiz'in anası da babası da zaten ölmüştü ama Muntazar bunun lafın gelişi olduğunu biliyordu. Çocuğun sadakatini pek çok kez denemiş ve ondan memnun olmuştu.

Kendisini izleyen bir çift meraklı göz olmaksızın çalışmanın ne kadar huzur verici olduğunu düşünerek yeniden Esrarname

üzerinde çalışmaya koyuldu. Esved'in sahip olduğu kabiliyetlere kavuşacağı anı ipe çekiyordu Muntazar.

Ali Cengiz ise bukağısından kurtulmuş esirler gibi mesuttu. Yorulmak bilmez bacaklarıyla hudut tanımaz bir süratle koşuyor, Germiyan'ın altını üstüne getiriyordu. Esved'le çıktığı seyahatten sonra en büyük hazzı bu hürriyetten almıştı. Nefessiz kalana kadar koştu ve eğlendi. En çok da yanından geçtiği insanların, süratinin tesiriyle uçuşan eşyalara aval aval bakmasına güldü. Bu kabiliyet çok hoşuna gitmişti Ali Cengiz'in. Aklını kullanırsa çok daha eğlenceli şeyler icat edebilirdi.

Çocuk da Muntazar da farkında değildi ama Muntazar'ın şimdiye kadar yaptığı en büyük hata Ali Cengiz'e muska vermek olmuştu. Çünkü Ali Cengiz kadar süratli olan bir başkası onu görmüş ve tanımıştı.

Ali Cengiz'i gören Nagehan'dı. Muskalar henüz teksir edilip her birine birer tane verilmemişti ama hemen o akşam Kemal muskayı çıkarır çıkarmaz almış ve bir denemek istemişti.

Muskanın verdiği his çok tuhaftı. İnsan kendi süratini anlayamıyor, her zamanki süratinde olduğunu zannediordu. Fakat etrafına bakındığında esen rüzgâr bile yavaşlamış gibi görünüyordu. Herkes ve her şey gülünç denecek kadar yavaştı. Mesela bozacı müşterisine bir çanak boza doldurana kadar, Nagehan Hisar Kalesi'ne çıkıp inmişti.

İşte o vakit Ali Cengiz'i gördü. Hareketleri yavaş değil, kendisinin nispetindeydi. Üstelik çocuk kendi kendine çelik çomak oynuyordu. Önce çubuğa elindeki sopayla vuruyor, sonra karşıya geçip yeniden vuruyordu. Kendisi de süratinin farkında olduğuna göre Nagehan yanılmıyordu. Muntazar ona da Cevval'e hazırladığı muskalardan birini vermiş olmalıydı.

Onu izlemeli, nereye gideceğini öğrenmeliydi. Matarasından biraz iksir içip bekledi ve görünmez olunca rahatça çocuğu izlemeye koyuldu. Çelik çomaktan bıkmak bilmeyen çocuğun uzun uzun bu manasız oyunu oynamasını seyretmek pek sıkıydı doğrusu. Nagehan onu tanımasa 'ne de olsa çocuk' derdi ama Ali Cengiz çocuk değil, şeytanın arka bacağıydı. Yine de oyun oynamayı seviyordu işte. Sabırla bekledi ve nihayet çocuk, yaptığı işten sıkılıp tahta çubuğa isteksiz isteksiz vurmaya başlayınca artık bu eziyetin biteceğini anladı. Yanılmamıştı. Çocuk birkaç kez daha sopasını savurup oyunu bıraktı.

Şimdi ne çeşit afacanlıklar düşünüyordu acaba... Ali Cengiz önde, Nagehan arkada Germiyan'ı şöylece bir dolaştılar. Çocuk rahat durmuyor, haylazlık yapıp duruyordu. Mesela yaşlı bir adamcağızın yürümek için yaslandığı bastonuna tekme atıp adamı sendeletmiş, kucığına doldurduğu meşe odunlarını yakmak için evine götüren bir başka adama çarpıp zavallının odunlarını sokaktaki su birikintisine düşürüp ıslatmıştı. İnsanlara eza vermek hoşuna gidiyordu bacaksızın. Nagehan, kulağını burup ensesine tokadı patlatmak istiyordu ama çocuğu ürkütmemesi gerektiğinin de farkındaydı. Mecburen yaptığı haylazlıkları gözetleye gözetleye çocuğun peşinden yıkık dökük bir mahalleye vardı.

Nagehan Germiyan'da fakir mahalleler olduğunu iyi biliyordu ama burası kadar virane bir yer daha görmemişti. Bu mahalle yalnızca fakir insanların yaşadığı bir yer olamazdı. Burası bas-bayağı miskin insanların mesken tuttuğu bir yerdi.

Bir evin kapısı düşüyor da yerine çakılmıyorsa, tahtaları aralanıyor da tamir edilmiyorsa böyle bir eve fukara evi denemezdi. Fukara da olsa insan çalışmayı bilmeliydi. Fakat bu mahallenin sakinlerinin çalışmanın ne demek olduğunu bilmedikleri açıkça görülüyordu. Zaten Nagehan az sonra sokakta birkaç adamın

toplanıp, Kör Cemil, Sansar Rıfat, Çolak Hamza gibi acayip isimli adamlara carâileri pay ettiğini duyınca bu mahallenin sakinlerinin ne iş yaptığını anlayacaktı: Mahalle, dilencilerle doluydu.

Daracık, intizamsız sokaklardan geçip ahşap duvarlarından birini Hisar Kalesi'nin üzerinde bulunduğu tepenin eteklerine dayayarak yıkılmadan ayakta kalmayı başaramış bir eve vardılar. Ali Cengiz kapıyı yumruklayınca kapı açıldı ve Nagehan da aralanan kapıdan kendini çabucak içeri attı. Viranede Ali Cengiz'e kapıyı açan patlak gözlü adamdan başka kimse yoktu. Muntazar denen büyücü, bu adam olmalıydı.

Nagehan eve girer girmez çabucak etrafına bakındı ve Esrarname'yi gördü. Hemen üç adım ötesinde duruyordu. Acaba alıp kaçmalı mıydı? Ya kaçamazsa ne olurdu? Ali Cengiz'e bile muska yaptığına göre Muntazar da kendisi gibi süratli olmalıydı. Yine de onlardan bir adım öndeydi. Çünkü kendisini göremezlerdi. Mataradan avucuna biraz iksir döküp hazır beklerse Esrarname'yi alır almaz onu da görünmez yapabilirdi. Acaba tılsım Esrarname'de işe yarar mıydı? İşte buna dair hiçbir fikir yürütemiyordu. En iyisi fevri davranmamalı, acele etmeden iyice düşünüp ne yapacağına karar vermeliydi.

Tılsımın tesiri de geçmek üzereydi. Ellerine baktığında koyu bir sis gibi görünmeye başladığını fark etti. Hemen matarasına davrandı ve o anda donup kaldı. Matarasında hiç iksir kalmamıştı. Baştan buralara kadar geleceğini hiç tahmin etmediğinden tedbir almamıştı. İşte şimdi yanmıştı. Çabucak düşünüp bir karar vermeliydi. Esrarname'yi alıp kaçacaksa bundan iyi bir zaman olamazdı.

Daha fazla görünür olmadan tahta masanın üzerinde duran Esrarname'ye davrandı ama o esnada viranenin içerisinde peyda

olan sapsarı bir duman, irkilip geri çekilmesine sebep oldu. Az sonra duman kesifleşti ve ilk haline nispeten daha bir şekilli hale geldi. Bunun ne olduğuna dair hiçbir fikri yoktu.

Hemen aklını topladı. Şimdi dumana bakıp durmanın, ne olduğunu düşünmenin hiç sırası değildi. Çabucak Esrarname'yi aldı ve dikkatli bakıldığında rahatça görülebilecek hale gelmiş olan cismini saklamak için biraz eğildi. Muntazar şimdi masaya arkasını dönmüş, sarı dumana iyice yaklaşmıştı. Nagehan'la Muntazar'ın arasında duran tahta masa kendisini saklıyordu.

Pekiye neydi bu sarı duman? Ne Muntazar, ne de samanların üzerine kendini atmış miskin miskin yatan Ali Cengiz ondan ürkmüş gibiydi. Demek ki bu beklenen bir şeydi. Az sonra Muntazar onunla konuşmaya başladı ve Nagehan duman hakkında şimdiye kadarki en makul tahminini yaptı. Bu Asfar olmalıydı. "Evet, tabii ya..." diye düşündü. Asfar, yani sarı... Bunu neden düşünememişti ki?

"Neden geldin?" diyordu Muntazar, "Henüz çözemediğimi tahmin etmiş olman lazımdı. Biraz yardım etsen ölmezsin..." "Hayır, ölmem," dedi Asfar, "sen aklını kullanırsan bundan sonra da ölmeyeceğim. Sen de Esrarname'yi alacaksın."

'Alacaksın' mı demişti? Eğer Muntazar Esrarname'ye sahip değilse bu elindeki neydi? Nagehan dinlemeye devam etti. Az daha durursa gün gibi ortaya çıkacağını bile bile bekliyordu. Muntazar konuşmaya devam etti: "Aklıma takılan mühim bir husus var," dedi, "Esrarname'nin hakiki suretini bana verdiğinde onu nasıl muhafaza edeceğim? Tîr-i Danende'nin kanıyla yazılmış olan sayfa imha edilmedikçe Nagehan denen kız onu yine çağıracaktır. Herhalde yalnızca o kısmı imha etmek de mümkün değildir. Zaten bir şekilde imha etsek bile bu sefer de kitabın aslını zayı etmiş oluruz diye düşünüyorum."

Demek ki Nagehan'ın çaldığı, Esrarname'nin aslı değildi. Muntazar'ın hâlâ arkasının dönük olmasını fırsat bilip sessizce kitabı masanın üzerine koydu. İşe yaramaz bir nüsha için Muntazar'ı ve Asfar'ı teyakkuza geçirmenin bir manası yoktu. Zaten artık tam manasıyla görünür hale gelmişti. Bu sebeple masanın altına iyice büzüldü ve dinlemeye devam etti. Tir-i Danende'nin kanıyla yazılmış olan sayfalar hakkında daha fazla malumat elde etmek istiyordu.

Muntazar hâlâ Asfar'ın cevabını bekliyordu. Mahlûk ise onu iyice meraklandırmak için olsa gerek bir türlü cevap veremeye yanaşmıyordu. Sonunda "Doğru düşünmüşsün," dedi, "Esrarname'yi sana verirsem onu elinden kaçırsın. Hem de bu sefer ilk defasında olduğu gibi tek parçasını değil, tamamını birden çaldırırın. Bu kız seni ikinci kez aldatırsa ne hale düşersin? Yazık olur sana..."

Demek Nagehan, Esrarname'yi ilk kez çağırdığında Muntazar'ın elinden almıştı. Asfar ise iğrenç bir kahkaha atıp konuşmaya devam etti: "Ama üzülmeyin, bunun bir çaresi var. Hadi, düşün bakalım, bulabilecek misin..." Asfar basbayağı alay ediyordu Muntazar'la. Muntazar ise bu duruma alışmış gibi görünüyordu. Elini küçücük çenesine götürüp düşünmeye koyuldu. Fakat cevabı bulamadı. Asfar yardım etmeye karar vermiş olmalıydı ki, "Yorma akılcağınızı, o bize lazım. Dur da anlatayım..." dedi. Fakat Nagehan da Muntazar gibi Asfar'ın aslında yardım etmek değil, karşısındakini tahkir etmek için böyle dediğini anlamıştı.

"Şimdi," dedi, "Nagehan denen insan evladı Tir-i Danende'nin soyundan değil mi? Bu da, ne yaparsak yapalım Esrarname'nin, sahibi bildiği kişiye gideceği manasına gelmiyor mu? Evet... Nasıl düşünemiyorsun anlamıyorum. Yapacağımız iş çok bariz: Nagehan'ı öldüreceğiz, o kadar..."

Öldürecekler miydi? Çok beklerlerdi. Nagehan az önce duyduklarının da tesiriyle aşka gelmiş, kendisini yenilmez hissetmeye

başlamıştı. Muntazar, “nasıl öldüreceğiz, ne yapacağız,” gibi sorular soradursun Nagehan onları dinlemek yerine kendi kendine düşünmeye başlamıştı. Demek Esrarname kendisini sahibi bellemişti. Tır-i Danende’nin soyundan geldiği lafı hoşuna gitmemiş olsa da yine de pek bir şey hissettirmemişti. Soyunda sopunda ne tür büyücüler olursa olsun kendisi yine kendisiydi. Şimdi Esrarname’yi nasıl bulacağını düşünmeliydi. O kadar uğraşıp da çağıramadığına göre demek ki maddi âlemde bir yerlerde değildi. Zaten az sonra Muntazar “Onu bir kez daha görsem, bir getiriversen, hemen alacak değil ya,” deyince Esrarname’nin Asfar’da olduğunu anladı. Kitabı kendisinden muhafaza etmek için sağlam tedbirler almışlardı.

Demek ki hedefine hemen ulaşamayacaktı. Biraz daha beklemesi gerekiyordu ama şimdi daha ciddi bir meselesi vardı; iksir olmadan viraneden çıkması pek de kolay olmayacaktı. Ne kadar hızlı olursa olsun Ali Cengiz gibi, Muntazar da sürat kabiliyetine sahip olduğundan -yahut olması gerektiğinden- mutlaka görünecekti. Elini kolunu sallayarak çıkamazdı ya... Burada kısılıp kalmıştı. Masanın altından bir o tarafa bir bu tarafa koşturup cirit atan fareler de pek sevimsizdi.

Asfar, Muntazar’ı Esrarname’nin sırlarını daha fazla vakit kaybetmeden çözmesi için biraz daha sıkıştırıp gitti. Nagehan da oturup çalışmak üzere sahte Esrarname’nin başına geçen Muntazar’ın dizlerinin dibinde, masanın altında büzülmüş vaziyette kalakaldı. Vakit geceyarısını çoktan geçmiş olmalıydı. Muntazar çalışıyor, Ali Cengiz bilmem kaçınıcı rüyasını görüyordu. Adamın da uyumasını beklemek akılsızlık olacaktı. Artık harekete geçmek gerekiyordu. Nagehan, masanın altında iki büklüm vaziyette bir müddettir düşündüğü fikri artık ger-

ekleştirecekti. Başarabileceğinden emin değildi ama denemesi gerekiyordu. Zaten başka çaresi de yoktu.

Önce avucunda küçük bir alev yaktı. Sonra alevi biraz daha büyüttü ve elini masayı kaplayan paçavra örtünün altından birazcık uzatıp hedefini gözledi ve nesneleri kendine ağırabildiği gibi onları kendinden uzaklaştırabileceğine tam itimat ederek artık tüm avucunu kaplayan alev topunu Ali Cengiz'in üzerinde yatmakta olduğu samanlara doğru fırlattı.

Başarmıştı... Muntazar önce fark etmedi ama alevler çabucak yayılıverince hemen oturduğu yerden fırladı ve Ali Cengiz'e koştı. Uyurken bir anda kolundan çekilip yana fırlatılan ocuk neye uğradığını şaşırmıştı. Muntazar'sa sırtından çıkardığı cübbesini etrafı saran alevlere vurarak söndürmeye çalışıyordu. Tam sırasıydı. Nagehan masanın altından çıktığı gibi kendisini dışarıya attı ve arkasına bile bakmadan viraneden uzaklaştı. Biraz bekledi ve arkasından gelen olmadığına iyice emin oldu. Demek ki görmemişlerdi. Bu fikri iyi akıl etmişti doğrusu.

Fakat şimdi başka bir mesele vardı, o da konağa girmek... Eskisi gibi odasına girmek için penceresini kullanamıyordu ve yanında hiç iksir yoktu. Geceyarısı konağın kapılarına kilit vurulduğundan sokakta kalmıştı. Onu sessizce içeri alıp sırrını paylaşacak iki kişi vardı. Biri Kemal'di ama onu çağırması imkânsızdı, çünkü Kemal'in odası konağın üçüncü katındaydı. Diğerisi ise Gülçehre Dadi'ydı; onun da odası mutfağın içinden geçilen kısımda, yani birinci kattaydı. Mutfakta alışan diğer kızlarla birlikte kalıyordu burada. Diğer kızlar koğuş misali tek odayı paylaşıyordu ama Gülçehre Dadi'nin hususi odası vardı. Bu sebeple onun penceresinden konağa girmekten daha iyi bir fikir olamazdı.

Nagehan, konağın arka tarafına dolanıp Gülçehre Dadi'nin penceresine sokuldu ve parmağının ucuyla hafifçe vurarak

beklemeye başladı. Gülçehre Dadi'nın uykusunun ağır olduğunu biliyordu ama daha fazla ses çıkartamazdı. İçeriden ses gelmeyince pencereye biraz daha sertçe vurdu ve odanın aydınlanmasından dadısının uyanıp bir kandil yaktığını anladı. Pencereye üçüncü kez vurduğunda perde açıldı ve Gülçehre Dadi'nın uyku mahmuru suratı görüldü. Fakat az sonra dışarıda Nagehan'ı gören kadının suratında uykudan eser kalmamıştı.

Hemen pencereyi açtığı gibi kolundan çekiştirerek Nagehan'ı içeriye aldı. Nagehan durumu izah edebilecek bir şeyler uydurmak için ağzını açtığı anda işaret parmağını dudaklarına götürüp sus işareti yaptı ve kızı susturdu. Gözlerinden ateş fişkırıyordu. "Sen bana dua et küçük edepsiz. Şu Gülçehre'nin zehir gibi akli olmasa yanmıştın sen. Öldüm bittim meraktan. Neredeydin, söyle bakalım?" Nagehan konakta bir şeylerin cereyan etmiş olduğunu anlayınca "Hiç," dedi, "dışarıdaydım işte."

"Yaradanın gücüne gitmeyeceğini bilsem, hâşâ seni yanlış yaratmış diyeceğim. Sen kız değil oğlan olmalıymışsın. Gerçi Allah'ın her işinde bir hayır vardır. Maazallah erkek falan olsaydın, senden çekeceğimiz vardı. Kulağını aç da iyi dinle küçük hanım... Akşamüzeri sütkardeşin konağa hâlâ gelmemiş olduğunu görünce seni aramaya çıktı. Bana da seni idare etmem için sıkı sıkı tembihte bulundu. Akşam yemeğinde sordular hasta dedim. Yemekten sonra hamamda dedim, sonra da gitti yattı dedim. Allah bu yalanların günahlarını sana yazsın. Kemal seni bulamayıp da geri dönünce iyice endişelendik ama yine de belli etmedik. Vallahi baban bir duysa kırar ikimizin de kemiklerini. Şimdi anlat bakalım, nerelerdeydin?"

Nagehan ne diyeceğini bilemiyordu. Eğer tatmin edici bir cevap bulamazsa dadısının meşhur çimdiklerine yine maruz kalması işten bile değildi. Düşünüp taşındı ve "İbrahim Ethem Bey'in yanındaydım." deyiverdi. Dadısı hop diye dikilmişti. "Vay

başımıza gelen... Kız, aşüfte mi oldun sen?" dedi elini ağzına götürüp. Şimdi onu biraz sakinleştirmek gerekiyordu. Nagehan masumiyetini takınıp, "Yok dadıcığım, vallahi bir şey yapmadık. Biz çok muhabbet besliyoruz birbirimize. Konuşurken vakit geçip gidiyor. Bir cahillik ettim. Kimselere deme olur mu?"

"Vay vay vay..." dedi Gülçehre Dadı bu sefer mühim bir inkişaf yakalamış gibi. "Demek sizinki danışıklı dövüştü. Biz de sandık, görmeden etmeden istedi adam seni." Nagehan utanmış gibi yapıp başını eğince dadısı yumuşadı. "İyi, tamam..." dedi. "Yalnız bir daha duymayayım nikâhsız yanına girdiğini, babandan evvel ben kırarım bacaklarını." Nagehan dadısına sarılınca kadın "Git Kemal'e de bir görün de öyle yat. Pek merak etti seni." dedi.

Ucuz atlatmıştı doğrusu. Üçüncü katın sahanlığına çıkınca durup etrafı dinledi ve sessizlikten emin olunca rahatlayıp parmaklarının ucuna basa basa Kemal'in odasına doğru yöneldi. Fakat tam o esnada annesiyle babasının odasının kapısı aniden açılıverdi. Babası kapıda dikiliyordu. Nagehan bozuntuya vermeyip odasına gidiyormuş gibi yapınca babası sahanlığa çıktı ve sertçe Kemal'in odasının kapısını çaldı. Az sonra Kemal de kapıda göründü ve Ali Paşa işaret parmağıyla Nagehan'a odasını gösterdi. "Konuşacağız," dedi ve ekledi: "güzel bir bahanen olsa iyi olur, yoksa elimden bir kaza çıkacak."

Ali Paşa, Nagehan ve Kemal'i yan yana oturtmuş, kendisi ise dikilmeyi tercih etmişti. İnsanlara yukarıdan bakınca daha fazla ezileceklerini iyi biliyordu. O güne kadar ne kızına, ne de yeğenine vurmak şöyle dursun, elini dahi kaldırmamış olan adamın bakışları ise niyetini bozduğuna delalet ediyordu. Fakat adam ne elini kaldırdı, ne de bağırdı. Doğrusu böylesi daha çok korkutuyordu Nagehan'ı.

Sonunda Ali Paşa Nagehan'a dönüp "Anlat bakalım." dedi. Nagehan bir şeyden haberi yokmuş gibi yapıp, "neyi anlata-

yım babacığım” dese babasına büyük saygısızlık etmiş olacaktı. Adam Nagehan’ın o saate kadar dışarıda olduğunu basbayağı biliyordu ve izahat bekliyordu. Pekiyi Kemal’in ne işi vardı? Eğer babası Kemal’in ağzından bir şeyler almışsa yalan söylemeye çalışmak, daha da beter rezil olmaktan ve babasının cinlerini tepesine çıkarmaktan başka bir işe yaramazdı. Gerçeği söylemeli miydi? Ya yüreğine inerse ne olurdu? Ya da babasının bir şeyden haberi yoksa, o zaman boşu boşuna sırrını ifşa ettiğiyle kalmış olmaz mıydı? En iyisi lafı biraz dolandırmaktı.

“Kemal’in bir suçu yok babacığım.” dedi ve Kemal’e baktı. Genç adam başını önüne eğmiş olduğundan yüzünü göremiyor, neler olduğu hakkında bir fikir yürütemiyordu. En iyisi suya sabuna dokunmadan konuşmaya devam etmekte. “İsterseniz baş başa konuşabiliriz. Dediğim gibi Kemal’in bir suçu yok. Dışarıya çıkacağımdan haberdar değildi.”

“Hayır,” dedi Ali Paşa, “Kemal’in de burada olması gerekiyor. Zaten asıl mesele bu saate kadar dışarıda olman değil.” Kemal artık önüne bakmıyordu. Yüzündeki ifade ise tarif edilemezdi. Suçluluk duyuyor, utanıyor gibiydi. “Her şeyi anlattım,” demeden evvel Nagehan, Kemal’in kendisine ihanet edip sırrını ifşa etmiş olduğunu anlamıştı bile. Demek babası her şeyi biliyordu.

“Size söylesem ne derdiniz?” dedi Nagehan. “Benim için endişeleneceğinizi bile bile size gerçeği anlatamazdım.” “Anlatabilirdin.” dedi Ali Paşa Nagehan’ın tam karşısındaki sedire otururken, “Seni böyle yetiştirmemiştim ben... Sukutuhayale uğradım. Benim kızım benden en büyük sırrını saklıyor, olacak iş değil. Fakat bana endişeleneceğim için anlatmadığın yalanını söyleme. Sen de çok iyi biliyorsun ki anlatsan sana asla müsaade etmezdim. İşte asıl sebep buydu.”

Ali Paşa başka hiçbir şey söylemeden odadan çıktı. Nagehan bağıra bağıra ağlamak, babasının ayağına kapanıp özür dilemek

istiyordu. Fakat artık ne faydası vardı? Babasının sözleri çok ağır gelmişti. Dövse bu kadar canı acımazdı. Bir de Kemal vardı. Nasıl ihanet etmişti kendisine? Zaten Esrarname'yi istememiş miydi kaç defa? Kabiliyetlere sahip olmak için ne kadar büyük bir arzu duyduğunu açıkça söylememiş miydi? Demek ki kıskanıyordu kendisini. İhtirasının akıttığı zehir, sonunda yüreğine galip gelmişti.

“Ben de seni sırdaşım bellemiştim. Yazıklar olsun sana! Bir de sütkardeşim olacaksın!” diye bağırdı Nagehan. Çenesi titriyor, ağlamamak için dişlerini sıkıyordu. Kemal konuşmak için ağzını açtığı anda elini kaldırıp onu susturdu. Sütkardeşinin makul bir izahati olabileceği gerçeğini düşünmek bile istemiyordu. Duyduğu öfkeyi azaltabilecek en ufak bir söz dahi duymamak için sertçe kapıyı işaret etti ve Kemal'e çıkmasını söyledi.

Kemal de konuşmak için üstelememişti. Sadece çıkarken arkasına dönmeden “Başka çarem yoktu,” dedi, “anlatmasam baban seni öldürtecekti.”

OTUZ ALTINCI BÖLÜM

Nagehan, Kemal'in son söylediklerini düşünmek bile istemiyordu. Düşünürse meraklanacak, Kemal'le konuşmak zorunda kalacak, konuşunca da siniri geçecekti. Kemal'in yaptığıнын yanına kâr kalmasını istemiyordu.

Ertesi gün odasından hiç çıkmadı. Dadısının tepsiyle getirdiği yemeklere de elini bile sürmedi. Fakat akşama doğru acıkma-ya başladı. Acıkması, asabının yatıştığına delaletti. Kendisini hasta zanneden dadısının getirdiği tavuk çorbasının içerisine beyaz ekmek doğrayıp bir güzel mideye indirdikten sonra daha makul düşünmeye başladı. Kemal ne acayip bir şey söylemişti öyle... Acaba söyledikleri doğru muydu? Ona son bir şans daha vermeye karar verdi. Eğer ikna olmazsa o zaman küsecekti.

Kemal de Nagehan'dan pek farklı değildi. Akşama kadar odasından çıkmamış, kimseyle konuşmamıştı. Konak ahalisi gençlerin sâri bir illete tutulduklarını düşünüp endişelenmeye başlamışlardı.

Nagehan, Kemal'in odasına girdiğinde genç adam yatağına uzanmış tavana bakıyordu. Bir müddet bekledi ama Kemal ona bakmadı. Sonunda sütkardeşinin bir şey söylemeyeceğini anlayıp "Ne demek öldürecekti?" diye sordu. Nihayet Kemal kalkıp yatağına oturdu. Halsiz gibiydi. Her gün usturayla tıraş

ettiği pırıl pırıl suratında çıkan sakallar yüzünü gölgelemiş, olduğundan daha yaşlı görünmesine sebep olmuştu.

“Bir dinlesen anlatacaktım,” dedi Kemal, “ama katır gibi muannitsin ya, dinlemezsin. Hep sen haklısın çünkü.” Nagehan utanır gibi olmuştu. Acaba sütkardeşi yaptıklarında haklı mıydı? “Şimdi anlat o zaman.” dedi. Bu laf Nagehan’ın geri adım attığını gösteriyordu. Hatta özür bile diliyor olabilirdi.

“Dediğimi duymuşsun işte,” dedi Kemal burnunu havaya dikerek, “ne diye soruyorsun ki şimdi bir daha?” Genç adam eline geçen fırsatı iyi değerlendiriyordu. Nagehan’a darılmıştı ve burnundan fitil fitil getirmek için ne gerekiyorsa yapıyordu. “Tamam, tamam,” dedi Nagehan, “hata ettim. Anlat da öğrenelim işte...”

Kemal de anlatmaya dünden razıydı. Hemen bir bacağına altına alıp yana dönerek oturdu ve Nagehan’a yanbaşına oturmasını işaret ettikten sonra anlatmaya başladı: “Dün akşam sen gelmeyince külliyyeden çıkıp konağa geldim. Selamlığın kapısının önünden geçmiş odama çıkıyordum ki merdivenlerdeyken amcamın sesini duydum. Birileriyle konuşuyordu. Fısıldayarak konuştukları için dikkatimi cezbetti ve kiminle konuştuğuna baktım: İki âcayip adam... Neyse ki beni görmemişlerdi. İki üç basamak daha çıkıp merdivenlerin kıvrıldığı yere saklanarak dinlemeye koyuldum.

Adamlar bir müddettir konakta bulunuyor olmalıydılar. Çünkü amcam, ‘tam konuştuğumuz gibi, sakın bir yanlışlık yapmayın,’ gibi şeyler söylüyordu. Sonra adamlardan biri ‘Ya başka kabiliyetleri de varsa?’ dedi. Diğeri de onun lafını şöyle tamamladı: ‘Esved’in kabiliyeti zaten onu kuvvetli kılıyor. Bir de bizim bilmediğimiz kabiliyetleri varsa o zaman dediğiniz işi yapamayız. Anlayacağınız Ali Bey, Esved’i öldürtmek için verdiğiniz para az gelebilir.’

Amcam sinirlenmişti. 'Korkuyorsanız açık açık söyleyin. Siz yapmazsanız yapacak başkasını bulurum. Hem de bunun yarı fiyatına.' dedi. Adamlar o zaman ikna oldular ve 'tamam, anlaştık,' gibi şeyler söyleyip gittiler. Ben olduğum yerde donup kalmıştım. Amcam ne işler çeviriyordu böyle... Üstelik öldürtmek istediği aslında kendi kızıydı.

Ne yapacağımı bilemedim. Sen de dışarıdaydın ve başına bir şey gelmesi işten bile değildi. İşte o zaman amcamla konuşmaya karar verdim. Hâlâ selamıktaydı. Yanına gidip her şeyi duyduğumu söyledim. Hiç tereddüt etmeden kabul etti ve 'Evet,' dedi, 'doğru duymuşsun. Esved'i öldürteceğim. Kimse, hatta garibana yardım ettiği söylenen Esved bile Hakk'a karşı gelemmez. Çok uzadı bu iş... Artık birinin onun hakkından gelmesi lazım. Elindeki melun müsvedde ise hemen imha edilmeli. Uzun müddettir düşünüyorum bunu. Şimdi harekete geçme zamanı geldi.'

Onu ikna etmeye çalıştım. Aslında Esved'in hiç de kem niyetli, kâfir biri olmadığını söyledim ama beni dinlemedi. Bunun yerine bana Esved'i ortadan kaldırmak için ta Diyar-ı Bekr'den getirttiği cellâtların namını anlattı."

Nagehan hâlâ ikna olmamıştı. "Bütün bunları bana anlatabilir, temkinli davranmamı söyleyebilirdin. Biliyorsun ki her zaman yanımda iksir taşıyorum. Beni görmezlerse öldüremezlerdi."

Kemal başını iki yana sallayıp, "Hayır." dedi. "Onlardan kurtulmanın tek yolu onları kiralayan kişiyi, yani babanı ikna etmektir. Çünkü dün gece işini bitireceklerdi. Yani seninle konuşmaya fırsat bile bulamadan kuş gibi avlanacaktın.

Babana iki kişinin Esved'i nasıl yakalayabileceğini sordum ve o bana 'İki değil, tam on üç kişiler... Sancağın müstahkem yerlerine çoktan mevzilendiler bile. Hepsi işinin ehli. Bu gece

bu iş bitecek. Bitirmezler de yarına kalırsa vaat ettiğim paranın üçte birini bile alamazlar. Böyle anlaştık.’ dedi. Eğer konağa vakitlice gelmiş olsaydın endişe etmeyecek, sırrını ifşa etmek zorunda kalmayacaktım. Anlayacağın, başka çarem yoktu. Seni muhafaza etmek için aklıma gelen ilk şeyi yaptım ve amcama Esved’i öldürtürse ömrünün sonuna kadar azap çekeceğini söyledim. Birden ciddileşti ve ‘Ne demek istiyorsun?’ dedi. Gerçeği söylemek çok zordu. Yine de söyledim işte. ‘Sizin Esved bildiğiniz aslında Nagehan ve şu anda dışarıda.’ dedim. Sonra ekledim: ‘Evet amca, doğru tahmin ediyorsunuz, Esrarname de onda... Daha doğrusu öyleydi, yani çalınana kadar...’ Yüzündeki dehşeti görmek lazımdı. Kendimi onun yerine koyuyorum da... Ah, düşünmesi bile korkunç. O anda senin başına bir şey gelmiş olabileceğini düşünmüş olmalı. Tek kelime bile etmeden, hatta doğruyu söyleyip söylemediğinden bile emin olmadan koşarak konaktan çıktı. Çeyrek saat sonra geri döndüğünde hiç konuşmadı ve beraber beklemeye koyulduk. Takriben bir saat sonra vazifenin iptal edilmiş olmasından dolayı cellâtların mevzilerden çekildiği haberi geldi ve ikimiz birden rahatladık.

Ancak o zaman sorular sormaya başladı. Esrarname’yi ne zaman, nasıl ele geçirdiğini, ne tür kabiliyetlerin olduğunu, elinde yalnızca tek parçanın mı olduğunu, içerisindeki gizemleri çözüp çözmediğini ve son olarak da kimin tarafından çalındığını sordu. Hepsini anlattım. Yalnız İbrahim Ethem Bey’le ilgili hiçbir şey söylemedim. Kitabı çözerken kimden yardım aldığını sordu ama ben yalan söyledim ve kendi başına çözdüğünü anlattım. Sonra bana müsaade verdi ve ben odama çıktım. Zaten bir saat sonra da sen geldin.”

Nagehan, Kemal’i haklı bulmaya başlamıştı. Dün gece boyunca sürat kabiliyeti bahşeden bir muska olmasına rağmen matarasında hiç iksir yoktu ve farkında olmadan büyük bir tehlike atlatmıştı. Kendisini gözetleyen on üç tane cellâdın

varlığından haberdar olsa elbette kendisini koruyabilirdi. Çünkü dikkatli olursa kimselere görünmeden berk hızıyla hareket edebiliyordu. Fakat dün gece yaşadıklarının tesiriyle muskanın verdiği kabiliyeti kullanmamış, biraz da kafasını toparlamak maksadıyla viraneden kurtulduktan sonra konağa kadar ağır ağır gelmişti.

Kemal kendi anlatacakları bitince Nagehan'a dün gece nerelerde olduğunu sordu. Nagehan'ın da anlatacak çok şeyi vardı. Fakat tam ağzını açacakken odanın kapısı tıklatıldı ve Gülçehre Dadı içeriye girdi. "Hah," dedi Nagehan'ı da orada görünce, "sen de burada mıydın? İyi bari... Ali Paşa ikinizi birden görmek istiyor. Hemen inmenizi söyledi. Çalışma odasında sizi bekliyor olacakmış."

Nagehan ve Kemal birbirlerine bakıp kalktılar ve selamlığa indiler. Çalışma odasına girdiklerinde Ali Paşa'yı pencereye yüzünü dönmüş, dışarıyı izlerken buldular. Ali Paşa'nın soracağı çok şey vardı fakat nereden başlayacağını bilemiyordu.

Nagehan konuştuğu rahatlamış, babasından sakladığı sırra ait teferruatı anlatıp içini döktükçe âdeta yeğnilmişti. Her ne kadar babası Esrarname'yi kullanmasını tasvip etmese de ona sırrını açmak Nagehan'a büyük bir huzur vermişti.

Nagehan başına gelen en son vukuatı da anlatınca Ali Paşa gibi Kemal de büyük bir şaşkınlık yaşamıştı. Tir-i Danende'nin soyundan oldukları gerçeği onlarda da Nagehan'da olduğu gibi tuhaf bir tesir bırakmıştı.

Sonra Asfar... Bu da acayip bir mevzuymdu. Hayatları boyunca ne Kemal, ne de Ali Paşa karşılaşmıştı ateşten bir varlıkla...

Neredeyse sabah ezanına kadar konuştular. Ali Paşa'nın asabı artık yatışmış gibi görünüyordu. Çünkü Esrarname'nin bu-

lunur bulunmaz imha edilmesi hususunda ittihath ediyorlardı, daha doğrusu Nagehan öyle söylüyordu ama onu yeniden bulduğunda, hem de tek parça halinde ellerinde tuttuğunda imha edilmesine göz yumabileceğinden çok da emin değildi. Şimdilik bunu düşünmüyordu. Aklındaki tek şey, babasının kurduğu planın işe yarayıp yaramayacağıydı.

Ali Paşa, bir zamanlar kurulmuş olan Muhtefi Sayyad-i Esrarname isimli cemiyetin diğer azası olan İbrahim Ethem Bey'e de olan biteni anlatmayı teklif etmişti. O da sevinecekti bunları duyduğuna. Nagehan ise hiç bozuntuya vermemiş, onun zaten her şeyi bildiğini gizlemek ihtiyacı hissetmişti. Çünkü babasından gizlice çevirdiği dolaplara bir yenisinin daha eklenmesini istemiyordu. Ayrıca babası epeydir İbrahim Ethem Bey'le görüştükleri gerçeğini öğrenirse çok kızabilirdi. Hatta Allah korusun izdivaçlarına mani bile olabilirdi.

Bu yüzden ertesi sabah Kemal gizlice külliye'ye gitti ve İbrahim Ethem Bey'in talebeleri gelmeden onunla görüştü. Adam duyduklarına inanamamıştı. Hele Asfar ve Muntazar'ın Nagehan'ı öldürmeyi düşündüklerini duyunca endişesinden ne yapacağını şaşırmıştı. "Aman," demişti Kemal, "amcam size bunları anlattığında ilk kez duymuş gibi yapmayı ihmal etmeyiniz. Foyamız çıkarsa çok ayıp olur..."

İbrahim Ethem Bey öğleden sonra konağa çağırılıp her şey ona da anlatıldı. Böylelikle Muhtefi Sayyad-i Esrarname genişlemiş, dört kişilik bir cemiyet haline gelmişti. Cemiyetin ilk icraatı ise yarın sabah erkenden Ali Paşa'nın kurmuş olduğu planı tatbik başlamak olacaktı.

Nagehan ne yapması gerektiğini iyice anlamış, hata yapmak için kendi kendine defalarca üzerinden geçmişti. Yine de

beyler Nagehan'ın anlatılanı bir kerede anlayabileceğine ihtimal vermiyorlarmış gibi neler yapacağını defalarca tekrar edip "aman ha, dikkatli ol, sakın bir yanlış yapma" diye tembihleyip duruyorlardı. Artık vakit gelmişti. Yanlarına birer küçük bez torba alıp konaktan çıktılar.

Hisaraltı denen mahallenin en izbe sokaklarına vardıklarında Nagehan diğerlerinden ayrıldı ve önden giderek Muntazar'ın viranesine vardı. Arada sırada arkasına dönüp, konaktan çıkar çıkmaz Balıklı Hamamı'na uğrayarak birer dilenci gibi giyinen beylere bakıyor, İbrahim Ethem Bey'in kısacık paçalarına ve paramparça olmuş entarisine gülmek için kendini zor tutuyordu. Beyler ise aynı neşe içerisinde değildi. Duydukları endişeden dolayı kırışan alınlar ve ceplere sokulmuş eller tedirginliklerini belli ediyordu.

Muntazar'ın viranesine vardıklarında Nagehan, ayrı ayrı yerlere konuşlanmış beylere baktı. Kati surette dilenci gibi görünüyor olsalar da mahalle efradının, yabancı olduklarını anlayıp başlarına üşüşmeleri an meselesiydi. Bu yüzden elini çabuk tutmalıydı.

Viranenin kapısını tıklatıp beklemeye başladı. İçeriden tıkırtı geliyor ama kapı açılmıyordu. Biraz daha bekleyip bu sefer yumruğuyla vurdu ve nihayet kapı açıldı.

İşte Muntazar karşısında dikiliyordu. Patlak gözleri kan çanağına dönmüştü ve morarmış gözaltları, sapsarı suratında yan yana vurulmuş iki mühür gibi duruyordu. Adam Esrarname üzerinde çalışmaktan heba olmuştu.

Fakat Nagehan'ı karşısında görüveren adam, bıkkınlığından sıyrılıp kambur sırtını hemen dikeltti ve teyakkuza geçti. Afalamıştı. Nagehan'ı kendisi bulmalıydı, kapısına gelen birisi o olamazdı. Belki de zaten o değildi. Bir kerecik, onu da uzaktan gördüğü bir insan hakkında yanılıyor olabilirdi. Evet, mutlaka

yanılıyor olmalıydı. Esved'in ne işi vardı ki kendi evinde? Fakat Ali Cengiz'in de gelenin kim olduğunu merak edip kapıya çıkmasının ve Nagehan'ı görünce gözlerini patlatıp "Hiiii!" diye iç çekerek Muntazar'ın ardına kaçmasının üzerine onun gerçekten de Esved olduğu anlaşılmıştı. Pekiyi neden gelmişti? Evi nasıl bulmuştu?

Nagehan, Muntazar'ın bir şey demeyeceğini anlayınca adamı yana itti ve içeriye girdi. Sonra da eliyle kapıyı kapatmasını işaret edip Muntazar'ın çalışırken oturduğu sandalyeye oturdu. Ali Cengiz daha fazla duramamıştı. Çabucak kalkıp kapıya koştu ve çıkıp gitti.

Adam korkup kaçan çocuğa hiç aldırış etmeden sırtmaya başlamıştı. Esved'in kendi ayaklarıyla tıpış tıpış gelip avucuna düşmesinin Yaradan'ın lütfundan başka bir şey olmadığını düşünüyor gibiydi.

"Fazla sırtıma." dedi Nagehan. Şimdi Muntazar'ın ne kadar büyük bir tereddüt içerisinde olduğunu görebiliyordu. Adam, Nagehan'ın üzerine atılıp onu kısı kıvrak yakalamakla durup dinlemek arasında bocalıyordu. Haksız da sayılmazdı. Kendi ayağıyla gelmesinin bir sebebi olmalıydı. Nihayet dinlemeye karar verdi ve cam gibi masmavi gözlerini Nagehan'a dikerek başka bir sandalye çekip oturdu.

"Asfar seni öldürecek." dedi Nagehan. Muntazar alay eder gibi güldü ama Nagehan onun hâlâ tereddüt içerisinde olduğunu biliyordu. Devam etti: "Sana ihtiyacı olmadığını düşünüyor. Ben kendi elimdeki parçayı tamamen çözmüştüm. Eh, bendeki bu akılla senin parçanı da çabucak çözebilirim. Anlayacağın, Asfar o meşhur teklifini bana da yaptı. Yani ona ebedî hayat vereceğim, sonra da Esrarname'ye sahip olacağım."

Muntazar şimdi acı çekiyormuş gibi bir hale bürünmüştü. Yine de pes etmedi ve "Sana neden inanayım?" diye sordu. Nagehan

tahta sandalyede daha rahat oturdu ve arkasına yaslandı. "Asfar bana geldi ve benimle ittihat etmek istediğini söyledi. Yoksa Esrarname'nin kendi soyumdan birinin kanıyla yazılmış bir kısmı olduğundan dolayı davetime icabet edeceği gerçeğine karşı almış olduğunuz tedbirin, yani Asfar'ın onu kendi âlemine götürmüş olduğunun, günün birinde sana getirdiğinde yeniden onu çalmamam için beni öldürmeyi planladığının ve daha da önemlisi senin nerede saklandığının malumatını nasıl öğrenebilirdim ki? Dediğim gibi bana geldi ve benimle ittihat etmek istediğini söyledi. Senden daha kabiliyetli olduğumu düşünüyormuş. Fakat ne yazık ki seni öldürmek de istiyor. Bu kadar çok şey bilen birinin Esrarname'yi tehlikeye atmasını istemiyor."

Muntazar'ın ikna olmaktan başka çaresi yoktu. Esved'in söyledikleri çok mantıklıydı. Yine de ona inandığını belli etmemeye kararlıydı. Bir yandan da duyduğu kinin suratındaki tezahürünü gizlemeye çalışıyordu. "Diyelim ki sana inandı..." dedi. "Yani Asfar gerçekten de beni öldürmeyi planlıyor... Pekiyi neden bana gelip de anlatıyorsun bunları? Asfar'la ittihat edip beni aradan çıkarabilirdin. Bildiğim kadarıyla bana muhabbet de beslemiyorsun."

"Hayır." dedi Nagehan gülerek. "Aslını istersen senden iğreniyorum. Ama sebep bu değil. Çünkü ben seni değil, öncelikle Asfar'ı aradan çıkarmak istiyorum fakat maalesef yardımın olmazsa bu işi başaramam. Asfar'a güvenmiyorum. Emniyete olacağını bilmesine rağmen Esrarname'yi bana getirmeye yanaşmadı. Bence sözünde durmayacak. Bana da sana verdiği gibi bir nüsha verdi ve üzerinde talim etmemi söyledi. Tamamını çözdüğümde Esrarname'yi getireceğini söylüyor ama ben buna inanmıyorum."

Hayat iksirinin kâmil hale gelmesi için Esrarname gerekiyor. Sen de biliyorsun ki o olmadan bazı tılsımlar işe yaramıyor. İşte

bunun için günün birinde onu mutlaka getirecek ama veremeyecek. İstedliğini aldığı anda ise Esrarname ile birlikte sonsuza dek yok olacak. Bir düşünsene, onu neden versin ki?”

“İşine yaramıyor da ondan...” dedi Muntazar. “Bana Esrarname’nin ateşten gözlere yasak olduğunu söylemişti. Tir-i Dandende eserini onlardan koruyacak büyüler yapmış.”

İşte bunu bilmiyordu Nagehan. Öğrenince Asfar’ın neden insanoğlundan yardım istediğini de anlamış oldu fakat bunu hiç belli etmedi. Zaten biliyormuş gibi yapıp incecik bir kahkaha attı. “Sakın buna inandığını söyleme bana.” dedi gülmekten gözünden gelen yaşı siliyormuş gibi yaparak. “Tamam, Esrarname’yi okuyamıyor, ondaki gizleri çözemiyor olabilir. Fakat ben de bir zamanlar onu okuyamıyor, anlayamıyordum. Yine de vazgeçmedim. O da umut ediyor olmalı. Günün birinde mutlaka bir yolunu bulacağını düşünüyordur. Hayat iksirini elde ederse zaman gibi bir mefhumu da düşünmek zorunda kalmayacak. Kıyamete kadar vakti olacak... Sen de tutun onu ellerinde. Hem de iki ayrı parçayken de, tek parçayken de... Benden daha iyi bilirsin bu hissi. Ona dokunduğunda yüreğini dolduran arzuları tarif edebilir misin? İşte aynı arzular, ateşten de olsa Asfar’ın yüreğini de dolduruyor. Kısaca ben onun Esrarname’yi getirip teslim edeceğini hiç sanmıyorum.”

Muntazar artık tamamiyle ikna olmuştu. Zaten Asfar’ın ihanetini öğrendiğinden beri pek de sıhhatli düşünemiyordu. Nagehan ne dese inanmaya, ne emir verse amade olmaya hazır. “Pekiyi ne yapacağız?” diye sordu. Nagehan oturduğu yerde dikelip ciddileşiverdi. “Biz de onu kandıracağız,” dedi, “sonra da Esrarname’yi alacağız.”

“Birlikte mi?” diye sordu Muntazar, “Esrarname ikimize birden mi ait olacak?” Adam fikrin abesliğine güler gibi yapıp yeniden ciddileşti. “Onu seninle paylaşacağımı düşünüyorsan avucunu yalarsın.”

Nagehan da güldü. “Elbette ikimizin birden ona sahip olacağını söylemiyorum. Ayrıca paylaşacağımı düşünürsen sen de avucunu yalarsın. Bak, ben Esrarname’nin insanoglunda olmasından bahsediyorum. Hangimizde olursa olsun... Adil şekilde mücadele edelim ve kazanan Esrarname’yi alsın. Çünkü Asfar’da olduğu müddetçe ikimizin de hiç şansı yok. Eğer almayı başarırırsak en azından uğruna mücadele ederiz ve kim diğerini yenerse Esrarname’yi alır. Kabul mü?”

Muntazar “Hayır,” dedi, “mücadele edip neticede Esrarname benim olsa bile onu çağırabilirsin. Yani şartlarımız müsavi değil.”

“Tamam o zaman... Sen de oturup Asfar’ın gelmesini ve seni ortadan kaldırmasını beklersin. Diyelim ki sana zarar vermedi... O zaman da Esrarname’yi vermeyecek. Fakat Esrarname bende olursa gelir beni bulursun ve öldürürsün. Mesele de böylece hallolmuş olur. Yeniden soruyorum, kabul mü?”

“Kabul.” dedi Muntazar biraz düşünerek. “Peki, nasıl kandıracacağız Asfar’ı?”

“Anlaştıysak mesele yok. Şimdi söyleyeceklerimi iyi dinle ve iyice aklına sok. Çünkü Asfar gelir gelmez planımız işlemeye başlayacak.”

Nagehan, Muntazar’ın karşısında kuvvetli görünmek için azami gayret gösteriyordu. Kendini bırakırsa heyecandan ellerinin titreyeceğini, dişlerinin birbirine vuracağını iyi biliyordu. Az kalmıştı. Biraz daha sabrederse başaracaktı. Babasının, sütkardeşinin, nişanlısının ve pek hazzetme de kuvvetli cüssesiyle çok işe yarayabilecek Hamdi Efendi’nin kendisini muhafaza etmek üzere viranenin dışında beklediğini düşünüp biraz rahatlamaya çalıştı ve buna muvaffak oldu. Ağzından çıkacak kelimeleri sabırsızlıkla bekleyen Muntazar’a dönüp yapılması gerekenleri anlatmaya koyuldu: “Şimdi beni saklayacaksın ve

ona beni öldürdüğünü, Esrarname'nin artık emniyette olduğunu söyleyeceksin. Sonra sana verdiği nüshanın bir işe yaramadığını, daha hızlı çalışabilmek için kabiliyetlerine ihtiyacın olduğunu anlatacaksın ve Esrarname'yi isteyeceksin. Mutlaka tereddüt edecek, hatta itiraz edecektir. Sen de o zaman yardım etmeyeceğini söyleyeceksin. Benim öldüğümü zannedeceğine göre ona yardım edecek kimsenin kalmadığını düşünecek. Seni temin ederim ki er geç ikna olup Esrarname'yi getirecektir. Çünkü Asfar'ın kendisine yardım edecek bir başkasını bulması hiç de kolay değil. Daha fazla beklemek istemeyeceği için dediğini yapacaktır." "Pekiyi, seni öldürdüğüme inanmazsa?" diye sordu Muntazar.

"Asfar seni ahmağın teki zannediyorsa bu senin meselen. Yok, aklının yerinde olduğunu düşünüyorsa o zaman beni öldürmeden Esrarname'yi istemeyeceğini düşünecektir. Neyse, ben devam edeyim; Asfar, Esrarname'yi getirip sana verdiğinde maalesef onu çalacağım. Böylelikle artık Asfar onun sahibi olmayacak."

Muntazar biraz düşündü ve "Emin misin? diye sordu. Nagehan bunu önceden düşünüp uydurmuştu. "Bittabii eminim." dedi. "Bendeki yarıda bununla ilgili bir bab vardı. Tir-i Danende ateşten yaratılmışlar eserini çalsa bile geri çağırdığında eserin yeniden kendisine ait olacağını ve kendi isteğiyle vermezse ona hiçbir ateşten yaratılmışın el uzatamayacağını söylüyordu. Anlayacağın, Tir-i Danende'nin tedbirleri sağlamdı."

Muntazar gülüyordu. "Asfar değil ama, belli ki sen ahmak zannediyorsun beni. Sen Esrarname'yi çalacaksın ve ben öylece bakacağım, öyle mi?"

"Hayır, tedbirini almış olacaksın. Endişe etmene gerek yok. Sırf sen itimat edesin diye beni zehirlemene müsaade edeceğim. Bana ağı otu vereceksin. Böylece bedenimi kullanamaz hale geleceğim, yani felç olacağım ama hâlâ düşünebileceğim için

onu çalabileceğim. Sen bana zehri versen de ben bu sabah panzehir içmiş olduğum için takriben bir saat kadar zehrin etkisinde olacağım. Bu sırada gelip Esrarname'yi benden alabilirsin. Sonra da kuvvetin yetiyorsa beni öldürürsün. Böylece Esrarname sadece sana ait olur ve Asfar da onu senden alamaz.”

Bu durum Muntazar'ın aklına yatmıştı. “Pekiye Asfar Esrarname'nin benden alındığını gördüğünde ne olacak? O zaman yaşadığını anlar ve beni öldürür.”

“Esrarname'nin yarısı bendeyken yapmayı öğrendiğim iksir sayesinde görünmez olacağım ve hemen arkamdaki sandığa saklanacağım. Sen Esrarname'yi aldığında oraya koyarsan, ben kitabı çağırırsam da, hâlâ sandıkta olacak. Asfar şüphe ederse oradan alıp gösterebilirsin.”

Herşey fazlasıyla akla yatkındı. Muntazar bundan şüphelenmeye başlamıştı. “Ya sana başka zehir verir de seni öldürürsem... Bana itimat etmediğin, hatta elime fırsat geçse gözümü dahi kırpmadan seni öldüreceğimi bildiğin halde neden bunu yapıyorsun?” diye sordu. Nagehan bunun üzerine koynundan küçük bir kese çıkardı, içindeki otu Muntazar'a gösterdi ve “Benim getirdiğim otla hazırlayacaksın zehri. Böylece beni başka zehirle hemen öldürmeyeceğine emin olacağım. Sonrası için ise kendime itimat ediyorum. Sen ne yaparsan yap seni alt edeceğim ve Esrarname'yi alacağım.” dedi.

Muntazar kızın lafına alay eder gibi gülüp otları aldı. Önce gözleriyle tetkik etti, sonra kokladı, son olarak da ışığa tutup “Tamam.” dedi. Esved kendi zehrini kendisi getirmişti. Otları kaynatmaya giderken Nagehan “Beni nasıl öldüreceğini düşündün mü?” diye sordu. Muntazar'ın keyfi yerindeydi. Kırır kırır gülererek cevapladı Nagehan'ın sorusunu: “Hem de binlerce defa...”

Muntazar, ne zaman onu kuvvetle düşünse veya ondan korksa Asfar'ın geliverdiğini fark etmişti. Bundan önce bunu hep istemeden yapmıştı ama şimdi bilerek ve isteyerek çağıracaktı onu...

Hazırlıklar tamamdı. Esved önce zehri, sonra matarasındaki iksiri içip henüz kısmen görünür haldeyken sandığa girip saklanmıştı. Son olarak Muntazar kıza "Aman aklındakileri gizle, ne düşündüğünü anlayabiliyor." diye tembihte bulunduktan sonra sandığı kapatıp Asfar'ı çağırma teşebbüslerine başlamıştı.

Fazla uğraşmasına gerek kalmadan Asfar sapsarı bir duman halinde viranenin orta yerinde peyda oluverdi. Nagehan tam bu esnada midesinden başlayıp karnına doğru inen hafif bir sızlama hissetti ama buna hazırlıklı olduğundan aldırış etmeyecek tahta sandığın aralığından olup biteni seyretmeye koyuldu.

Muntazar sakın görünüyordu. Belli ki Asfar'ın mevcudiyetine alışmıştı. Nagehan endişelerini bastırmaya çalışıp aralıktan seyretmeye devam etti. "Bu sefer beni sen çağırdığına göre artık benden korkmuyorsun." dedi mahlûk. "Fena da olmadı. Zaten bir gelip neler yaptığına bakmak için fırsat kolluyordum. Böyle bakalım, ne oldu?"

İşte temsil başlıyordu. Muntazar ellerini iki yana açıp 'hiiiç,' der gibi yaptı, sonra da hemen arkasından bir kahkaha koyuverdi. "Esved'i öldürdüm." dedi, yevmî bir meseleden bahsedermiş gibi... Asfar'dan cevap gelmeyince devam etti: "Artık Esrarname emniyette. Hiç tereddüt etmeden getirebilirsin. Zaten getirmen gerekecek. Kabiliyetlerim olmadan pek hızlı ilerleyemiyorum. Hem alşimi ilmi hakkında bildiklerimi konuşturup biraz altın yapmam gerekiyor. Bu sefalette yaşamak kolay değil."

Nagehan 'altın' lafını duyunca çok şaşırmıştı. Demek ki Muntazar, tıpkı efsanelerdeki gibi altın yapabiliyordu.

Asfar Muntazar'ın Esrarname hakkında söylediklerini duymamış gibi "Emin misin onu öldürdüğüne? Yanılmış olmayasın?" dedi. Muntazar ise kendinden emindi. "Evet, elbette eminim. Onu ağı otuyla zehirledim ve öldürdüm. Hem emin olmasam Esrarname'yi riske atar mıyım?"

Nagehan'ın karnındaki ağrı artmıştı. Dişlerini sıkıp ağrıyı görmezden gelmeye çalışarak dikkatini topladı. Eğer Muntazar bir hata yapmazsa az sonra Esrarname ellerinde olacaktı.

Bu arada Muntazar, Esrarname'yi istediğini tekrarladı. Asfar da hiç itiraz etmeden bir anlığına gözden kaybolup sonra geri geldi ve Muntazar'a elindeki Esrarname'yi gösterdi. "Aklından çıkarma. O hâlâ benim ve dünyanın bir ucuna kaçsan da gelip onu alırım." "Tabii, tabii... Sen nasıl diyorsan öyledir." dedi Muntazar heyecandan titreyen sesiyle "O senin ve ben vazifemi yerine getirene kadar ona emaneten sahip olacağım."

İşte Muntazar, elinde Esrarname'yle sandığa doğru geliyordu. Nagehan heyecandan ve karnındaki ağrıdan sıklaşan nefes alış verişine hâkim olmaya çalışarak bekledi. Sandığın kapağı açıldı ve Muntazar eğilip Esrarname'yi sandığa koydu. Sonra kollarını göğsünde kavuşturup odanın ortasında biraz gezindi ve duvardaki yağ lambalarından birini alıp yeniden sandığın yanına gitti. Asfar Muntazarın ne yapmak istediğini anlayamamıştı. Adam, fikirlerini gizlemeyi öğrendiğinden beri aklının içine girip kafasından geçenleri okuyamıyordu.

Muntazar önce sandığa eğilip Esrarname'yi aldı, sonra da elindeki yağ lambasını sandığın içine attı. Yüksekten düşen lambanın haznesi kırılmış, içerisindeki yağ, sandığa yayılmıştı. Alevler sandığı iyice sarınca Muntazar Asfar'a dönüp, "Sana Esved'i ağı otuyla zehirleyerek öldürdüğümü söylemiştim ya, bu doğru değildi. Aslında onu yakarak öldürdüm." dedi. Nasıl

öldürüldüğünün bir ehemmiyeti yoktu. Asfar için önemli olan Esved'in ölmüş olmasıydı.

Muntazar alevlerin viraneye dağılmasını engellemek için Ali Cengiz'in yorgan niyetine kullandığı paçavrayı alıp alevlere vurmaya başladı. O esnada viraneye gelen Ali Cengiz gibi Asfar da adamın aklını yitirdiğini düşünüyordu. Alevler sönmeye başlayınca Muntazar durup soluklanmak için paçavrayı savurmayı bıraktı ama o anda alevler yeniden canlandı ve Muntazar'ın kaftanının ucuna sıçrayıverdi. Adam eteğinin tutuştuğunu görünce pek fazla telaşlanmadan kaftanının tutuşan yerini kaldırıp alevleri avucunun içine aldı.

Muntazar'ın canı yanıyordu. Dehşetle büyüyen gözlerinden acının tesiriyle yaşlar boşandı. Yine de yanıp eridiği için avucuna yapışan kaftanı bir türlü bırakmıyordu. Çünkü dehşeti acıdan değil, başına gelmiş olabilecek şeydendi. Endişeyle az evvel alevleri söndürmek için Ali Cengiz'in yatağının üzerinde duran paçavrayı almaya giderken Esrarname'yi üzerine bıraktığı tahta masaya koştı ve kitabı aldı. Hayır, korktuğu başına gelmiş olamazdı. Duvardan başka bir yağ kandili alıp Esrarname'yi alevlere tuttu ve çabucak tutuşan değersiz müsveddeyi yere attı. Esved onu kandırmıştı. Asfar'ın değişen cismi, viranenin içerisini kaplayan koskoca alevden ağzı ve boğazına dolanan elleri umurunda bile değildi. Hiçbir şey, ölüm bile, acı bakımından Esrarname'nin yeniden çalınmış olduğu gerçeğiyle boy ölçüşemezdi.

Muntazar artık yorulmuştu. Her şeye yeniden başlayabileceğinden ise pek emin değildi. Bu yüzden Asfar'ın "Sen ne yaptın! Esrarname neredel!" diye bağırın sesini duymadı, boğazını sıkın alevlere mani olmaya çalışmadı. Gözleri kararıp yere düşmeden önce bir tek, efendisinin ölümüne şahit olan Ali Cengiz'in sesini duydu. Çocuk, bağırarak ağlıyordu.

OTUZ YEDİNCİ BÖLÜM

Nagehan evlerden birinin damında, az evvel koynuna soktuğu Esrarnâme'nin mevcudiyetine alışmaya çalışıyordu. Başarmıştı. Babasının harikulade fikriyle ona yeniden sahip olmuştu. Kendisi de iyi iş çıkarmıştı doğrusu. Ne yapacağını, nasıl sevineceğini bilemez haldeydi. Yeniden görünür hale gelmeyi beklemeden aşağı indi ve muhtelif mevkilerde bekleyen tayfalara işaret verip viraneden uzaklaştı.

Karnındaki ağrı dayanılmazdı. Konağa gidip vakit kaybetmeden abdesthaneye girmezse öleceğini düşünüyordu. Bu yüzden diğerlerini beklemeden çabucak damdan dama atlayarak konağa vardı ve nihayet karnındaki ağrıdan kurtuldu.

Dadısının küçük saksılarda yetiştirdiği mi'de-nuvâz denen nebatın ağı otuyla benzerliğini bilen pek az kişi vardı. En iyi aktar bile ikisini birbirinden ayıramazdı. En iyi teşhis usulü, yiyip beklemektir. İnsan eğer ölmez de ötürük olursa ancak o zaman yediğinin mi'de-nuvâz olduğunu anlayabilirdi. Dadısı vaktiyle nebatın tohumlarını bulmuş, o günden bu yana nebatı yetiştiregelmişti. Nagehan o vakte kadar pek çok sefer mi'de-nuvâzdan yapılan merhem ile tedavi edilmişti ama nebatı tesirini bile ilk kez yemişti. Hâsıl ettiği karın ağrısı neticeye değmişti.

Nagehan rıdan kurtulup üzerini değiştiğinde, hatta biraz da dinlendiğinde ancak gelebilmişti beyler konağa. Dilenci kılığından kurtulup kendi kıyafetlerini giymeleri de vakit almış olmalıydı.

Ali Paşa, başta Gülçehre Dadı olmak üzere konakta çalışan kızlara, ne olursa olsun selamlığa kimseyi almamalarını sıkıca tembihledikten sonra çalışma odasında buluştular. Kimseden ıt çıkmıyordu. Nihayet sessizliği Ali Paşa bozdu ve “Kızım, artık onu imha etme zamanı geldi. Esrarname’yi ne kadar istediğini biliyorum. Fakat nefsin e yenilmemelisin. O iblisin kelamı. şimdi onu bana ver.” dedi. Nagehan hiç teessür duymuyormuş gibi koynuna sakladığı Esrarname’yi çıkardı ve babasına verdi.

Ali Paşa şimdi İbrahim Ethem Bey’e dnmşti. “Evet İbrahim Ethem Bey, sizi dinliyoruz. Ta başından beri onu nasıl imha edebileğimizi bildiğinizi söylüyordunuz. Bildiklerinizi bizimle de paylaşınız.”

“Evet, onu nasıl imha edebileğimizi biliyorum.” dedi İbrahim Ethem Bey Nagehan’a bakarak. “Doğrusunu isterseniz bunu ilk söylediğimde pek de emin değildim ama şimdi iyice biliyorum: Esrarname imha edilebilir. Hem de hiç şüphesiz ve kolayca...

Biliyorsunuz ki bundan evvel de imha edilmeye çalışıldı ve pek çok usul tatbik edildi. Maatteessüf muvaffak olunamadı. Çünkü Esrarname sahibine amadeydi. Tır-i Danende isterse onu imha edebilirdi. Lakin o da çoktan grt ve herhalde şimdi cehennem çukurlarında ikamet ediyordur. Demek ki kitabı Tır-i Danende değil, bu zamanda sahibi bellediği kişi imha edecek.

Nagehan Hanımefendi, eğer hazırsanız onu alınız ve tüm yreğinizle artık onu istemediğinizi düşününüz. Gerisi çok kolay... Tek kıvılcım bile onu imha etmeye yetecektir.”

Herkes şaşkınlık içerisinde Nagehan'a bakıyordu. Nagehan ise Esrarname'yi almış, gözlerini kapatıp ocağın başına çökmüştü bile. Sonunda gözlerini açtı ve tebessüm etti. Kemal ise hâlâ inanamıyordu. Sütkardeşinin bunu yapacağına hiç ihtimal vermezdi.

Küçücük bir alev, Esrarname'nin köşesini yaladı ve orada tutundu. Kendine yiyecek bir şeyler bulmuş aç bir sürfeden farkı yoktu. Çabucak hareketlendi ve kitabın köşesini yutu-verdi. Şimdi artık daha kuvvetliydi ateş. Yedikçe büyümüş, daha kısa zamanda daha fazla yiyebilir hale gelmişti. Nihayet Esrarname'nin çoğunu kapladı ve büyük bir aleve dönüştü. O vakit Nagehan kitabı elinden bıraktı ve geri çekilip ocağın içerisinde yanmaya devam eden kitaba baktı. Olmuştu işte. Nihayet Esrarname yeniden doğmamak üzere ölmüştü.

Ali Paşa imha edildiğinden emin olmak istermiş gibi eline aldığı maşa ile külleri karıştırdı ve iyice dağılan kitaba baktı. Hiç şüphesiz yok olmuştu. Ocağın başından çekildiğinde gözlerinde beliren ışıltının membaı, hissettiği gurur ve rahatlamaydı.

Ali Paşa'nın fikriyle harekete geçen küçük cemiyet istediğine muvaffak olmuştu. Yine de Nagehan'dan neler olduğunu bir kez daha anlatmasını istediler.

"Önceden tespit ettiğimiz şekilde konuşup Muntazar'ı ikna ettim." diyerek başladı Nagehan anlatmaya. "Sonra ona ne yapacağımızı anlattım ve Muntazar'ın ağı otu zannederek kaynattığı nebatın suyu ile mataramdaki iksiri içerek sandığa girdim. Muntazar, Asfar'ı çağırdı. O anda korkmadığımı söylesem yalan olur. Neyse, uzatmayayım... Muntazar, Asfar'ı ikna edip Esrarname'yi aldı ve sandığa koydu. Ben de o esnada viraneye girer girmez gözüme kestirmiş olduğum nüshayı kabiliyeti-

mi kullanarak çağırdım ve elimde biri hakiki, biri sahte iki Esrarname'yle işe koyuldum.

İşe yarayıp yaramayacağından emin değildim ama yine de konuştuğumuz gibi önce onu çağırdım ve zaten ellerimde durduğu için buna kolayca muvaffak oldum. Sonra hakiki Esrarname'nin üzerine mataramdaki iksirden serptim ve sahte Esrarname'yi sandıkta bırakarak kapıya doğru kaçtım. Ne yazık ki kapı kapalıydı. Ya kapıyı açıp çıkacak ve Asfar'la Muntazar'ı teyakkuza geçirecektim ya da bekleyip şansımı zorlayacaktım. Neyse ki şansım yaver gitti ve Ali Cengiz geldi. Ben de açılan kapıdan istifade edip kaçtım. Zaten ziyadesiyle süratli olduğum için bu pek de zor olmadı.

Ben çıkmak üzere beklerken Muntazar sandığı ateşe verdi. Felç olmuş vaziyette orada yattığımı düşündüğünden, beni bu sa-yede öldürmek istedi. Bunu zaten bekliyordum ama yine de ondan bir kez daha nefret ettim. Sonra dışarıya çıkıp biraz uzaklaştım ve Esrarname'yi Muntazar'ın istifade edemeyeceği kadar uzağa götürüp sakladım ve sırf neler olduğunu merak ettiğimden viranenin aralık tahtalarından içeriyi gözetledim. Muntazar tutuşan kaftanını söndürmeye çalışıyordu. Sonra hiç çekinmeden alevleri tuttu ve o anda Esrarname zannettiği nüs-haya davrandı ve onu yaktı. O zaman tahmin edememiştim ama şimdi düşününce Muntazar'ın Esrarname vasıtasıyla alevlerden müteessir olmama kabiliyetini almış olduğunu anlayabiliyorum. Alevler onu yakınca elindeki hakiki Esrarname olmadığını anlamış olmalı.

Elindeki, yani Esrarname zannettiği kitabın yanabildiğini gören Muntazar dehşete düşmüştü. Tabii Asfar da aynı hisler içerisindeydi. Çabucak, alevden elleriyle adamın boynuna sarıldı ve karşı koymayan büyücüyü oracıkta öldürdü. Biliyorum, üzülmeye değmez ama yine de onun için müteessir oldum.

Zavallı adam Ali Cengiz'in gözlerinin önünde ruhunu teslim etti. Çocuğun feryatları kulaklarımdan bir türlü silinmiyor.”

“Layığını bulmuş.” dedi Ali Paşa. Gözlerinin içi gülüyordu. Dördünün de keyiflerine diyecek yoktu. Birer kahve daha içip Nagehan'ın utançtan kıpkırmızı olmasına aldırmadan düğün gününü tayin ettiler ve ancak kızın, başı önünde müsaade isteyip gitmesinden sonra durumu anlayıp güldüler.

Nagehan, beyleri selamlıkta bırakıp odasına çıktı. Sevinçten haykırmamak için kendini zor tutuyordu. Daha fazla dayanamadı ve dolabı açıp Esrarname'yi göğsüne bastırdı. İbrahim Ethem Bey'den başka kimse bilmiyordu Esrarname'nin imha edilmediğini. Az önce ocaklıkta alevlerin arasına karışan, İbrahim Ethem Bey'in çabucak Nagehan'a verip “Aslını saklayıp selamlığa bunu getiriniz.” dediği eksik nüshadan başka bir şey değildi. Bu sayede varlığını sürdüren Esrarname artık yalnızca Nagehan'a aitti.

Nagehan onu çözmeye başlamak için can atıyordu. İçerisinde gizlenen ilimlere muvaffak olmak için gözünü dahi kırpmadan çalışacaktı. Bundan sonra hep İbrahim Ethem Bey'le birlikte olacaklarına göre, kitabı çözmek çok daha kolay ve zevkli olacaktı.

Yine de yüreğine bir türlü söz geçiremiyor, tek parça halindeyken kapağını ilk kez beraber açmanın İbrahim Ethem Bey'in de hakkı olduğunu bilmesine rağmen kendini tutamıyordu. Nasıl olsa sevdiği adam ona kızmaz, kalbini kırmaya dayanamazdı. Kararını vermişti: Bir kerecik de olsa açıp bir göz atacaktı.

Sol elinin ayasına koyup göğüs hizasına kadar kaldırdığı kitaba bakıp derince nefes aldı, fakat kitabın kapağını açmak üzere sağ elini uzatmışken duyduğu bir fısıltı ona mani oldu. İnsanda derinlerden geldiği hissini uyandıran tok bir ses kendisine bir

şeyler söylüyordu. Odasında kimse olmadığını bile bile irkilip etrafına bakındı ve yalnız olduğuna emin oldu, bir kendisi bir de Esrarname vardı.

Bir kendisi bir de Esrarname... Bu düşünce, vücudunda buz gibi bir ürpertinin dolaşmasına sebep olmuştu. Kulağını kitime yaklaştırdığında o insanı derinden etkileyen fısıltıyı yeniden duydu: Esrarname, hiçbir insanoğlunun boğazından çıkamayacak türden tuhaf heceleri bir araya getirerek kadim zamanlardan kalkıp gelmiş bir ruh gibi, anlamadığı bir lisanla kendisiyle konuşuyordu.

*Bildiklerin, gördüklerinden ibaret ama her şeyi görüyor musun?
İşte sana görmediklerini vaat ediyorum, iyice düşün, istiyor musun...*

İranlı büyücü Tir-i Danende tarafından, yüzyıllar önce kaleme alınmış bir kitaptır **Esrarname**. İçindeki çeşitli büyü ve tılsımlarla sahibine sonsuz imkânlar sunan, ölümsüzlüğün kapısını aralayan, alabildiğine gizemli ve bir o kadar da tehlikeli bir kitap...

Esrarname'nin beraberinde getireceği karanlığın farkına varan âlimler, eseri ortadan kaldırmak için ne kadar emek sarf etseler de başaramaz, sadece ikiye bölebilirler.

18. yüzyıl Osmanlısına, Germiyan topraklarına kadar ulaşır **Esrarname**'nin parçaları. Kitabın bir yarısı Nagehan'dadır. Nagehan, **Esrarname** vasıtasıyla edindiği insanüstü güçleri iyilik adına kullanır, geceleri Esved ismiyle, kara kıyafetleriyle sokaklarda, halkın güvenliği için hırsızın haydudun peşine düşer. **Esrarname**'nin diğer yarısı ise Muntazar adlı bir büyücüdür. Nagehan elindekini ne kadar insanlığın iyiliği için kullanmak istiyorsa; Muntazar da tam aksi yönde kara büyülerle uğraşmakta, ölümsüzlüğe ve sonsuz zenginliğe ulaşabilmek amacıyla kötü emellerine âlet etmektedir kitabı.

Esved ve Muntazar arasındaki çarpışma günbegün yaklaştıkça, Tir-i Danende zamanından bu yana kitabın peşinde olan kötücül cin Asfar, **Esrarname**'nin iki yarısını da ele geçirebilmek için hem Nagehan'a hem Muntazar'a türlü oyunlar oynamaktan geri durmayacaktır.

İnce detaylarla bezeli tarihî dokusu, türlü gizem ve aksiyonla dolu kurgusuyla **Esrarname**, fantastik tarihî kurgu türünün hakkını başarıyla veriyor.

ISBN 978-605-114-369-9

9 786051 143699

12,50 TL

timas.com.tr